Dražby

Dick Francis

1

Paní Kerry Sandersová vůbec nevypadala jako anděl smrti. Paní Kerry Sandersová vypadala jako dopálená bohatá Američanka, která právě otevírá průhledný deštník, aby ji ochránil před studeným deštěm.
„Prosím vás, tohle má být Ascot? Tohle že je dražební hala v Ascotu?“
Byla drobná, štíhlá, v přepychovém balení z gazelí kůže lemované norkovou kožešinou. Vedle její pleti by broskve vypadaly uboze a vůně jejího parfému hravě vítězila nad britským říjnovým počasím a nad zápachem sta koní, kteří byli všude kolem nás. Za svých čtyřicet let si navykla vystupovat se suverénní samozřejmostí, jako si navykla nosit šperky. Diamantové prsteny měla na všech prstech jako boxery.
„Tohle že je Ascot?“ opakovala znechuceně, spojovala asi představu Ascotu s představou hedvábných cylindrů a vznešených královských lóží. „Tahle skličující díra?“
„Já se vás snažil varovat,“ řekl jsem s mírnou omluvou.
Nepřívětivě se na mě podívala.
„Neřekl jste mi, že to tu vypadá jako za Dickense.“
Rozhlédl jsem se po primitivní dražební aréně: v průměru měřila osm metrů a nad ní bylo širé nebe. Uprostřed kruhu rostla nepěstěná tráva, kolem byl asfaltový chodníček, po kterém vodili koně. Prostor pro publikum byl jen neuměle zastřešený a zezadu byla kolem dokola stěna z prken.
Plány pro světlejší budoucnost už sice zdárně opustily rýsovací prkna, ale kýžená zděná vytápěná dražební hala s pohodlnými sedadly se zatím pnula do výše jen v hlavách architektů. Zatím se návštěvníci mohli z nouze posadit jen na lavici u prkenné stěny. Lavice byla tak asi ve výši boků dospělého muže, takže na ní nikdo dlouhý nevydržel, ubližovala příliš sedacím partiím.
Všude s vervou profukoval vítr, a když pršelo, zkušení návštěvníci tu a tam dokázali najít suché místečko, kam nezatékalo, ovšem jen když přišli včas.
„Bývalo to ještě horší,“ poznamenal jsem.
„To snad ani není možné.“
„Dřív tu nebyla vůbec žádná střecha.“
Poznala, že to říkám pobaveně, a to ji ještě víc dopálilo.
„Vám se to snadno říká, vy jste na takové primitivní podmínky zvyklý.“
„Ano… dobře, nechcete se teď podívat na vašeho koně?“
„Když už jsem tady…“ řekla mrzutě.
O kousek dál byly budovy stájí, tak výstavné, jako byla dražební hala primitivní. Stáje, postavené na přelomu století, byly pečlivě udržované, všude čisto, vše pěkně vydlážděné, boxy s pěknými, bytelnými dveřmi ústily na čtvercový dvůr s kamennou branou, ozdobenou krásnými reliéfními ornamenty, a na střechách budov byly hezké větrací věžičky. Zdálo se, že paní Sandersová už na naši výpravu hledí příznivěji.
Koně ustájení v těchto reprezentačních stájích většinou přicházeli při dražbě na program až ke konci. Kůň, kterého si paní Sandersová chtěla prohlédnout, než ho pro ni koupím, měl však naneštěstí nižší pořadové číslo, takže jsem ji s povzdechem musel odvést na druhou stranu.
V modrých očích se jí ihned zase objevila bouřlivá mračna a mezi obočím přísné, hluboké kolmé vrásky. Museli jsme přejít prostranství zarostlé mokrou, nepěstěnou trávou, abychom se dostali k obyčejným, skromným stájím na protější straně. Na průhledný deštník pršelo čím dál tím víc, na vysokých botách z jemné kůže, které paní Sandersová měla na nohou, se objevovaly tmavé provlhlé skvrny a bláto.
„Tohle už je na mě ale příliš!“ prohlásila.
Mlčky jsem vyčkával. Sama si vymyslela, že chce do Ascotu, já ji k ničemu nepřemlouval.
„Ale co, stačí, když toho koně uvidím při dražbě.“ Tak se ovšem koně kupovat nemají. „Za jak dlouho

přijde na řadu?“
„Asi tak za hodinu.“
„Tak se zatím pojďme někam schovat před tím pitomým deštěm.“
Jediná střecha, pod kterou se bylo možno uchýlit, kryla poměrně nové, dřevěné stavení, kde na jednom konci místnosti byly kávové automaty, na druhém bar. Paní Sandersová pokrčila okamžitě nos, jak k ní zavanula vůně zmoklé člověčiny, která se uvnitř tlačila a tísnila.
Jak už to bývá, začal jsem se kolem sebe rozhlížet očima návštěvníka.
Zdálo se mi, že na dřevěné prkenné podlaze se povaluje víc odhozených použitých papírových kalíšků a obalů ze sendvičů než jindy.
„Džin,“ poručila si paní Sandersová. Ani nepočkala, až se jí zeptám, co chce pít.
Pokusil jsem se o povzbudivý úsměv a šel jsem se vmáčknout do fronty u baru. Někdo mi nalil do rukávu pivo. Pán, který přišel na řadu přede mnou, objednával pití hned pro pět osob a ještě se hádal o drobné. V duchu jsem si povzdechl; znal jsem lepší způsoby, jak strávit středeční odpoledne.
„Jonasi, co tu děláš? Ty přece nejsi na pití!“ ozvalo se vedle mne.
Ohlédl jsem se po Kerry Sandersové, která seděla u malého stolku a tvářila se zhnuseně. Oči mého souseda sledovaly můj pohled.
Začal se významně smát.
„To je ale kočka!“ řekl.
„Ta kočka je moje zákaznice,“ poznamenal jsem.
„Jistě, samozřejmě.“ Hbitě odložil urážlivý tón, nasadil smířlivý úsměv a poplácal mě po zádech s gestem přece-sme-kamarádi. Tohle chování nemám rád, i když mi v jeho případě bylo jasné, že se jím marně snaží zamaskovat nedostatek sebedůvěry. Znal jsem ho léta, letěli jsme bok po boku přes mnoho překážek. Jimmy Bell býval žokej, jezdil steeply a teď se poflakoval po závodištích v naději, že se mu podaří občas někoho o něco pumpnout.
„Chceš něco k pití?“ zeptal jsem se a politoval ho, když jsem viděl, jak se mu ihned rozzářily oči.
„Brandy, velký, kdybys byl tak hodnej.“
Zaplatil jsem mu trojité brandy a navíc jsem mu dal pět liber.
Přijal oboje s obvyklou směsí rozpaků a samozřejmosti. V duchu se nepochybně utěšoval tím, že si to můžu dovolit.
„Co víš o stájích Ten Trees?“ zeptal se. To se mohl rovnou zeptat, jestli už jsem někdy slyšel o Anglické státní bance. „Nabídli mi tam flek.“
Kdyby to místo za něco stálo, neptal by se mě, co si o tom myslím.
„Jaké místo?“
„Pomocníka.“ Zašklebil se nad svou skleničkou, nešklebil se však nad brandy, ale nad tím, jaký je život.
„Jako pomocnýho stájníka v hřebčíně,“ dodal.
Chvíli jsem mlčel. Slavné to nebylo.
„Lepší něco než nic, ne?“
„Myslíš?“ zeptal se vážně.
„Jistě. Důležité je, co jsi, ne, co děláš.“
Zasmušile přikývl. Napadlo mě, že si asi myslí, že nejdůležitější je, co člověk byl, když začne uvažovat o budoucnosti. Nebýt toho, že se jeho jméno po deset let objevovalo na sportovních stránkách časopisů, byl by s povděkem a spokojeně přijal místo, které se mu teď zdálo pokořující.
Mezerou v davu jsem zahlédl, že se na mě Kerry Sandersová dopáleně dívá a poklepává prsty na stole.
„Zatím nazdar a dej mi vědět, jak jsi dopadl,“ rozloučil jsem se s Jimmy Bellem.
„Jo…“ Protlačil jsem se zpátky ke své dámě.
Džin a vlídné zacházení do určité míry zahladily stopy špatného dojmu, jaký na ni udělal Ascot, takže se jí částečně vrátila dobrá nálada, s kterou vyjela z Londýna, když jsem ji do Ascotu vezl. Přijeli jsme proto, abychom koupili jednoho steeplera, kterého chtěla darovat jistému mladému muži. Taktně, ale jasně mi naznačila, že ji k tomu mladému muži nic nepoutá, ale že má určité vztahy k jeho otci. Z její řeči jsem také pochopil, že předběžné přípravy k sňatku jsou už v pokročilém stadiu, ale že se jí zatím nechce zúčastněné osoby jmenovat.
Doporučil nás navzájem jeden náš společný známý, Američan, obchodník s koňmi, který se jmenoval Pauli Teksa. O tom, že paní Sandersová vůbec existuje, jsem se dozvěděl teprve před dvěma dny, ale od té doby téměř nepřetržitě zaměstnávala můj telefon.
„Já myslím, že se mu bude líbit, viďte?“ zeptala se už asi posedmé nebo poosmé. Nechtěla, abych ji utěšoval, chtěla, abych aplaudoval.

„Je to fantastický dar," zareagoval jsem poslušně.
Uvažoval jsem o tom, jestli ho obdarovaný přijme s potěšením, nebo s cynismem. Byl bych jí přál, aby ten mladý muž pochopil, že mu v prvé řadě chtěla udělat radost, že si ho nechtěla koupit, i když v tom do jisté míry asi hrály roli oba motivy.
„Myslím, že bych se měl jít na toho koně ještě v rychlosti podívat, než ho vyvedou, chtěl bych se přesvědčit, že si nic neprovedl se šlachama a že mu nikde neroste, co by nemělo, od té doby, co jsem ho viděl naposledy."
Zahleděla se ven, do deště.
„Já zůstanu tady," prohlásila.
„Dobře."
Brodil jsem se mokrou trávou ke starým, omšelým stájím, kde v boxu 126 trpělivě stál kůň číslo 126, přešlapoval na slámě a tvářil se znuděně. Byl to pětiletý proutěnkář, kterého kdysi kdosi se smyslem pro černý humor pokřtil Hears Puller – pohřební kůň. V určitém smyslu bylo možno pochopit proč: tmavý hnědák stejnoměrně vybarvený, s lesklou srstí, hlavou hrdě vztyčenou, jako kdyby se vzpínal, vypadal efektně. Chyběl mu jen černý chochol na temeni a člověk by ho mohl zapřáhnout do viktoriánského pohřebního kočáru.
Kerry Sandersová si přála koupit a darovat mladého koně s dobrým exteriérem, který by měl za sebou už nějaká vítězství a před sebou zaručeně úspěšnou budoucnost. Také chtěla být ujištěná, že kůň nikdy při dostizích nepadl. Také chtěla, aby se kůň líbil i otci, ačkoliv byl určen pro syna. Také projevila přání, aby byl zajímavý, vznešeného rodu, klidný, odvážný a udatný, aby překypoval zdravím a měl sportovního ducha. Chtěla jednoduše dokonalého steeplera a chtěla ho koupit nejpozději do pátku, protože to měl ten mladík narozeniny.
Dále mi oznámila. že kůň nesmí stát víc jak šest až sedm tisíc dolarů.
Toto byla stručná verze instrukcí, které mi dala v pondělí. Že vůbec chce takový dar zvolit, ji napadlo ve dvě hodiny odpoledne. Moje jméno získala ve dvě deset a telefonicky se se mnou spojila ve dvě dvacet. Pokládala za naprosto samozřejmé, že já se do věci vrhnu se stejnou vervou a rychlostí jako ona, a více se zaradovala, když jsem navrhl dražbu v Ascotu. Radovala se ovšem jen do té chvíle, než jsme tam dojeli.
Za sedm tisíc dolarů dokonalého mladého steepla nesežene nikdo.
Skoro celé pondělí jsem strávil tím, že jsem ji přemlouval, aby z té dokonalosti slevila aspoň padesát procent, a dále tím, že jsem pátral v ascotském katalogu po mimořádně vzorném zvířeti za mimořádně slušnou cenu. Nakonec jsem se rozhodl pro Hears Pullera, i když mi bylo jasné, že se jí to jméno nebude líbit. Z vynikajícího chovu sice nebyl, ale viděl jsem ho běžet dostih a poznal jsem, že má elán a odvahu, což podle mého bylo rozhodující.
Až dosud s ním pracoval nervózní trenér, byla tedy naděje, že si kůň povede líp, bude-li v lepších rukách. Přejel jsem mu dlaní po nohách a podíval se mu do huby. Pak jsem šel Kerry Sandersové oznámit, že si může přichystat peníze.
„Myslíte, že se vám podaří ho získat?" zeptala se.
„Pokud si nikdo jiný nezamane, tak ano."
„Vy myslíte, že by si někdo mohl zamanout?"
„To se nikdy neví."
Kolikrát ročně jsem v různých rozhovorech musel tuhle větu opakovat! Ve snu mě nenapadlo, že tentokrát by se mohlo stát něco výjimečného.
Déšť polevil, a než jsme se s Kerry vydali k dražební budově, už jen mrholilo. Stejně však bylo obtížné pro ni najít suché místečko.
Zmoklé publikum vypadalo zkroušeně. Všichni stáli schoulení, vyhrnuté límce plášťů a ruce v kapsách. Byla tam obvyklá sešlost obchodníků koňmi, trenérů, chovatelů a zájemců o koupi; všichni doufali, že něco získají, na něčem vydělají.
Kůň číslo 122, sklesle vyhlížející kaštanový hnědák, pomalu obcházel po asfaltovém chodníčku. Nedotáhl to ani na své minimum, přestože dražitel dělal, co mohl. Řekl jsem Kerry Sandersové, že se hned vrátím, a šel jsem se podívat, jak se číslo 126 prochází po výběhu, než přijde na řadu. Krok a držení měl dobré, ale vypadal nervózně a já tušil, že nebýt deště, bylo by vidět, jak je zpocený.
„Ty se zajímáš támhle o toho černýho?" ozvalo se za mnou. Byl to zase Jimmy Bell, sledoval, kam se dívám, a zahalil mě přitom zblízka do alkoholických výparů.
„Ani ne," řekl jsem lhostejně.
Věděl jsem, že mi z obličeje nic vyčíst nemůže. Při koňských dražbách musí člověk umět nasadit tak

kamenný výraz, že by zahanbil i hráče pokeru. Hears Puller protančil kolem nás a já se otočil po koni číslo 127, kterého právě vyvedli.
„Jo, támhleten, to je jiná věc, to je třída," řekl Jimmy uznale.
Něco nezávazného jsem zabručel a otočil jsem se k odchodu.
Ustoupil mi z cesty s úsměvem, který byl zpola drzý, zpola podlézavý.
Jimmy byl menší, prošedivělý, na tvářích hluboké vrásky, se zářivě bílými zuby, které byly příliš dokonalé na to, aby byly pravé. Skoro pět let už nebyl v sedle a přibyl na váze, vypadal trochu jako vycpaný.
Na jeho postoji i chování bylo vidět, že už zcela ztratil pýchu na to, že něco umí. I když mně ho bylo líto, neměl jsem vůbec v úmyslu se mu svěřovat se svými plány, protože jsem věděl, že by klidně dokázal běžet s takovou novinkou za prodávajícím a vyžádat si provizi za to, že vyšroubuje cenu nahoru.
„Čekám na číslo sto čtyřicet dva," prohodil jsem.
Jakmile jsem od něho vykročil, začal rychle listovat v katalogu.
Když jsem se otočil, viděl jsem, že se za mnou vyjeveně dívá. Vyhledal jsem si ze zvědavosti číslo 142 a dočetl se, že to je klkavá honební klisna, v deseti letech ještě panna.
V duchu jsem se musel smát. Vrátil jsem se k paní Sandersové a sledoval, jak se dražiteli daří vymáčknout z britské chovatelské agentury dvanáct tisíc liber za číslo 125, za šlachovitou kaštanovou klisnu.
Když ji odváděli, Kerry Sandersová se vedle mne rozčileně zavrtěla.
Mohla svoje úmysly klidně roztroubit. Tohle mi nezkušení zákazníci při dražbách dělali často a většinou je to stálo dost peněz.
Do arény přivedli Hear Pullera a dražitel si zkontroloval jeho číslo se svým seznamem.
„Je trochu nohatý," utrousil pán za námi.
Kerry Sandersová to zaslechla a úzkostlivě se mě zeptala, jestli to je chyba.
„To znamená, že má relativně dlouhé nohy v poměru k tělu. Není to zrovna ideální, ale občas to člověk u dobrých steeplerů vidí."
„Aha."
Hears Puller potřásl hlavou a poplašeně se kolem sebe rozhlédl.
Bylo vidět, že je nervózní, a mně začínalo vrtat hlavou, jestli ho právě proto neprodávají.
Kerry Sandersové to také dělalo starosti.
„Myslíte, že ho zvládne?"
„Kdo?"
„Jeho nový vlastník, samozřejmě. Ten kůň vypadá trochu divoce."
Dražitel zahájil svoje vystoupení. Vychrlil ze sebe jako kulomet původ a stručný životopis našeho valacha.
„Prosím, kdo dá tisíc? Pro začátek tisíc? Prosím, je tu někdo? Jen do toho, to je skoro zadarmo. Tak pro začátek pět set. Kdo dá pět set…"
„Chcete říct, že dotyčný mladík bude toho koně jezdit sám, osobně, v dostizích?" zeptal jsem se paní Sandersové.
„Ano."
„To jste mi ale neřekla."
„Ne?" podivila se. Jako by to nevěděla!
„Proč jste mi to proboha neřekla?"
„Pět set…" pokračoval dražitel. „Támhle… děkuji, pane… tak tedy pět set… ten kůň má mnohem větní cenu… pět set podruhé… šest.
Děkuji, pane. Šest… sedm… osm… kdo dá víc?"
„Já…" zarazila se. „Proč je to tak důležité?"
„Je to amatér?"
Přikývla. „Ano, ale je opravdu dobrý."
Hears Puller určitě nebyl žádné pojízdné křeslo a byl bych špatně plnil své povinnosti, kdybych ho koupil pro netrénovaného amatéra, který se na koni jen vozí. Najednou mi bylo jasné, proč moje zákaznice trvá na tom, že chce koupit koně, který ještě nikdy v dostihu nepadl.
„Dvanáct set… čtrnáct… to je víc, než ten pán vzadu… čtrnáct podruhé… Přijdete o něho…"
„Musíte mi říct, pro koho ten kůň je," řekl jsem. Zavrtěla hlavou.
„Když mi to neřeknete, tak koně nekoupím," řekl jsem s úsměvem, aby to nevyznělo příliš nezdvořile.
Upřeně se na mě dívala. „Můžu ho koupit sama."
„Jistě."
Dražitel se rozehříval. „Osmnáct… kdo dá dva tisíce? Dva tisíce…

proti pánovi tady vpředu… dva tisíce dvě stě?… Dva tisíce sto…
děkuji, pane. Dva tisíce sto poprvé… dva tisíce dvě stě… tři sta…‘ „Za minutu bude pozdě,“ řekl jsem. Konečně se rozhodla. „Je pro Nicola Brevetta.“
„A…“
„Tak ho kupte! Nestůjte tu takhle.“
„Dá někdo víc? Kůň jde za dva tisíce osm set. Poprvé… nikdo víc?“
Zhluboka jsem se nadechl a zdvihl katalog.
„Tři tisíce. Máme nového zájemce… děkuji… dá někdo tři tisíce dvě stě?“
Jak už se často při dražbě stává, když se dva perou a na poslední chvíli se objeví třetí, tak vyhraje a první dva se brzy vzdají. Kladívko dopadlo na třech tisících čtyřech stech.
„Koně zakoupil Jonas Dereham.“
Jimmy Bell se na mě díval zpod přivřených víček z protější strany haly.
„Kolik to dělá v dolarech?“ zeptala se má zákaznice.
„Asi sedm tisíc pět set.“
Vyšli jsme zpod dřevěného přístřeší. Okamžitě rozevřela deštník, přestože už skoro ani nemžilo.
„Je to víc než limit, který jsem vám dala,“ řekla klidně, nestěžovala si. „A k tomu přijde ještě vaše provize, že?“
„Ano, pět procent, přikývl jsem.
„Co se dá dělat… no, ve Státech by člověk za ty peníze nekoupil ani třínohého mezka.“
Místo zpropitného mě obdařila krátkým úsměvem a prohlásila, že půjde na parkoviště a počká ve voze, než vyřídím nutné formality včetně odvozu koně. Chystal jsem se, že ho přes noc nechám u sebe, a novému majiteli jsem ho chtěl poslat ráno v den narozenin. Nicol Brevett…
to bylo překvapení, jako když člověk najde vosu v marmeládě…
taková vosa je neškodná, pokud na ni člověk nesahá z té strany, kde má žihadlo.
Byl to průbojný, tvrdý mladík, který se vůbec neskrýval s tím, že je kdykoliv ochoten měřit se s profesionály. Byl nesmírně ctižádostivý, dovedl proto jednat až bezohledně a tvrdě a snadno se dostával do sporu s ostatními. Byl výbušný jak zápalná směs. Všichni uznávali, že má veliké nadání, ale zatímco jiní jezdci při dostizích získávali úspěchy i přátele, Nicol Brevett získával jen úspěchy.
Na Hears Pullera určitě jako jezdec stačil, věděl jsem, že bude-li mít jen trochu štěstí, může ho s koněm čekat dobrá sezóna v steeplech pro nováčky. To štěstí jsem potřeboval kvůli Brevettovi staršímu, který představoval velmi vlivnou osobnost v dostihovém světě.
Můj respekt ke Kerry Sandersové podstatně stoupl. Žena, která dokázala upoutat zájem Constantina Brevetta do té míry, že se odhodlal k sňatku, musela být vzácná a nevšední jako královský klenot. Také jsem dodatečně chápal, proč se jí nechtělo jmenovat svého budoucího partnera; pokud by se jeho plány měly dostat na veřejnost, jistě by si přál, aby se tak stalo z jeho popudu.
Constantine byl z tvrdé žuly, kterou velmi dovedně zakrýval sametovým povlakem; z jeho syna ale vyčnívaly tvrdé žulové hroty zcela na povrch. Otce jsem znal jen z krátkých setkání při dostizích a věděl jsem, že má vybroušené chování pánů ze starší generace. Ovšem činy mluví pravdivěji než slova; a po řadě akcí Brevetta staršího mnoho menších podnikatelů pozdě litovalo, že mu naletěli, že se cítili polichoceni jeho přízní. Vlastně jsem ani pořádně nevěděl, co v jakém oboru podniká, jen že obchoduje nemovitostmi, uvažuje výhradně v miliónových částkách a že se snaží ve svých stájích nashromáždit nejlepší sbírku koní v celé zemi. Měl jsem dojem, že mu jde především o to, aby to, co má, bylo nejlepší, že mu nejde o ty koně.
Když jsem konečně všechno vyřídil a odcházel z kanceláří, měli právě předvádět v dražební síni nejlepšího koně dne. Jak jsem docházel na parkoviště, davy lidí proudily proti mně, směrem k dražební budově. Viděl jsem, že Kerry Sandersová už čeká ve voze. Okénkem oroseným deštěm se dívala směrem ke mně.
O sousední vůz se opírali dva muži. Oba si zapalovali cigaretu a schovávali zápalku v dlaních.
Když jsem je míjel, jeden z nich sáhl po nějaké kovové tyči, kterou měl připravenou na kapotě, a prudce mě s ní praštil po hlavě.
Vylekaný a napůl omráčený jsem se zapotácel, pak klesl na kolena a před očima se mi míhaly jiskřičky jako v groteskách. Slyšel jsem jako z dálky, že Kerry Sandersová něco volá a že otvírá dvířka vozu. Když se se mnou na chvíli přestal svět točit, viděl jsem, že nevystoupila.
Dvířka měla zavřená, otevřela jen okénko. Tvářila se rozhořčeně i vyděšeně.
Jeden z těch chlapů mě držel za paži, proto jsem asi neupadl až na obličej, druhý tam klidně stál a přihlížel. Opíral jsem se o sousední vůz a chabě jsem se pokoušel pochopit, co se vlastně děje.

„Sprostí zloději," řekla Kerry Sandersová mrazivě.
Chvíli mi trvalo, než jsem pochopil, co říká.
„Mám čtyři libry, mám u sebe jen čtyři libry," zamumlal jsem.
„Peníze si nechte, chceme vašeho koně."
Hluboké ticho. Kdyby mě nepraštili do hlavy, byl bych chápavější.
Kerry Sandersová odpověděla stručně a jasně: „Už jsem vám jednou řekla. že si ho hodlám nechat."
„To jste nám řekla, jenže my to nebereme vážně."
Hovořil ten větší. Vypadal dobře, byl silný, svalnatý a měl kudrnaté světlé vlasy, které mu lemovaly obličej jako svatozář. „Nabídl sem vám slušnou cenu," obrátil se ke Kerry. „Musíte uznat, zlatíčko, že lepší by vám nikdo nedal."
„Sakra, o co vlastně jde?" zeptal jsem se hloupě.
„Koukejte, zlatíčko," pokračoval a mě si ani nevšiml, „tři tisíce šest set. Líp vopravdu pochodit nemůžete."
Kerry Sandersová odmítla.
Kudrnáč se s úsměvem obrátil ke mně.
„Koukej, chlapečku, ty nám tady s dámou toho koně prodáš. A bude lepší, když to uděláme pěkně kulturně. Tak jí hezky poraď, vod toho seš přece taky placenej, a my vypadneme."
„Kupte si jiného koně," nedokázal jsem ještě mluvit zřetelně.
„Koukej, nechceme s tím ztratit celý vodpoledne, chlapečku. Tři tisíce šest set a hotovo."
„Šmytec," dodal jsem bez přemýšlení.
Kerry Sandersová se málem rozesmála. Kudrnáč sáhl do vnitřní kapsy a vytáhl z ní tlustý svazek bankovek. Několik jich odpočítal, ostatní hodil okénkem vozu Kerry Sandersové do klína. V rychlém sledu tam pak ještě vhodil další tři přelepené svazky bankovek, bez přepočítávání. Paní Sandersová nezaváhala a okamžitě peníze vyhodila z okna ven, takže se válely v blátě na parkovišti. Špinavý mamon se pěkně ušpinil.
V hlavě se mi začínalo jasnit a nohy mě začínaly také poslouchat.
Kudrnáč to bleskově zaznamenal, odložil vlídné chování (radím ti dobře, kamaráde) a nasadil hbitě masku inkvizitora.
„Tak konec legrace. Chci toho koně a taky ho dostanu. Jasný?"
Rozepnul mi nepromokavou bundu.
Pokoušel jsem se vyprostit ze sevření toho druhého chlapa, ale svaly mě ještě pořád neposlouchaly. Docílil jsem jen toho, že se mi znovu začala točit hlava. V minulosti jsem se mnohokrát praštil do hlavy a věděl jsem proto ze zkušenosti, že nejméně ještě čtvrt hodiny nebudu k ničemu.
Pod bundou jsem měl svetr a pod svetrem košili. Kudrnáč mi strčil pod svetr ruku a nahmatal postroj, který jsem měl přes hrudník. Na rtech se mu objevil ošklivý, škodolibý úsměv. Vyhrnul mi svetr, našel přezku na postroji a rozepnul ji.
„Tak co, už víš, chlapečku, jak z tebe toho koně vyrazím?" zeptal se.

2

Seděl jsem ve svém voze za volantem, hlavu opřenou o okénko.
Vedle mne seděla Kerry Sandersová, na drahocenném semišovém klíně zablácené peníze, ve tváři spravedlivé rozhořčení.
„Přece jsem tu nemohla sedět a koukat se na to, jak vás týrají," řekla dopáleně. „Někdo vás z té kaše dostat musel, nebo snad ne?"
Neřekl jsem nic. Vystoupila předtím z vozu, posbírala peníze a řekla těm chlapům, aby mě nechali na pokoji. Řekla taky, aby si tedy toho proklatého koně vzali, a ať si ho třeba vycpou. Nepokusila se křičet o pomoc, ani se nepokusila utéct, neudělala nic konstruktivního.
Řídila se podle moderního názoru, který učí, že když člověk ustoupí včas nátlaku a výhrůžkám, nemusí potom tak dlouho setrvat v nemocnici.
„Byl jste bledý jak smrt," řekla. „Co jste čekal, že udělám? Že vám snad budu tleskat?"
Mlčel jsem.
„Co vůbec máte s tím ramenem?"
„Vypadává mi. Snadno se vykloubí."
„To se vám děje soustavně?"
„To ne, ne moc často. Jen když mám ruku v určité poloze, pak vypadne, a to je otrava. Nosím ten postroj, abych tomu předešel."

„Teď to ale nemáte vykloubené?“
„Teď ne.“
Chtě nechtě jsem se usmál. Těžko bych takhle pohodlně seděl ve voze, kdybych měl vyhozené rameno.
„Díky vám,“ dodal jsem.
„Ještě že si toho jste vědom.“
„Hm.“
Ti chlapi si odnesli kupní smlouvu, kterou mi vytáhli z kapsy, a donutili Kerry Sandersovou, aby jim podepsala stvrzenku na ty peníze.
Pak jednoduše odešli do dražební budovy, aby si vyžádali koně.
Kerry Sandersová neměla chuť jim v tom bránit a já byl ještě sotva schopen vládnout nohama. Všechno sice bylo to odpoledne zmatené, ale jedna věc byla jistá: Kudrnáč určitě neztratí ani vteřinu a odveze co nejdříve Hears Pullera někam do neznáma. Nikdo mu neupře právo na koně, okamžitý prodej koně koupeného ve dražbě byla běžná věc.
„Ale proč?“ ptala se asi podvacáté. „Proč toho prokletého koně vůbec chtěli? Proč zrovna toho?“
„Nemám nejmenší tušení.“ Nervózně poposedla.
„Řekl jste, že ve čtyři budete schopen jízdy.“
Podíval jsem se na hodiny na palubní desce; byly čtyři a pět minut.
„Dobře.“
Odlepil jsem hlavu od okénka a opatrně jsem jí zatřásl. Zdálo se, že tahle má součástka už je jakžtakž v pořádku, tak jsem tedy nastartoval vůz a vyjel směrem k Londýnu. Kerry se rychle snažila odhadnout, jsem-li schopen jízdy, a upokojila se, když jsme ujeli asi půl míle, aniž jsme do něčeho nabourali. Pak se konečně probrala ze šoku a dostala vztek.
„Budu si stěžovat,“ prohlásila rozhodně.
„Výborně! Komu?“
„Komu?“ zeptala se překvapeně. „V dražební kanceláři samozřejmě.“
„Vysloví politování a neudělají nic.“
„Ale ano, udělají, budou muset.“ Věděl jsem, že ne. Taky jsem to řekl.
Podívala se na mě. „Tak si tedy budu stěžovat v Jockey Clubu, vedení dostihového sportu.“
„Nemají žádnou pravomoc… žádný vliv… s dražbami nemají nic společného.“
„Kdo má pravomoc?“
„Nikdo.“
Hlas se jí třásl bezmocným vztekem. „Tak to ohlásíme na policii.“
„Jak si přejete.“
„V Ascotu?“
„Třeba.“
Zastavil jsem tedy u policejní stanice, kde jsme vypověděli naši příhodu. Sepsali s námi hlášení, my to podepsali, a oni to nepochybně ihned po našem odchodu založili mezi vyřízené věci. Nikdo nás přece neokradl, jak zdůraznil přepracovaný, unavený policista, který měl službu. Jistě, uhodili mě do hlavy, to bylo ošklivé, je toho teď ovšem spousta… Náprsní tašku mně ale přece nevzali, hodinky také ne… A paní Sandersové dali ti chlapi za koně dokonce o dvě stě liber víc, než sama předtím zaplatila. Tak o co vlastně šlo, o jaký přečin?
Já odjížděl smířený s osudem, Kerry Sandersová rozzuřená do nepříčetnosti.
„Tohle si nenechám líbit!“ vybuchla. „Někdo… někdo v té věci musí něco podniknout.“
„Co pan Brevett?“
Šlehla po mně okem a trochu se uklidnila. „Nechci ho s tím otravovat.“
„Ne,“ souhlasil jsem.
Asi deset mil jsem ujeli mlčky a v zamyšlení. Pak se zase ozvala: „Myslíte, že byste mi do pátku mohl sehnat jiného koně?“
„Mohu se o to pokusit.“
„Tak se pokuste.“
„Když se mi to zdaří, můžete mi zaručit, že mě zase někdo nepraští po hlavě a že mi koně nevezme?“
„Nejste takový hrdina, za jakého platíte, tak se mi zdá.“
Tohle nelichotivé prohlášení způsobilo, že jsme ujeli dalších pět mil mlčky. Pak se zeptala: „Vy jste ty dva chlapy neznal, že?“
„Ne.“
„Ale oni museli znát vás. Jak by věděli o vašem rameni?“

„O tom tedy skutečně věděli.“
„Už jste na to taky myslel, že?“ řekla zklamaně.
„Hm.“
Opatrně jsem se proplétal londýnským provozem a zastavil před hotelem Berkeley, kde bydlela.
„Pojďte se něčeho napít,“ vybídla mě. „Řekla bych, že to potřebujete jako sůl.“
„Já…“
„Jen pojďte, já vás nekousnu.“
Usmál jsem se. „Tak dobře.“
Měla ze svého apartmá vyhlídku na Hyde Park, kde poklusávaly skupinky poníků z jezdecké školy a kde útvary jezdectva královského paláce cvičily formace pro oficiální státní příležitosti. Pozdní šikmé sluneční paprsky zaplavovaly šafrán a modř interiéru a odrážely se v kostkách ledu ve sklenicích.
Protestovala proti mé volbě pití.
„Opravdu chcete jen Perrier?“
„Já to rád.“
„Když jsem vás pozvala na skleničku, myslela jsem… skleničku něčeho pořádného.“
„Nemám žízeň,“ vysvětloval jsem. „Zato mám mírný otřes mozku, a taky ještě musím jet vozem.“
„Ano, to je pravda.“ Přece jen trošku změnila chování vůči mně.
Sedl jsem si bez vyzvání. V minulosti jsem se mnohokrát praštil do hlavy, ale tentokrát to bylo po tříleté pauze a díky tomu jsem se z toho asi neuměl tak rychle oklepat.
Zklamaně se na mě podívala a šla si svléknout krásný, blátem potřísněný plášť Měla na sobě zcela jednoduché šaty, jaké si mohou dovolit jen velmi zámožní; postava, která se v těch šatech skrývala, byla k nezaplacení. Mlčky zaznamenala můj tichý obdiv a přijala ho jako samozřejmou zdvořilost.
„Tak teď poslyšte: o tom, co se dnes odpoledne stalo, jste zatím neřekl jediné slovo. Já bych ale od vás ráda slyšela, co myslíte, o co vlastně těm dvěma chlapům mohlo jít?“
Napil jsem se vody s bublinkami a zavrtěl hlavu. „Nemám tušení.“
„Přece vás muselo něco napadnout,“ namítla.
„Ne…“ Na chvíli jsem se odmlčel. „Řekla jste někomu, že jedete na dražbu do Ascotu? Zmínila jste se někomu o mně? Nebo o Hears Pullerovi?“
„Moment,“ zarazila mě, „Šli přece po vás, ne po mně.“
„Jak to víte?“
„No… přece to vaše rameno.“
„Váš kůň.“
Neklidně přešla po místnosti, hodila kabát přes židli a zase se vrátila. Elegantní vysoké boty měla na okrajích mokré a zablácené, na světle béžovém koberci se divně vyjímaly.
„Mluvila jsem o tom se třemi lidmi,“ řekla. „Nejdříve s Pauli Teksou.“
Přikývl jsem. Pauli Teksa byl náš společný známý, Američan, který mě Kerry Sandersové doporučil.
„Pauli řekl, že jste poctivý obchodník s koňmi, a těch prý je jak šafránu.“
„Děkuji.“ Zamyslela se.
„Pak jsem o tom mluvila se svým kadeřníkem.“
„To je kdo?“
„Kadeřník tady z hotelu.“
„Ach tak.“
„Pak ještě včera u oběda, z Madge… tedy s lady Roscommonovou, to je moje přítelkyně.“
Usadila se proti mně do modrobíle čalouněného křesílka. Díky skleničce džinu jí zrůžověly tváře a začala se také chovat trochu méně diktátorsky. Měl jsem pocit, že mě poprvé začala vnímat jako muže, a ne jen jako zjednaného člověka, který více méně ve své práci selhal, úkol nesplnil.
„Nechcete si sundat kabát?“ zeptala se.
„Já už budu muset jít.“
„No, tak tedy… chcete ještě trochu té vaší ničemné vody?“
„Prosil bych.“
Nalila skleničku, donesla mi ji a sedla si. „Vy vůbec nepijete?“
„Jen vzácně.“
„Nejste vyléčený alkoholik?“ zeptala se soucitně.
Připadalo mi zvláštní, že se mě ptá na něco tak ryze soukromého.
Usmál jsem se a odpověděl, že ne.
Nadzdvihla obočí: „Skoro všichni abstinenti, které znám, jsou bývalí alkoholici.“

„Mají můj obdiv," řekl jsem, „ale já k nim nepatřím. Já se v šesti letech naučil pít kokakolu a od té doby jsem se dál nedostal."
„Aha." Rázem jsem ji přestal zajímat. „Pracuji u nás doma ve výboru jedné soukromé léčebny," dodala.
„Vysoušíte alkoholiky?"
Moje vtipkování se jí nelíbilo. „Snažíme se pomáhat lidem, kteří mají určité problémy."
„Úspěšně?"
Vzdychla. „V některých případech ano."
Vstal jsem. „Všechny bitvy člověk vyhrát nemůže." Odložil jsem prázdnou skleničku na servírovací stolek a vykročil ke dveřím.
„Dáte mi vědět, kdybyste sehnal jiného koně?" Přikývl jsem. „A kdyby vás něco napadlo, pokud jde o ty dva chlapy?"
„Ano."
Pomalu jsem dojel domů a dal vůz do garáže na dvoře. V boxech neklidně, s němou výčitkou přešlapovali tři dostihoví koně; zpozdil jsem se o dvě hodiny a oni ještě nedostali večerní krmení. Byli u mě ustájeni jen přechodně, čekali na leteckou přepravu k zahraničním kupcům, nepatřili mi tedy, ale nepochybně jsem za ně zodpovídal.
Trochu jsem si s nimi popovídal a pohladil je po hubě. Pak jsem jim poklidil, přinesl krmení, čerstvou vodu a hodil jsem přes každého přikrývku, protože v říjnu už je v noci chladno. Unavený, s bolavou hlavou jsem pak konečně šel do domu.
Neměl jsem ženu, která by mě očekávala s úsměvem a teplou večeří.
Zato jsem měl bratra.
Jeho vůz stál v garáži, když jsem přijel, ale v domě nebylo nikde světlo. Šel jsem do kuchyně, rozsvítil a umyl si ruce ve dřezu pod tekoucí teplou vodou. Jak by bylo krásné, kdybych mohl předat svoje problémy, pokud jde o alkoholismus paní Kerry Sandersové a jejímu dobročinnému podniku.
V obývacím pokoji byla tma a ozývalo se odtamtud pochrupování.
Když jsem rozsvítil, viděl jsem, že leží na břiše na gauči, ruku měl spuštěnou na zem a vedle ní na koberci prázdnou láhev skotské.
Nepil příliš často. Skutečně se snažil vydržet bez pití a já byl více méně abstinent hlavně kvůli němu. Jakmile bych přišel domů a měl v sobě jen trochu alkoholu, okamžitě by to na dálku ucítil a začal by být nesvůj. Mně to žádné potíže nedělalo, jen snad ve společnosti.
Mnoho lidí uvažovalo přesně tak jako Kerry Sandersová, mysleli si, že když je člověk abstinent, musí být určitě vyléčený alkoholik. Občas jsem se musel trochu napít jen proto, abych dokázal, že to u mne neplatí (jako když se staří mládenci tu a tam ukážou s nějakou ženskou, aby je nikdo nepodezříval bůhví z čeho).
Nebyli jsme sice dvojčata, ale byli jsme si velmi podobní. On byl o rok starší, o dva centimetry menší, o něco hezčí a měl o něco světlejší vlasy. Když jsme byli mladší, lidé si nás běžně pletli; teď když mně bylo třicet čtyři a jemu třicet pět, už se to tak často nestávalo.
Sebral jsem prázdnou láhev a odnesl ji do smetí. Pak jsem si v kuchyni udělal míchaná vajíčka a sedl si s talířem ke stolu. Pak jsem si dal ještě kávu a jeden aspirin. Hlava mě bolela, ale snažil jsem se statečně, abych nepropadl depresi.
Nebyl jsem na tom přece tak špatně, to jsem musel uznat. Patřil mi bez výhrady celý dům, stáje a přilehlé pozemky s výběhy. Po dvouletém snažení jsem už začínal mít v práci úspěchy, získával jsem jméno.
Pokud jde o stinné stránky: měl jsem za sebou jedno neúspěšné manželství a vedle sebe bratra, kterého jsem musel živit, protože nevydržel v žádném zaměstnání. Teď ještě k tomu přibyl nepříjemný pocit, že kudrnáč představuje jen vyčnívající špičku ledovce, skrytého v temných vodách.
Donesl jsem si pero a kus papíru a napsal jsem tři jména: Pauli Teksa. Kadeřník. Lady Roscommonová (Madge).
Nikdo z nich se mi na roli zloducha nezdál.
Pro pořádek jsem tam ještě připsal Kerry Sandersovou, Nicola Brevetta a Constantina Brevetta a ty dva usměvavé násilníky. Kdyby ta jména člověk zamíchal, co by našel? Jen to, že ti, kteří nás přepadli, věděli, co je moje velká slabina.
Celý večer jsem protelefonoval, snažil jsem se najít náhradu za Hears Pullera. Nebylo to snadné. Trenéři, kteří měli ve stájích koně, jež by jejich majitelé byli ochotni prodat, nestáli samozřejmě o takový prodej, po kterém by koně ze stájí ztratili, a já nemohl nikomu zaručit, že Nicol Brevett nechá koně u dosavadního trenéra, nemohl jsem dokonce ani vyzradit Nicolovo jméno, protože jsem to paní Sandersové slíbil.
Znovu jsem si přečetl ascotský dražební program pro příští den, ale nic vhodného jsem tam nenašel.
Nakonec jsem se s povzdechem odhodlal zavolat obchodníkovi s koňmi, který se jmenuje Ronnie North.

Řekl, že by o něčem možná věděl, kdybych mu šel na ruku. „Kolik?“
zeptal jsem se.
„Pět stovek.“
To znamenalo, že mi koně prodá za určitou částku, ke které musím pro Kerry Sandersovou připočítat ještě pět set… a těch pět set odevzdám Northovi.
„To je moc. Jestli mi ale seženeš něco slušného, tak za dva tisíce, přidám ti sto.“
„S tím se jdi vycpat.“
„Tak tedy sto padesát.“
Tušil jsem, že za koně nejspíš zaplatí třeba patnáct set a mně ho prodá za dvojnásobek. Jakoukoliv transakci, na které nevydělal aspoň sto procent, pokládal za zbytečné maření času. Těch pár stovek navíc, které ještě k tomu vymáčkne z mého klienta, povaloval za příjemné cukrátko.
„Taky bych rád o tom koni něco slyšel, než se do toho pustím.“
„Snad mi věříš, ne?“
Měl strach, že bych se mohl obrátit přímo na současného majitele, kdybych se dozvěděl, kdo to je. Já bych to neudělal, ale on v mé situaci určitě ano. Podle sebe soudím tebe.
„Jestli se mi nebude zdát, když ho pro mě koupíš, tak ho nevezmu.“
„Může mi věřit, je to skutečně přesně to, co hledáš.“
Ano, pokud šlo o posouzení koně, mohl jsem mu věřit, jinak ale vůbec ne. Kdyby ten kůň nebyl právě pro Nicola Brevetta, byl bych ho možná koupil naslepo, v daném případě jsem to ale nemohl riskovat.
„Ne, musím vědět předem, o jakého koně se jedná!“
„Tak to se nedohodneme,“ řekl suše a zavěsil.
Okusoval jsem konec tužky a uvažoval o obchodu s koňmi. Byla to džungle, do které jsem v naprosté nevědomosti poprvé vkročil před dvěma lety. Tehdy jsem si naivně představoval, že dokonalá znalost koní, znalost plemenné knihy a bohaté styky v dostihovém světě stačí člověku k tomu, aby se mohl stát dobrým komisionářem, obchodníkem s koňmi, pokud měl také základní znalosti z účetnictví. Počáteční úžas nad různými fintami a švindly už ze mne vyprchal, hluboké pohoršení vystřídal určitý cynismus, narostla mi tvrdší kůže, z pudu sebezáchovy jsem si ji musel vypěstovat. Občas bylo obtížné najít poctivou cestu, někdy bylo ještě obtížnější na ní setrvat, když člověk všude kolem sebe viděl a cítil tolik nepoctivosti.
Po dvou letech jsem pochopil, že hranice poctivosti je značně subjektivní. Absolutní, dané hodnoty neexistují. Transakce, která se mně zdála trestuhodná, mohla jiným připadat zcela normální a rozumná. Pro Ronnieho Northa bylo zcela přirozené, že se člověk má snažit z kšeftu vyždímat, co může; ostatně, Ronnie byl docela milý a příjemný.
Zazvonil telefon. Zdvihl jsem sluchátko.
„Jonas?“
Volal mi. Doufal jsem, že se ozve.
„Kůň se jmenuje River God. Můžeš ho dostat za tři tisíce pět set, když ještě pět stovek přihodíš.“
„Já ti za chvilku zavolám.“
Vyhledal jsem si River Goda v příslušných knížkách a poradil jsem se telefonicky s jedním žokejem, který ho několikrát jel. Pak jsem znovu vytočil Ronnieho Northa.
„Tak dobře, jestli mi veterinář potvrdí, že je v pořádku, tak toho koně beru.“
Nasadil tón ovládané trpělivosti: „Vždyť jsem ti to říkal, říkal jsem ti, že se na mě můžeš spolehnout.“
„Dobře. Dám ti za něho dva tisíce pět set.“
„Tři tisíce, níž už nejdu. A pět stovek navrch.“
„Sto padesát navrch,“ řekl jsem rozhodně. Nakonec jsem ale ještě stovku musel přidat.
Od svého přítele žokeje jsem se předtím dozvěděl, že River God patří jednomu farmáři v Devonu, který ho koupil neobsednutého ve třech letech pro svého syna na point-to-point. Příliš zdařile ho neobsedali a farmářův syn v současné době nedokázal koně zvládnout.
„Je to kůň pro profesionála,“ řekl můj přítel, „je rychlý a skákat umí. Naštěstí ho nezkazili úplně.“
Vstal jsem, protáhl se, a protože už mezitím bylo půl jedenácté, rozhodl jsem se, že Kerry Sandersové zavolám až ráno.
Místnost, ve které jsem žil a úřadoval, vypadala napůl jako kancelář, napůl jako obývací pokoj. Kolem dokola stály stěny z polic na knihy a z vestavěných skříní, které jsem si dal dělat na zakázku, pak tam byla kožená křesla, na zemi světle hnědý koberec, a na jediném velkém okně, z kterého bylo vidět na dvůr, visely červené vlněné záclony.
Uklidil jsem knihy, šanony a různá lejstra, která jsem předtím potřeboval, a zhasil jsem ostré svitlo na

psacím stole. Šel jsem k oknu a zahleděl jsem se ze tmy do měsíčního světla.
Venku bylo ticho a klid. Moji tři nocležníci trpělivě čekali na svoje letadlo z gatwickského letitě, které od nás bylo jen osm kilometrů daleko. Koně měli odletět už před týdnem a moji zahraniční kupci mě zasypávali podrážděnými telegramy. Lide z dopravní agentury se vymlouvali na technické potíže a stále slibovali, že prý pozítří.
Poznamenal jsem, že takový den jako pozítří asi vůbec neexistuje, ale jim to vůbec nepřipadalo vtipné.
Měl jsem stáje jen pro přechodné ustájení a zřídkakdy jsem u sebe nechával koně déle než tak jednu nebo dvě noci. Kdykoliv jsem tam koně měl, byl jsem příliš vázaný, protože jsem si donedávna nevydělal tolik, abych si mohl dovolit někoho zjednat.
Když jsem pracoval v oboru první rok, zprostředkoval jsem celkem padesát koupí, druhý rok devadesát tři, a během posledních několika měsíců jsem si už vůbec nemohl stěžovat na nedostatek práce.
Kdyby mě tak potkalo štěstí… kdyby se mi třeba podařilo koupit lacino budoucího vítěze Derby, tak za tisíc, jako ročka… kdyby mě takové naprosto nepravděpodobné štěstí potkalo… možná že bych pak dokonce začal mít starosti s daněmi z příjmů, a to by bylo co říct!
Odešel jsem z kanceláře do obývacího pokoje. Našel jsem tam svého bratra Crispina, přesně v téže pozici, ve které jsem ho tam předtím opustil. Ležel na břiše na gauči, pochrupoval a nevěděl o světě.
Přehodil jsem přes něho pléd, bylo mi jasné, že potrvá ještě několik hodin, než se vzbudí, a že pak bude mít kocovinu, mizernou náladu, bude vzteklý a bude kolem sebe plivat svoje všeobecné znechucení jako jedovaté sliny.
Osiřeli jsme, když jemu bylo sedmnáct a mně šestnáct. Maminka zemřela po pádu z koně a tatínka potom za tři měsíce zabila mrtvice.
Naše životy se do základu změnily takřka ze dne na den. Vyrůstali jsme ve všem pohodlí, ve velikém domě na venkově, měli jsme jezdecké koně, stájníky, zahradníka a kuchařku. Chodili jsme do drahé soukromé školy, přijímali jsme to s naprostou samozřejmostí, a o prázdninách jsme jezdili střílet do Skotska.
Bohužel, všechen ten lesk neměl zlatý podklad. Náš důstojný pan notář nám vážně oznámil, že otec zatížil dům a vůbec vše, co vlastnil, velkou hypotékou, že si půjčil na svoji životní pojistku a že prodal prakticky všechny rodinné poklady. Jediný majetek, který ho dělil od naprostého bankrotu, byla jedna Degasova skica.
Ukázalo se, že otec žil na pokraji finanční katastrofy už řadu let, kdy se mu prostě vždy na poslední chvíli podařilo něco výhodně prodat ve dražbě. Když jsme zaplatili všechny dluhy, dům, koně, stájníci, zahradník i kuchařka zmizeli do nenávratna a Crispin a já jsme zůstali sami, bez blízkých příbuzných, bez domova, a až na sto čtyřicet tři libry na osobu také bez peněz.
Ve škole byli všichni plni pochopení, ale zase ne do té míry, aby nás tam snad nechali zadarmo. Zůstali jsme tam do velikonoc a tím to skončilo.
Pro Crispina to byla mnohem větší rána než pro mne. Chtěl studovat na vysoké škole, na právnické fakultě, a nemohl se odhodlat k tomu, aby přijal místo úředníka v pozůstalostním oddělení notářství, které mu nabízel ten důstojný pan notář. Já byl spíš pro praktický život a to mě zachránilo. Věcně jsem se smířil se skutečností, že se od té chvíle musím sám nějak uživit. Spočítal jsem, co mám a co můžu: jsem hubený a naprosto zdravý, počínám si docela dobře v sedle. Tak jsem si našel místo stájníka.
Crispin se na mě rozzuřil, ale já byl docela šťastný. Studium pro mne nebylo. Po okolním vězení mně život ve stájích připadal nádherný a svobodný. Nikdy jsem nelitoval toho, co jsem ztratil.
Nechal jsem ho pochrupovat a odešel jsem nahoru si lehnout.
Přemýšlel jsem o tom, jak rozdílně se naše osudy rozvíjely. Crispin to zkusil na burze a pak v pojišťovnictví, ale zdálo se mu, že ho tam dost nedoceňují. Já jsem se stal žokejem a našel jsem ideální životní náplň.
Vždy se mi zdálo, že ke mně byl osud mnohem štědřejší než k bratrovi, a proto jsem také nikdy nezaváhal, když jsem měl možnost mu to trochu vynahradit.
Pokud zrovna nemrzlo, spal jsem vždy při otevřeném okně. Z ložnice, podobně jako z kanceláře, byla vyhlídka na dvůr. V půl jedné v noci mě z hlubokého spánku probudil do naprosté bdělosti poplašný signál, který má člověk v podvědomí.
Ležel jsem a napjatě poslouchal. Nevěděl jsem, co mě vlastně probudilo, ale byl jsem přesvědčen, že to byl zvuk, který věštil něco nedobrého.
Ano, zase se to ozvalo. Zaškrábání kopyta na tvrdé půdě. Klapot koňských kopyt v místech, kde uprostřed noci neměl žádný kůň co dělat.
Odhodil jsem deku a skočil k oknu.

Venku v měsíčním světle na dvoře se nic nepohnulo. Ale tam, kde měly být pevně zavřené dveře stáje, zela černá díra.
Sevřel se mi žaludek. Tiše jsem klel. Nejcennější z mých nocležníků, kůň, který měl hodnotu sedmdesáti tisíc liber, se volně potuloval po nebezpečných silnicích Surrey.

3

Nebyl řádně pojištěný, protože jeho nový majitel neměl chuť platit vysoké prémie. Také nebyl vlastně ještě zaplacený, díky různým komplikacím s převodem valut. Musel jsem se prodávajícímu za kupce zaručit, ačkoliv jsem příslušnou částku samozřejmě vůbec neměl, a bylo mi jasné, že jestli to dvouleté hříbě co nejdřív nenajdu a nepřivedu zdravé a bez škrábnutí zpět, přiřítí se na mě neřešitelná finanční katastrofa. Dotyčný zahraniční kupec byl tvrdý člověk, určitě by neváhal a nechal by zastavit proplacení šeku, kdyby na koni cokoliv našel, a moje pojišťovna byla připravena hradit mi škodu jen v případě úhynu koně, a to ještě neochotně.
Bleskově jsem si natáhl svetr, džíny a vysoké boty, seběhl po schodech a cestou si ještě dopínal přezku na postroji, který mi fixoval rameno. Crispin ještě stále spal v obývacím pokoji. Zatřásl jsem jím a zavolal na něho. Nereagoval, byl úplně tuhý.
Ještě jsem zaběhl do kanceláře zatelefonovat na policii.
„Kdyby vám prosím někdo náhodou hlásil nález koně, tak je můj."
„Děkujeme, to neškodí vědět, ušetří nám to čas."
Venku na dvoře bylo úplné ticho. Hříbě muselo být už na silnici, když jsem se vzbudil, protože to, co jsem předtím zaslechl, bylo klapání kovu o betonovou vozovku, a ne známé skřípání kopyt na štěrku prorostlém travou.
Silnice byla také tichá a prázdná, až kam jsem na ni v měsíčním světle viděl.
Možná že se kůň pase někde na kraji silnice, kam ve tmě nedohlédnu.
Možná také, že už je v půli cesty k elektrické rychlodráze, nebo k brightonské dálnici, nebo k přistávacím plochám letiště.
Možná si právě v místním lesíku láme nohy v králičích norách.
Tu noc bylo chladno, ale já byl celý zpocený. Těch zatracených sedmdesát tisíc jsem samozřejmě neměl, ani jsem je žádným způsobem nemohl dát dohromady.
Hledat v noci autem zaběhlého koně není zrovna to nejlepší. Ve voze člověk zvíře nezaslechne, a když má kůň tmavou srst, může se stát, že do něho člověk ve tmě vrazí dřív, než ho zahlédne.
Člověk může koně vylekat, takže se pak bezhlavě řítí do plotu, může se potrhat o ostnatý drát, může upadnout, může si poškodit křehké kosti a zničit tlachy.
Spěchal jsem přes dvůr do skladu pro uzdu a otěže a pak jsem běžel k nejbližšímu výběhu. Kdesi na tom tmavém prostranství musel být můj starý, vysloužilý steepler, s nímž jsem občas jezdil. Spal ve stoje a asi se mu zdálo o velikých dostizích, ve kterých kdysi vítězil.
Přelezl jsem ohradu a zapískal na zuby. Na tenhle signál většinou přišel, když se mu chtělo.
„Tak pojď, kamaráde, dělej, pojď, ty srábku, proboha neflákej se!" Hlavně dělej, pojď rychle. Prostranství se zdálo být pusté a prázdné. Znovu jsem zapískal. Začínal jsem být zoufalý.
Přišoural se rychlostí, kterou by tak asi vyvinul v případě potřeby balvan. Očichal mi prsty. Pak mi odevzdaně dovolil, abych mu dal uzdu. Dokonce mi taky celkem klidně postál, když jsem ho dovedl k brance, ze které jsem se na něho obvykle vyšplhal. Natřásal jsem se na jeho neosedlaném hřbetě.
Klusem jsme přejeli dvůr. Za branou jsem ho nechal, ať zahne, kam chce.
Vlevo vedla cesta směrem k hlavní silnici, vpravo do lesa. Rozhodl se, že půjde doprava. Když jsem ho pobídl k rychlejšímu kroku, napadlo mě, že si tu cestu vybral proto, že cítil, jak si to podvědomě přeji. Koně umějí číst myšlenky a člověk je ani nemusí dirigovat.
Jestli je to hříbě v lesích, mohu se utěšovat tím, že právě nevbíhá pod nějaký náklaďák. Jestli je v lesích, tak možná právě pokojně ukusuje listí z nízkých větví, možná že si vůbec neláme nohy v králičích norách…
Když jsme ujeli asi tak půl míle, cesta začala stoupat prudce do kopce, nízký jehličnatý a trnitý podrost zhoustl. Zatáhl jsem svého steeplera, zůstali jsme stát a já se zaposlouchal do tmy.
Nikde nic. Vanul jen sotva znatelný větřík, listí se skoro ani nepohnulo.
Můj kůň trpělivě čekal, nebyl vůbec neklidný, nudil se. Kdyby hříbě bylo někde nablízku, určitě by to vycítil, dával mi vlastně nepřímo vědět, že tam nikde není.
Vraceli jsme se klusem po měkké krajnici. Když jsme míjeli naše vrata, byl by tam rád zahnul, ale jeli jsme

podle silnice dál, až ke vsi a pak přes obecní louku, zaplavenou měsíčním světlem.
V duchu jsem se utěšoval tím, že se koně přece nikdy nezatoulají daleko, když se jim zdaří utéci ze stájí. Většinou se zastaví u nejbližší dobré šťavnaté trávy. Pak se chvíli pasou, o kousek poodejdou, zase se zastaví, zase popojdou. Dají se do cvalu a prchají do neznáma, jen když je něco vyleká. Koně se ale bohužel vylekají velmi snadno.
Na obecní louce bylo sice trávy víc než dost, ale hříbě žádné. Na konci louky jsem se znovu zastavil a poslouchal.
Nic. Jel jsem ke křižovatce s hlavní silnicí celý ustaraný, v ústech sucho. U křižovatky, na kraji státní silnice A23, vesnice končila.
Jak jsem jenom mohl být takový pitomec, jak jen se mi mohlo stát, že jsem pořádně nezastrčil závoru u stáje! Nepamatoval jsem si, že bych ji byl zavíral, ale také jsem si nepamatoval, že by byla zůstala otevřená. Byl to úkon, který člověk dělá bez přemýšlení, automaticky.
Zavíral jsem závory u stájí v okamžiku, kdy jsem poprvé šel do práce.
Proti vlastní nedbalosti jsem pojištěný nebyl. Jak jsem jen mohl… jak se mohlo stát… co jsem to za pitomce, že jsem tu závoru nezavřel!
Přestože už přešla půlnoc, na brightonské silnici byl stále velký provoz, určitě ne bezpečno pro koně.
Znovu jsem zůstal stát. Můj steepler zdvihl hlavu, vztyčil uši a zaržál. Kdesi, kam já nedohlédl, cítil nebo tušil jiného koně. Nebylo to poprvé, co jsem záviděl zvířatům jejich šestý smysl.
Rychle jsem ho pobídl na travnaté krajnici směrem na jih. Zoufale jsem doufal, že tam najdeme koně, kterého hledáme, a ne tábor Cikánů s poníky.
Kdesi před námi se najednou ozvalo zlověstné kvílení pneumatik, pak se zakomíhaly kužele reflektorů a pak přisel náraz a řinkot roztříštěného skla.
Můj kůň vyděšeně zařehtal, skoro jako by vykřikl. Mně se dělalo nanic.
Ach pane bože, to ne, ach ne!
Zpomalili jsme do kroku a já se začal třást. Před námi se ozýval křik, zastavovaly tam vozy. Přetřel jsem si rukou obličej a zoufale bych si přál vyhnout se tomu, co mě čeká. Chtěl bych se vyhnout nejbližší hodině, nejbližšímu dni, nejbližšímu roku.
Bylo to neuvěřitelné, ale ze změti tmy a světel před námi se náhle oddělil pohyblivý stín. Rychle se k nám blížil a dusal! Kopyta zvonila o beton vozovky s hysterickou zběsilostí.
Dvouleté hříbě kolem nás prolétlo tryskem, rychlostí asi sedmdesát kilometrů za hodinu, jako by běželo životní dostih.
Dělalo se mi mdlo úlevou, že je ještě celé a živé. Snažil jsem se nemyslet na havarované auto, rychle jsem otočil svého koně a pobídl ho k cvalu za uprchlíkem.
Byl to nerovný souboj: stárnoucí skokan závodil s horkokrevným rovinářem. Můj strach ale vybičoval koně k maximální rychlosti. Nakazil se mým vzrušením a letěl tempem, které bylo na tak tvrdé půdě šílenstvím. Hříbě nás tušilo za sebou, ale naštěstí se nenechalo vyprovokovat k závodu, naopak, trochu se zklidnilo tím, že se za ním objevil jiný kůň, nevylekalo se; nejevilo sice chuť zůstat stát, ale nechalo se dohonit.
Přijel jsem k němu zprava, zůstalo mi po levici. Nemělo ohlávku.
Vzal jsem sice jednu s sebou, ale tu by mu za jízdy možná nedokázal dát ani cirkusák, žokej, který dávno vyšel z formy, měl ty špatné obratle a vypadávající rameno, ten by to určitě dokázat nemohl.
Mezitím jsme se už blížili k odbočce do vesnice. Kousek před námi byla velká křižovatka státních silnic s kruhovým objezdem. Děsila mě představa, že by mohlo dojít k další dopravní nehodě. I když to bylo spojeno se značným rizikem, musel jsem za každou cenu hříbě přimět, aby zahnulo do vesnice.
Stáčel jsem svého koně doleva, až jsem se začal dotýkat nohou boku hříběte, pak jsem ho jemně kopl do žeber, pak ještě tak třikrát, čtyřikrát, aby pochopilo, co od něho chci. Když jsme dojeli až k odbočce, kopl jsem ho pořádně a zatlačil ho svým koněm doleva.
Hříbě vběhlo na odbočku jistě a bez zakolísání, jako by mělo jezdce.
Cválalo do vesnice a my jsme zůstali za ním. Asi jsem instinktivně zpomalil, jakmile jsme opustili hlavní silnici; po úzké, klikaté cestě není dobře cválat, co to dá.
Hříbě k téhle zkušenosti přišlo draho. Uklouzlo, když obíhalo roh před loukou, snažilo se znovu získat rovnováhu, od kopyt mu odletovaly jiskry, pak zakoplo o okraj trávníku, svalilo se na zem a zoufale mlátilo nohama do vzduchu. Seskočil jsem a s otěžemi svého steeplera v ruce jsem běžel k té hromádce neštěstí. Třásla se mi kolena.
Tiše jsem se modlil. Kéž tomu koni nic není, kéž si na té měkké trávě neudělal nic se šlachami, když už překonal tolik ošklivého nebezpečí!
Kéž! Nestalo se mu nic. Jenom si vyrazil dech. Chvíli ještě ležel, prudce oddychoval a pak se postavil.

Přidělal jsem mu ohlávku, dokud byl ještě na zemi. Pak jsem jednou rukou vedl jednoho koně, druhou druhého a vracel se pomalu po cestě ke dvoru. Obě zvířata byla zpocená a odfrkávala. Mému koni, který měl uzdu, odkapávaly od huby zpěněné sliny. Ani jeden z obou koní však nekulhal.
Měsíční světlo bylo tiché a chladné, uklidňující. Svého steeplera jsem na dvoře přivázal k zábradlí a hříbě jsem odvedl do boxu. Najednou jsem si teprve uvědomil, že vlastně na sobě nemá přikrývku. Muselo se jí cestou někde zbavit. Zašel jsem pro jinou a pořádně jsem mu ji připevnil. Správně bych s ním býval měl tak půlhodinku chodit, dokud by nevychladlo, ale na to nebyl čas. Vyšel jsem z boxu, zavřel vrátka a zastrčil závoru. Stále mi ještě vrtalo v hlavě, jak se vůbec mohlo stát, že jsem ji předtím nechal otevřenou.
Vycouval jsem z garáže, projel vesnicí a vyjel na státní. Na místě havárie už bylo velké srocení. Nějací lidé tam mávali baterkami a řídili provoz. Jakmile jsem zastavil na kraji silnice, hned ke mně přišel jeden z těch dobrovolných dopravních pomocníků a žádal mě, abych jel dál, že tam je publika víc než dost. Když jsem mu řekl, že bydlím blízko a že bych třeba mohl s něčím pomoci, jel se domlouvat s dalším řidičem.
V pravém dopravním pruhu vozy volně projížděly, protože obě poškozená vozidla byla vlevo. S velikým strachem jsem přeběhl přes silnici ke skupince, která stála kolem hlavních aktérů. Postavy lidí se ostře rýsovaly ve světle reflektorů, z jedné strany osvětlené, z druhé černé. Byli tam samí muži a jen jedna žena.
Nejvíc poničený byl vůz té dívky. Musel najet bokem do železného sloupu se směrovou tabulí, kufr měl rozbitý, jak mu do něho narazil tmavě zelený rover, který teď stál napříč ples silnici, z chladiče mu tekla voda a přední sklo měl vysypané.
Majitel rovera vztekle rázoval kolem a vykřikoval něco o ženách řidičkách a že sám nic nezavinil.
Dívka tam stála a dívala se na trosky svého oranžového MGM GT, zabořeného nosem v příkopě. Měla na sobě dlouhé večerní šaty z nějaké měkké splývavé látky, bíločerné, se stříbrnou vetkanou nití, která zářila ve světle jako její dlouhé, rovné stříbroplavé vlasy a stříbrné střevíčky.
Krvácela. Zprvu mě překvapilo, že tam stojí tak osamělá, byl bych očekával, že ji přihlížející pánové budou obskakovat, utěšovat, ošetřovat a všeobecně se budou chovat jako mužní ochránci. Jakmile jsem na ni ale promluvil, pochopil jsem, proč tomu tak není. Ovládala se dokonale, byla klidná a chladná jako měsíční světlo; přestože měla tržnou ránu na hlavě a obličej umazaný od krve, jak si ji stírala, přestože měla velikou krvavou skvrnu na pravém předloktí a celé šaty postříkané krví, zvláštním způsobem zapuzovala soucit, bylo vidět, že o ničí pomoc nestojí. Také nebyla tak mladá, jak se na první pohled zdála.
„Vjela mi přímo do cesty," vykřikoval majitel havarovaného roveru.
„Přímo přede mne, nemohl jsem nic dělat. Nejspíš musela usnout za volantem. Určitě usnula. A teď nám tady bude vykládat báchorky o nějakém koni! Prosím vás! Kde by se tady vzal kůň, že prý se vyhýbala nějakému koni! Usnula, to je to, o tom koni se jí tak nanejvýš zdálo. Husa jedna."
Lidé se po velikém leknutí občas takhle chovají, a ten muž se musel hodně leknout.
Oslovil jsem dívku: „Ten kůň tu opravdu byl."
Klidně se na mě podívala.
„Jistě, to vím."
„Ano… utekl z mých stájí a zatoulal se až sem."
Pozornost všech diváků se okamžitě soustředila na mě. Dívali se vyčítavé a majitel rovera mi začal spílat. Dokud zuřil na tu dívku, tak se ještě ovládal. Teď jsem musel vyslechnout takovou spoustu vybraných slov, že jsem jich tolik neslyšel ani na závodištích.
Když se na chvíli odmlčel, ozvala se ta dívka. Tvářila se stísněně a držela se rukou za břicho.
„Potřebuji jít na záchod," řekla jasně a zřetelně.
„Odvezu vás k sobě, je to kousek," nabídl jsem se.
Majitel rovera začal něco namítat, že prý tam má zůstat, dokud nepřijede policie, a ta prý musí přijet každou chvíli. Většina z přítomných mužů však měla plné pochopení pro to, co podobný zážitek dokáže udělat s útrobami, a mlčky uvolnili cestu k mému vozu.
„Pokud s ní bude chtít policie mluvit, tak ji najdou u mne, jmenuji se Jonas Dereham a bydlím kousek odtud. Na první křižovatce doleva, pak za vesnicí do prvního dvora vpravo."
Přikývli. Když jsem se po několika krocích ohlédl, viděl jsem, že většina z nich odchází ke svým vozům a odjíždí, jen několik vytrvalců tam zůstalo, aby podpořilo majitele rovera.
Cestou neřekla ani slovo. Obličej měla zakrvácený a zpocený.
Zastavil jsem u kuchyně a bez okolků jsem ji zavedl dovnitř.
„Támhle ty dveře," ukázal jsem jí.
Přikývla a zmizela uvnitř. Tam našla kromě jiného bílé zdi, ostré světlo, holínky, pláště do deště, dvě

fotografie z dostihů a starou flintu.
Zanechal jsem ji v té neútulné místnosti a vrátil se na dvůr, kde stále ještě trpělivě stál můj steepler, přivázaný u zábradlí.
Poplácal jsem ho po hřbetě a řekl mu, že byl skvělý. Pak jsem mu došel do skladu pro pár jablek a zavedl jsem ho zpátky do výběhu.
Tak rychle jako tu noc necválal od té doby, kdy ho davy vítaly s jásotem, když dobíhal na špici k cíli v Cheltenhamu. Pyšně si odfrkl, určitě to byla pýcha, jsem si tím jistý, a odklusal svižně jako mladík.
Když jsem se vracel, právě vycházela ze dveří. Smyla si už krev z obličeje a ještě si přidržovala ručník na ráně na čele, aby zastavila další krvácení. Pozval jsem ji do kuchyně a ona vstoupila. Stále se chovala s nápadným sebeovládáním a klidem.
„Mohl byste mi dát něčeho napít?“ řekla.
„Ano… přála byste si čaj?“
Nechápavě se na mě zadívala. „Ne, brandy.“
„Bohužel, to nemám.“
Netrpělivě mávla rukou. „Tak tedy whisky, nebo džin, cokoliv.“
„Obávám se, že tu nic takového nemám,“ řekl jsem omluvně.
Nevěřila mi. „Chcete říct, že v celém domě nemáte ani kapku alkoholu?“
„Bohužel ne.“
„Ne!“ řekla zoufale a sklesla na kuchyňskou židli, jako by jí najednou nohy vypověděly službu.
„Ale já si doopravdy myslím, že by vám udělal nejlíp čaj, když jste zraněná, já vám ho udělám.“
Šel jsem natočit vodu do konvice.
„Vy pitomče!“ Řekla to s pohrdáním, vztekem a kupodivu také s určitou dávkou zoufalství.
„Ale…“
„Jaké ale, nejdřív dopustíte, aby vám utekl ten váš zatracený kůň, já se kvůli němu málem zabiju a vy mě nakonec nedokážete zachránit troškou alkoholu.“
„Zachránit?“ Vrhla na mě zničující pohled, zase se v něm mísilo pohrdání, vztek i zoufalství. Proč zoufalství, to hned vysvětlila.
„Poslyšte… byla jsem na návštěvě, vracela jsem se odtamtud. Díky vám a vašemu koni došlo k dopravní nehodě, a i když se prokáže, že to nebylo z mé viny, policie se určitě dostaví se svou dýchací soupravou, to se spolehněte.“
Zadíval jsem se na ni.
„Nejsem opilá.“ To mi ani nemusela říkat. „Zdaleka nejsem opilá, ale asi bych měla víc, než nula celá osm. A jak víte, stačí třeba jen nula celá osmdesát jedna. A já nesmím přijít o řidičák, to si nemůžu dovolit.“
Do téhle situace ji dostal můj kůň, sluší se tedy, abych ji z toho dostal já.
„Dobře, já to zařídím.“
„Vzbuďte třeba některého souseda, ale hoďte sebou, policie tu může být co nevidět.“
Zavrtěl jsem hlavou. Šel jsem ke koši na smetí a vylovil jsem z něho tu prázdnou láhev od whisky.
„Na sousedy nemáme čas, stejně by to vypadalo násilně.“
Podal jsem jí skleničku. Pak jsem do prázdné láhve natočil z kohoutku trochu vody, pořádně jsem s tím zašplouchal a nalil jí tu trošku do skleničky.
„Myslíte, že na tohle může někdo skočit?“ zeptala se zamračeně.
„Proč ne?“
Postavil jsem prázdnou láhev na kuchyňský stůl a šel jsem dát vodu na čaj.
„Myslím, že by neškodilo, kdybychom se podívali na vaše zranění,“ podotkl jsem.
Znovu si otřela ránu na čele a zadívala se lhostejně na své zkrvavené předloktí. „Asi by to neškodilo,“ řekla.
Než se voda začala vařit, zatelefonoval jsem svému lékaři a vysvětlil mu, o co běží.
„Odvezte ji na úrazovku,“ radil. „Od toho je tam služba.“
„Je hezká a vy byste jí to spravil líp,“ přimlouval jsem se.
„Sakra, Jonasi, vždyť už je půl druhé.“ Nakonec slíbil, že přijede.
Voda se začala vařit a čaj byl hotový, než přišla policie se svými dýchacími balónky. Přijali čaj s cukrem a mlékem a znechuceně očichali láhev na stole a skleničku, kterou dívka držela v ruce. Prý jak to, že nevíme, že se účastník dopravní nehody nesmí ničeho napít, dokud nepodstoupí test na alkohol?
Unaveně zavrtěla hlavou a naznačila, že ji něco takového ani ve snu nenapadlo, prostě na to nepomyslela.
Podle předpisů nesmí být proveden test dříve než patnáct minut po posledním požití alkoholu. Tu

čtvrthodinku vyplnili tím, že si zapsali její výpověď.
„Jméno?“
„Sofie Randolphová.“
„Vdaná?“
„Ne.“
„Stáří?“
„Třicet dva.“ Odpověděla stručně a bez zaváhání.
„Adresa?“
„Primrose Court, ulice Scilly Isles, Esher v Surrey.“
„Zaměstnání?“
„Kontrolor leteckého provozu.“
Policistovi na chvíli ztuhla ruka s perem ve vzduchu. Zapsal si to teprve po pěti vteřinách. Zadíval jsem se na ni, na Sofii Randolphovou, neprovdanou, stáří třicet dva let, pracovnici v řízení leteckého provozu, ženu zvyklou pracovat s nimi jako rovná s rovnými, a vzpomněl jsem si, jak se chovala vůči těm mužům po havárii: i ve výjimečné situaci automaticky odmítala jakékoliv úlevy a hýčkání, protože si je v běžném, každodenním životě nemohla dovolit. Vypovídala klidně a jasně. Byla na návštěvě u přátel nedaleko Brighconu, povečeřela tam a odjela ve čtvrt na jednu. Asi ve dvanáct padesát jela za dobré viditelnosti přiměřenou rychlostí po státní silnici. Měla puštěné rádio. Vtom před ní z křoví u silnice vyrazil kůň. Prudce zabrzdila, ale nestačila zastavit, tak strhla volant doleva, aby se koni vyhnula. Asi dva kilometry předtím předjela rover, ale pak si v tu kritickou chvíli nevšimla, že jede těsně za ní. Rover do ní zezadu vrazil a strhl ji do smyku. Narazila do železného sloupu u silnice a vůz sjel do příkopu.
Ano, byla trochu v šoku. Ano, byla připoutaná. Trochu se pořezala o rozbité sklo.
Jeden z policistů se jí zeptal, co během večera vypila. Klidně a věcně vyjmenovala šery před večeří a víno při večeři.
Pak ji konečně nechali dýchnout do balónku. Uposlechla klidně a bez jakékoliv nervozity.
Policista od ní převzal balónek a pátravě se zadíval na krystalky.
Povytáhl obočí.
„No, slečno, neoficiálně vám mohu říct, že kdybyste teď nebyla vypila tu whisky, měla byste povolenou hladinu. Takhle jste to přestoupila, ale jen o málo.“
„To mě nepřekvapuje,“ řekla klidně. Ostatně, v tu chvíli mluvila pravdu.
„To byste se ale divila, kolik lidí se úmyslně snaží napít, než je necháme dýchat.“
„Opravdu?“
Řekla to lhostejně a unaveně, jako by jí taková taktika nikdy ani ve snu nenapadla. Policisté si sbalili svoje nádobí a svoje zápisníky, a mně uštědřili přednášku o tom, jak je nebezpečné, když lidé nechají zvířata volně potulovat. Pak nás beze spěchu opustili.
Sofie Randolphová se na mě skoro usmála.
„Děkuji.“ řekla.

4

Spala v mé posteli a já spal v Crispinově. Nic netušící Crispin spal až do rána na gauči.
Doktor jí úhledně zašil rány. Když se snažil ke zranění dostat, dělalo jí největší starost, aby jí nezničil šaty. Trvala na tom, aby jí rozpáral rukáv, aby ho neroztrhal, a mně pak přišlo trochu k smíchu, když jsem viděl, jak doktor poslušně a pečlivě přestřihává drobounké nitky ve švu.
„Ruka sroste, šaty ne, a byly dost drahé,“ vysvětlovala.
Ukázalo se, že rána je hluboká, s ošklivými, potrhanými okraji, a že v ní jsou kousky skla. Dívka se zájmem přihlížela, jak lékař ránu umrtvuje a jak ji spravuje. Zajímalo mě, co takovou ženskou vůbec dokáže vyvést z míry.
Ráno byla pobledlá a měla trochu nejisté nohy. Byla však úplně klidná. Když jsem se v půl deváté vracel od svých svěřenců, kterým jsem přinesl krmení a trochu jsem u nich poklidil, chystal jsem se jí říci, aby zůstala v posteli, ale ona už mezitím sešla dolů do kuchyně.
Seděla u stolu v mém županu a trepkách, kouřila a četla noviny. Měla tmavé kruhy pod očima a vypadala poctivě… na svůj věk. Asi ji muselo bolet zavázané poraněné předloktí. Když jsem vešel, klidně vzhlédla.
„Dobré jitro. Nechcete kávu?“ zeptal jsem se.
„Ráda.“
Udělal jsem překapávanou. „Chtěl jsem vám ji donést do postele,“ poznamenal jsem.

„Já moc dobře nespala.“
„To mě nepřekvapuje.“
„Slyšela jsem vás chodit po dvoře, pak jsem vás taky zahlédla z okna, tak jsem si řekla, že bych už mohla jít dolů.“
„Dala byste si topinku?“
S povděkem přijala topinku a s povděkem přijala i dva plátky křehké, opečené slaniny. Zatímco jsem chystal snídani, rozhlížela se po pánské kuchyni a nakonec se zeptala: „Jste ženatý?“
„Rozvedený.“
„To je ale už asi víc let, viďte?“
„Ano, máte pravdu. Oženil jsem se, pak jsem litoval svého činu, rozvedl se, a teď jsem už do neštěstí nepospíchal.“
„Mohl byste mi půjčit něco na sebe, abych v tom nevypadala jako strašák?“
„No… svetr a džíny… stačí vám to?“
Šel jsem si sednout se svou kávou vedle ní. Nebyla krásná, ale měla příjemný obličej, její půvab byl v barvách a ve výrazu, ne ve tvaru a reliéfu. Měla zlatoplavé obočí a řasy, hnědé oči a měkce růžové rty a bez rtěnky.
Začínal jsem chápat, že svůj suverénní klid a sebeovládání nestaví na odiv, že to není póza. Nechtěla jednoduše nikomu dopřát možnost, aby se k ní choval nadřazeně nebo shovívavě jen proto, že je žena. Některým mužům to určitě nebylo příjemné, ale jejím spolupracovníkům jistě ano.
„Velmi se omlouvám za svého koně,“ řekl jsem.
„To taky máte za co,“ neřekla to však trpce, i když na to měla právo.
„Jak vám to můžu vynahradit?“
„Byl byste ochoten se mi postarat o dopravu?“
„Samozřejmě.“
Ukusovala topinku se slaninou. „No… budu muset zařídit, aby odtáhli můj vůz… tedy, vrak mého vozu. Pak bych byla velmi ráda, kdybyste mě mohl odvézt na letiště v Gatwicku.“
„Vy tam pracujete?“ zeptal jsem se překvapeně.
„Ne, pracuji v Heathrow. Ale v Gatwicku si můžu se slevou najmout vůz, to patří k výhodám mého povolání.“
Krájela topinku pravou rukou a přivírala přitom oči bolestí.
„Vy budete dnes muset pracovat‘?“ zeptal jsem se.
„Hlasivky mám zdravé,“ prohlásila. „Pravděpodobně ale nebudu muset nic dělat. Mám dnes odpoledne od čtyř do dvanácti příslužbu.
To znamená, že musím být doma pod telefonem a musím být připravena okamžitě vyjet, kdyby se někomu udělalo špatně nebo se někdo nedostavil do služby.“
„Jaká je pravděpodobnost, že se něco takového stane?“
„Že tam budu muset? Malá. Příslužby jsou většinou jen nuda.“
Hrníček s kávou držela v levé ruce.
„A co vy?“ zeptala se. „Co děláte vy?“
„Zprostředkuji jako komisionář koupě dostihových koní.“ Zamračila se.
„Mám tetu, která tvrdí, že všichni koňští handlíři jsou darebáci a podvodníci.“
Usmál jsem se. „Velké agentury by ji za tenhle názor moc nechválily.“
„Vy pracujete pro nějakou firmu?“
„Ne, jsem na volné noze.“
Dojedla a vylovila z kapsy mého županu krabičku cigaret. „Ještě že kouříte!“ škrtla zapalovačem. „Našla jsem ty cigarety u vás v ložnici…
doufám, že se nezlobíte?“
„Samozřejmě že ne, jen si poslužte.“ Pobaveně se na mě podívala.
„Já vám za to něco povím. Pamatujete se na toho chlapa s tím roverem?“
„Jak by ne.“
„Když jsem ho začala předjíždět, tak jel asi sedmdesát. Jakmile jsem dojela vedle něho, začal přidávat.“
„To mám rád.“
Přikývla. „Já taky. Tak jsem na to šlápla, předjela jsem ho a jemu se to nelíbilo. Jel těsně za mnou, chvíli vpravo, chvíli vlevo, blikal na mě, a vůbec se choval jako úplný idiot. Kdyby mě nebyl tak rozptyloval, byla bych toho koně možná zahlédla včas. Takže na té bouračce nese vinu on stejně jako váš kůň.“
„Já vám děkuji.“

Usmáli jsme se na sebe. V ten okamžik, nad zbytky topinek u kuchyňského stolu, vyvstaly mezi námi ty nejrůznější možnosti jako veliké otazníky.
Do této křehké chvíle vrazil Crispin s citlivostí slona. Rozrazil dveře kuchyně a vpotácel se dovnitř, pomačkaný a neoholený. Bylo vidět, že mu je nanic.
„Kam si mi sakra schoval tu whisku?“
Sofie se na něho podívala se svým obvyklým klidem. Cryspin si vůbec nevšiml, že tam sedí.
„Jonasi, ty sprosťáku, podříznu ti chřtán, když mi tu flašku okamžitě nedáš,“ řekl nakvašeně. Myslel to napůl doopravdy, v tom byla ta tragédie.
„Tys ji včera večer vypil. Zahodil jsem prázdnou láhev do smetí.“
„To není pravda. Jestlis tu whisku vylil do dřezu, tak tě zaškrtím.“
„Ty sis ji vylil do vlastního chřtánu, a teď bys udělal nejlíp, kdyby sis dal kafe.“
„Jdi se s tím svým kafem vycpat.“ Zuřivě přecházel po kuchyni, otevíral zásuvky a nakukoval dovnitř.
„Sakra, kde je? Kam si ji schoval, ty čeledíne jeden smradlavej?“
Vzal sáček s cukrem a hodil ho na podlahu. Papírový pytlík se roztrhl a sypké krystalky se řinuly ven jako bílá lavina. Vyházel na podlahu ještě několik konzerv, aby se za ně podíval. Už je neuklidil.
„Jonasi, já tě zabiju.“
Uvařil jsem kávu a postavil plný hrníček na stůl. Mezitím putoval na podlahu ještě sáček s rýží a krabice s ovesnými vločkami.
Další pátrání vzdal. Vztekle zabouchl dvířka kredence, sedl si ke stolu a natáhl se po kávě. Ruka se mu třásla, jako kdyby mu bylo devadesát.
Pak si poprvé všiml Sofie. Zadíval se jí do pasu a pak pomalu putoval očima vzhůru až k její tváři.
„Kdo sakra ste?“
„Sofie Randolphová,“ odpověděla zdvořile. Zamžoural na ni.
„Jonasova kočička.“
Prudce se otočil ke mně a to neměl dělat; náhlým pohybem podráždil labyrint a zákonitě se mu udělalo špatně. Doufal jsem, že nezačne zvracet, jak už se mu to mnohokrát stalo při různých příležitostech v minulosti.
„Ty hajzle jeden, tos mi nemoh říct? Přece bych byl vypad, proto si mě nemusel ožrat.“
Jako na povel mu začaly kanout slzy po tvářích. Vždycky to mělo stejný sled, nejdřív se začal litovat, potom sliboval hory doly.
„Ožral ses sám.“
„Neměl si mně dávat tu whisku, zavinil si to.“
„Víš dobře, že by mě nikdy nenapadlo dávat ti whisky.“
„Nechal si ji stát tady na stole, abych ji tu našel, to je skoro to samý, jako bys mi ji dal, to uznáš.“
„Prosím tě, ty bys sám sobě dokázal namluvit, že whisky roste na stromech v zahradě. Šel jsi ven a koupil sis ji.“
„Já ti říkám, že to není pravda, našel sem ji tady, na stole.“ Podařilo se mu donést šálek k ústům, aniž kávu vybryndal. Díval jsem se na něho. Jestli nějakým zázrakem výjimečně mluvil pravdu, pak to s ním někdo myslel hodně špatně. Pokud jsem ale věděl, žádné opravdové nepřátele neměl, jen znechucené kamarády, kteří jevili snahu přejít na druhou stranu ulice, když ho zahlédli, a schovávali se do průchodů. Připadalo mi pravděpodobnější, že láhev někde koupil a snažil se svalit vinu na někoho jiného. Tytam byly časy, kdy jsem mu bez zaváhání všechno uvěřil.
„Proboha, Jonasi, ta flaška byla na mou duši tady na stole. Ty mi prostě ze zásady nevěříš ani slovo.“
Vypil půlku dálku kávy.
„Whisku si nikdy nekupuju, je kyselá,“ dodal.
Já ale věděl, že když ho to posedne, vypije cokoliv, k čemu se dostane. Jednou jsem ho viděl úplně opilého po mátovém likéru. Připadal si ukřivděný, protože jsem mu nevěřil, stále se k tomu vracel, až se mu podařilo se znovu rozzuřit. Pak se potácivě rozpřáhl a mrštil šálkem od kávy o zeď. Hrníček se rozbil a po omítce pomalu stékaly hnědé potůčky na podlahu. Vstal, převrhl židli a výhrůžně vysunul bradu dopředu.
„Dej mi nějaký prachy.“
„Prosím tě… jdi si lehnout a vyspi se z toho.“
„Ty smrade pitomej, na to ti kašlu! Jdi se vycpat s tím svým dobročinným vznešeným chováním. Víš houby, jaký to je, nemáš o tom páru. Sebrals mi tu whisku. Tak teď naval nějaký prachy a jdi se vycpat.“
Sofie Randolphová si odkašlala.
Crispin se rychle otočil, chtěl se postarat o to, aby se do toho nepletla.

Tentokrát si ale opravdu příliš zatočil labyrintem a nemohl se ubránit zvracení. Měl v sobě aspoň tolik slušnosti, že se jí nevyzvracel na nohy, ale stačil vyběhnout za dveře na dvůr. Slyšeli jsme, jak se tam zbavuje svých obtíží, a i to nebylo příjemné.
„Je to můj bratr," řekl jsem.
„Ano," Žádné další vysvětlování neočekávala. Rozhlédla se klidně po té spoušti. „Uklidí to potom?"
„Kdepak," usmál jsem se. „To uklidím já, až usne, kdybych začal uklízet dřív, tak by se zbytečně znovu rozzuřil… ještě by k té spoušti něco přidal."
Pohoršeně zavrtěla hlavou.
„On se takhle nechová pořád, někdy vydrží celé týdny bez pití."
Crispin se vrátil ještě bledší, než byl předtím.
„Ty prachy," řekl útočně.
Vstal jsem, zašel do kanceláře a vrátil se s pěti librami. Crispin mi bankovku vytrhl z ruky.
„Hospoda je ještě zavřená," podotkl jsem.
„Vlez mi na záda." Crispin se na nás opile podíval. „Oba mi klidně můžete vlízt na záda."
Vypotácel se ze dveří. Viděli jsme oknem, jak prkenně kráčí k bráně a snaží se chovat furiantsky, jako mladý pán z panského domu.
Zapomněl, že má na sobě ještě stále zmačkané šaty, které si oblékl minulý den, a že má taky včerejší porost na bradě.
„Proč jste mu ty peníze dával?"
„Aby je nemusel krást."
„Ale…" odmlčela se zaraženě.
„Když to na něho přijde, udělal by cokoliv, jen aby se dostal k pití," vysvětloval jsem. „Je milosrdnější, když mu ty peníze dám dobrovolně, on si zachová aspoň kousek lidské důstojnosti. Dnes bude celý den a celou noc ještě opilý, ale zítra už se z toho možná dostane."
„Ale v hospodě přece…"
„Oni mu otevřou, znají ho. Prodají mu jednu láhev a pošlou ho zase domů, jakmile to bude vypadat na to, že by jim tam mohl ztuhnout."
Sofie by byla udělala nejlíp, kdyby si šla lehnout, ale trvala na tom, že se napřed musí postarat o svůj vůz.
Nakonec jsme se dohodli na kompromisu. Dovolila mně, abych zavolal do místní autoopravny, kde jsem měl známé, a objednal havárku, aby vůz odtáhli. Větší část dopoledne potom strávila v mých džínech a svetru, které jí byly tak o dvě čísla větší, seděla v koženém křesle a poslouchala, jak obchoduji po telefonu.
Kerry Sandersová měla radost z River Goda a ani se nezlobila kvůli ceně.
„To by se mi docela zamlouvalo," řekla. „To jméno, Hears Puller, mi bylo stejně nesympatické."
„No… mohou vám ho přivézt z Devonu, kdykoliv si budete přát.
Tak tedy, kdy a kam si přejete, aby vám ho dodali'?"
„Jedu k té rodině na sobotu a neděli." Povšiml jsem si, že se ještě stále vyhýbá tomu, aby je jmenovala.
„Přijedu tam kolem oběda a byla bych ráda, kdyby dopravní box s koněm přijel tak asi v půl páté…"
„Jak si přejete. Dáte mi prosím adresu'?"
„Copak ji nemáte?"
Řekl jsem, že bych ji patrně mohl zjistit.
Trochu neochotně mně nakonec adresu sdělila, jako kdyby vyzrazovala kdovíjaké tajemství. Bylo to v jedné docela normální vesnici v Gloucestershiru.
„Dobře, tak tedy přesně v půl páté," řekl jsem.
„Přijedete taky?"
„Já většinou takhle nejezdívám."
„Ach tak," řekla zklamaně. „Ale… nemohl byste tentokrát?"
„Vždyť mě u toho nebudete potřebovat."
„Byla bych ale ráda, kdybyste u toho byl," nevěděla, jestli má mluvit prosebně nebo autoritativně, a já si v tu chvíli uvědomil, že je přece jen trochu nejistá, pokud jde o ten živý dar.
„Vy byste chtěla, abych je vzájemně představil?"
„Ano, to bych chtěla."
Nicole Brevette, představuji vám River Goda. River Gode, seznamte se s Nicolem Brevettem. Nazdar kamaráde, potřes mi kopytem.
„Dobře tedy, přijedu s koněm osobně."
„Děkuji vám."

Zas nevěděla, jakým tónem má mluvit. Určitě měla pocit, že bych se měl správně přetrhnout ochotou; když vysloví nějaké přání, ale současně byla ráda, že jsem vůbec nějakou ochotu projevil. Je blázen, říkal jsem si, když se chce provdat do rodiny, z které má vyslovenou trému, a nemohl jsem pochopit, jak to, že tu trému má.
„Nedozvěděl jste se nic tam o těch dvou chlapech‘?“ zeptala se.
Nebýt toho, že jsem při česání občas narazil hřebenem na bouli na hlavě, ani bych si na ty dva už nevzpomněl. Od té doby se toho příliv mnoho odehrálo.
„Byla bych ráda, kdybyste zjistil, proč mi toho koně vzali.“
„Já bych to sám taky rád věděl. Ale jestli to vůbec kdy zjistím…
Jestli o to opravdu tak stojíte, mohl bych to předat agentuře Radnor Halley, určitě by na to přišli.“
„To je soukromá detektivní agentura?“
„Ano, specializují se tam na dostihové záležitosti.“
„Aha. No… já nevím… ale…“
Všechno vždycky skončilo proto, že byla z Brevettů tak nesvá.
„Já se tedy o něco pokusím.“
Měla radost, ale já jsem si žádné iluze nedělal.
Potom jsem zavolal jedné dopravní firmě v Devonu a dohodl s nimi, že koně naloží následující den ráno a já že na ně počkám ve tři hodiny kousek za Stroudem. Ptali se, kam koně povezou, ale já začal být opatrný a neřekl jsem jim to. Řekl jsem jen, že od místa, kde na ně budu čekat, je to jenom šestnáct kilometrů a že je tam dovedu. Když jsem pokládal sluchátko, připadal jsem si trochu hloupě, ovšem způsob, jakým jsem přišel o Hears Pullera, to nebyla žádná legrace.
Zavolal jsem také tomu farmáři v Devonu, požádal ho, aby s River Godem poslal někoho, kdo by se cestou o koně postaral a také jsem ho požádal, aby koně vypravil ve slušném stavu, s pořádně nablýskanými kopyty, s úhlednýma nohama. Prohlásil, že nemá čas na to, aby se takovými hloupostmi zdržoval, ale já mu řekl, že nebude-li kůň vypadat řádně, pošlu mu ho šupem zpět. Brblal, bručel, ale nakonec slíbil, že to zařídí, a zavěsil.
„Mluvil jste s ním pěkně ostře,“ poznamenala Sofie s úsměvem.
„Koně z menších farem někdy vypadají, jako by je zapřahovali do pluhu…“
Zapálila si cigaretu. Zavázanou rukou pohybovala velmi opatrně.
„Jestli chcete, tak mám kodein,“ nabídl jsem jí.
„To tedy chci.“ Zkřivila rty.
Přinesl jsem jí prášky a sklenici vody.
„To takhle pečujete o každého?“ Zeptala se.
„Nejvíc o sebe.“
Když jsem předtím telefonoval, prohlížela si dostihové fotografie na stěnách.
„To jste na nich vy, že?“
„Nu většinou ano.“
„Znám vás podle jména. Já sama na dostihy nechodím, ale mám tetu, která má malý hřebčín, a taky asi vaše jméno vídám v novinách a v televizi.“
„Teď už ho nevídáte, před třemi lety jsem přestal jezdit.“
„Litujete toho?“
„Že jsem přestal?“ pokrčil jsem rameny. „Každý toho musí jednou nechat, zvlášť když strávil šest měsíců v sádrovém korzetu a pánové v bílých pláštích ho docela vážně strašili.“
Poprosila mě, jestli bych ji nemohl dovézt na místo, kde havarovala, aby si to tam mohla prohlédnout za světla.
„Samozřejmě, já bych se ostatně taky rád poohlédl po dece, které se můj kůň někde cestou zbavil, ačkoliv ta jistě bude roztrhaná. Škoda že tu přikrývku ztratil, byla světle béžová, a tmavý kůň by v ní byl potmě lepší vidět.“
Zamáčkla cigaretu, ale než jsme stavili vstát, zazvonil telefon.
„Nazdar, Jonasi,“ ozval se veselý americký hlas, „tak jak dopadla dražba?“
„Která?“
„Přece ta, co jste tam jel s Kerry. S Kerry Sandersovou.“
„Ach tak. Já jí nakonec koupil dva koně. Ona vám to neřekla?“
„Ne. Já od ní jenom vím, že jste se spolu chystali do Ascotu pro nějaké zvíře se strašlivým jménem.“
Byl to Paul Teksa. V duchu jsem ho viděl, jak stojí u telefonu, menší, spory čtyřicátník, překypující energií na těle i na duchu, s bezostyšnou chutí vydělávat peníze. Setkal jsem se s ním jen několikrát, ale to, jak

se dovedl bleskově rozhodovat, vzbudilo ve mně hluboký dojem. Po jednání s Teksou měl člověk pocit, jako by se nesl na silné příbojové vlně, a teprve později začal uvažovat o tom, jestli Teksova rychlá rozhodnutí byla vždy správná.
Přijel tentokrát do Anglie na dražby ročků v Newmarketu. Ve Spojených státech platil za předního obchodníka dostihovými koňmi a měl přehled o světovém trhu.
Uplynulý týden jsem s ním a s řadou jiných strávil čas při skleničce a pravděpodobně díky tomu a díky jiným krátkým náhodným setkáním se stalo, že mě doporučil Kerry Sandersové.
Vyprávěl jsem mu o tom, co se nám stalo s Hears Pullerem.
Koutkem oka jsem zahlédl, jak Sofie užasle naslouchá s otevřenými ústy. Pauli Teksa se tolik nedivil, věděl, co od našeho světa očekávat, ale přece jen ho pobouřilo to, jak násilnicky si ti lidé počínali.
„Prosím. Chápu, když někdo použije nátlak, třeba i nefér nátlak, ale fyzické násilí…“
„Překvapuje mě, že vám to neřekla.“
„Já byl od úterka mimo Londýn, teď jsem se právě vrátil z Irska, asi mě nemohla sehnat.“
„No nic,“ řekl jsem. „Nakonec se žádná velká škoda nestalo. Na Hears Pullerovi vlastně vydělala a teď jsem jí sehnal jiného koně.“
„Stejně byste to ale takhle neměl nechávat, měl byste z té ascotské záležitosti udělat pořádnou aféru, měl byste si stěžovat.“
„Nechám to na paní Sandersové.“
„Mám výčitky svědomí, že jsem vás do toho vlastně navezl já.“
„To je hloupost.“
„No, v každém případě jsem rád, že jste jí nakonec přece jenom něco sehnal.“ Řekl to hodně významně.
Trpce jsem se do telefonu usmál. „Chcete říct, že se sluší, abych vám dal provizi?“
„Ale Jonasi, kamaráde, copak jsem si o něco řekl?“
„To víte, já se učím, stále se učím.“
„Dvě procenta,“ prohlásil. „Jen tak pro dobrou vůli, dvě procenta stačí, co vy na to, Jonasi?“
„Jistě.“
Povzdychl jsem si. Zdálo by se, že dvě procenta není mnoho, ale ve skutečnosti to znamenalo dvě pětiny mého honoráře. Moje chyba, říkal jsem si, měl jsem Kerry Sandersové účtovat víc než pět procent.
Jenže pět procent bylo fér. Nemělo význam se s Paulim hádat. Zbývající tři procenta byly lepší než nic, i když jsem k tomu připočítal tu ránu do hlavy a Pauli to myslel dobře. Ostatně, mít Pauliho na své straně byla dobrá investice, mít ho proti sobě určitě špatná.
Než jsem domluvil, Sofie se už opět zcela ovládala a zavřela pusu.
Jen povytáhla obočí.
„Ať žije klidný venkovský život,“ prohodila.
„Klid nosí člověk ve svém nitru,“ namítl jsem.
Na státní silnici jsme viděli, jak se oranžové MG houpá jako pomačkaná hračka za odtahovým vozem. Sofie smutně přihlížela, jak je odvážejí. Pak se shýbla a zdvihla ze země ohnutý stříbrný uzávěr chladiče, který z vozu upadl.
„Tenhle vůz jsem měla ráda,“ řekla.
Rover už byl pryč. Nic tam nezbylo, havárka mizela v dálce a na silnici byly jen černé stopy brzdících kol a smutná hromádka smetených střepů.
Sofie zahodila uzávěr chladiče do příkopu, pokrčením ramene odehnala lítost a prohlásila, že můžeme jít hledat tu přikrývku. Našli jsme ji v roští, o kousek dál na druhé straně silnice, malou zmačkanou hromádku. Když jsem ji zdvihal, myslel jsem, že bude úplná zničená, koně se totiž většinou zbavují přikrývek tak, že je jednou nohou přišlápnou, pak se vyděsí, jak je to táhne a přikrývku zuřivě roztrhají na cucky, aby se osvobodili. Koně, kteří stojí pokojně ve stáji, nikdy přikrývky neshazují, ale koně, kteří se zatoulají do houští a křoví, se jich zbavují snadno.
Zeptala se: „Co se stalo?“
Poctíval jsem se na ni. „Nic, není roztrhaná.“
„Výborně.“
„Ano,“ řekl jsem váhavě.
Nemohl jsem totiž pochopit, jak by kůň dokázal rozepnout tři přezky, kterými byla pokrývka připevněná: Jedna přezka byla na hrudníku, další dvě na břiše. Přezky, jak jsem je našel, byly zcela nepoškozené, a všechny tři byly rozepnuté.

Sofie trvala neoblomně na tom, že pojede domů. Snažil jsem se ji přemluvit, aby v zaměstnání udala moje telefonní číslo pro případ, že by ji potřebovali, ale ukázalo se, že je ze železa a že má dokonce na svém brnění ostny. Nakonec přece jen aspoň o krůček ustoupila a zasedla v rozkrámované kuchyni ke grilovanému kuřeti, které jsem udělal k obědu, a pak mi dokonce na gatwickském letišti dovolila, abych za ni zaplatil zálohu na pronájem vozu. Za to jsem ovšem vděčil výhradně tomu, že předtím na ten večírek vyrazila bez šekové knížky a jakéhokoliv průkazu totožnosti, a dále také díky tomu, že se v mých šatech necítila příliš elegantní. Řekl jsem jí, že se mi bleděmodré ponožky k stříbrným sandálům neobyčejně líbí. Řekla, že jsem vrták.
Mrzelo mě, že odjíždí.
Když jsem přijel z Gatwicku, srazil jsem se doma s Crispinem, který se vracel z hospody. Blekotal, měl skelné oči, byl hlučný a mával kolem sebe rukama, pokud netiskl v náručí flašku džinu. Prý nemůže pochopit, jak to s ním vydržím, prý jsem sůl země, sůl týhle zatracený, podělaný země, a že to prý každý ví.
„Dobře, dobře," uklidňoval jsem ho.
Říhnul. Kdyby u něho člověk škrtl sirkou, tak by možná ty džinové výpary chytily jako svítiplyn, byl by to zajímavý pokus. Zadíval se na zbytky kuřete a prohlásil, že by si taky kousek dal.
„Vždyť to nesmíš," řekl jsem.
„Smím." Zamžoural na mě. „Pro tu svoji zatracenou kočičku, pro tu seš ochotnej vařit, a na bráchu se vykašleš."
Dal jsem na gril další čtvrtku. Vonělo to dobře, vypadalo to dobře, ale on to stejně nesnědl. Seděl za stolem, párkrát do kuřete dloubnul a pak odsunul talíř.
„Je to tuhý," prohlásil.
Zapálil si doutník. Spotřeboval přitom asi šest zápalek a nespočetně nadávek.
Prodělali jsme v minulosti řadu léčebných akcí. Po šesti týdnech léčení v soukromém protialkoholickém sanatoriu, kde měl k ruce psychiatra ochotného denně vyslechnout všechny jeho stesky, vydržel být střízlivý přesně jeden měsíc. Pak ho jednou sebrala policie v jednom pochybném podniku u Park Lane. Když se probudil ve veřejné nemocnici na mnoholůžkovém pokoji, moc se mu to nelíbilo. Řekl jsem mu, že nejezdím dostihy jen proto, abych ho mohl zásobovat osobními psychiatry. Prohlásil, že je vidět, že mi na něm vůbec nezáleží. A takhle to šlo stále dokola už celá léta.
Sofie zavolala v devět večer. Její hlas mi připadal tak důvěrně známý, bylo neuvěřitelné, že jsem ji znal teprve necelých čtyřiadvacet hodin.
„… jenom jsem vám chtěla za všechno poděkovat…"
„Za tu bouračku?"
„Víte dobře, jak to myslim."
„Jak je s vaší rukou?"
„Je to mnohem lepší. Poslyšte… já mám teď jen chviličku. Nakonec musím přece jenom do práce… je to otrava, ale nedá se nic dělat."
„Řekněte, že vám není dobře."
Chvíli mlčela. „To ne, nebyla by to pravda. Když jsem přijela domů, tak jsem na několik hodin krásně usnula a teď je mi opravdu vlastně dobře."
Nedohadoval jsem se s ní, věděl jsem, že když už se k něčemu rozhodne, nikdo s ní nepohne.
Pak se zeptala: „Jak jste na tom s rytířskými pudy?"
„Mám je zrezivělé."
„To se dá vyčistit."
Usmál jsem se. „Co potřebujete?"
„No, když o tom teď uvažuji, tak vlastně nevím, jestli mám právo to od vás žádat."
„Nevzala byste si mě?"
„Co jste to řekl?"
„Hm… nic. Co jste ode mne potřebovala?"
„Ano," řekla.
„Ano, co?"
„Ano, vezmu si vás."
Tupě jsem se před sebe zadíval; nic jsem však neviděl. Nechtěl jsem jí nabídnout manželství. Nebo ano? Určitě jsem jí ho ale nechtěl nabídnout tak brzy. Polkl jsem. Odkašlal jsem si.
„V tom případě máte právo ode mne žádat cokoliv."

„Výborně,“ řekla energicky. „Tak teď dobře poslouchejte.“
„Poslouchám.“
„Mám tetu… ta má hřebčín.“
„Ano.“
„Telefonovala jsem s ní, je strašlivě rozčilená.“
„Kvůli čemu?“
„Abych pravdu řekla, tak se v tom tak docela nevyznám. Teta bydlí blízko Cirencesteru a já vím, že zítra tím směrem pojedete, až povezete koně paní Sandersové… tak… já… trochu jsem tetě nabídla, že jí pomůžete. Prostě, byla by velmi ráda, kdybyste se u ní zastavil, budete-li mít čas.“
„Dobře. Jak se jmenuje?“
„Paní Antonie Huntercombová, hřebčín Paley, u vesnice Paley, je to blízko Cirencesteru.“
„Dobře,“ zapsal jsem si to. „Máte zítra večer službu?“
„Ne, až v sobotu odpoledne.“
„V tom případě… mohl bych se stavit u vás… na zpáteční cestě…
aspoň bych vám řekl, jak jsem u ní pořídil.“
„Ano.“ Odpověděla pomalu, skoro rozpačitě. „Bydlím…“
„Já vím, kde bydlíte, je to u konce cílové rovinky závodiště v Sandownu.“
Dala se do smíchu. „Když se nahnu na záchodě z okna, vidím na tribuny.“
„Já tam dorazím.“
„A já už musím jít, nebo přijdu pozdě.“ Na chvilku se zarazila a pak se váhavě zeptala: „Myslel jste to vážně?“
„Ano, aspoň myslím, že ano. A vy?“
„Ne. Je to nesmysl.“
V pátek ráno po tolika odkladech konečně odstartovalo to dvouleté hříbě za sedmdesát tisíc. Zdálo se, že to noční dobrodružství na něm nezanechalo žádné stopy. Když jsem ho vypravoval i s jeho dvěma méně drahocennými kolegy, říkal jsem si, že jsem měl víc štěstí než rozumu, a při vzpomínce na ten bezhlavý trysk po státní silnici na mně ještě vyvstával pot.
Crispin v pátek ráno ležel jako obvykle v posteli úplně tuhý. Zavolal jsem svého lékaře a ten slíbil, že se u něho zastaví, až půjde po návštěvách.
„Jak se daří té slečně, co jsem zašíval?“ zeptal se.
„Šla domů a chodí do práce.“
„No, tu hned tak něco neporazí.“
„To máte pravdu.“
Vzpomínal jsem na ni tak každých deset minut. Klidná, ovládající se dívka, kterou jsem jednou jedinkrát políbil, a to na tvář, odpoledne, na gatwickském letišti vedle vypůjčeného vozu. Vrátila mi jen úsměv. To na lásku nevypadalo, nanejvýš na vzájemný respekt.
Před polednem jsem vyjel do Gloucestershiru. Hřebčín paní tety v Paley jsem našel snadno. Bylo na něm vidět, že se jako výdělečný podnik nezadržitelně sune z kopce: štěrk zarostlý travou, pobořený plot, tašky na střechách a nátěry příliš staré, než aby dokázaly ochránit stavení před deštěm.
Obytná budova byla hezká, v typickém cotswoldském slohu, kamenná, jen trochu příliš zarostlá břečtanem. Zaklepal jsem na domovní dveře a čísi zvučný hlas mě vyzval, abych šel dál. V hale mě uvítali psi, jeden malý chrt, jeden labrador, dva baseti a jeden jezevčík.
Všichni se tvářili zvědavě, ale byli zdvořilí a dobře vychovaní.
Nechal jsem je, ať mě náležitě očichají a olízají, aby mě příště zase poznali.
„Jen pojďte dál, pojďte dál!“ ozvalo se znovu.
Vešel jsem do obývacího pokoje, kde byl na starých omšelých perských kobercích rozestaven opotřebovaný starožitný nábytek. Podle podšívaných záclon s dracouny, hedvábných stínidel na lampy a stafordshirského porcelánu se poznalo, že dům musel být kdysi bohatý, ale o současné situaci si člověk učinil přesnější obraz, když se podíval na prodřené čalounění na chatrném gauči.
Antonie Huntercombová seděla v křesle a držela na klíně dalšího psa, yorkshirského teriéra. Vypadal jak chlupatá předložka. Jeho majitelka byla asi šedesátiletá paní se zajímavým obličejem a s výrazem naprostého stoicismu tváří v tvář katastrofě.
„Jste Jonas Dereham?“
„Ano. Paní Huntercombová?“
Přikývla. „Pojďte dál a sedněte si.“
Takhle zblízka zněl její hlas v nižších polohách trochu drsně a úsečně. Když člověk uvážil, že jsem k ní

přijel, abych jí v něčem pomohl, tak se moc přátelsky nechovala.
„Odpusťte, že nevstávám, ale tady malý Dougal není ve své kůži a já ho nechci rušit.“
Chlácholivě hladila tu chlupatou předložku, u níž bylo těžko poznat, který konec je který.
„Sofie chtěla, abych se u vás zastavil,“ řekl jsem.
„No, nevím, k čemu to má být dobré,“ prohlásila nevlídně. „Vy jste koneckonců jeden z nich.“
„Jeden z koho?“
„Jeden z handláků.“
„Ach tak,“ začínalo mi pomalu svítat.
Zasmušile přikývla. „Já jsem Sofii říkala, že nemá smysl vás žádat o pomoc, ale ona trvala na tom, abyste aspoň vyslechl, na co si stěžuji. Sofie je velmi neústupná.“
„Zdá se být.“
Antonie Huntercombová se na mne ostře zadívala.
„Má o vás zřejmě dobré mínění. Dnes mi volala, chtěla prý slyšet, jak se mi vede, pak hovořila hlavně o vás. Sofie potřebuje partnera, ale nepotřebuje podvodníka.“
Napadlo mě, že mnoho žen postrádá muže mnohem víc než Sofie, ale nechal jsem si to pro sebe. Ozval jsem se jen k bodu číslo dvě.
„Já nejsem podvodník.“
„Hm.“
„Vyhledal jsem si vás v knihách, než jsem se sem vypravil. Máte jednoho dobrého chovného hřebce, jmenuje se Barraboy, ale ten už vám stárne, pak máte jednoho mladého, Bunjie, kterého by jeho profese měla víc těšit, byl by pak lepší. Pak máte osm chovných klisen, nejlepší z nich je Winedark, přišla v Oaks třetí. Loni jste ji připustila vynikajícím hřebcem, Winterfriendem a výsledné hříbě jste letos poslala na newmarketské dražby. Minulý týden. Dostala jste za tu klisničku jen tisíc osm set, protože má šelest na srdci. To znamená, že jste na ní prodělala hodně peněz, protože za připuštění jste dala pět tisíc a k tomu se musí připočítat cena krmení, obsluha, daně a tak dále…“
„To byla lež!“ vyhrkla zuřivě.
„Co?“
„Že ta klisnička má šelest, neměla žádný šelest, má srdce zdravé jako zvon.“
„Ale já při té dražbě byl, pamatuji si, že se tam o tom mluvilo, že ta klisna po Winterfriendovi určitě nikdy dostihy nepoběží a že možná nebude ani chovná, proto na ni taky nikdo nepřihazoval.“
„Ano, právě proto,“ řekla trpce, „jenže to vůbec nebyla pravda.“
„Bude lepší, když mi povíte, kdo tu lež rozhlásil, a taky proč.“
„Kdo? To je jednoduché. Rozhlásili jste to vy, vy handláci, křiváci, kteří si říkáte obchodníci s koňmi. Jste spíš obchodníci s lidmi. A vy se ptáte proč… Přece protože nedávám ‚šmátky‘.“
Narážela na to, co se v poslední době stávalo mezi některými obchodníky zvykem: Takový handlák zašel před dražbou za chovatelem a více méně řekl: „Budu na vašeho koně přihazovat až do slušné výšky a vy mi dáte podíl z toho, co za něho dostanete.“
Ještě horší bylo, když takový člověk dodal: „A když se vám to nelíbí, tak vám slibuju, že se postarám o to, aby na vašeho koně nepřihazoval nikdo, a vy na něm sakramentsky proděláte, jestli se vám ho vůbec podaří prodat.“
Mnoho drobných chovatelů platilo tyhle zvláštní provize, ty ‚šmátky‘, aby se vůbec udrželi nad vodou. Potíže, se kterými se setkávala paní Huntercombová, postihovaly ty, kdo nebyli ochotni platit.
Věděl jsem dobře, jak to chodí. Věděl jsem také, že žádná z velkých agentur ‚šmátky‘ nepožaduje. Pokud šlo o samostatné obchodníky, bylo to různé, někteří byli poctiví, někteří byli vyslovení vyděrači.
„Za tu klisnu mi nabídli osm tisíc, s tím, že když ji prodám za víc, dostanou oni polovinu toho, co bude přes osm.“ Nevraživě se na mě podívala. „To jsem odmítla. Proč bych taky měla souhlasit? Ta klisna mě do dneška už osm tisíc stála a ti chlapi chtěli polovinu z toho, co by mi vydělala, a řekněte za co? Za nic, jen za to, že přihazovali při dražbě, jinak neudělali nic, neměli s tím hříbětem žádné starosti, žádnou práci. Je to sprosté, takhle na mě přijít a vynucovat si polovinu mého výdělku.“
„O koho jde?“
„To vám neřeknu, jste jeden z nich, já vám nevěřím.“
„Takže jste tam tu klisnu poslala jen tak, ať dělá, co umí.“
„Byla by měla jít nejmíň za deset tisíc, nejmíň!“ Zase se na mě nevraživě podívala. „To snad uznáte, ne?“
„Řekl bych spíš tak za dvanáct, možná za čtrnáct.“
„Samozřejmě!“
„Dala jste si na ni bokem?“ zeptal jsem se.

„Ne, to už je samo o sobě nepoctivé," byla rozzlobená. „Ne, nedala jsem si bokem. Taky proč, nebyl důvod, proč by za tu částku neměla jít. S tím rodokmenem a při jejím exteriéru… to přece bylo jasné."
„Jela jste do Newmarketu s ní?"
„Ne, je to moc daleko a mám tady spoustu práce, poslala jsem s ní stájníka. Nemohla jsem uvěřit… já jsem prostě nemohla vůbec uvěřit, že šla jen za osmnáct set. O té smyšlence, o tom šelestu na srdci jsem se dozvěděla teprve za několik dní, když mi zavolal kupec a chtěl vyjádření mého veterináře."
Uvažoval jsem o tom, jak sešle to u ní vypadá.
„Vy jste asi dost potřebovala, aby vám vydělala peníze, že?" poznamenal jsem.
„Samozřejmě, taky to bylo nejlepší hříbě, jaké jsem tu po dlouhé době měla."
„To nebylo poprvé, co od vás někdo chtěl ‚šmátku', viďte?"
„Zato to bylo nejhorší… já jim vždycky všem řekla… všem jsem řekla… že nemají žádné právo na peníze, které si ničím nezasloužili…
ale tentokrát to bylo opravdu sprosté."
Souhlasil jsem s ní. „Ale to, že vám vaši ročci v dražbách moc nevynášejí, to už trvá delší dobu, ne?"
„Dva roky," vyhrkla. „Jedete v tom všichni! Všichni víte, že nedávám šmátky, a tak na moje hříbata nepřihazujete."
Mýlila se, nejeli jsme v tom úplně všichni. Několikrát se mi stalo, že jsem ve dražbě koupil lacino dobrého koně jen proto, že ho páni kolegové ignorovali; pro mě a pro mé zákazníky to byla výhoda, ovšem pro chovatele to bylo neštěstí. Přitom vždy prodělali malí, důvěřiví, poctiví chovatelé, velké podniky se o sebe uměly postarat a jiní chovatelé byli také nepoctiví a uměli zase jiné triky.
Systém ‚šmátek' nejspíš vzešel z irského zvyku „šťastný peníz".
Když člověk koupil koně od Ira, musel mu pro štěstí vrátit jedno penny.
Jedno penny! Jak se časy mění!
Není nic špatného na tom, když chovatel jako projev uznání něco daruje obchodníkovi, který mu zajistil slušnou cenu slušnou cestou; je něco docela jiného, když obchodník vyžaduje odměnu předem, a ještě honí, vlastně už zločinné je, když si obchodník vynucuje odměnu předem pomocí výhrůžek, které uskuteční, když se chovatel nechá.
Při dražbě se různé fámy šíří jak stepní požár. Já sám jsem slyšel, že klisna po Winterfriendovi má šelest na srdci, deset minut předtím, než přišla na řadu, a věřil jsem tomu jako všichni ostatní.
V poslední době jsem slýchal často, že se ‚šmátky' množí. Někteří chovatelé se s tím smířili, jiní to dokonce vítali, protože aspoň měli záruku, že koně prodají slušně. Jen takoví, jako byla Antonie Huntercombová, se nechtěli vzdát, a proto trpěli.
„Tak co?" řekla útočně. „Sofie mi řekla, abych se s vámi poradila.
Tak co mi radíte?"
Byl jsem pro Antonii Huntercombovou příliš velký realista. Věděl jsem, že to, co jí poradím, se jí nebude líbit, ale nedalo se nic dělat.
„Máte tři možnosti. První, že budete platit ‚šmátky', nakonec na tom neprodělláte."
„To neudělám." Vztekle přimhouřila oči. „Takovou radu jsem od vás věru mohla očekávat!"
„Další možnosti: prodat hřebčín, zatížit dům hypotékou a žít z renty."
Zlobila se čím dál tím víc. „A jakpak bych zařídila, aby mi za moje hřebce a klisny slušně zaplatili? A pokud jde o hypotéku… tu už stejně mám."
Podle toho, jak to řekla, měla asi maximální hypotéku, jakou jí mohli na dům dát.
„Teď ta třetí možnost: kdykoliv byste prodávala koně, jela byste osobně na dražbu… dala byste si na koně bokem rozumnou rezervu a zjednala byste si nějakého přítele, aby zpočátku trochu přihazoval.
Vzala byste s sebou veterináře a spoustu zdravotních osvědčení. Taky byste obešla zástupce velkých agentur a ubezpečila je, aby nevěřili žádným pomluvám, že váš kůň je v perfektním zdravotním stavu, a taky byste jim slíbila, že kdyby koně koupili a nějakou závadu zjistili dodatečně, okamžitě byste byla ochotna si koně vzít zpátky."
Upřeně se na mě zadívala. „Na to nemám energii. Mám vysoký krevní tlak a otékají mi nohy."
Poprvé promluvila lidsky. Usmál jsem se na ni, ale ona mi úsměv neoplatila.
„Víc vám neporadím." Vstal jsem.
„Až půjdete, nezavírejte domovní dveře, abych nemusela vstávat, až budou chtít psi ven."
Na místo, kde jsem měl sraz s dopravním boxem, který vezl River Goda z Devonu, to bylo z Paley sotva osm kilometrů. Předpokládal jsem, že tam budu dřív než oni, ale už z dálky jsem viděl, že přesné na smluveném parkovišti stojí modrý dopravní box.
Smluvili jsme si, že se sejdeme na takovém šikovném místě, kde vybudovali kus nové silnice, aby zkrátili

zatáčku, a zůstala tam klička staré silnice, na které se dalo krásně parkovat. Byl tam ještě jeden vůz, dlouho nemytý zelený zodiac stejšn. Zajel jsem až dopředu, před oba vozy, vystoupil jsem a chystal se jít promluvit s řidičem boxu.
Ten rozhovor jsem musel odložit, protože řidič byl právě zaneprázdněn.
Stál zády k vozu, protože dál už couvnout nemohl. Proti němu, v jednoznačně výhrůžném postoji, stáli dva chlapi.
Znal jsem oba, setkal jsem se s nimi v Ascotu. Byl to Kudrnáč se svým parťákem.
Netušili, že se tam objevím, mohl jsem tedy alespoň využít moment překvapení, měl jsem šanci. Ozbrojil jsem se tím, co bylo nejblíž po ruce, chytil jsem do ruky pěknou, silnou větev, spadlou ze stromu, a vyrazil bleskově k útoku. Kdybych jen trochu zaváhal, nebyl bych se do toho možná pouštěl, ale vztek je silnější než rozum.
Asi na mně muselo být vidět, jaké mám vražedné pocity. Kudrnáč na osudný okamžik zkameněl a díval se na mě jako uhranutý. Pohled na mírumilovného člověka, který se na něho řítí se smrtí v očích, ho naplnil ochromující hrůzou, proto také reagoval s opožděním a pomalu. Praštil jsem ho tou větví se zuřivostí, která mě vyděsila skoro tolik jako jeho.
Zaječel a chytil se za levou paži. Jeho kumpán bleskově odhadl situaci a moje vražedné úmysly a rychle prchal k zelenému stejšnu.
Kudrnáč běžel za ním, ale na rozloučenou na mě zavolal: „Stejně ti to nepomůže!“
Utíkal jsem za ním s větví v ruce. Běžel jako jelen; jeho kamarád už seděl za volantem a měl nastartováno.
Kudrnáč se po mně zoufale ohlédl, naskočil a zabouchl dvířka.
Těžko jsem je mohl zastavit, ledaže bych se od nich chtěl nechat táhnout po silnici. Mohl jsem si alespoň přečíst zablácenou poznávací značku, než odtamtud vystřelili, a to jsem také udělal. Rychle jsem vyndal pero a papír a číslo jsem si zapsal, než ho zapomenu.
Pomalu jsem se vracel k dopravnímu boxu. Řidič se na mě díval, jako bych byl člověk z Marsu.
„Páni, já myslel, že ho doopravdy voddělátе.“
Peklo nezná takovou vášeň a zuřivost, jako když má poražený šanci k odvetě.
„Co od vás chtěli?“ zeptal jsem se.
„Páni…“ vytáhl zmačkaný kapesník a otřel si jím obličej. „To vy ste ani nevěděl, vo co de?“
„Ale ano, jen podrobnosti nevím.“
„Jak?“ Tvářil se omámeně.
„Co od vás chtěli?“
„Nemáte cígo?“
Podal jsem mu cigaretu a oběma jsem nám zapálil. Vdechoval kouř, jako když udušený lapá po kyslíku.
„Vy ste asi.., ste Jonas Dereham?“ zeptal se.
„Jistě, kdo bych byl!“
„Já… nějak sem myslel, že budete spíš menší.“
Výška sto sedmdesát pět, váha sedmdesát jedna, daleko nejprůměrnější průměr.
„Někteří jezdci jsou ještě větší,“ podotkl jsem.
Byl už klidnější. Olízl si rty, asi už neměl tak sucho v ústech.
„Co od vás chtěli?“ zeptal jsem se potřetí.
„Ten, co ste ho praštil, ten kudrnatej… ten mluvil.“
„Co říkal?“
„Ale, byl nějakej šáhnutej. Pořád se uculoval… Přišel ke kabině, jako že všecko je prima, a jestli bych mu nepučil klíč, že se mu podělal auták.“ Zadíval se na prázdnou silnici, po které před chvílí ujížděl ten „porouchaný“ vůz.
„Jo… tak já jsem se tedy začal hrabat ve vercajku a ptám se ho eště, jakej klíč, a von řek, ať se du podívat. Tak sem teda vylez z kabiny a von mě chytil a takhle mě jako vodstrkal k sajtně. A pořád se přitom uculoval, hajzl jeden pošahanej. A potom, že prej toho koně někdo potřebuje víc jak vy.“
„Neřekl vám náhodou kdo?“
„Kdo? Ne, neřekl, řek jen, že toho koně někdo potřebuje víc jak vy, a já mu na to povídám, že za první ten kůň není můj, a von řekl, ať prej si nechám ty vtípky… a to se porád eště uculoval.“
„Co ještě řekl?“
„Už nic. Dyť už taky ani nemoh. Jo, řek akorát, že ať prej mu toho koně dám dobrovolně, jestli nechci, aby mi nakopal do žeber…
tedy, to by nechtěl nikdo, že jo.“

„To jistě. Co se stalo potom?“
„No, pak ste sem vletěl vy jako raketa, člověk by myslel, že vám při nejmenším znásilnili sestru.“
„Neřekli vám náhodou, jak si představují, že toho koně odvezou?“
Zůstal na mě civět. „Jo, to sem se neptal, ale nejspíš chtěli vodjet s celym tim krámem i s boxem.“ To pomyšlení ho rozzlobilo. „Hajzlové mizerný!“ Ulevil si.
„Nenabídli, že za toho koně zaplatí?“
„Páni, vy teda máte nápady!“
Uvažoval jsem o tom, jestli by s tím byli přišli, kdybych do toho nebyl vtrhnul. Mohlo se taky stát, že bych tam už zastihl jen řidiče, v ruce balík peněz, o dvě stovky víc, než kolik kůň stál, a River God mohl být bůhvíkde. Vzdychl jsem a zamáčkl cigaretu.
„Tak se na toho vašeho pasažéra půjdeme podívat,“ řekl jsem a vylezl nahoru do boxu.
Farmář na koni zapracoval asi tak, jako když někdo zaplácá rez barvou. O nohy se postaral: na podkovách bylo vidět, že jsou zbrusu nové, kopyta obrousil a natřel tmavým olejem. Hřívu i ocas měl kůň pročesané, srst sice čistou, ale přerostlou, bylo jasně vidět, že neměl pravidelnou péči. Hřívu měl přerostlou mezi ušima, dlouhý vlas na hubě a na hrudníku, a skoro všude se mu kousky přerostlé srsti ježily, místo aby byly pěkně uhlazené. Celé té kráse korunovala strakatá děravá přikrývka, kterou měl kůň na hřbetě. Stájník žádný.
„Požádal jsem farmáře, aby s koněm poslal stájníka,“ řekl jsem.
„No jo, ale von říkal, že nemá koho poslat. Teda, něco vám povím, ten chlap by se nedokázal postarat ani vo vola, natož vo dostihovýho koně. Vy tomu nebudete věřit, ale když sem tam přijel, tak tohle ubohý zvíře stálo na dvoře, přivázaný k vratům vod stáje a pod ním byla louže jako hrom. Třás se jak sulc. Řek bych, že ho zkrátka vzali vodou z hadice, aby z něho dostali to nejhorší svinstvo. Ten farmář tvrdil, že kůň je zpocenej, proto prej je mokrej. Prosím vás, jako bych mu na to moh skočit! Tak sem ho ukecal, aby mi pro toho koně dal deku, nechtěl mi ji dát, jen prej když slíbím, že mu ji vrátím.“
„Dobře. Tak ho vyvedeme.“
Zatvářil se překvapeně. „Tady, na silnici?“
„Ano,“ přisvědčil jsem.
„Ale von už se zahřál, taky cestou uschnul.“
„Stejně ho vyvedeme…“ pomohl jsem řidiči, jmenoval se Clem, River Goda vyložit.
Říční bůh, deus ex machina, pánbůh z mašiny, z auta, říkal jsem si nesmyslně. Určitě božsky nevypadal.
Sundal jsem mu přikrývku, pečlivě ji složil a vrátil do boxu. Clem pak podržel koně za ušpiněnou, upatlanou ohlávku a já si šel do vozu svléknout sako. Vyhrnul jsem si rukávy a vytáhl z kufru věci, které jsem vzal s sebou.
„Co chcete dělat?“ zeptal se Clem. „Trochu ho chci dát do pořádku.“
„Říkal ste ale, že tu mám bejt ve tři, a teď už je hnedle čtvrt na čtyři.“
„Máme času dost, čekají nás až v půl páté.“
„Vy ste už jako počítal s tím, že bude vypadat jako strašák?“
„Napadlo mě to.“
Když jsem slíbil, že s koněm přijedu osobně, převzal jsem částečně odpovědnost za to, jak bude vypadat. Vyndal jsem ruční stříhací strojek, dvoje nůžky, důkladný kovový hřeben, několik tenkých svíček a dal jsem se do práce.
Clem držel koně u hlavy a přihlížel, zatímco já se činil, v jedné ruce hřeben, v druhé zapálenou svíčku, upaloval jsem přerostlý vlas, kterému by v dobrých stájích museli předejít každodenním hřebelcováním. Kůň strach neměl, nic ho nebolelo, plamének svíčky byl příliš malý, než aby si ho povšiml. Když jsem skončil, vypadal přece jen o poznání líp než kdejaká obyčejná herka. Ještě jsem mu trochu přistřihl hřívu mezi ušima a na kohoutku, ušmikl mu ty dlouhé vousy na hubě a nakonec jsem mu většími nůžkami zarovnal konec ocasu.
„Na mou duši, teď vypadá úplně jinak, člověk by ho nepoznal!“
prohlásil Clem.
Potřásl jsem hlavou. Skutečný lesk může srsti vrátit jen dobrá péče, dobré krmení a pečlivé hřebelcování. Kůň vypadal, jako když jde chudý chlapec od holiče; sice upravený, ale přece jen je vidět, že je chudý. Než jsme ho znovu naložili, navázal jsem mu ještě na hlezna úhledné tmavomodré bandáže a na hřbet jsem mu připevnil čistou přikrývku, kterou jsem za tím účelem vzal s sebou. Jako když se Elita Doolitlová chystá na bál, říkal jsem si. Víc jsem pro koně udělat nemohl.

Zatímco si Constantine a Nicol prohlíželi její dar, dívala se Kerry Sandersová z jednoho na druhého s pečlivě utajovanou trémou. Koně předváděl jeden z Brevettových lidí. Klusal s ním kolem nás a chvílemi ho zastavil, jako pro fotografa.
Musel jsem uznat, že se River God umí pohybovat. Měl pevný krok a pravidelný, přímý klus, v tom směru jsem se za něho nemusel stydět.
Constantine řekl shovívavě: „Moje milá, je mi jasné, žes na to měla málo času. Stejně jsem ale přesvědčený, že z něho něco časem bude. Podívej se mu na nohy… má to v nich."
„Doufám, že s Nicolem něco vyhrají," řekla Kerry.
„Samozřejmě že vyhrají. Mládenec může být šťastný, že dostal tak velkorysý dar."
Šťastný mládenec mne odtáhl stranou a řekl ostře: „Tos nemohl sehnat nic lepšího?"
Když se moje kariéra blížila ke konci a jeho právě začínala, střetli jsme se několikrát při dostizích. Znal mě přesně tak málo nebo tak mnoho jako jiní jezdci, se kterými jsem se setkával v šatnách.
„Měl jsem na to jen dva dni… a ten kůň není špatný."
„Ty bys ho jezdil?"
„Samozřejmě. Jestli se ale neosvědčí, tak ti ho pak pomůžu prodat."
Kousl se do rtu.
„Vedl si docela slušně na to, že byl ve špatných stájích; ve vašich by to mělo být mnohem lepší."
„Myslíš?"
„Zkus to s ním."
Kysele se usmál. „A nemám se koukat darovanému koni na zuby, že?"
„Chtěla ti udělat radost," namítl jsem.
„Hm. Spíš si mě chtěla koupit."
„Všechno nejlepší k narozeninám," řekl jsem.
Zadíval se na Kerry Sandersovou, která se právě bavila s jeho otcem.
Rozložitá otcovská postava se protektorsky tyčila nad drobnou štíhlou ženou. Byla zase v střídmých šatech, hladkých a jednoduchých, jako zlaté cihly.
Šikmé paprsky odpoledního slunce zapalovaly drobné ohně v diamantových prstenech, které měla na rukou.
„No, aspoň člověk ví, že po něm nejde pro peníze," řekl Nicol.
„Má jich o moc víc než on, nechal jsem si to zjistit."
Přestože měl Constantine těch peněz míň, nebyl na tom zase tak špatně. Clemův box stál na příjezdové cestě, která měla sama rozlohu dobrého půl hektaru. Clem tam nervózně přecházel a čekal, až mu dám znamení, že může jet domů. Za malým výběhem stály ze dvou stran budovy. Z jedné strany byla garáž a stáje, postavené v pravém úhlu k přísnému, jednoduchému kamennému domu. Sídlo se tomu říkat nemohlo, ale pro dva byl dům jistě až dost veliký.
Právě dávali čistit fasádu: část domu měla nevlídně šedou barvu, část teple okrovou. Dovedl jsem si představit, o co bude dům přívětivější, až budou opravy hotové. Zatím byl skvrnitý, jako olysalý, vypadal až nedůstojně. Pán domu by jistě nikdy nedopustil, aby jeho někdo spatřil v tak neupraveném, nelichotivém stavu.
Nicol přešel k muži, který držel River Goda. Muž mu na něco přikývl a koně odvedl do stáje.
Kcrry Sandersová se zatvářila zklamaně, ale Nicol za ní přišel a řekl jí, že si to chce zkusit.
„Vidíte, už se nemůžu dočkat."
River God se vrátil se sedlem a uzdou a Nicol se na něho vyšvihl.
Klusal s ním kolem po vyštěrkovaném prostranství, pak koně otočil a vyjel branou na ohrazené polo. Tam pobídl koně do rychlejšího chodu, až do lehkého cvalu. Constantine Brevett přihlížel shovívavě, Kerry Sandersová s nadějí, Clem netrpělivě a já s úlevou. Ronnie North měl sice podle mého názoru zvláštní obchodní metody, ale co slíbil, to skutečně dodal.
Nicol se vrátil, seskočil, hodil otěže stájníkovi a šel s nadšením políbit Kerry Sandersovou na tvář.
„Je skvělý," řekl se zářícíma očima, „opravdu skvělý!"
Smála se s tak upřímnou radostí, že by to bylo obměkčilo i toho největšího zatvrzelce. Nicol to dobře viděl.
Když s jeho otcem odcházela do domu, ušklíbl se na mě a utrousil: „Vidíš? Nejsem vždycky myš."
„Však ten kůň je taky lepší, než vypadá."
„Ty jeden cyniku, má hubu tvrdou jako zadek od hrocha."
„Co chceš, je to kůň pro profesionála, to mi aspoň bylo řečeno."
„To je vůbec poprvé, cos mi řekl něco příjemného." Dal se do smíchu. „Pojď, půjdeme se něčeho napít."

„Jo, jen moment…“ šel jsem honem poslat Clema domů a taky jsem mu dal pět liber od cesty.
Nicol se ke mně přidal. Clem s radostí přijal obě bankovky, vyšplhal se do kabiny, nastartoval a vyrazil z brány.
V obývacím pokoji, kam mě Nicol zavedl, bylo přichystáno šampaňské ve skleničkách tvaru tulipánů. Drobné bublinky se v posledních slunečních paprscích třpytily jako stříbro v tekutém zlatě.
Constantine nám každému podal skleničku a trosku teatrálně vyslovil přípitek na Nicolovu počest. Nicol se na mě soukromě ušklíbl a já jsem ke svému velkému překvapení zjistil, že mi začíná být sympatický.
Usadili jsme se v křeslech, ve kterých se člověk vznášel jako na obláčku, a Constantine se cele věnoval Kerry Sandersové. Zářila štěstím a tváře měla růžové jako broskvička, jako malá holčička. Je to stejně zvláštní, jak se duševní stav ženy obráží ihned na její pleti.
„Málem jsi žádného koně nedostal,“ obrátila se k Nicolovi. „S prvním koněm, kterého Jonas koupil, se nám stala povedená příhoda, bylo to skutečně k vzteku.“
Udiveně vyslechli celou zkazku, kterou jsem ještě doplnil vyprávěním o tom, jak se ti dva hromotluci pokusili celé představení opakovat s River Godem.
Constantine zaujal autoritativní pózu, která mu k šedivým vlasům a brýlím v tenkých tmavých obroučkách výborně slušela. Ubezpečil Kerry, že ti dva budou po zásluze potrestáni. Protože jsem ale pravděpodobně Kudrnáčovi zlomil ruku, tak po zásluze už vlastně potrestán byl. Ovšem, pokud měl Constantine v plánu zjišťovat, o co vlastně jde, mohl jsem to jen uvítat. Měl vliv, mohl zatlačit na místech, na která jsem já byl příliv slabý.
„Co si o tom myslíš, Jonasi?“ zeptal se Nicol.
„No, nechce se mi věřit, že by se někdo odhodlal k takovým akcím jen kvůli těm koním, tedy kvůli Hears Pullerovi nebo River Godovi.
Oba koně jsou z různých odlehlých stájí, takže pochybuji, že by někomu záleželo speciálně na tom, aby nebyli prodáni. Ostatně, stejně to všechno vypadá úplně nesmyslně, protože jakmile někdo přihlásí Hears Pullera na dostihy, zjistíme, kdo ho vlastně koupil. Je pravda, že do té doby třeba vystřídá několik majitelů, ale stejně bychom mohli zjistit toho prvního.“
Constantine zasmušile zavrtěl hlavou. Měl v takových věcech bohaté osobní zkušenosti.
„Když někdo ví, jak na to, pak je velice snadné zatajit přechodného majitele.“
„Třeba si někdo jen nepřál, aby mi Kerry věnovala koně,“ poznamenal Nicol.
„Ale proč? Proč by to komu mělo vadit?“ ozvala se Kerry.
To nikdo nevěděl.
„Komu jste řekla o River Godovi?“ zeptal psem se.
„Po tom, co se nám stalo? Nebuďte blázen, jakmile jsem se dozvěděla, že jste získal dalšího koně, měla jsem samozřejmě tolik rozumu, abych to nikde nevykládala.“
„Takže jste to neřekla ani lady Roscommonové, ani svému kadeřníkovi, ani Paulimu Teksovi? Nikomu z těch, kteří o tom minule od vás věděli?“
„Jistěže ne. Ostatně, nesetkala jsem se teď ani s Madge, ani se svým kadeřníkem, a Pauli Teksa je mimo Londýn.“
„Někdo ale musel mít informace. Komu jsi to řekl ty, Jonasi?“
zeptal se Nicol.
„Nikomu. Tomu člověku, který mi koně prodal, jsem neřekl, pro koho je určený, a neřekl jsem ani dopravní firmě, kam koně povezou.“
„Někdo to ovšem vědět musel,“ namítl Nicol suše.
„Víš o někom, kdo tě má doopravdy nerad?“ zeptal jsem se ho.
„Všichni profesionální jezdci do jednoho mě nemůžou ani vystát.“
„A co amatéři?“
Ušklíbl se. „Ti vlastně taky.“
„Nechci věřit, že by kterýkoliv žokej skupoval nebo kradl koně jen proto, aby Nicol nemohl jezdit vítěze, i kdyby ti jezdci na něho nevímjak žárlili,“ řekl Constantine zamyšleně.
„Taky by jim to nebylo moc platné,“ poznamenal Nicol.
Constantine měl hluboký, zvučný hlas, který zaplavoval místnost, že málem přetékala. Nicol sice měl podobný hlas, ale nezakládal si na něm tolik, takže mluvil méně hlasitě a přirozeněji, neprosazoval svým hlasem vlastní důležitost a své postavení.
„A co Wilton Young?“ zeptal se.
Constantine byl ochotný uvěřit o Wiltonovi Youngovi jakoukoliv špatnost. Constantinovu výsostnou pozici v britském dostihovém sportu ohrožoval jen jeden člověk, a to právě tento muž z Yorkshiru, muž s malou

ostříhanou hlavou, bez vychování, majitel obrovské poštovní zásilkové firmy, s neuvěřitelným štěstím pokud jde o koně. Wilton Young ignoroval naprosto bezohledně vkus, zásady a city jiných a posuzoval své bližní výhradně podle toho, kolik si uměli nadělat peněz.
Byl stejně tvrdý a bezohledný jako Constantine a obětem obou pánů obchodníků bylo asi srdečně jedno, jestli je převálcoval naleštěný a pěkně naolejovaný parní válec anebo hrubý a hlučný.
Constantine se začal tvářit rozhněvaně. „Samozřejmě, za tím je určitě Wilton Young."
„Ti dva chlapi nemluvili, jako by byli z Yorkshiru," namítl jsem.
„Co to má s věcí společného?"
„Wilton Young zásadně zaměstnává jen lidi z Yorkshiru, ostatní pro něho nejsou dost dobří."
„Nadutá nula!" ulevil si Constantine.
„Stejně nevěřím, že by se pouštěl do takových akcí jen proto, aby zabránil paní Sandersové věnovat Nicolovi k narozeninám koně."
„Myslíte?" Constantine sklopil významně oči, jako by chtěl naznačit, že někdy musí uvěřit mnohem nepravděpodobnějším historkám, že takových věcí vyslechne na tucty každou chvíli. „Udělá cokoliv, jen aby mě dopálil, i když jde třeba o úplnou malichernost."
„Jak se ale mohl dozvědět, že kupuji koně pro Nicola?"
Trvalo mu jen tři vteřiny, než vymyslel jak. „Viděl vás na dražbě s Kerry, kterou vídal na dostizích se mnou."
„Nebyl při té dražbě."
Netrpělivě pokrčil rameny. „Chcete říct, že jste ho tam neviděl."
Byl bych řekl, že v tak malém areálu, jako byly dražební prostory v Ascotu, by člověku těžko ušlo, kdyby se tam objevil Wilton Young. Měl zvučný hlas jako Constantine, ale ještě k tomu pronikavý, určitě patřil k mužům, které nelze hned tak přehlédnout.
„V každém případě tam byl člověk, který pro něho kupuje koně, myslím toho zrzavého handláka z Yorkshiru," dodal Constantine.
Přikývl jsem. „Váš obchodník s koňmi tam byl také. Vicka Vincenta jsem tam určitě viděl."
Constantine si nemohl Vincenta vynachválit.
„Koupil mi tenkrát několik vynikajících ročků, dva koupil minulý týden v Newmarketu… krásná hříbata, skutečně, obě dvě. Wilton Young určitě nezískal nic, co by se jim mohlo vyrovnat."
Pak se ještě dlouze rozpovídal o svých čtvernohých dorostencích, kteří určitě všechny ostatní přímo zesměšní. Nepřímo se chválil za to, že je získal pro sebe. Vick Vincent prý je ohromný odborník na ročky. Vick Vincent je vůbec ohromný.
Vick Vincent byl ohromný v očích svých zákazníků, ale tím to končilo. Poslouchal jsem všechny ty chvály, které o něm Constantine pěl, popíjel jsem šampaňské a uvažoval, jestli by mě Vick Vincent mohl považovat za takovou hrozbu svému brevettovskému monopolu, že by mu to stálo za to, aby se pokusil zabavit každého koně, kterého bych pro tu rodinu chtěl koupit. Zdálo se mi to nepravděpodobné. Pro Vicka Vincenta jsem znamenal asi tolik, jako pro Wiltona Younga ti, kteří nebyli rodáci z Yorkshiru; byli jsme úplné nuly.
Dopil jsem šampaňské a povšiml jsem si, že se Kerry Sandersová na mě dívá. Asi zjišťovala, jestli nejevím stopy alkoholismu. Usmál jsem se na ni a ona se trochu upjatě usmála na mne.
„Kerry, miláčku, příště určitě uděláš nejlíp, když se poradíš s Vickem Vincentem…"
„Ano, Constantine," odpověděla.
Z Gloucesteru až do Esheru jsem chvilkami přemýšlel o Kudrnáčovi, ale většinou o Sofii Randolphové. Otevřela dveře, klidná, vyrovnaná, přivítala mě stejným nevinným polibkem na tvář, s jakým se se mnou rozloučila v Gatwicku.
„Tak jste mne přece našel," řekla.
„Jak dlouho už tu bydlíte?"
„Něco přes rok."
„Takže když jsem tady jezdil dostihy, vy jste tu ještě nebyla."
„Ne. Pojďte dál."
Vypadala jinak. Měla na sobě zase dlouhé šaty, jenže tentokrát nebyly černobílé se stříbrem, ale jasně modré a zelené. Ránu na čele měla čistou a zaschlou a dávno se zotavila ze šoku. Vlasy měla lesklejší, zlatavé, oči temnější, jen její klid a vyrovnanost se nezměnily.
„Co vaše ruka?" zeptal jsem se.
„Je už mnohem lepší, začíná svědit."
„Tak brzy? Asi se rychle hojíte."

Zavřela za mnou dveře do chodby. Z malé haly jsme vešli do obývacího pokoje, přímo proti vchodu. Byla to veselá, teplá, barevná místnost, plná hezkých věcí.
„Máte to moc pěkné.“ Myslel jsem to doopravdy.
„Zdá se, že vás to překvapuje.“
„To ne, já jen… myslel jsem, že to bude víc strohé, přísně jednoduché s prázdnými prostorami a plochami.“
„Jsem možná strohá, ale prázdná nejsem.“
„Blábolím nesmysly,“ omlouval jsem se.
„Ano.“
Na zdi sice žádné aeroplány neměla, ale zato měla malé zlaté letadélko na řetízku na krku. Co chvíli si s ním nevědomky hrála, byl to zvyk, možná že z toho malého talismanu čerpala jistotu a sílu.
Na malém stříbrném podnosu stála připravena láhev bílého vína a dvě skleničky.
Mávnutím ruky ukázala na tác a zeptala se: „Nechcete trochu vína? Nebo skutečně nepijete vůbec nikdy?“
„Když je Crispin opilý, tak se můžu napít.“
„Sláva!“ Měl jsem pocit, že se jí ulevilo. „V tom případě si odložte sako, jestli chcete, sedněte si támhle na gauč, a povězte mi, jak to proběhlo u tety.“
Neudělala sebemenší narážku na to, že jsem jí nabídl manželství.
Asi se rozhodla, že to bude považovat za žert, za jeden den starý žert.
Možná že to bylo správné.
„Vaše teta by si ode mne nenechala poradit, i kdybych jí ukazoval cestu do ráje,“ odpověděl jsem.
„Proč ne?“ podala mi skleničku a pohodlně se usadila proti mně do křesla.
Vysvětlil jsem jí proč ne, a ona se ihned postavila na tetinu stranu a vzplála spravedlivým hněvem.
„To ji ale okradli!“
„Obávám se, že ano.“
„To přece nelze takhle nechat!“
Upíjel jsem víno, lehké, suché a příjemně kořeněné. Určitě nebylo ze samoobsluhy.
„Potíž je v tom, že systém ‚šmátek‘ není protizákonný, naopak, řadě lidí připadá zcela rozumný, domnívají se, že se tak má obchodovat a že kdo toho systému nevyužívá, je hlupák.“
„Ale když požadovali polovinu jejího výdělku…“
„Ti lidé argumentují tím, že když má obchodník vyhlídku na větší ‚šmátku‘, vyšroubuje při dražbě cenu mnohem výš, než kam by jinak vylezla, takže chovatel na tom v každém případě vydělá. Jsou chovatelé, kteří nejen že nic proti ‚šmátkám‘ nenamítají, ale dokonce je nabízejí sami od sebe. Pak je ovšem spokojenost na všech stranách.“
„S výjimkou strany kupujícího,“ řekla přísně. „Ten na tom nutně prodělá. Jak to, že si to kupci nechají líbit?“
„Prosím vás, nevědomost zákazníků je tak obrovitá, že kdyby se naložila na loď, šla by ta loď určitě ke dnu!“
Zatvářila se pohoršeně.
„Musím říct, že se mi to vaše povolání moc nelíbí. Nejedná se v něm rovně.“ To byla ještě moc mírná kritika.
„Morálka každého obchodníka je dána jeho osobními názory.
Každý si pod slovem ‚poctivost‘ představuje něco jiného.“
„To je ovšem nemorální.“
Zavrtěl jsem hlavou. „Všeobecně to tak je.“
„Chcete říct, že poctivost při obchodování s koňmi závisí na osobním postoji jednotlivce, ano?“
„Nejen při obchodování s koňmi, v obchodě vůbec, v každé zemi, v každé době, co je svět světem.“
„Jonasi, povídáte úplné nesmysly.“
„Co takhle kdybychom se vzali?“
„Co jsou to vlastně ty šmátky?“
„Ach jo, vy jste ale učenlivá.“
Zasmála se a vstala.
„Jsem sice mizerná kuchařka, ale když se ještě chvíli zdržíte, dostanete výbornou večeři.“
Zdržel jsem se. Večeři udělala ze zmrzlých polotovarů, ale byla by jí poctila i Lukulla. Měli jsme humra na mušlích s omáčkou a kachnu s mandlemi a medem. Mrazicí pult byl největší kus nábytku, jaký v kuchyni měla. Říkala, že ho plní jednou za půl roku a pak už prakticky nemusí vůbec nakupovat. Při kávě jsem jí pak vyprávěl o tom, jak se mi Kudrnáč pokoušel vzít River Goda. Nijak jsem tím nevylepšil její názor na

mé povolání. Také jsem jí vyprávěl o trvalém souboji mezi Constantinem Brevettem a Wiltonem Youngem a o modrookém krasavci, který má vždycky pravdu, o Vicku Vincentovi.
„Constantine si myslí, že ročci. které koupil, musí být skvělí, protože byli drazí."
„To zní logicky."
„Jenže to tak není."
„Jak to?"
„Rok co rok lidé platí obrovské částky za koně, kteří nejsou k ničemu."
„Prosím vás proč?"
„Protože ročci ještě neběhají dostihy, tak vlastně nikdo nemůže vědět, jací budou. Jsou oceňováni výhradně podle původu." A ten je také možno ošvindlovat, raději jsem jí to však nevykládal.
„Ten váš Vick Vincent… ten platí vysoké ceny za koně z výborného chovu?"
„Vysoké ceny za koně z průměrného chovu. Vick Vincenc přijde Constantinovi Brevettovi draho. V systému ‚šmátek' jede ze všech nejvíc a je čím dál tím nenasytnější."
Netvářila se překvapeně, ale zato hodně znechuceně.
„Teta má nejspíš pravdu, když tvrdí, že jste všichni podvodníci."
„Vaše teta mi odmítla říct, kdo od ní požadoval polovinu jejího výdělku… kdybyste s ní zase mluvila, zeptejte se jí naschvál, jestli zná Vicka Vincenta, uvidíte, co řekne."
„Co kdybych se jí zeptala hned?"
Vytočila tetino číslo, položila otázku a pak mlčky poslouchala.
Paní Antonia Huntercombová mluvila tak dopáleně, že jsem ji slyšel až na protější straně místnosti. Používala neobyčejně jadrný anglosaský slovník. Sofie se na mě ušklíbla a já měl co dělat, abych se nedal do smíchu.
Položila telefon. „Dobře, byl to Vick Vincent. Tak jedna záhada je tedy rozluštěná. Co ty ostatní?"
„Na ty zapomeneme."
„Ani nápad, přece nemůžeme jen tak zapomenout, že vás během tří dnů dvakrát přepadli."
„A k tomu mi vypustili ze stáje koně."
Vytřeštěně se na mě zadívala. „Snad ne toho, co…"
„No, sice jsem se už pomalu smiřoval s pomyšlením, že jsem skutečně poprvé za osmnáct let zapomněl zavřít stáj, ale nemůžu dost dobře uvěřit, že by si kůň dokázal sám rozepnout přezky od přikrývky."
„Říkal jste, že bez té přikrývky byl tmavý, že byl hůř vidět…"
„Ano."
„Chcete říct… že mu někdo sundal deku a zahnal ho před můj vůz… aby způsobil dopravní nehodu?"
„Aby se kůň zranil nebo zabil. Byl bych se ocitl ve velikých těžkostech, kdybyste nebyla tak rychle zareagovala a koni se vyhnula."
„Protože by vás žalovali, že kůň způsobil bouračku?"
„Ne, podle zákona je to naopak, naruby. Za volně pobíhající zvířata člověk nemůže, jako nemůže za to, když spadne přes silnici strom. Ne… šlo o to, že ten kůň nebyl řádně pojištěný, a kdyby se mu něco stalo, přisel bych o sedmdesát tisíc liber. Řeknu vám, že v téhle situaci už se nikdy nechci ocitnout," dodal jsem procítěně.
„Máte vůbec sedmdesát tisíc liber?"
„Jistě, mám přímo zlatý důl."
„Ale…" zamračila se. „Když vypustili toho koně z vaší stáje, to znamená, že ať už je za tím kdo chce, útočí přímo na vás, nejde mu o paní Kerry Sandersovou ani o Brevettovy, jde mu o vás."
„Ano."
„Ale proč?"
„Nemám tušení."
„Přece musíte mít nějakou představu."
Zavrtěl jsem hlavou. „Pokud vím, nikomu jsem nijak neublížil.
Poslední dva dni na to myslím skoro pořád, ale skutečně mě nenapadá nikdo, kdo by mohl mít důvod se mi takhle mstít, a ještě na to vynaložit tolik námahy."
„Měl by někdo aspoň nějaký malý důvod?"
„To jistě, takových lidí mohou být tucty, může jich přibývat."
Tvářila se pohoršeně.
„Nevraživost najdete všude," namítl jsem mírně, „na každém pracovišti, na školách, v úřadech, v klášteře, na dražbách… všude se najdou důvody k nevraživosti a mstivosti."
„U radaru ne."

„Jste si tím jistá?“
„Vy cyniku.“
„Jsem realista. Tak jak to bude s tím manželstvím?“
Zavrtěla hlavou a usmála se, aby bylo jasné, že to ještě stále považuje za žert. Ruka jí už asi posedmé zabloudila k tomu malému zlatému letadélku, které nosila na krku.
„Povídejte mi o něm,“ požádal jsem ji.
Údivem rozevřela oči. „Jak víte…“
„To letadélko, to je památka na někoho…“
Podívala se na svou ruku a uvědomila si, jak často ji drží přesně tak, jak často si s tím talismanem hraje.
„On… je mrtvý.“
Rychle vstala a odnesla šálky od kávy do kuchyně. Vstal jsem také. Vrátila se ihned, tvářila se vlídně a přátelsky, nebyla smutná, ale také mě nijak nepovzbuzovala. Pokynula mi, abych se zase posadil.
Octli jsme se tak jako předtím, já na pohovce a ona v křesle. Vedle mne sice bylo hodně místa, ale těžko jsem ji mohl nutit, aby se tam přestěhovala, když se k tomu sama neměla.
„Žili jsme spolu skoro čtyři roky,“ začala vyprávět. „K tomu, abychom se vzali, jsme se nějak nedostali, nezdálo se nám to nutné.
Ze začátku nás vlastně ani nenapadlo, že nám to tak dlouho vydrží…
ale jak čas plynul, bylo to stále silnější a pevnější. Asi bychom se byli nakonec vzali…“
V očích jí bylo vidět, jak se zatoulala do minulosti.
„Byl pilot, lítal s jumbo-jetem, jako první důstojník, většinou na dálkové trase, do Austrálie… Zvykli jsme si na to, že často nemůžeme být spolu.“
Stále ještě mluvila zcela klidně a bez pohnutí.
„Nezřítil se. Zemřel před osmnácti měsíci v Karáčí. Měl tam dvoudenní přestávku a chytil tam nějakou virovou infekci… Antibiotika na to nezabírala.“
Mlčky jsem se na ni díval.
„Když jsem řekla, že si vás vezmu, tak to byl samozřejmě nesmysl.“
Oči se jí začaly usmívat. „Ale byl to vlastně hezký nesmysl.“
„Člověk líp tráví, když se každý den dopustí nějakého nesmyslu.“
„V tom případě vy nikdy nebudete mít žaludeční vřed.“
Zadívali jsme se na sebe. Byl to podobný okamžik, jako v mojí kuchyni, jenže teď do toho nemohl vtrhnout žádný Crispin.
„Byla byste eventuálně ochotná jít si sednout sem, na pohovku?“
„Sednout ano, lehnout ne.“ To bylo zcela srozumitelné.
„Dobře.“
Bez řečí se ke mně přestěhovala.
„Vím, že vždy splníte, co jste slíbil,“ prohlásila.
„Jak to víte?“
„Jste příliš hrdý, než abyste nedodržel slovo.“
„Vy jedna!“
Dala se do smíchu. Položila mi hlavu na rameno, pak přiblížila rty k mým, ale v tomto polibku bylo teplo, ne oheň. Tušil jsem, jak snadno by se mohlo stát, že by couvla, cítil jsem, jak napínám svaly ze strachu, abych ji nevyplašil.
„Nemějte strach, přece jsme se dohodli, sliby plním, jak jste správně řekla.“
„Tohle vám stačí?“
„Ano.“
Cítil jsem, jak se uvolnila. „Dnes si každý mužský myslí, že od večeře se jde rovnou do postele.“
To taky vůbec není špatný nápad, říkal jsem si. Položil jsem jí ruku kolem ramen a zahnal přirozené vášně do kouta. Vyhrál jsem řadu dostihů díky tomu, že jsem se z kraje držel vzadu. Trpělivost přináší růže.
Nadzdvihla hlavu a otřela si dlaní tvář. „Něco na vás škrábe,“ řekla.
Vysvětlil jsem jí, že mám viklavé rameno a že musím nosit postroj, aby mi nevypadlo. Prsty přejela po popruhu, upevněném křížem přes hrudník, až narazila na přezku, která ji předtím škrábala.
„Jak drží to rameno?“
„Mám malý popruh na paži a ten je přidělaný k tomu většímu, co jde přes hrudník, brání mi ve vzpažení.“
„To nosíte pořád?“ Přikývl jsem.
„Ano.“
„V posteli také?“

„V posteli nosím jiný, měkčí.“
„To musí být otrava.“
„Zvykl jsem si a už to ani nevnímám.“
Zadívala se na mě. „To se nedá operovat? Proč si to nedáte spravit?“
„Jsem na chirurgy alergický.“
„Ani se nedivím.“
Natáhla se po cigaretě, já jí zapálil a seděli jsme pak pokojně bok po boku a vyprávěli si o své práci, o dětství, o tom, jaké lidi, jaké knihy a jaká místa máme rádi.
Byl to průzkum bez vášně.
Když přišla vhodná chvíle, tak jsem jí políbil. Pak jsem odešel domů.

7

Skoro celý další týden jsem trávil v Newmarketu. Přijel jsem tam na dostihy a na dražby. Bydlel jsem u přátel.
Střízlivý a zasmušilý Crispin přísahal, že se v mé nepřítomnosti alkoholu ani netkne a že si najde místo. Jako obvykle jsem ho ubezpečoval, že má dostatek pevné vůle, aby své předsevzetí splnil. Minulost sice mnohokrát ukázala, že tomu tak není, ale tahle svatá lež pro něho přece jen byla morální vzpruhou.
Sofie měla v sobotu, neděli i pondělí službu, samé časově nevýhodné směny, ale řekla, že kdybych chtěl, mohla by ke mně přijít další sobotu na oběd. Prohlásil jsem, že k tomu nemám žádné zásadní námitky.
V Newmarketu byl kdekdo. Byli tam všichni obchodníci s koňmi, velcí i malí. Byli tam všichni trenéři se svými svěřenci. jezdci a majitelé koní, plní nadějí do budoucnosti. Také tam bylo hodně zákazníků s připravenými šekovými knížkami. Chovatelé se chystali dát všanc celoroční výnos své práce. Byli tam bookmakeři, kteří vyhlíželi nezkušené hazardéry. Byli tam novináři na lovu senzací.
Pověřili mě, abych nakoupil jedenáct ročků, pokud najdu nějaké dobré za přijatelnou cenu, a většinu dohodnutých částek jsem měl už deponovánu na svém bankovním účtu. Správně bych se měl radovat z toho, jak mi obchod vzkvétá, ale místo toho jsem měl nepříjemné svědění v zádech, jako bych za nimi mohl mít Kudrnáče.
Během soboty a neděle se nic neobvyklého nepřihodilo, ale tu ještě zdaleka neznamenalo, že se už nic nepřihodí. Útoky namířené proti mně se mi stále zdály nesmyslné, ale někdo někde musel vědět, jaký mají cíl, a ten cíl se jistě nezměnil.
Crispin přísahal na všechno, co mu bylo svaté, biblí počínaje a jeho čepičkou ze školního ragbyového týmu konče, že ta láhev skutečně stála na kuchyňském stole, že byla dokonce otevřená, takže ucítil whisky, jakmile vstoupil do dveří. Když to slavnostně prohlašoval už asi podesáté, tak jsem mu to konečně věřil.
Někdo věděl, že mám volné rameno. Někdo věděl, jak na tom je můj bratr. Někdo věděl, že mám u sebe přechodně ustájené koně. Někdo věděl, že kupuji koně pro Kerry Sandersovou, která ho chce pro Nicola Brevetta. Někdo toho věděl zatraceně mnoho.
Dražební síň v Newmarketu by se Kerry Sandersové líbila: byl to veliký zastřešený amfiteátr, dobře vytopený a osvětlený, s pohodlnými sklápěcími sedadly. Zvenku byl přístup do malých kanceláří, umístěných pod schodovitě stoupajícím hledištěm. Kanceláře si pronajímali různí obchodníci s koňmi; většina větších firem tam měla své stálé místnosti, podobně jako někteří samostatní obchodníci, mezi nimi Vick Vincent. Bylo to velmi výhodné mít takovou kancelář, ale člověk musel také mít hodně vysoký obrat. aby se mu pronájem vyplatil. Říkal jsem si, že skutečné jméno a zajištěné postavení získám teprve tehdy, až budu mít pronajatou místnost při každé větší dražební síni.
Zatím jsem sebou žádná lejstra nebo knihy nevozil, dělal jsem si poznámky na okraj katalogu a obchodní jednání jsem vyřizoval u baru.
Šel jsem k dražbám hned první den, v úterý, ještě než vyvedli první koně a než se tam nahrnuli lidé, protože takhle z kraje člověk nejspíš mohl něco koupit lacino. Hned u vchodu mě chytil Ronnie North.
„Už jsem dostal šek za River Goda, ale uznej, že to bylo přesně to, cos chtěl?“
„Přál bych ti vidět, jak vypadal.“
Zatvářil se dotčeně. „Viděl jsem ho vloni na jaře běžet.“
„No, od té doby ho nejspíš vůbec nehřebelcovali.“
„Za ty peníze nemůžeš chtít zázraky.“
Byl malý, drobný, rychle se pohyboval a rychle obchodoval. Nikdy dlouho nevydržel dívat se někomu do očí. Oči mu těkaly sem a tam, díval se mi přes rameno, aby viděl, kdo přichází a kdo odchází, aby

náhodou nepropásl nějakou příležitost si něco přivydělat.
„Líbil se mu?“ zeptal se.
„Komu?“
„Nicolu Brevettovi.“
Mlčel jsem a to přece jen upoutalo jeho pozornost. Rychle se na mně podíval a rychle také pochopil, že řekl něco, co neměl.
„Věděl jsi, že ten kůň je pro Nicola, než jsi mi ho nabídl?“
Řekl, že ne, ale řekl to s takovým zaváháním, že to bylo možno považovat za přiznání.
„Od koho to víš?“
„To se vědělo všeobecně.“
„To není pravda. Jak ses to dozvěděl?“
„Už si nevzpomínám.“ Začal se neklidně vrtět, jako by najednou strašně spěchal. Pomalu couval pryč.
„Právě přicházíš o zákazníka,“ prohodil jsem.
To ho zarazilo. „Poslyš, Jonasi, já ti to skutečně nemůže říct, budeš se s tím muset spokojit, kamaráde. To by mě přišlo moc draho.
opravdu, tak jestli tě můžu o něco poprosit, zapomeň vůbec na to, že jsem se tak uřekl…“
„V tom případě tě taky o něco poprosím.“
„O co?“
„Začni přihazovat na číslo čtyři.“
„Ty ho chceš koupit?“
„Ano.“
Pátravě se na mě zadíval. Když někdo chtěl určitého koně, nerad odkrýval karty a nerad začínal s přihazováním; ovšem, žádný obchodník, pokud jen trochu myslel, nevyzradil jinému obchodníkovi, o kterého koně mu jde. Snažil jsem se tvářit naivně a důvěřivě. Ušklíbl se a slíbil, že bude přihazovat. Jakmile odběhl, šel jsem pomalu za ním.
Viděl jsem ho, jak stojí na druhé straně výběhu s Vickem Vincencem a cosi mu rozčileně vykládá. Listovali v katalogu a něco si tam četli.
Vick zavrtěl hlavou. Ronnie North zase něco povídal, ale Vick vytrvale a rozhodně potřásal hlavou.
Pokrčil jsem rameny. Co jsem vlastně zjistil? Jen to, že Ronnie nic nepodnikne, dokud mu to Vick Vincent neschválí. To ovšem ještě neznamenalo, že to byl Vick Vincenc, kdo mu řekl, že River God je určený pro Nicota Brevetta.
Do výběhu přiváděli ze stájí první koně. Opřel jsem se o ohradu a pečlivě jsem si prohlížel číslo čtyři. Byl to kaštanově hnědý nerovnoměrně narostlý hřebeček s vysokým zadkem. To se sice mohlo časem vyrovnat, předek mohl dorůst, ale měl také úzkou hlavu a ta už se nezmění. Původ měl poměrně slibný, jedna klisna z týchž rodičů nedávno vyhrála dostih. Hříbě bylo ze stájí Paley a nabízela je k prodeji paní Amonia Huntercombová.
„Dobrýtró, Jonasi,“ ozvalo se za mnou.
Otočil jsem se. Byl to Jiminy Bell, podlézavý a přidrzlý jako vždy. S velikou oblibou se takhle neslyšně přiblížil. Byl promrzlý, neměl do toho ledového větru dost teplý kabát.
„Nazdar. Nechceš si vydělat deset liber?“
„Jasně.“ Nezaváhal ani vteřinu.
„Začni přihazovat na čtyřku.“
„Cože?“ údivem otevřel ústa.
„Můžeš jít až na dva tisíce.“
„Ale ty přece nikdy… ty nikdy…“
„Tentokrát výjimečně ano,“ řekl jsem.
Polkl nasucho, přikývl a zmizel. Nepočínal si sice tak okatě jako Ronnie North, ale za malou chvíli také skončil u Vicka Vincenta, který zase odmítavě vrtěl hlavou.
Vzdychl jsem. Sofiina teta Amonia zase prodělá. Kvůli Sofii jsem se pokusil zařídit, aby hříbě šlo za slušnou cenu, ale jakmile na ně Vick Vincent uvalil kletbu, bylo jisté, že půjde za pakatel. Napadlo mě, že bych udělal asi líp, kdybych to hříbě nekoupil. Sofii a její tetě těžko vysvětlím, jak se mohlo stát, že jsem ho získal tak lacino.
K mému velikému překvapení se ke mně přiloudal sám Vick.
Opřel se vedle mne o ohradu a kývl na pozdrav.
„Dobrý den, Jonasi.“
„Dobrý den, Vicku.“

Povinně jsme se na sebe usmáli, ale ty úsměvy nic neznamenaly: přátelství v nich nebylo. Přitom mi kdysi býval sympatický, dovedl bych ho mít rád, kdyby mě nebyl připravil o dva zákazníky vyslovenou lží.
Vicku Vincentovi každý věřil. Měl široký, větrem ošlehaný obličej, menší podbradek a plné rty, které se skoro vždy usmívaly, a i když byly vážné, měly koutky stočené vzhůru. Do čela mu padala kadeř nazrzlých hnědých vlasů a to mu dodávalo chlapecké vzezření, ačkoliv mu bylo čtyřicet let. Měl jiskrné, upřímné modré oči. Jenže všechna ta bodrost byla jen na povrchu. Když jsem si mu kdysi stěžoval, že mě připravil o ty dva klienty, dal se do smíchu a prohlásil, že v lásce, ve válce a v handlování s koňmi žádná pravidla neplatí, a jestli prý nesnáším horko, tak ať jdu od ohně, on že ale bude přikládat, kolik bude chtít. Vyhrnul si límec beraního kožichu a tleskal rukama v silných rukavicích, aby se zahřál. „Pěkná zima, co?“
„To ano.“
„Slyšel jsem o tom, co se vám stalo v Ascotu,“ řekl.
„Ano.“
„Vyprávěl mi to Constantine Brevett.“
„Aha.“
„Hm.“ Odmlčel se. „Kdyby paní Sandersová zase chtěla kupovat koně, tak ji radši pošlete na mě.“
„To mi vzkazuje Constantine?“
„Ano.“
Prohlížel si první koně, které prováděli po výběhu. Čtyřka vpadala zezadu docela slušně, ale zepředu byla ubohá.
„Jednou jsem taky koupil takového hřebečka, myslel jsem, že mu předek časem doroste, jenže jsem se spletl. Je to riskantní, když je hříbě nerovnoměrně vyvinuté.“
„Můžete mít pravdu.“ Chudák Antonia!
Za chviličku odešel. To co chtěl, už mi vlastně řekl: nešlapej mi na prsty a nekupuj to hříbě. Ještě mi velkopansky zamával, abych si to dobře zapamatoval, jako mávají šéfové na utlačené, pokorné podřízené.
Pak vznešeně odešel.
Amplióny zachrchlaly, zakašlaly, popřály všem přítomným dobré jitro a že prý dražba bude co nevidět zahájena.
Šel jsem dovnitř. Tam bylo pusto a prázdno, až na několik důstojně přioděných pánů dražebníků na velikém stupínku. Denní světlo i světlo rozsvícených lamp zaplavovalo řady prázdných sedadel v hledišti a písek na kruhovém chodníčku, po kterém provádějí koně, byl krásně do hladka uhrabaný. Dražební úředníci hleděli vyčkávavě ke vchodu od výběhu. A vtom už vcházel kůň číslo jedna, provázený několika ustaranými lidmi, očividně to byli prodávající.
Nikdo nezačal přihazovat. Nic se nedělo. Jednička odešla protějšími dveřmi i se svým ustaraným doprovodem.
Na dvojku také nikdo nepřihazoval a s koněm číslo tři se historie opakovala. Na britských dražbách jsou katalogy většinou uspořádány tak, že koně, u kterých se očekávají vyšší ceny, přicházejí na řadu tak uprostřed programu, zatímco koně z menších, méně významných hřebčínů, jako byl hřebčín Antonie Huntercombové, bývají odsunuti na začátek nebo na konec.
Číslo čtyři vypadalo v prudkém světle lépe. Všichni koně vypadají líp, když jsou dobře osvětleni, jako klenoty, proto také dražební pracovníci a klenotníci nešetří na elektřině.
Dražitel zahájil, i když nečekal žádný zájem. Vytáhl cenu až na tisíc liber, ačkoliv nikdo nepřihodil. Pak jsem váhavě nadzdvihl katalog.
Amonia by běsnila, kdyby kůň skutečně šel za tisíc.
„Děkuji vám, pane,“ řekl překvapeně, a vtom rychle dolal: „Jedenáct set,“ jako by někoho v té prázdnotě zahlédl.
Zaplať pánbůh, oddychl jsem si v duchu, paní teta měla přece jen tolik rozumu, že si dala rezervu k dražiteli, aby přihazoval. Přihodil jsem na dvanáct, dražitel řekl třináct a svorně jsme to pak dotáhli na devatenáct, tu částku řekl on.
„Přijdete o toho koně,“ řekl varovně.
Zvenku vešli asi tři nebo čtyři lidé a stáli kousek ode mne na kraji chodníčku, po kterém vytrvale chodil kůň číslo čtyři. Slyšeli z ampliónů, jak dražba probíhá, a tak se přišli podívat.
Bylo by mě zajímalo, jak velkou rezervu Amonia dala. Nehodlal jsem za to hříbě dát víc než dva tisíce. Pokud očekávala víc, tak ho dostane zpátky.
Kývl jsem na dražitele. Viditelně se mu ulevilo a zakřičel: „Dva tisíce… hříbě jde za dva tisíce…“ Rozhlédl se po lidech, kteří právě vešli. „Bude to snad dva tisíce jedno sto…?“

Nikdo na dva tisíce jedno sto nepřihodil. Chvíli se ještě snažil, ale nakonec přiklepl koně Jonasi Derehamovi.
Ohlédl jsem se. Stál za mnou Vick Vinccnt a tvářil se jako vrah.
„Jonasi, musím s vámi mluvit.“
„Samozřejmě, tak půjdeme na kafe, ne?“
Můj návrh jednoduše ignoroval. Vzal mě jakoby přátelsky za loket a vyvedl mne ze dveří, možno říci, že násilím.
„Tak dobře poslouchejte,“ řekl.
„Co se děje?“
„Přece jsem vám řekl, že to hříbě za nic nestojí.“
„Děkuji vám za radu.“
Rozzuřeně se na mě podíval. „Kolik vám slíbila paní Huntercombová?“
„Je mi tady zima.“ Málem vybuchl vzteky.
„Nic vám neslíbila!“ zasyčel.
„Já ji taky o nic nežádal.“
„O to právě jde, vy pitomče, musíme všichni držet pohromadě, všem chovatelům musí být jasné, že držíme dohromady. Chápete, o čem mluvím? Nemůžete chtít míň, než my, kazíte nám kšefty, to není fér. Když budete držet s námi, jenom na tom vyděláte, to dá přece rozum. Je vám to jasné?“
„Ano.“ Bylo mi to víc než jasné.
„Lidé jako paní Antonia Huntercombová musí pochopit, že nás musí řádně odměňovat, jinak že nebudeme jejich koně kupovat.“
„Já vám rozumím,“ poznamenal jsem.
„Dobře, takže v budoucnosti potáhnete s námi za jeden provaz.“
Bylo to konstatování, nebyla to otázka.
„Ne.“
Možná že jsou rychlejší metody, jak píchnout do vosího hnízda, ale ty já neznám. Vztek z něho začal sálat jako hmatatelná energie.
Měl co dělat, aby se na mě nevrhnul, ve svalech mu cukalo a přešlapoval z nohy na nohu. Neskočil po mně jedině díky tomu, že v sále přibývaly davy lidí. Rozhlédl se doprava a doleva, zjistil, že nás pozorují, hrdinně se ovládl a všechen nevybitý vztek vložil do příští věty: „Jestli nepůjdete s námi, tak vás zničíme.“
Hlas se mu chvěl nepokrytou záští a já ani chvíli nepochyboval o tom, že tu výhrůžku myslí zcela vážně. O slově Vicka Vincenta nikdo nikdy nepochyboval. Ti dva zákazníci, o které mě připravil, ode mne odešli, protože jim řekl, že je podvádím. Dokázal klidně zmařit prodej klisny tím, že rozhlásil, že má šelest na srdci. Věděl jsem, že můj zvolna vzkvétající podnik může taky zničit nějakou lživou, ale pravděpodobnou pomluvou. Obchodník s koňmi musí mít důvěru svých zákazníků.
Nenapadlo mě nic chytrého, co bych mu odpověděl. Nakonec jsem se zmohl jen na to, že jsem řekl: „Dřív jste takový nebýval.“ Byla to pravda, ale nebylo mi to nic platné.
„Říkám vám, že buď pojedete s námi, nebo nepojedete vůbec.“
Otočil se na podpatku a odešel. Na jeho přikrčených ramenou a trhavém kroku bylo vidět, jak je rozzuřený. Ronnie North a Jiminy Bell kolem něho kroužili jako ustarané oběžnice a slyšel jsem i na tu dálku, jak jim něco ostře, dopáleně povídá.
Během hodiny o naší hádce věděli očichni přítomní obchodníci.
V dalším průběhu dne jsem díky tomu zjistil, kdo jsou moji přátelé.
Parta, ke které jsem se odmítal přidat, se ode mne odtáhla a její členové na mě jen tu a tam vrhali nevraživé pohledy. Zaměstnanci velikých firem se ke mně chovali jako jindy, jeden nebo dva z nich dokonce pochvalně, protože oficiálně stejně nemohli se systémem ‚šmátek‘ souhlasit.
Reakce těch, kteří nepatřili k větším firmám ani k žádné partě, byla nejzajímavější.
S jedním z těch nezávislých jsem si zašel na kávu a obložené chlebíčky; byl to člověk, který už v oboru pracoval dlouho, ale byl více méně ve stejné situaci jako já, začínal mít jméno a pomalu začínal vydělávat. Když jsem mu potvrdil, jak mi Vick vyhrožoval, tvářil se velmi ustaraně, neměl z toho žádnou radost.
„Za mnou taky přišli,“ vyprávěl, „ale neřekli, co by se stalo, kdybych se k nim nepřidal, nebylo to takové jako s vámi, jenom mi řekli, že na tom budu líp, když potáhnu s nimi.“
„Taky byste na tom byl líp.“
„Ano… ale… já nevím, co mám dělat.“ Odložil nedojedený chlebíček.
„Ti chlapi jsou čím dál tím horší.“
Poznamenal jsem, že to vím.

„Dřív jich nebylo tolik," pokračoval. „Když jsem začínal, tak jich bylo jen pár. A přitom jsou v poslední době čím dál tím troufalejší."
„Také nenasytnější."
„Právě!" Dychtivě přikyvoval. „Copak o to, já si taky docela rád bokem trochu přivydělám, to snad každý… Ale když oni.. oni si to tak tvrdě vynucují. Skutečně nevím, co mám dělat. Jejich postup se mi nelíbí, ale zase si nemůžu dovolit…" Odmlčel se. Pak zasmušile dodal: „No, mohl bych se aspoň držet zpátky; nepřihazovat, když to vzkážou.
Tím bych přece nikomu neublížil."
‚Tím bych nikomu neublížil', zadní branka, se kterou kalkulovali všichni tyrani všech dob. Odešel i se svými starostmi a já ho později zahlédl, jak postává vedle Vicka Vincenta a nejistě se na něho usmívá.
Týž den jsem koupil ještě jednoho ročka. Přihazoval proti mně nástupce jedné z velkých firem, ale nakonec se mi podařilo hříbě získat za celkem slušnou cenu. Vickova chapadla sice zasahovala daleko a široko, ale přece jen nedosahovala na všechny chovatele celé země, aspoň zatím. Nikdo z Vickových přátel také o moji druhou koupi neprojevoval žádný zájem.
Kvečeru za mnou přišel jeden z mých stálých zákazníků. Jednou rukou se držel nějaké velmi pěkné, nápadné slečny, ve druhé držel doutník.
Byl to Eddy Ingram, jeden ze zámožných nezaměstnaných.
„Přijeli jsme na celý týden," oznámil mi rozjařeně a zamával doutníkem. „Nechtěl byste jít zítra večer se mnou a tady s Marji na večeři?"
„Děkuji, půjdu rád."
„Výborně, výborně. Rozjařeně se usmál na Marji a na mne. Byl jako přerostlý školák, ale velkorysý a štědrý jako jeho dědictví. Připadal mi sice trochu hloupý, ale měl jsem ho rád.
„Tak co. Našel jste pro mne něco slušného? Chci dva!" řekl.
„Jeden bude na řadě zítra…"
„Tak ho kupte, povíte mi o něm až potom." Znovu se na mne usmál. Pak se obrátil k Marji: „Tenhle mládenec mi už koupil čtyři koně a na všech jsem vydělal. Nemůžu si tedy stěžovat, co?"
Marji se sladce usmála a pronesla: „Ano, Eddy." Na víc její intelekt pravděpodobně nestačil.
„Tak nezapomeňte, zítra spolu vyrazíme na večeři!" Řekl mi ještě, kdy a kam mám přijít, a já mu připomněl, že se nejspíš také uvidíme při dostizích nebo na dražbě, nebo při obou příležitostech.
Na rozloučenou se ještě jednou usmál a odvedl Marji k baru. Přál bych si, aby takových lidí, jako je on, bylo víc.
Druhý den ráno jsem mu koupil za jedenáct tisíc klisnu z velmi dobrých rodičů. Přihazoval proti mně jeden z Vickových kumpánů.
Když mi však koně přiklepli, netvářil se nikdo z té party rozzlobeně.
Asi očekávali pořádnou ‚šmátku' od chovatele za to, že vyšroubovali cenu tak vysoko.
Před polednem se na dražbu přihrnula spousta lidí a všechna místa v hledišti obsadila. Dva vznesení hřebečkové, co měli v poledne přijít na řadu, přilákali do areálu nejen hazardéry z dostihového závodiště, ale i paničky z města, které přišly i s nákupy, a opilce z barů.
Tihle lidé samozřejmě nechtěli nic kupovat, chtěli jen být svědky toho, jak se vysoké částky peněz stěhují z ruky do ruky, vzrušovalo je to. Díval jsem se na oba dva hlavní účinkující, jak vznešeně kráčejí po výběhu, a pak jsem s ostatními davy vešel do hlavní dražební budovy.
U dveří nebyla žádná volná místa.
Opřel jsem se o zábradlí a zjistil, že vedle mne stojí malý, sporý, ramenatý Američan v lehkém modrém plášti, Pauli Teksa.
„Nazdar. Jak se máte?"
„Dobře. A vy?"
„Skvěle… slyšel jsem, že Nicol Brevett byl s tím koněm spokojený, volala mi to Kerry."
„Řekla vám, že jsme o něho taky málem přišli?"
„Ovšem že mi to řekla. Je to ale stejně záhada."
Viděl jsem na něm, že nemyslí ani na Kerry, ani na dražbu, ani na naše mizející koně, soustředil se na nastávající dražbu. V katalogu u jmen obou hřebečků měl spoustu poznámek a výpočtů. Zdálo se, že kupec z Ameriky zatoužil po troše britské koňské krve.
Dvoukřídlé dveře od výběhu se rozletěly a dovnitř vešel se svým doprovodem první z obou hřebečků. V hledišti to zašumělo. K dražebnímu pultu nastoupil nejzkušenější vyvolavač. Pauli Teksa si odkašlal.
Zadíval jsem se na něho. Mírný člověk to nebyl. Měl ostré rysy, výrazný, pevný a rozhodný obličej, nebylo v něm ani trochu laskavosti a soucitu. Měl kudrnaté černé vlasy s vysokými kouty a šedé oči, které se

pohybovaly rychleji než myšlenka.
„První hříbě po Transportérovi," dražitel odříkával svoji říkanku.
„… dáno do prodeje hřebčínem Baylight… kdo dá deset tisíc?"
Někdo začal na pěti. Když cena vylezla na deset, začal Pauli Teksa přihazovat. Byl jsem jeho dlužníkem, protože mě dohodil Kerry Sandersové, nemohl za to, že to pak tak podivně dopadlo.
„Já bych to hříbě nekupoval," poznamenal jsem.
„Proč?" Přihodil další dva tisíce, pouhým nadzdvižením obočí.
„Kvůli vybarvení."
„Vždyť má dobrou barvu, perfektní kaštanový hnědák."
Přihodil další dva tisíce.
„Z Transportéra už bylo tři sta hříbat, a jen tohle jediné je kaštanový hnědák, všechna ostatní jsou hnědá nebo světle hnědá."
„A co má být?" Další dva tisíce.
„Nevsázel bych na jeho otce."
Pauli okamžitě přestal přihazovat a napjatě, soustředěně se na mě zadíval.
„Je vidět, že se do školy řádně připravujete."
Přihlížel jsem, jak kaštanově hnědé hříbě obchází kolem dokola po pískem vysypaném chodníčku; cena mezitím vylezla na čtyřicet tisíc.
„Viděl jsem už hodně hříbat po Transportérovi, ale žádné z nich takhle nevypadalo," dodal jsem.
Dražitel se zadíval tázavě na Pauliho. „Prosím, kdo ještě…"
Pauli zavrtěl hlavou. Dražba postupovala dál bez něho.
„Jeden chlap z Nového Zélandu byl ve Státech a chtěl, abych mu v Newmarketu sehnal hříbě po Transportérovi, kdyby se tu nějaké objevilo, chtěl hřebečka pro svůj chov."
Usmál jsem se a zavrtěl hlavou.
„Kolik chcete?" zeptal se Pauli.
„Jak to myslíte?"
„No, za tu informaci."
„Nic."
Podíval se mi do očí. „Jste pěkný pitomec," poznamenal.
„Peníze nejsou všechno," řekl jsem mírně.
„Pak se ale nedivím, že ostatní jedou proti vám."
„Vy jste něco zaslechl?" zeptal jsem se zvědavě.
„Proč s nimi netáhnete?"
„Nesouhlasím s jejich metodami."
Obdařil mě pohledem zkušeného světáka a prohlásil, že když nepotáhnu s ostatními, určitě přijdu ke škodě. Řekl jsem, že to risknu.
Řekl, že jsem absolutní a úplný pitomec.
To kaštanově hnědé hříbě šlo za padesát šest tisíc. Pak přivedli dalšího korunního prince, který skutečně vypadal tak, jak by hříbě po Transportérovi vypadat mělo. Byl to tmavě hnědý hřebeček s tenkým krkem a vysoko vystouplými kyčelními klouby.
„Tak co vy na to?" zeptal se Pauli.
„Ten je zaručeně pravý."
„Já z vás umřu!"
Přihazoval až do padesáti tisíc, to byl jeho limit, domluvený se zákazníkem. Uvědomil jsem si, jak nesmírně snadné je ovlivnit výsledek dražby. Pauli mi podvakrát absolutně a bezvýhradně uvěřil, a uvěřil, když jsem schválil to hnědé, a také se podle mé rady řídil. Podobně věřili jiní Vickovi Vincentovi. Nikdo nemohl mít nikomu za zlé, když se nechal odradit od koupě, při které bylo v sázce tolik peněz.
Na padesáti dvou tisících odpadly všechny větší firmy a přihazovali proti sobě pak už jen Vick Vincent a rudovlasý Fynedale z Yorkshiru, který nakupoval pro Wiltona Younga. Pak jsem také zahlédl, že se osobně dostavil i sám Constantine Brevett, že stojí vedle Vicka a něco mu důrazně našeptává.
Nákupčí Wiltona Younga přihazoval, jako by měl k dispozici celý zlatý důl. Constantine se tvářil dopáleně a neústupně. Přijde-li roční hříbě na víc než na šedesát tisíc, není to příliš dobrá investice, i kdyby ho někdo kupoval jako budoucího chovného hřebce pro Transportérovu krev, a já měl dojem, že kdyby proti němu nepřihazoval právě Wilton Young, byl by to Constantine už dávno vzdal.
Na sedmdesáti tisících se začal zle mračit, na sedmdesáti pět potřásl rozzlobeně hlavou a vyšel z místnosti. Rudovlasý Fynedalle mrkl na Vicka Vincenta.

„To byla ale suma," řekl Pnuli Teksa.
„Bylo to moc," přikývl jsem.
„Pýcha přijde draho."
Má pravdu, říkal jsem si. Každá pýcha přijde draho i když se za ni platí různě.
Řekl, že bychom se mohli jít něčeho napít, a protože už bylo po hlavní atrakci, vyšli jsme ven s celým davem lidí směřujících k barům.
„Ale teď bez legrace, Jonasi," domlouval mi, ve tváři vážný, přátelský výraz, v ruce skleničku. „Pro osamělé střelce už v téhle hře není místo, buď musíte jít k nějaké větší firmě, nebo se musíte nějakým způsobem dohodnout s ostatními malými obchodníky, jako jste sám, musíte s nimi držet. Nemůžete je ignorovat… když chcete vydělávat."
„Pauli, vzdejte to."
„Byl bych nerad, kdybyste se dostal do nepříjemností."
„Nebojte se, nic se mi nestane."
Zavrtěl hlavou a řekl, že má o mne starosti. Prý doplatím na to, že jsem přehnaně poctivý.

8

Constantine, Kerry a Nicol byli všichni to odpoledne na dostizích, přišli se podívat na Constantinova koně, který běžel hlavní dostih jako favorit. Constantine byl v mizerné náladě, jeho rodině by snad muselo být veseleji i u zubaře. Chvíli poté, co dorazili, se proto Nicol od otce a jeho neveselé nálady odpoutal a přisel za mnou.
„Ten proklatý Wilton Young…" ušklíbl se.
Šli jsme se společně podívat k padoku na koně, kteří měli běžet nováčky.
„Může otce utěšit tím, že Wilton Young nejspíš zbůhdarma vyházel peníze oknem."
„Proč myslíš?"
„Od kolika koní může člověk očekávat, že mu vydělají sedmdesát pět tisíc?"
„Otec je přesvědčený, že vyhraje Are de Triomphe."
„Spíš by mohl vyhrát Pohár útěchy v Redcaru."
Nicol se dal do smíchu. „To mu řeknu, to ho určitě potěší."
Zeptal jsem se na River Goda a dozvěděl se, že dobře žere a že už také líp vypadá. Nicol chtěl vědět, jestli už jsem přišel na to, proč vlastně Kudrnáč ty koně chtěl; musel jsem mu říct, že nevím nic. Většinu odpoledne jsme pak strávili spolu a naše přátelství bylo čím dál tím pevnější, až jsem se divil.
Vick Vincenc si nás dobře všiml a neměl z nás radost, měl strach, abychom neohrozili jeho brevettovský monopol. Dokonce i Nicol pochopil, jak nenávistně se na mě dívá.
„Co jsi mu udělal'?" zeptal se.
„Ale nic."
„Něco jsi mu udělat musel."
Zavrtěl jsem hlavou. „Zlobí se, protože něco nechci udělat, a radši se neptej, o co jde, stejně bych ti to nemohl říct."
„Úřední tajemství?"
„Skoro."
Uličnicky se na mě ze strany ušklíbl. „Je to asi něco podobného jako tehdy, jak někdo po dostihu podal protest a já se snažil vykecat z diskvalifikace. Věděl jsi tenkrát, že lžu jako když tiskne, ale neřekls ani slovo."
„No…"
„Bylo to tak, ty se na to už možná nepamatuješ, ale já ano. Tys byl tehdy čtvrtý. Slyšel jsi, jak majiteli svého koně vykládám všechny možné nesmysly, ale neshodil jsi mě."
„Tys tehdy ten dostih vyhrál."
„Jo, ale byli by mě o ten výsledek klidně obrali, kdybys nebyl mlčel."
„To už je dávno."
„Jsou to tři roky." Usmál se. „Leopard drápy nemění."
„Říká se, že nemění skvrny."
„Drápy." Zase se krátce usmál. „Tys byl zatraceně tvrdý soupeř, dokud jsi ještě jezdil."
„To snad ne."
„Ale ano. Takhle v civilu jsi klidný a mírumilovný, ale v konkurenci s tebou nebyla žádná legrace." Chvíli se odmlčel. „Víš, něco ti řeknu… já se od tebe ledacos přiučil. Naučil jsem se nelamentovat nad každou

malou křivdou… naučil jsem se nad drobnými nespravedlnostmi pokrčit rameny a pokračovat v práci, stavět na budoucnosti a nenařík at nad tím, co se už stalo. Naučil jsem se klidně snášet, když mi věci nevycházejí. Takže ti za to vlastně hodně dlužím.“
„Právě jsi mi zaplatil.“
Opíral jsem se o zábradlí na terase členské tribuny a díval se dolů na Vicka Vincenta, jak tam neklidně přechází od skupinky ke skupince.
Tu něco prohodil, usmíval se, tam si zapsal poznámku, přikyvoval, tu a tam poplácal někoho po zádech. Vypadal jako sympatický, zkušený, platný člověk, chlapecký, neškodný a důvěryhodný. Měl na sobě silný tvídový oblek, trochu nápadnou tmavočervenou košili s bílým límcem a kravatou, nazrzlé hnědé vlasy bez klobouku.
Nepřemýšlel jsem o tom, jak se mohlo stát, že byl v poslední době tak dravý a nenasytný. Už dlouho platil za úspěšného obchodníka, byl jedním z nejvyhledávanějších samostatných komisionářů a v průběhu jednoho roku mu musely projít rukama tak dva milióny liber.
Jestliže účtoval pět procent provize, znamenalo to, že měl roční zisk sto tisíc, a to bylo hodně, i když člověk odpočítal dost značné provozní výdaje a daně.
Pracoval neúnavně. Byl vždy na místě, postával u dražebních budov celou zimu v ledovém větru, kalkuloval, oceňoval, radil, kupoval, předával svoje zkušenosti. Teď musel pracovat ještě usilovněji, když chtěl zastrašovat malé chovatele a objížděl odlehlé hřebčíny.
Jeho hlad po penězích se v poslední době něčím vystupňoval, až ho dotlačil na hranici zákona.
Bylo by mě zajímalo, čím se to stalo.
Pauli Teksa pěl chvály na Newmarket, vychvaloval ho dokonce nad všechny americké dostihové dráhy od Saratogy až po Gulf Stream Park. Kdys jsem ho skepticky donutil, aby se vyjádřil přesněji, řekl, že se mu Newmarket líbí, protože je malý, protože je jiný a tak britský.
Tribuny v Newmarketu byly poměrně nové a pohodlné, ale já si s trpkým pobavením uvědomil, že malé, jiné a britské nejspíš znamená, když na závodišti není dost míst k sezení, když jsou fronty u barů a když se není kam schovat před deštěm.
Prý má rád veliké travnaté pláně, prý má rád, když koně běží po trávě, prý se mu líbí dlouhé, rovné dráhy, prý se mu líbí, kdys se dostihy běží doprava. Prý měl Newmarket vždycky rád, protože je tak svérázný.
„Vy už jste tam byl?“
„Jistě, byl jsem se tu podívat před čtyřmi lety.“
Přihlíželi jsme, jak nějaký nevzhledný malý žokej přišel s koněm do cíle po pěti furlonzích jen taktak o nos.
Když jsme sestupovali z tribuny, srazili jsme se s Constantinem a Kerry.
Kerry představila malého, sporého Američana s rozložitými rameny svému šedovlasému mohovitému příteli. Ti dva v sobě žádné velké zalíbení nenašli. Vyměnili si několik zdvořilostních vět. Constantine uhlazeně, Pauli už méně, a než uplynuly dvě minuta, už se loučili.
„Tenhle pán si o sobě trochu moc myslí,“ poznamenal Pauli.
Wilton Young přiletěl helikoptérou čtvrt hodiny před hlavním dostihem. Měl svého vlastního bell rangera a svého vlastního pilota, takže trumfnul Brevettova rollse. Kromě toho dbal o to, aby měl vždy efektní vstup, kdykoliv kamkoliv přijde. Pokud šlo o samolibost, hladce nad Constantinem vítězil.
Vešel křepkým krokem branou od přistávací plochy a namířil si to rovnou do padoku, kde publikum právě před dostihem obdivovalo jeho nejlepšího tříletého koně.
Jeho hlaholivý hlas proťal vlhký říjnový vzduch jako zvuk motorové pily, nebylo možno ho přeslechnout, i když na dálku nebylo rozumět, co říká.
Constantine stál na druhé straně padoku, tyčil se mužně nad křehkou Kerry, nad svým trenérem a jezdcem a snažil se nedat najevo, jak dobře ví, že se pozornost přihlížejících přestěhovala od něho a jeho společnosti na toho všekaza, který slétl z nebes.
Nicol mi pošeptal do ucha: „Teď by nám už jenom chybělo, aby kůň Wiltona Younga porazil otcova koně.“
A to se samozřejmě stalo. O dvě délky. Bez námahy.
„Otce raní mrtvice,“ poznamenal Nicol.
Constantine se však uměl chovat i tváří v tvář porážce. Utěšoval při odsedlávání svého trenéra a ignoroval nezdvořilý jásot, který se ozýval z ohrady, kde odsedlávali vítěze.
„Tohle je zákon,“ řekl Nicol, „když člověk chce, aby některý kůň nevyhrál, tak zaručeně vyhraje.“
Usmál jsem se. „Ano, jako třeba kůň, kterého člověk předtím odmítl jet.“
„… a pak si připadá jako úplný pitomec.“
„To už tak bývá.“
Kvečeru jsem se vrátil ze závodiště, které bylo vzdáleně asi míli směrem na Londýn, zpátky do města a

pak silnicí doprava k dražebnímu areálu. Nicol mě doprovázel, protože Constantine odjel s Kerry do hotelu, aby si tam mohl v klidu a o samotě lízat rány. Šli jsme si do stájí prohlédnout asi tucet ročků, kteří pro mě přicházeli v úvahu. Nicol prohlásil, že by se rád naučil kupovat koně, aby nemusel být celý život závislý na profesionálních nákupčích.
„Kdyby víc lidí uvažovalo jako ty, byl bych bez práce," řekl jsem.
Byla tam klisna po hřebci On Safari, která se mi velmi líbila, hnědá, s hlubokým hrudníkem a mírnýma očima. Její předci vynikali rychlostí a její tři sourozenci z matčiny strany ve třech letech vítězili v dostizích. Jestli ji nevydraží příliš vysoko, hodila by se docela pro Eddyho Ingrama.
Měla přijít na řadu asi hodinu po zahájení večerního programu.
Do té doby jsem ještě koupil dva celkem prostřední hřebečky po tisíci librách pro jednoho trenéra v Cheshiru.
Pak jsem se šel s Nicolem podívat k výběhu na tu klisnu po On Safari. Měla výborný exteriér a krásné chody; začínal jsem mít strach, že patnáctitisícový limit, který si Eddy Ingram určil, na ni nebude stačit.
Vtom se u nás znenadání, jako obvykle, objevil Jimmy Bell.
Vklínil se k zábradlí mezi nás.
„Mám pro tebe vzkaz," řekl.
Vstrčil mi do ruky složený kousek papíru a zase zmizel. Ani jsem ho nestačil pozvat na skleničku, a to bylo co říct. Jako když vášnivý návštěvník recepcí odejde, než přinesou jídlo.
Rozbalil jsem ten papírek.
„Co se děje?" zeptal se Nicol.
„Nic."
Vstrčil jsem zprávu do kapsy od saka. Měl jsem co dělat, abych se netvářil příliš znechuceně. Zpráva byla napsána velkými tiskacími písmeny a byla zcela jasná.
„NEPŘIHAZUJ NA ČÍSLO 182."
„Jonasi… vypadáš napjatý jako struna."
Nepřítomně jsem se na Nicola zadíval.
Znovu se zeptal: „Prosím tě, co se děje?"
Snažil jsem se trochu uvolnit a řekl jsem suše: „Když člověk musí, tak prostě musí."
„Musí co?"
„To teprve zjistím."
„Já ti vůbec nerozumím."
„Nic si z toho nedělej. Pojďme se podívat, jak ta klisna dopadne."
Vešli jsme do dražební rotundy a usadili se hned u dveří, v oddělení, kde bylo nejvíc chovatelů, nákupčích a všech možných jiných lidí z dostihového světa. Přímo za námi seděl Ronnie North. Předklonil se mezi nás a řekl: „Povídá se, že ta klisna po On Safari je neplodná, prý po nějaké infekci nebo co… Takže nebude chovná… je to smůla."
Nicola to překvapilo a zamrzelo kvůli mně. Položil Ronniemu jednu nebo dvě otázky, ale Ronnie zatřásl smutně hlavou a prohlásil, že bohužel nic bližšího neví, ale že to, co ví, ví od někoho, kdo by se v tom měl vyznat.
„V tom případě ale ztrácí cenu," Nicol se obrátil ke mně.
„Pokud by to byla pravda, tak jistě."
„Ale… ty myslíš, že to není pravda?"
„Nevím."
Na řadu přišlo číslo 180, nezbývalo mnoho času.
„Musím si něco zařídit," omluvil jsem se Nicolovi. „Přijdu za chvíli."
Utíkal jsem k telefonu. Ta klisna byla z jednoho celkem neznámého hřebčína v Irsku a já ztratil drahocenné dvě minuty, než mi na irském meziměstském dotazu zjistili telefonní číslo. Poprosil jsem, aby mě hned spojili.
„Bude to trvat asi půl hodiny." Oznámili mi.
„Za půl hodiny mně ten hovor už nebude nic platný."
„Tak moment, prosím…
V telefonu to zaklapalo, z dálky byly slyšet nějaké hlasy a pak se někdo zřetelně s irským přízvukem ozval: „Prosím?"
Zeptal jsem se, jestli ta klisna po On Safari někdy měla nějaké infekční onemocnění a jestli má vystaveno veterinární osvědčení o plodnosti.
„Jo, tak to bude těžké, to vám asi nepovím," vykládal mi ten vzdálený hlas pomalu. „Já se vůbec v koních

nevyznám, já tady jenom hlídám děti, dokud se pan a paní O'Kereyovi nevrátí vlakem z Dublinu… budou doma asi tak za hodinu, to určitě, tak jestli chcete, tak si pak zavolejte, oni vám to povědí."
Když jsem se vrátil do dražební místnosti, klisna už tam byla a dražba začala, i když skomíravě. Místo vedle Nicola bylo obsazené, postavil jsem se tedy do uličky, kterou procházeli koně do arény. Poslouchal jsem, jak dražitel všechny přítomné ubezpečuje o tom, že klisna je zcela zdravá.
Člověk, který stál vedle mne, potřásl pochybovačně hlavou. Podíval jsem se na něho, byl to spolumajitel jedné větší firmy. Zasmušile se na klisnu díval a nehnul ani prstem, aby ji získal.
Přihazovali dva lidé a zvedli cenu pracně na šest tisíc pět set.
Tam to uvízlo a člověk, který přihodil jako poslední, se začal tvářit starostlivě, bylo jasné, že klisnu vůbec nechce, patrně si ho zjednal chovatel, a musel by klisnu koupit a přivézt nazpět, kdyby se nepodařilo za ni získat víc.
„Šest tisíc pět set," opakoval vyvolavač… „dá někdo víc? Ještě není pryč…" Rozhlédl se po řadách nákupčích a viděl samé kamenné, netečné obličeje. „Šest tisíc pět set poprvé, šest tisíc pět set podruhé… Nikdo víc?"
Zdvihl kladívko a já zdvihl ruku. „Šest tisíc šest set."
Muži, který poslední přihodil, se viditelně ulevilo. Několik hlav se otočilo směrem ke mně, chtěli vědět, kdo se do toho zamíchal. Spolumajitel firmy se vedle mne zavrtěl a zašeptal koutkem úst: „Prý má být neplodná."
„Děkuji."
Nikdo jiný se nepřidal. Dražitel se ještě chvilku snažil, ale pak to vzdal, potřásl hlavou a klisnu mi přiklepl.
„Jonas Dereham," oznámil a zapsal si to.
V hloučku kolem Vicka Vincenta to zašumělo. Nepočkal jsem, co by mi tak asi chtěli říct, ale rychle jsem utekl do stájí, abych tam zařídil odvoz koní. Když jsem se za hodinu vracel po hrníčku dobré kávy, srazil jsem se s Eddy Ingramem. Hlasitě a bez úsměvu mi oznamoval, že mě právě hledá.
„Jestli jste tu klisnu po On Safari koupil pro mne, tak na to zase klidně zapomeňte," řekl ostře.
V jasném světle lamp kolem výběhu jsem viděl, že mu veškerá dobromyslnost z obličeje vymizela. Půvabná Marji se tvářila pohrdlivě.
„Určitě bude rychlá, má to v krvi," řekl jsem.
„Já slyšel, že měla nějakou infekci a že je neplodná." Byl rozzlobený, vůbec to nebyl ten vlídný Eddy, jak jsem ho do té doby znal. „A já si nepřeji, abyste vyhazoval moje peníze za takový šmejd."
„Ještě nikdy jsem vám nekoupil špatného koně, Eddy, ale prosím, jestli tu klisnu nechcete, je to vaše věc, najdu si jiného kupce. Je skoro zadarmo a já bych vám byl takovou výhodnou koupi přál."
„Je neplodná. A vy jste to věděl, ještě než jste na ni začal přihazovat.
Nejednal jste v mém zájmu."
„Jděte, to je hezká věta, tak já ‚nejednal ve vašem zájmu'. Od koho jste to slyšel?"
Oči mu neklidně zatěkaly. „Nechápu…"
„Já ale ano," řekl jsem suše.
„No…" pokrčil váhavě rameny. „No vezmu si na každý pád toho, co jste koupil ráno, a víc už od vás nechci."
Někdo musel jednat rychle a přesvědčivě a Eddy byl důvěřivý hlupák. Zajímalo by mě, jestli mě všichni ostatní zákazníci také tak rychle opustí.
Pak se Eddy vytasil s tím, co ho vůbec nejvíc rozzlobilo: „Vy jste si myslel, že na to nepřijdu, že je neplodná, myslel jste, že ode mne vyinkasujete svých pět procent za to, že jste mi ji koupil, přestože jste věděl, že není k ničemu."
„Jak víte, že je neplodná?"
„Říkal to Vick."
„A v budoucnosti pro vás bude nakupovat Vick?" Přikývl.
„Mnoho zdaru, Eddy."
Byl nerozhodný, váhal. „Vy jste to nepopřel."
„Kvůli svým pěti procentům jsem určitě tu klisnu nekupoval."
Začínal se tvářit nešťastně. „Vick tvrdil, že všechno zapřete a že bych byl blázen, kdybych vám věřil."
„Vick dovede mluvit přesvědčivě."
„Vy jste mi ale už koupil čtyři dobré koně…"
„No, to si musíte sám přebrat, Eddy. Pěkně si to promyslete a pak mi dejte vědět."
Dál jsem se s ním nebavil. Šel jsem pryč.
Za hodinu jsem zavolal do Irska.

„Co ste to říkal?“
Musel jsem držet sluchátko od ucha, málem mi praskl bubínek.
„Samozřejmě že není neplodná,“ zaduněl irský hlas, jako by chtěl překřičet Irské moře. „V životě nezastonala. Kdo vám k sakra takovou blbost nakukal?“
„Při dražbě.“
„Cože?“ Už nebyl jen dopálený, polekal se. „Za kolik šla?“
Řekl jsem mu to, ale pak jsem musel dát sluchátko ještě o kousek dál, stejně mi zaléhalo v uších. Začínal jsem mít dojem, že všechny Vickovy oběti mají silné hlasivky a plíce.
„Poslal jsem tam souseda, aby přihazoval do deseti tisíc, a že kdyby mu klisna zůstala, že bych si ji určitě odkoupil zpátky.“
„Ztratil nervy na šesti tisících pěti stech,“ řekl jsem.
„Já ho snad zabiju!“ řekl skutečně vražedně. „Tomu chlapovi, tomu Vickovi Vincentovi jsem řekl, že mu na jeho pomoc kašlu, že se o sebe dokážu postarat sám, no a teď se podívejte, jak jsem dopadl, podívejte se na to!“ Zajíkal se.
„Co vám Vick navrhoval?“ zeptal jsem se.
„Řekl, že vytáhne cenu až na deset tisíc, a o co by vylezla navíc, to prý si rozdělíme napůl. Napůl! No uznejte! Nabídl jsem mu pětinu, i to je podle mýho názoru sakra hodně, ale on řekl, že buď polovinu, nebo nic. Tak já tedy řekl, že nic a ať jde do háje.“
„A kdyby se ta situace opakovala, přijal byste jeho nabídku?“
„Kdyby se opakovala?“ Začínal si pomalu uvědomovat, že se situace opakovat bude, znovu, znovu a znovu. „No…“ začínal již chladnout.
Nadlouho se odmlčel, a když se zase ozval, bylo z jeho řeči patrné, že si uvědomil, jaké výhody by mu Vickova pomoc přinesla, a naopak, jak by na to mohl doplatit, kdyby Vicka odmítal. „No, asi že bych tu nabídku přijal.“
Když jsem zase spatřil Eddyho Ingrama, stál s Marji a Vickem a zářivě se na něj usmíval. Všichni tři měli hlavy dohromady a tvářili se jako staří kamarádi.
Rozhodl jsem se s jistou dávkou škodolibosti, že nejsem vůbec povinen Eddymu vykládat, že ta klisna je zcela v pořádku. Jeho škoda, jestli se z ní vyklube nejlepší chovná klisna v celé Anglii.
Později ten večer, když se Nicol odešel někam najíst, chytil mě nějaký člověk za ruku a rozzuřeně zasyčel: „Musím s vámi mluvit.“
Měl jsem tak pohotové obranné reflexy, že jsem mu málem jednu vrazil a utekl, než jsem stačil pochopit, že vůbec nezuří na mě.
Ukázalo se, že je to chovatel toho hřebečka po Transportérovi, kterého Fynedale, nákupčí Wiltona Younga, koupil za sedmdesát pět tisíc liber.
Mluvil vztekle a vůbec se netvářil jako člověk, jehož kůň šel málem za nejvyšší cenu, jakou lze při dražbě docílit. Trval na tom, že mě pozve na skleničku a že ho musím vyslechnout.
„Dobře,“ kývl jsem.
Stáli jsme v koutě u baru a popíjeli brandy a zázvorové pivo. Z toho člověka sršelo roztrpčení hořké jako pelyněk.
„Slyšel jsem, že Vick Vincent po vás jede, proto vám to povídám.
Přijel minulý týden za mnou a koupil toho hřebečka za třicet tisíc.“
„Nepovídejte!“ Soukromé prodeje před dražbou byly proti pravidlům.
Každý kůň, jakmile byl uveden v katalogu, musel být při dražbě skutečně předveden, pokud neměl potvrzení od veterináře. Organizátoři dražeb celkem právem tvrdili, že by jinak prodávající a kupci jednoduše používali dražební katalog jako bezplatný zdroj informací, jako inzertní rubriku, a chovatelé by koně vůbec na dražbu nemuseli posílat. Dražební podnik vydával katalogy a organizoval dražby a chtěl pak také pochopitelně vydělat na každém prodeji svých deset procent. Asi v jednom nebo ve dvou případech proto dokonce podnik vydal katalog až na poslední chvíli, protože před několika předchozími dražbami došlo k příliš velkému počtu soukromých transakcí.
Když dražební katalog vyjde pozdě, je pro nákupčího všechno obtížnější. Věděl jsem však, že řada chovatelů tu a tam prodá koně soukromě před dražbou za slušnou částku a při vlastní dražbě se pak snaží udržet cenu co nejníže, aby nemuseli platit podniku příliš vysokou provizi. Člověk se pak nemohl divit, když se tomu dražební pracovníci snažili zabránit.
„Vick mi slíbil dvě věci,“ pokračoval chovatel ve vyprávění, rty stažené zlostí. „Řekl, že cenu až na třicet tisíc nepotáhne, pokud proti němu nebude nikdo přihazovat.“
„To proto, abyste nemusel platit moc velikou provizi dražebnímu podniku?“

Zadíval se na mě. „Na tom přece není nic zlého, ne? Obchod je obchod.“
„Povídejte dál,“ vyzval jsem ho.
„Pak řekl, že když cena vyleze k padesáti tisícům, dá mi polovičku z toho, co bude nad třicet.“
Díval jsem se, jak pije a jak se málem zakuckal.
„No, a potom… potom…“ byl vzteky bez sebe, sotva mluvil.
„Představte si tu drzost: prohlásil, že jsme se dohodli, že dostanu polovic jenom z toho, co bude do padesáti tisíc, co bude nad padesát, že prý patří všechno jemu!“
Takovému uličnictví se člověk chtě nechtě musel obdivovat, to bylo skoro umělecké dílo.
„Uzavřeli jste písemnou dohodu?“
„Ano,“ řekl vztekle.
„To je smůla!“
„Nic chytřejšího nevíte?“
Vzdychl jsem. „Proč jste toho hřebečka neposlal na dražbu, jak se patří, třeba s určitým rizikem, proč jste ho vůbec předtím Vickovi prodával?“
„Protože tvrdil, že za něho na dražbě třicet tisíc nedostanu, ale on že prý má zákazníka, který by za to hříbě takovou částku dal, tak ať prý toho využiju.“
„Už jste předtím někdy s Vickem jednal?“ zeptal jsem se ze zvědavosti.
„Osobně ne. Ne. Abych se vám přiznal, když teď za mnou přijel, tak mi to vlastně polichotilo. Polichotilo!“
Vztekle postavil skleničku na jeden z malých stolků, rozestavěných kolem baru. U stolku seděl nějaký muž, vzhlédl a zakýval na nás.
„Vstupte do našeho spolku,“ řekl.
Znal jsem ho od vidění. Byl to celkem průměrný trenér odněkud ze severu, který občas jezdil na jih nakoupit koně pro svoje zákazníky, majitele koní. Vyznal se v koních jako kterýkoliv nákupčí a pro jeho zákazníky to byla výhoda, ušetřili provizi pro nákupčího, když jim nové koně opatřoval jejich trenér sám. Byl pořádně namazaný.
„Ten darebák! Vstupte do spolku pro potírání Vicka Vincenta.“
Chovatel poslouchal jen na půl ucha. „O čem to vlastně mluvíte?“
„Naschvál, dávejte pozor, co vám povím: pro jednoho mýho majitele sem kupoval koně už celý léta. Dobrý koně. A teď hádejte co.
Ten majitel někde potkal Vicka Vincenta a Vick ho umluvil, že prej mu koupí koně. Jednoho. Tak ho koupil. A hádejte co. Pak sem koupil jednoho koně já, jako vždycky. A hádejte co. Vick si stěžoval tomu mýmu majiteli. Prej abych mu nekupoval koně já, že von tím přichází vo poctivou provizi, kterou by dostal, kdyby je kupoval von. To je k neuvěření, co? Tak já si zase stěžoval svýmu majiteli, že si vůbec nechává od Vicka koně kupovat, protože já chci trénovat koně, který sám vyberu, a ne koně, který vybere Vick Vincent, a hádejte co?“ Divadelně rozhodil ruce a čekal na narážku.
„Co se stalo?“ zeptal jsem se poslušně.
„Můj vlastník na to řekl, že prej Vickovi Vincentovi křivdím.
Pak vode mě vzal koně a poslal je do jinejch stájí, a ty mu dohodil Vick. Teď s tím novým trenérem toho člověka vobírají zprava i zleva, ale von to neví, myslí si, že když koně stojej jednou tolik, musej bejt jednou tak dobrý.“
Chovatel mlčky poslouchal a myslel si své. Já poslouchal také mlčky a věřil jsem bezvýhradně každému slovu, i když to všechno znělo neuvěřitelně. Majitelé dostihových koní se dají ošidit ještě snáz, než jsou staré dámy ochotné svěřit svoje úspory sympatickým mladíkům, které potkají na ulici. Majitelé dostihových koní si kupují vzdušné zámky a jsou ochotni uvěřit každému, kdo jim slíbí, že je do těch zámků zavede. Málokterý majitel na svých snech vydělá, ale všichni nepřestávají svoje vzdušné zámky hledat. Někdo by měl založit „Společnost pro ochranu důvěřivých majitelů“, říkal jsem si s úsměvem a na zahájení by mohli projednat případ Constantina a Wiltona Younga.
Trenér i chovatel si objednali další pití a usadili se spolu, aby si porovnali rány utržené v boji. Zanechal jsem je jejich strastem a vrátil se na dražbu. Přihazoval jsem neúspěšně na jednoho dobře rostlého hřebečka, kterého nakonec přiklepli Vicku Vincentovi za dvojnásobnou částku, než jaký byl můj limit. Přihazoval také Jimmy Bell. Viděl jsem, jak mu po dražbě Vick dává deset liber a poplácává ho po zádech. Vick nepochybně asi vyinkasuje peníze od nějakého bláhového, důvěřivého majitele. Připadalo mi to skoro k smíchu.
Když jsem uviděl Vicka na parkovišti, vůbec se nesmál.
Lovil jsem právě v kapse klíče od vozu, když mi někdo najednou posvítil baterkou do obličeje.
„Zhasněte to, sakra,“ řekl jsem.

Světlo zhaslo. Když jsem se rozkoukal, zjistil jsem, že se kolem mne rozestavilo tak na dva metry do kruhu asi sedm chlapů. Prohlédl jsem si je jednoho po druhém. Byl tam Vick Vincent, zrzavý Fynedale z Yorkshiru, Ronnie North a Jimmy Bell, ty ostatní jsem znal od vidění z dražeb.
Všichni se tvářili smrtelně vážně.
„O co jde?“ zeptal jsem se. „Chcete mě snad lynčovat?“
Nikomu z nich to nepřipadalo vtipné. Ani mně ne.

9

„Musíme vám něco říct, Jonasi,“ řekl Vick.
„Co?“
Lidé, kteří si přišli na parkoviště pro vozy, byli v doslechu. Napadlo mě, že bych mohl začít křičet, ale pak jsem si to rozmyslel, řekl jsem si, že s tím ještě počkám.
Všech sedm mužů udělalo krok vpřed, jako na povel. Stál jsem zády k vozu. Tahle přepadení na parkovištích už mě přestávala bavit, asi budu napříště jezdit vlakem.
„Musíte se zařídit podle toho, co vám řekneme, ať se vám to líbí nebo ne.“
„Ne.“
Zase postoupili o krok a stáli přede mnou jako zeď, jeden těsně vedle druhého.
„Co nevidět o sebe zakopnete,“ poznamenal jsem.
To žertování se jim nezdálo. Hněv, který Vick předtím držel na uzdě, v něm najednou vzkypěl. Zákazníci by v něm určitě nepoznali toho bodrého, přátelského muže, který je s úsměvem vysával. Na čele se mu objevila pulsující žíla.
Fynedale z Yorkshiru se zepředu opřel ramenem o Vicka, aby se na mne nevrhl.
„Za nic dohromady nestojíte a přitom děláte samý vobtíže,“ řekl.
„Tak teď dobře poslouchejte: když řekneme, abyste nepřihazoval, tak přihazovat nebudete, je vám to jasný?“
Vick ho odstrčil. Nelíbilo se mu, že se jeho pobočník staví do vedoucí pozice.
„Jestli s vámi začneme jednat tvrdě, tak jste si to zavinil sám,“ řekl.
„Jestli začnete? A co ta rána po hlavě tehdy v Ascotu, tomu říkáte přátelské pohlazení?“
„To jsme nebyli my,“ vyštěkl, ale ihned toho litoval. Tvářil se jako maska.
Rozhlédl jsem se po všech sedmi. Někteří z nich zřejmě vůbec nevěděli, co se v Ascotu stalo. Vick to věděl. Fynedale to věděl, Ronnie North a Jimmy Bell také…
„Tak kdo to byl?“ zeptal jsem se.
„O to se nestarejte. Aspoň jste zkusil, jaké to je. Teď si dáte zatracený pozor a budete dělat, co vám řekneme.“
Tvářili se tak rozčileně a soustředěně, že to bylo až k smíchu.
Pak se všichni otočili na podpatku a rozešli se ke svým vozům a mně to najednou přestalo připadat směšné. Zůstal jsem bez hnutí stát a zhluboka jsem vdechoval noční zimní vzduch. Když člověku začnou vyhrožovat výpraskem obyčejní, spořádaní občané, vypadá to absurdně, ale když se takhle semknou a spojí do násilnického spolku, přestává to být legrace.
Najednou jsem dostal velkou chuť na cigaretu.
Na parkovišti zbývalo už jen několik málo vozů. K tomu, který stál vedle mého, přišel Pauli Teksa.
„Jste to vy, Jonasi?“
„Ano, dobrý večer.“
„Cože tu jen tak stojíte a kouříte?“
„Tak.“
„Nechcete se jít se mnou najíst?“
Ze společné večeře s Eddym a Marjí bez dalších řečí sešlo, a přátelé, u kterých jsem bydlel, mě nečekali. Nakonec je lepší jíst ve společnosti než sám.
„Děkuji, to je skvělý nápad,“ řekl jsem.
Bydlel v malém hotelu kousek za Newmarketem, kde vařili pozdě do noci kvůli návštěvníkům dražeb. V útulném baru a jídelně jsem viděl samé známé tváře a slyšel povědomé řeči.
Pauli se s lehkostí protlačil davem. Měl v sobě asi nějaké fluidum, které rozdělovalo zástupy, jako rozdělil Mojžíš Rudé moře. Viděl jsem, že ho u baru obsluhují přednostně a že to ostatní zákazníci přijímají s určitým respektem, jako samozřejmost, že se nezlobí. Jaké to asi je, být takový Pauli a šířit kolem sebe atmosféru přirozené, neuvědomělé moci?

Dali jsme si uzeného lososa a pečeného bažanta a zapíjeli jsme to lahví Château Haut Badon ročník 1970. Víno jsem vybral já, protože Pauli prohlásil, že se Američané ve francouzských vínech houby vyznají, a on prý není žádná výjimka. Prý má radši whisky. Při kávě se kolem sebe rozmáchl a ukázal kolem sebe na obsazené stolky.
„Všichni ti chlapi tady," řekl, „zdá se, že na vás drží."
„To se vám skutečně jen zdá."
„Ba ne."
Nabídl mi doutník z krokodýlího pouzdra se zlatým rámem. Havana.
Zhluboka vdechl kouř, vzdychl a řekl, že ze všech kubánských výrobků jsou doutníky to nejlepší a že od té doby, co se nesměji do Států dovážet, se tam nedá pořádně žít. Prý se vždycky na delší dobu zásobí v Anglii, musí prý zase nějakou forotu propašovat v zavazadlech domů.
„Když jsem vás našel na parkovišti, byl jste nějaký rozčilený, viďte?"
„Myslíte?"
„Viděl jsem, že kolem vás stáli předtím nějací chlapi. To byli vaši přátelé?"
„Obchodní přátelé."
S pochopením se usmál. „Domluvili se na vás, co? No, já vás varoval."
„To je pravda." Také jsem se na něho usmál.
Zamyšleně si mě prohlížel. „Zdá se, že na vás neudělali velký dojem."
„Ne.
„Dejte si pozor, kamaráde," řekl vážně, „vzpomeňte si, jak jste v Ascotu dostal přes hlavu."
„Ti chlapi dnes večer říkali, že s tím neměli nic společného."
To ho překvapilo. „To že řekli?"
Přikývl jsem. „Ano, ale sotva to z nich vypadlo, hned zmlkli.
Možná že to je do určité míry pravda, protože ty dva, co mi vzali Hears Pullera, jsem určitě nikdy kolem dostihů neviděl, vůbec nikdy jsem je neviděl. Řekl bych ale… nejspíš jim ta dnešní parta dodala potřebné informace."
„Jak to myslíte?"
„Ti dnešní chlapi věděli porůznu všechno, co museli vědět tamti dva."
„Jako třeba co?"
Tvářil se pozorně, napjatě, připravený mi pomoci. Vyprávěl jsem mu o tom dvouletém hříběti, které někdo musel vyvést, aby se dostalo na hlavní silnici, a o Crispinově whisky.
To ho ohromilo.
Pokračoval jsem. „Probereme chlapy, kteří na mě přišli dnes večer: Jimmy Bell věděl, že mám špatné rameno, protože si musel mnohokrát v šatnách všimnout toho, že nosím postroj, dokud jsme ještě oba jezdili. Ronnie North věděl, že jsem koupil River Goda, protože mi ho opatřil. Vick Vincent věděl, že mám u sebe přechodně ustájené koně. Kdokoliv z nich mohl vědět, že můj bratr je alkoholik, není to žádné tajemství. Když jsem v Ascotu kupoval Hears Pullera, tak tam byli všichni. Je jasné, že všechny ty informace mohli dát někomu k dispozici, pokud chtěli. Potíž je v tom, že já pořád nechápu, jaký to může mít všechno cíl."
Pečlivě si odklepl asi dva centimetry popela z doutníku. Chvíli uvažoval, než odpověděl.
„Tak já vám povím, o co jim nejspíš šlo."
„O co?"
„Chtěli vás zlomit, chtěli vás mít z cesty."
„Cože?" dal jsem se do smíchu. „To nemyslíte vážně."
Pokrčil rameny. „Je to dobře možné. Trochu si vás chtěli podat, ne moc, abyste z toho nic nedělal. Jen vás chtěli trochu otlouct. Pak vám začali vyhrožovat… bud se k nám přidáš, nebo budeš litovat."
Zavrtěl jsem hlavou. „Tak jednoduché to asi nebude."
„Proč by ne?"
„Protože já je nijak neohrožuji. Proč by se se mnou tolik namáhali?"
Opřel se pohodlně o opěradlo křesla a mírně se usmíval za clonou havanskéhou kouře.
„Copak neznáte základní pravidlo všech agresorů? Vyberou si vždy nejsilnější osobnost a tu zlomí, ostatní pak přilezou k noze jako beránci."
„Vick se skutečně chová jako kdysi tatarské hordy, ale já přece nejsem nijak silná osobnost."
„To si tedy křivdíte."
„Ale to je nesmysl."
Potřásl hlavou. „Vím, co říkám. Taky se dovedu rozhodovat.

Dovedu si vybrat koně. Rychle, bez velkého váhání.“ Luskl prsty.
„Zřídkakdy se spletu.“
V sobotu po dostizích celý ten cirkus z Newmarketu odjel. Napětí mezi Vickem a mnou do té doby ještě stouplo, pokud to vůbec bylo možné. Vzkázal mi, abych nepřihazoval celkem v pěti případech: tři z těch ročků jsem stejně nechtěl, dva jsem koupil. Nevraživost v nepřátelské partě se ještě zvýšila, takže jsem se raději vyhýbal osamělým parkovištím.
Vick v týdnu upozornil Constantina na to, že nejsem dobrým společníkem pro Nicola, Constantine na to upozornil Nicola a Nicol na to upozornil mě. Jedl přitom chlebíček a ušklebovalse.
Wilton Young se stal majitelem dalších tří ročků za fantastickou cenu a Fynedale se zubil od ucha k uchu. Constantine se snažil nedat najevo, jak je zdrcený, ale pak se skutečně rozveselil, když jeho kůň Cezarevič zvítězil nad koněm Wiltona Younga.
Eddy Ingram se rozhodl, že by přece jen rád koupil tu klisnu po On Safari, protože se mezitím dozvěděl, že je v pořádku, jenže já ji už mezitím prodal jinému zákazníkovi a vůbec mě nermoutilo, že Eddyho musím zklamat.
Po obchodní stránce to byl docela úspěšný týden, navzdory Vickovým výhrůžkám, a já si cestou do Londýna po silnici A 11 zhluboka oddechl úlevou.
Ta úleva mi vydržela přesně do okamžiku, kdy jsem ze státní silnice zabočoval k nám, do naší vsi, domů. Celá vesnice byla vzhůru nohama, všichni lidé vyběhli z domů a silnice byla zatarasená vozy, koly, kočárký a dětmi. Bylo půl deváté.
Celý ten zmatek způsobila rudá záře na nočním nebi, šlehající plameny a vysoko poletující sprchy jisker. Nedělal jsem si žádné iluze, věděl jsem ihned nad veškerou pochybnost, že hoří náš dům.
Nebylo možné k němu projet. Zaparkoval jsem vůz a šel jsem pěšky. Cestou jsem se musel probojovat mezi všemi muži a ženami z celé obce. Čím blíž jsem se dostával k cíli, tím víc jsem musel zápolit.
U brány na dvůr byl dav hustě natlačený až k přenosné zátarase, kterou tam postavili. Když jsem se na jednom konci chtěl kolem té přepážky protáhnout, začal na mě křičet jeden z pobíhajících hasičů, abych okamžitě šel pryč.
„Je to můj dům,“ odsekl jsem. „Právě se vracím domů.“
„Ach tak.“ Na chvilku se zarazil. „Bohužel máme nepříznivý vítr, ale děláme, co můžeme.“
Rozhlédl jsem se kolem sebe, abych zjistil, jak to vypadá.
Stáje byly ztracené. Stály v jednom ohni a ze zbytků střechy šlehaly vysoko plameny. Oheň hučel a praskal, jako by někdo smísil hromy a blesky v ďábelském koktajlu. Sálavý žár byl nesnesitelný.
Všude byl čpavý kouř, pálil do očí. Jako když se člověk postaví ze špatné strany k obrovskému táboráku. Pochopil jsem, jak to je s nepříznivým větrem, o kterém hovořil ten požárník. Vítr zanášel spršky jisker a planoucích zápalných třísek na dosud černé obrysy domu.
Polovina požárníků hasila hořící stáje, ostatní, namačkaní na malé prostoře dvora, se snažili zachránit, co ještě nebylo ztracené. Hadice chrlily stříbrné proudy vody na střechu a zadní stěnu domu, voda proudila také do rozbitého okna mé ložnice. Byly tam dvě stříkačky a obě stály na druhé straně za stájemi, u výběhu. Hloupě jsem se divil, proč právě tam, než mě napadlo, že jistě čerpají vodu přímo z potoka, který tudy protékal. Neklidně jsem si uvědomil, jak je potok malý.
Úzký dvůr byl plný kaluží a hadic a mužů v černých helmách. Muži se udatně potýkali s těžkým úkolem. Byli to dobrovolní požárníci, odešli od svého sobotního piva v místní hospodě, aby se obětavě a nadšeně pokusili zachránit mi dům. Bylo absurdní myslet v takové chvíli na pivo, ale mě to prostě tak napadlo.
Požárník, se kterým jsem předtím hovořil, soucitně poznamenal, že mě doma moc pěkné přivítání nečekalo. Říkal také, že stáje a jiné hospodářské budovy většinou nelze zachránit, protože bývají plné sena a slámy. Prý vždy hoří jako troud.
„Poslali jsme ještě pro jednu stříkačku, měla by tu být každou chvíli.“ Musel křičet, abych ho slyšel.
„Silnice je ale zablokovaná až na konec vesnice,“ řekl jsem.
„Škoda toho vozu,“ křičel.
„Jakého vozu?“
Ukázal na konec stájí, ke garáži, ve které plála kostra Crispinova auta jako pochodeň.
„Kde je můj bratr?“ křičel jsem na něho. „Musí tu být… kde je?“
Zavrtěl hlavou. „V domě nikdo nebyl, byli jsme se tam podívat.
Když jsme sem přijeli, nebylo to ještě tak zlé a dalo se bez rizika vejít dovnitř.“
„Třeba spí,“ namítal jsem.
„Kamaráde, tenhle bengál nikdo zaspat nemůže,“ křičel na mě.
Když jsem se kolem sebe rozhlédl a zaposlouchal, musel jsem uznat, že má do jisté míry pravdu.

„Musím se tam jít podívat.“
„Pojďte zpátky,“ křičel. „Tam nemůžete, udusil byste se.“
Zastavil mě násilím na cestě ke kuchyňským dveřím. Řekl jsem mu, že svého bratra najít musím. Znovu mě přesvědčoval, že v domě být nemůže.
„Možná že je na mol opilý.“ Nemělo smysl něco zamlčovat.
„Nejspíš o sobě neví.“
Taky bylo možné, že šel do vesnice do hospody a že tam sedí u šestého velkého džinu a nic netuší. To jsem si ale nemohl ověřit, na to nebyl čas.
„Jo tak.“
Požárník se se mnou propletl změtí hadic a mužů k nejbližší stříkačce a tam mi vrazil do ruky dýchací přístroj s maskou. „Navlíkněte si to,“ řekl. „Vevnitř zaručeně nesvítí světla a vy bratra najdete spíš jak já, jestli tam je.“
Podal mi přilbu a rukavice. Utíkali jsme k domu a já si cestou navlékal, co bylo třeba. Dům byl k neuvěření plný černého dýmu, tmavého, čpavého, mastného horkého kouře. Místnosti osvětlovaly jen záblesky plamenů ze dvora, takže pokoje, obrácené na druhou stranu, byly v temné, černé mlze. Pálily a slzely mě oči. Narovnal jsem si pořádně masku a snažil se rozkoukat.
„Kde by mohl být?“ zeptal se požárník.
„Asi v obývacím pokoji, pojďte tudy.“
Klopýtali jsme chodbou do místnosti, kde byla tma jako v hrobě.
Nebylo vidět vůbec nic. Ohmatal jsem gauč, křesla a podlahu, všechna místa, kde by mohl ležet.
Crispin nikde.
„Nic.“
Šli jsme do patra. Ovanulo nás ďábelské horko a ještě hustší kouř. Místy byly rámy dveří jako ohořelé, plameny jsme neviděli nikde.
Nemohl jsem ho najít. V jeho ložnici byla černá tma, v mé žhnulo oranžové světlo, prosvítalo černou mlhou a proudy vody se hrnuly oknem jako tropický liják.
„Není tady,“ křičel požárník.
„Možná v koupelně…“
„Spěchejte, začíná hořet střecha.“
Koupelna byla zavřená, ale ne zamčená. Otevřel jsem dveře a hned při prvním kroku jsem zakopl o Crispinovy nohy.
Vzduch tam byl o něco lepší. Hasič se kolem mne protáhl, hodil si Crispina přes rameno jako pytel a utíkal s ním ven rychleji než já, ačkoliv jsem žádné břemeno nenesl. Položil bratra na mokrou trávu, vhodnější místo by stejně nenašel. Stáhl jsem si masku a úzkostlivě jsem se na něho zadíval.
„Žije?“ zeptal jsem se.
„Nevím. Dejte mu vaši masku.“
Okamžitě začal s Crispinem provádět umělé dýchání. Střídavě mu zdvihal ruce za hlavu, zatímco jsem mu připevňoval masku a zkoušel, jestli do ní proudí správně vzduch.
Požárník, aniž přerušil práci, vzhlédl na přihlížející davy v bráně a na stovky obličejů, které nakukovaly přes plot podél silnice, až kam mohly ve světle plamenů dohlédnout. Věděl jsem dobře, co si myslí.
Ta třetí stříkačka se k nám nedostane, ani policie, ani lékař, ani sanitka, nedostane se k nám nikdo, dokud se vesnice nerozhodne, že půjde spát.
Pak se polovina střechy nad stodolou s hromovým rachotem propadla.
K nebi se vyvalil žhavý mrak. Požárník, který stále ještě cvičil s Crispinem, se ohlédl a řekl povzbudivě: „Kdyby se tak propadl co nejrychleji i ten zbytek, tak by se možná dal dům zachránit.“
Také jsem se ohlédl. Sprchy zápalných jisker už byly menší, ale měl jsem dojem, že tím žárem musí dům vzplanout každou chvíli jako výbušná směs. Navzdory všem snahám už začínaly doutnat vikýře na jednom konci střechy.
Crispin nejevil známky života, ale puls jsem mu našel, byl slabý a pomalý, hlavně že byl vůbec hmatný.
S úlevou jsem kývl na požárníka a ten na chvíli přestal s dýcháním.
Zadíval se Crispinovi na hrudník. Nepohyboval se. Sáhl mu pod košili, na žebra. Nic. Zavrtěl hlavou a začal s ním znovu cvičit.
„To bych mohl dělat já,“ nabídl jsem se.
„Dobře.“
Vyměnil jsem si s ním místo a on odběhl pomáhat k ohni. Ta horká, hučící hrůza nebrala konce.
Crispin zůstal naživu a dům víceméně zachránili.

Nevím přesně kdy, ale přece jen se tam dostala policie a brzy potom i sanitka. Odvezla mého bratra k odbornému léčení. Ještě stále byl v bezvědomí.
Požárníci nejdřív ze všeho policistům oznámili, že požár musel někdo založit. Mne se policisté nejdřív ze všeho zeptali, jestli jsem požár nezaložil sám.
„Vždyť jsem tu ani nebyl."
„Máte nějaké finanční potíže?"
Užasle jsem se na ně díval. Stáli jsme uprostřed té černé, doutnající spouště, z ohořelých trámů ještě stoupal čpavý kouř, a oni chladnokrevně zahajovali vyšetřování.
„Jinou pomoc nám neposkytnete?" zeptal jsem se, ale z jejich chování jasně vyplývalo, že vůbec nepřišli pomáhat.
Že mě podezírali ze žhářství, z toho, že jsem na sebe sám to neštěstí uvalil, to bylo vyvrcholení té šílené noci.
Před svítáním jedna z hasičských stříkaček odjela, druhá pro jistotu zůstala na místě, protože, jak prohlásil jeden z požárníků, ‚u starejch domů nikdo neví'. Některý trám může celé hodiny doutnat, než náhle vzplane, a všechno začne znovu.
Zívali, stáčeli hadice, pokuřovali a opatrně zamačkávali cigaretové nedopalky do malých plechových krabiček. Z vesnice nám poslali celou zásobu čaje v termoskách a na smutném spáleništi dokonce tu a tam zazněl i nějaký nesmělý vtip.
V devět hodin jsem šel do hospody telefonovat. Zahlédl jsem se tam v zrcadle. Obličej jsem měl celý začerněný, oči červené od kouře a unavené jako po prohýřené noci.
Zavolal jsem Sofii, aby nejezdila, že se žádný oběd nekoná. Řekla, že přijde stejně, a já neměl dost síly na to, abych se s ní přel.
V hospodě mně dali snídani a nechali mě vykoupat. Když jsem se zase oblékal, zjistil jsem, že všechno, co jsem měl na sobě, strašlivě páchne. To ale ještě nebylo nic proti tomu, jak to páchlo v našem domě a na dvoře, když jsem se tam vrátil. Mokré, ohořelé dřevo, mokrá spálená sláma, vlhký kouř. Čpavý deprimující zápach. Prý se s tím nedá nic dělat, prohlásili odjíždějící hasiči, po požárech prý to vždycky smrdí.
Přijela Sofie. To zlaté letadélko už na krku neměla.
Když uviděla a ucítila tu spoušť, nakrčila nos, mlčky mě chytla pod paždí a políbila. Od dětství mě nikdo tak nepotěšil.
„Co zbylo?" zeptala se.
„Mokrý nábytek a plechovka s burskými oříšky."
„Tak se do nich pustíme."
Prošli jsme celý dům, místnost po místnosti. Všude byly mokré saze s popelem a vlhký, páchnoucí kouř. V mé ložnici zela v rohu černá díra, kterou bylo vidět na nebe, jak tam prohořela střecha. Všechny předměty v pokoji byly k odpisu. Ještě štěstí, říkal jsem si, že mi zůstalo oblečení, které jsem měl s sebou v Newmarketu. V Crispinově pokoji zůstala prázdná láhev od džinu, další jsme našli v koupelně. V kanceláři pokrývala všechno vlhká, matná vrstva černého popela. Stěny byly začazené a zlité vodou a všechny mé vzácné, drahocenné a nenahraditelné plemenné knihy byly zpola zničené.
„Co budete dělat?" zeptala se Sofie.
„Nejspíš emigruji."
„Doopravdy?"
„Ne… Doopravdy, za pět minut otevřou hospodu, pojďte, namažeme se spolu."

10

Když jsme se ve dvě hodiny ve výborné náladě vrátili domů, čekali nás tam policisté. Byli dva, jeden konstábl a druhý podle nárameníků vrchní inspektor.
„Tak co, pane Derehame, bavil jste se dobře?" zeptal se vrchní inspektor uštěpačně. „Slavíte peníze od pojišťovny?"
Nakonec se ukázalo, že to řekl spíš ze zvyku, než že by mě chtěl strašit, nepřišel mě totiž obvinit, ale přišel mi něco říct a na něco se zeptat.
„Tady venku je pěkně chladno," poznamenal a zadíval se významně na zatažené zimní nebe.
„Vevnitř je také chladno," řekl jsem. „Nádrže nafty pro ústřední topení byly ve stájích."
„To je právě ono!"
Stejně si ale přáli jít dovnitř, tak jsem je tedy zavedl do kanceláře a zašel pro hadr, abych trochu otřel

židle. Podařilo se mi však jen špínu rozmazat, ne odstranit. Musel jsem dojít pro několik prachovek a prostřít je na židle, abychom si vůbec mohli sednout.
„Povězte nám, pane Derehame, kdo jsou vaši nepřátelé," požádal mě vrchní inspektor.
„Jací nepřátelé?"
„To bychom právě chtěli vědět. Jaké máte nepřátele?"
„Netušil jsem, že bych měl takové nepřátele, aby byli schopni mi podpálit stáje."
„Možná že jste to nevěděl, ale teď už to víte."
Mlčky jsem přikývl.
„Tak laskavě někoho jmenujte."
„To bude těžké. Ale není to první věc, která se mi stala."
Vyprávěl jsem jim o Hears Pullerovi a o tom, jak mi někdo vypustil to hříbě. Okamžitě se zeptali, proč jsem to nehlásil policii.
„Tu první věc jsem hlásil v Ascotu." V duchu jsem žehnal Kerry, která mě tehdy ve svém rozhořčení k tomu přiměla. „A pokud jde o to hříbě… vaši kolegové tady po té dopravní nehodě byli, ale to jsem ještě nevěděl, že toho koně někdo úmyslně vyvedl, domníval jsem se, že to vzniklo mou neopatrností."
Protože ti policisté tehdy došli ke stejnému závěru, mohli se těžko zlobit. Ostatně, vrchní inspektor věděl, že by na základě té odepnuté přikrývky stejně nebyli žádnou velkou akci spustili.
„No, pane Derehame, měl jste tentokrát štěstí, protože máme svědka. Je to čtrnáctiletý chlapec, který se potuloval v lese u cesty za vaším domem. Prý šel právě domů a prý to, co viděl, pozoroval z cesty; ale já bych spíš řekl, že se chystal sem k vám na dvůr, aby se poohlédl, jestli by se odtud něco nedalo odnést, věděl, že jste pryč, v Newmarketu. No, ten hoch vypověděl, že viděl nějakého člověka, jak vstupuje do skladiště v budově stájí, a slyšel ho tam harašit něčím kovovým. Přišlo mu divné, že si tam ten člověk nerozsvítil. Zdálo se, že se u vás dobře vyzná. Pak zahlédl, jak se ten člověk sklonil a škrtl zápalkou. Pak prý vyšel ven a spěchal po cestě k vesnici. Chlapec se ho nesnažil zadržet, ale šel se podívat do skladu. Rozsvítil si tam."
Vrchní inspektor se odmlčel, aby zvýšil dramatické napětí. Jeho posluchači bez dechu čekali, co bude dál.
Kluk nakoukl dovnitř a ihned odtamtud vypadl. Prý byla utržená trubka od naftové cisterny k topnému tělesu a nafta vytékala na zem.
V kaluži oleje prý stála papírová krabice a na ní veliký ohňostroj. Prý takový ten ‚zlatý déšť'. Zápalný papír prý rychle doutnal. Chlapec nešel dovnitř, protože, jak říkal, ‚tam by nevlezl nikdo, kdo má mozek, pokud by neměl ten mozek už ohořelej'."
Sofii ten doslovný citát rozesmál a dokonce i na tváři vrchního inspektora se objevil nepatrný úsměv.
„No, abych pokračoval. Mládenec běžel co nejrychleji dolů do vsi za matkou; aby zavolala hasiče. Když se mu podařilo maminku přesvědčit, že to je všechno tak, jak povídá, skutečně požárníky zavolala.
Než tam dojeli, cisterna explodovala a stáje, postavené převážně ze dřeva, byly v jednom ohni. Požárníci říkali, že kdyby byli dojeli na místo později, nedokázali by zachránit dům."
Usmál se. „Ovšem, oni často napůl zničí to, co zachraňují."
„Dům je celkem v pořádku," poznamenal jsem.
„Výborně. No, to, co viděl mladý Kenneth, až potud nikterak nedokazuje, že jste celou věc nezařídil sám. Lidé si často někoho zjednají, aby požár založil v době, kdy sami mají nezvratné alibi."
Sofie chtěla protestovat, ale když se na ni inspektor pobaveně podíval, zmlkla.
„Správně, slečno. Tentokrát je to trochu jiné, víme toho víc.
Mladý Kenneth nám toho člověka podrobně popsal."
„Byla přece tma."
„… Ano, ale na tom muži bylo něco nápadného. Kromě toho jsme našli vůz, kterým přijel. Když se v noci všichni rozešli domů, zůstaly ve vsi na silnici stát jen dva vozy; jeden z nich byl váš a ten druhý byl zodiac stejšn. Člověk odpovídající Kennethovu popisu se ten stejšn pokoušel nastartovat, a když se mu to nezdařilo, tak prý do vozu vztekle kopal. Pak odešel pěšky na státní, asi aby chytil stop. Když jsme ten stejšn prohlíželi, zjistili jsme dvě věci. Zjistili jsme za prvé, že měl zaseknutý startér a že to proto nechtělo chytit, a za druhé, že státní poznávací značka neodpovídá číslu uvedenému v papírech. Podle papírů jsme našli vlastníka vozu, jistého pana Leonarda Williamsona, který uvedl, že si od něho vůz vypůjčil nějaký mladík. Když jsme na něho vytrvale naléhali, aby si vzpomněl na jméno toho mladíka, tak si vzpomněl. Mladík se jmenuje Frederick Smith. Zašli jsme za ním a vyzvali jsme ho, aby nám trochu pomohl s vyšetřováním."
Usmál jsem se. „Jinými slovy, Leonard Williams práskl Freda Smithe, který teď sedí v jedné z vašich cel a kleje jako pohan."

Vrchní inspektor prohlásil upjatě: „Byli bychom rádi, kdybyste jel s námi, abyste se podíval, zda toho člověka znáte.“
Byl to Kudrnáč.
Vypadal vztekle, drze a odbojně. Provokující úsměv, kterým dráždil své oběti, se v zajetí změnil v provokující úšklebek. Seděl rozvalený na židli, nohy od sebe, a dával všem najevo svůj vzdor.
Hned jsem pochopil, proč si mohl být mladý Kenneth tak jistý, že ho správně popíše. Ten člověk měl celou levou paži a předloktí v sádře. Drze se na mě díval, jako by mě v životě neviděl.
„Ale nazdar, kamaráde,“ řekl jsem.
Inspektor se na mě ostře podíval. „Takže vy ho znáte!“
„Ano, přepadl mě v Ascotu.“
„No dovolte…“
„Paní Kerry Sandersová vás také viděla.“
Zamžikal. Rozpomenul se. Pak zúžil oči a obdařil mě pohledem, za který by se nemusela stydět ani kobra.
„Zlomil jste mi loket!“ zasyčel.
„No dovolte…“
„Prej vám shořely stáje,“ řekl pomstychtivě. „Škoda že ste v nich nebyl.“
Inspektor mě zavedl do své kanceláře.
„Má na míle dlouhý rejstřík,“ řekl vesele. „Ve svém rajónu je dobře známá firma.“
„Někdo ho ale musí platit,“ namítl jsem.
„To jistě, ale on nám to nepoví, je tvrdý jako kámen. Takoví, jako je on, nikdy nikoho neshodí,“ řekl skoro s obdivem. „Odsedí si svoje, ale nikoho nepráskne.“
Sofie se mnou jela navštívit Crispina do místní nemocnice. Cítil se mizerně a velice se litoval. Byl bledý, zpocený, kašlal a ruku si tiskl na hrudník. Na očích mu bylo vidět, že mu hladina džinu v krvi klesla pod snesitelnou mez. Kdysi mi vyprávěl, jaké to je; jako by mu prý někdo sekerou sekal do mozku.
Jakmile nás spatřil, ihned řekl: „Sakra, dej mi něčeho napít! Nechtějí mi tady dát napít.“
Vytáhl jsem z kapsy lahvičku pomerančové šťávy. Vztekle se na ni zadíval.
„Sakra, víš, co myslím.“
„Ano, vitamín C, na kocovinu je přímo skvělý.“
Nalil jsem šťávu do skleničky a tu jsem mu podal. Z druhého konce místnosti se na nás pochvalně dívala sestřička. Crispin si přičichl, ochutnal a pak všechno vypil. Sklesl na polštář a zavřel uslzené oči.
„Pitomá pomerančová šťáva,“ řekl.
Minutu dvě vypadal, jako když spí. Pak se zavřenýma očima řekl: „Prej jsi mi zachránil život.“
„Tak docela ne.“
„Skoro… nemysli si ovšem, že ti sem vděčnej.“
„Ne.“
Dlouhá odmlka. „Zejtra dopoledne pro mě přijeď. Prej mě pustí před polednem.“
„Dobře.“
„Teď můžeš vypadnout.“
Když jsme se Sofií odcházeli, čišel z ní mrazivý nesouhlas. „Prosím vás, proč to snášíte?“
„Je to můj bratr.“
„Já bych s ním vyrazila dveře.“
„Myslíte?“
Neodpověděla. Něco jiného je teorie a něco jiného skutečnost.
Myslel jsem na něho, jak tam leží v trýzni, kterou si sám způsobuje, osamělý, zlomený člověk v soukromém pekle. Kdysi míval dívky, ale teď už dlouho nemá žádné. Nemá vůbec nikoho, od úplného bahna ho dělím jenom já a on si na to zvykl, počítá s tím, musím pro něho být jako pevná zeď.
„Není možné ho vyléčit?“ zeptala se Sofie.
„Ale ano, je to možné, existuje jeden způsob, jeden jediný.“
„Jaký?“
„Musí sám chtít.“
Pochybovačně se na mne zadívala. „Není to nesmysl?“
„Vyléčili by ho snadno a bez obtíží, kdyby po vyléčení toužil víc než po pití.“
„Někdy přece to tak je, říkal jste, že se někdy nenapije po celé týdny.“
Potřásl jsem hlavou. „To je sice pravda, ale on přitom počítá s tím, že zase začne, jenom to odkládá, jako když si dítě schovává cukroví.“
Došli jsme k vozu a vraceli se k mému páchnoucímu spáleništi.

„Myslela jsem, že to je nemoc," řekla.
„Je to návyk, jako třeba fotbal."
„Jako ‚už se na to zase koukáš'?"
„Ano, ‚pod vlivem fotbalu' dokážou lidé rozmlátit železniční vagóny a ušlapat své spolubližní k smrti."
„Na alkohol ale umírá víc lidí."
„To jistě."
„Děláte si ze mne legraci."
Ušklíbl jsem se.
„Myslela jsem, že existuje nějaká droga, kterou se to dá léčit."
„Myslíte lék Antabus?"
„Co je to?
„To je přípravek, po kterém má alkohol odpornou chuť. Jistě, to pomáhá, ale jenom tehdy, jestliže postižený skutečně chce přestat pít; jinak to jednoduše neužívá."
„Crispin by to nebral?"
Přikývl jsem. „Právě, to jste uhádla, Crispin by to nebral."
„A co to ‚Anonymní protialkoholické sdružení'?"
„To je totéž. Když někdo skutečně chce přestat s pitím, tak jsou báječní, když nechce, tak nechce mít nic společného se Sdružením."
„Vidíte, nikdy mě nenapadlo o tom takhle uvažovat."
„To máte na svůj věk velké štěstí."
„Vy nezdvořáku!"
Asi dva kilometry jsme ujeli v přátelském tichu.
Pak se znovu ozvala: „Stejně, vždycky jsem si myslela, že to je nemoc, že za to lidé nemohou. Že když se jednou napijí, vznikne tím řetězová reakce."
„Nejde o to jedno napití, jde o to, že chtějí pít. Alkoholismus je v mozku."
„Taky v nohách."
Dal jsem se do smíchu. „Dobře, alkohol ovládne tělo. U některých obzvlášť vytrvalých alkoholiků si organismus tak zvykne na trvalý přísun alkoholu, že když jim ho odepřete, dostanou abstinenční příznaky, mohou dokonce mít epileptické křeče."
„Crispin také?"
„Ne, tak zlé to ještě není. Ale když řekne, že se sakra potřebuje napít, tak se sakra potřebuje napít."
Proto jsem mu také tu pomerančovou šťávu do poloviny dolil džinem.
Stáli jsme v soumraku na dvoře u zvolna vychládajících trosek vyhořelých stájí.
„O čem přemýšlíte?" zeptala se Sofie.
„Tak… že bych rád zlomil Fredovi Smithovi ještě také druhý loket a kolena, prsty, kotníky a vaz."
„V tomhle pořadí," přikývla.
Dal jsem se do smíchu, ale vztek mě nepřešel. Tentokrát to přehnali, to překročilo všechny meze, to už byla otevřená válka. Pokud má Pauli Teksa pravdu, pokud se Vick nebo někdo jiný snaží o to, aby mě zastrašil, tak docílil pravý opak. Nejenže mě nepřiměje k tomu, abych se přidal k Vickově partě, ale zničil ve mně poslední nitku shovívavosti, kterou jsem k těm lidem pociťoval. Dokázal jsem svým způsobem být stejně tvrdý a cílevědomý, jako kudrnatý pan Fred Smith.
Vick ještě bude litovat, že mě nenechal na pokoji.
Odvrátil jsem se od spáleniště. To, co jsem ztratil, mohu znovu postavit. Mohu to postavit brzy – a líp.
„Kde chcete spát?" zeptala se Sofie.
Zadíval jsem se na ni v tom šeru. Stříbrné hladké vlasy, klidné oči, ve kterých se zrcadlilo nebe. Projevovala jen přátelskou účast.
Věděl jsem dobře, kde bych chtěl spát, ale k tomu jsem přece jen potřeboval trochu povzbuzení.
„Nepůjčila byste mi svou pohovku?" zeptal jsem se.
„Ta je příliš krátká."
Ticho. Díval jsem se na ni. Vyčkával jsem. Oči se jí začínaly smát.
„No dobře, co se dá dělat. Taky jste mi půjčil postel… půjčím vám tedy postel."
„Budete v ní?"
„Doufám, že jste si nevypálil ložnici jen proto, abyste se dostal do mé?"
„Nebylo by to špatné, kdybych mohl říct ano."
„Stejně se tváříte spokojeně," řekla.
Důstojně jsme dojeli do Esheru. Ona jela svým vozem, já také svým. Pak jsme spolu důstojně pojedli

večeři, kterou zase vytáhla z mrazicího pultu. Stejně důstojně jsme se pak dívali na nějaký starý film v televizi.
V posteli se také chovala důstojně. Stále z ní vyzařoval vnitřní klid a vyrovnanost. Jako by v ní ty směšné lidské prostocviky budily pobavení. Chovala se klidně, skoro pasivně. Nakonec však nebylo pochyb o tom, že z našeho milování má také potěšení. Nezůstala mi nic dlužna.
To milování bylo mírné a něžné, samá drobná pohlazení, žádný tělocvik. Bylo to hezké, rozechvívající, a jak jsem řekl, nezůstala mi nic dlužna.
Potom mi položila hlavu na rameno.
„Nemůžu tady zůstat až do rána," řekla.
„Jak to?"
„Mám od šesti službu v Heathrow."
„Zvolila jsi skvělý okamžik na to, abys mi to řekla."
Usmála se. „Měla jsem ti to snad říct před deseti minutami?"
Vyprskl jsem. „Ne, to by nebývalo to pravé."
Líně si otírala ruku o můj bok. „Na tuhle chvíli si vzpomenu, až budu na věži."
„A potom popleteš všechna přistání."
„Ne." Políbila mě na rameno. „Já jsem přes odlety. Říkám jim, kdy mají startovat."
„Kdy?"
„Ano, kdy a kde, ne jak."
Usmál jsem se a zavřel oči v teplé tmě.
„Ty si nesundáváš ten postroj ani v posteli" zeptala se a přejížděla prsty po měkkém popruhu, ve kterém jsem spal.
„Milování je pro vypadávající ramena obzvlášť nebezpečné."
„Mluvíš ze zkušeností?"
„Dalo by se tak říct, že ano."
„Dobře ti tak."
Zvolna, spokojeně jsme vepluli do spánku.

11

Ve středu na dražbě v Ascotu se Vick a jeho kumpáni okamžitě semkli do formace, jakmile mě uviděli, a vykročili proti mně jako jeden muž.
Šel jsem jim vstříc. Lehkomyslně jsem si připadal jako ve scéně z filmu V pravé poledne; chyběla mi jen šerifská hvězda a pistole.
„Já vás varoval," řekl Vick.
Všichni se na mě upřeně dívali. Prohlédl jsem si je jednoho po druhém. Vick se tvářil drze a útočně, ostatní dávali najevo větší či menší škodolibé zadostiučinění, někteří byli trochu nejistí.
„Když si někdo hraje s ohněm, může se spálit," poznamenal jsem.
„To jsme neudělali my," ozval se Vick.
„Jistě, udělal to Fred Smith, a ten nikomu nepoví, kdo mu za to zaplatil. Ale vy a já, my to víme, Vicku, že?"
Velice se polekal. „Vy to víte?" vykřikl. „Ne, to nemůžete vědět."
Chvíli o tom uvažoval a pak rozhodně zavrtěl hlavou. „To nevíte."
„Ale vy ano,", řekl jsem pomalu. „A když jste to nebyl vy… tak kdo tedy?"
Vick okamžitě zamrzl. „Koukejte dělat, co vám řekneme, a nic dalšího se vám už nepřihodí," řekl pak.
„Nejste moc dobrý psycholog; když se po mně oženete, oženu se taky."
Jimmy Bell se obrátil k Vickovi. „Já vám to říkal."
Vick se na něho opovržlivě zadíval. Jimmy měl vzácné nadání ztrácet přátele a nevycházet s lidmi.
Po jednom boku velitele tlupy stál Ronnie North, po druhém zrzavý Fynedale. Ani jednoho ani druhého z nich nevyvedly moje mlhavé vyhrůžky z klidu, ani to s nimi nehnulo.
„A co takhle příměří?" navrhoval jsem. „Vy nechte na pokoji mě a já nechám na pokoji vás."
Šest pohrdavých úšklebků.
„Nezmůžete se stejně na nic," řekl Vick.
Koupil jsem celkem čtyři koně pro čtyři různé klienty, aniž jsem přitom měl co dělat s Vickem. Pak jsem jel domů. Crispin, mrzutý a střízlivý, strávil celý den tím, že se díval, jak demoliční parta nakládá na nákladní vozy ohořelý rum, který zbyl z mých stájí. Čpavý zápach ještě všude přetrvával a ve vzduchu zůstalo plno

prachu a jemného popela. Betonové základy budovy však už bylo vidět, místy i očištěné a věštily přece jen nějakou budoucnost.
Crispin seděl v kanceláři, pil žlutou limonádu s bublinkami a díval se na televizní pořad pro děti. V posledních dvou dnech podali veliký výkon elektrikáři, kteří odizolovali všechny propálené kabely a vrátili celému domu proud. Osvědčily se i spoje, protože nás zase prostřednictvím telefonu spojily se světem. S pomocí lidí z vesnice jsem jakžtakž uklidil kancelář a kuchyň, vypůjčil si suché postele, takže i když byl dům mokrý jako irská bažina a na střeše měl místy jen dehtovaný papír, přece jen jsem v něm mohl žít.
„Volalo asi dvacet lidí," hlásil Crispin. „Celej den jsem měl otrávenej tím, že jsem ten ďáblův přístroj musel obsluhovat."
„Napsal jsi mi nějaké vzkazy?"
„To se mi nechtělo, řekl jsem těm lidem, ať si zavolají ještě večer."
„Jedl jsi něco?"
„Jo, někdo ti přinesl z vesnice jablkovej koláč, tak jsem ho snědl."
Sedl jsem za psací stůl a pustil se do nekonečného papírování.
„Nepřinesl bys mi limonádu?" zeptal jsem se.
„Dojdi si pro ni sám."
Nešel jsem. Za chvíli s trpitelským povzdechem vstal, došel mi pro ni do kuchyně a přinesl mi skleničku. Syntetické bublinky sice trochu spláchly chuť po prachu z cihel a po sazích, ale znovu, jako už mnohokrát, jsem zatoužil po tom, aby někdo vynalezl nealkoholický nápoj, který by chutnal jako suché bílé víno. Škoda že všechno pití bez lihu je sladké.
Během večera jsem vyřídil řadu telefonických hovorů s lidmi, kteří volali již odpoledne, a kromě toho jsem také vyřídil tři důležité soukromé hovory.
Nejdřív jsem zavolal tomu chovateli, od kterého Vick koupil hříbě po Transportérovi za třicet tisíc a pak ho prodal Wiltonovi Youngovi za sedmdesát pět.
Pak jsem zavolal Nicola Brevetta a nakonec samotného Wiltona Younga.
Výsledek všeho toho telefonování byl ten, že se Nicol sešel s chovatelem hned následující den a v pátek jsem s oběma odjel navštívit magnáta poštovní zásilkové služby do Yorkshiru.
Hádka mezi Wiltonem Youngem a jeho zrzavým nákupčím při sobotních dostizích v Doncasteru musela být slyšet až přes kanál.
Okolní diváci lačně poslouchali a já s nimi; jenže mě naplňovalo ještě zvláštní osobní uspokojení.
Wilton Young nejdříve nechtěl uvěřit, že se nechal napálit. To se ostatně nelíbí nikomu. Prý se určitě pletu, jeho nákupčí Fynedale by se nikdy s Vickem Vincentem nespolčil, určitě by s ním nevyšrouboval cenu toho hříběte o tisíce, které by musil vysolit on, Wilton Young, aby se ti dva chytráci o ty prachy mohli rozdělit.
Já toho mnoho nenamluvil, nechal jsem hovořit chovatele.
Vztek, který s ním cloumal v Newmarketu, se mezitím prohloubil do černého hněvu. Lačně, jako vyhladovělá kočka, se vrhl na příležitost Vickovi osladit život.
Nicol byl pohoršený a rozzlobený na svého otce a celou cestu až do Yorkshiru seděl vedle mne a opakoval v pravidelných intervalech, že tomu nemůže uvěřit. Byl jsem naprosto přesvědčený o tom, že Nicolovo rozhořčení je upřímné, ale v duchu jsem si myslel, že celá ta záležitost by Constantina asi moc nepřekvapila. Nicolův otec byl do té míry rafinovaný, že by dokázal zařídit věci tak, aby Wilton Young musel draze platit za to, chtěl-li v dražbě vyhrát nad Brevettem.
Neměl jsem ovšem tušení, zda není příliš pyšný, zda by se z tak tajného vítězství uměl vůbec radovat.
Wilton Young a Fynedale stáli na trávníku před vážnicí, křičeli jeden na druhého a vůbec nevnímali, že je s velikým zájmem poslouchá tak asi pět tisíc lidí. Wilton Young útočil jako malý vzteklý teriér a Fynedalův temperament planul rudě jako jeho vlasy. Poblíž neklidně postávali dva dostihoví funkcionáři, čekali, jak to dopadne. Jezdci, kteří se chystali k prvnímu dostihu, procházeli kolem, na tvářích široké pobavené úsměvy.
„… sprostej, vobyčejnej podvod," křičel Wilton Young a jeho yorkshirský hlas duněl jako hrom. „To ti povídám, ze mě vola dělat nebudeš, to si pamatuj, to se nikomu nevyplatí! A taky si zapiš, že pro mě už taky nebudeš žádný koně nakupovat. A taky vysolíš všechny prachy, každej pětník, vo kterej si mě za ty dva roky vobral."
„S tim se můžete jít vycpat," ječel Fynedale a slepě, nerozvážně si tak zatloukal hřebíky do vlastní rakve, jak už to vzteklí lidé umějí.
„Ste za ty koně zaplatil řádnou cenu, a když se vám to nelíbí, tak můžete jít do háje."
„Pro vás a toho zatracenýho Vicka Vincenta je řádná cena taková, že při ní vydřete z člověka, kterej vám

jak blbec věří, co můžete nejvíc. Byl sem vůl, ale s tim je konec, to vám povídám.“ Při každém slově píchal rozzuřeně ukazováčkem do vzduchu. „Já vás stejně vo ty prachy budu žalovat, to se nebojte!“
„To se ani nenamáhejte, to nevyhrajete!“
„To je fuk, na vás ale uvízne tolik špíny, že už se žádnej jinej vůl nenachytá a nebude do vás prachy sázet. Koukej, něco ti povím, než s tebou skoncuju, bude každej vobčan v týhle zemi vědět, že na tobě každej prodělá kalhoty, když tě nechá, abys mu kupoval koně.“
„Budu tě žalovat pro urážku na cti,“ ječel Fynedale.
„Poslouž si, mně se to vyplatí.“
„To tě bude stát milión,“ vříškal Fynedale a nadskakoval nepříčetným vztekem.
„Tolik už jsi mě stejně stál.“
Hádka byla čím dál tím hlučnější a výběr slov čím dál tím nevybíravější, až se to zvrhlo v samé sprosté nadávky. Když zahájili první dostih, ani amplióny nedokázaly s halasným komentářem přehlušit jadrná, nereprodukovatelná slova, kterými se ti dva častovali. Stěží jsem dokázal udržet v ruce dalekohled, abych mohl sledovat průběh dostihu na protilehlé straně dráhy, jak jsem se otřásal smíchy, ale to se dělo i mnoha jiným divákům. Nicolovi, který stál vedle mne, tekly smíchy slzy po tvářích.
„Ach, panebože,“ lapal po dechu. „Prosím tě; můžeš mi říct, co je ‚prdelatá krvelačná hyena z čubky zrozená‘?“
„Pes bez rodokmenu.“
„Ach, mně se něco stane, já už to nevydržím.“ Držel se rukama za břicho.
Když se pak během odpoledne hlavní hádka uklidnila, zůstávala po ní ještě malá místní ohniska, protože jak Wilton Young, tak Fynedale prahli po tom, aby se mohli svěřit se svými křivdami každému; kdo byl ochoten je vyslechnout. Wiltonův ukazovák píchal do vzduchu, jako by do něho chtěl nadělat díry, a Fynedatův hlas začínal mít plačtivý tón. Pokud jsem mohl, snažil jsem se jim vyhnout.
Nakonec však oba přišli za mnou.
Nejdříve přišel Wilton Young. „Sakra, vy ste jako rtuť, vždycky vás někde vidím, ale než tam doběhnu, tak ste pryč.“
„To se nezlobte.“
„Koukejte, pravdu ste měl vy, ne já, tak je to.“ Velkoryse máchl rukou, chtěl, abych ocenil, že to uznal.
„Ten smrad mrňavej mě podváděl, zrovna tak, jak ste to povídal. Ale přitom je to úplně v mezích zákona, fakt. Už sem se poradil, prej nemám vůbec vyhlídku, že bych z něho něco dostal zpátky.“
„To nemáte.“
„No, co je pryč, je pryč, to já vždycky říkám. Když mně nějaká vodbočka v podnikání nenese, tak ji vodseknu. A s koněm to tak taky dělám, a se zaměstnancema taky. Jasný?“
„Ano.“
„Vidím, že se vám to moc nezdá, vidím to na vás. Vy jste moc velká měkkota, s tím ale daleko nedojdete.“
„Přijde na to, kam člověk chce jít,“ poznamenal jsem.
Koukal na mě a dal se do smíchu. „No dobře, tak se podívejte, příští tejden pojedete na dražbu a koupíte mi koně. Vyberte podle svýho nějakýho dobrýho.“
„K čemu má být dobrý?“
„No, aby se vyplatil.“
„Myslíte finančně?“
„Jak jinak?“
Těžko mu co vysvětlovat, když to sám neví.
„Ale já se nenarodil v Yorkshiru,“ řekl jsem.
„Co to s tím má sakra společnýho?“
„Zaměstnáváte jen lidi z Yorkshiru,“ řekl jsem.
„Jo, a podívejte se, kam sem to s nima dotáhl. Kdepak. Koukejte, vy mi kupte dobrýho koně a já přimhouřím voko nad tím, že ste se narodil na nesprávným místě.“
O kousek dál postával Nicol a Wilton Young ho obdařil pohledem, který si schovával jen pro syny svých nejvzácnějších nepřátel, i když ho s příslušným nepřítelem toho času spojovalo to, že byli oba podvedeni.
„Ještě byste pro mě mohl něco udělat,“ Wilton Young bodal prstem do nevinného vzduchu. „Zjistěte, jak toho proklatýho Fynedala připravit vo prachy, vo který mě vobral. Říkám vám na rovinu, že nebudu mít pokoj, dokud se mi to nepovede.“
Chvíli jsem váhal. Ale co, zašel jsem už tak jako tak dost daleko, nemá smysl teď couvat. Řekl jsem pomalu: „Copak o to, možná že bych věděl…
„Co byste věděl?“ rychle mi skočil do řeči.

„No… pamatujete se, jak jste posílal tři koně na dostihy do Jižní Afriky?“
„Jo, to sem vyhodil peníze do vzduchu. Tady měli ty koně docela slušný výsledky, ale v Durbanu nestáli za nic, asi jim nesvědčilo podnebí.
Zpátky se samozřejmě vrátit nemohli, kvůli karanténě.“
„Jeden z koní hned po příjezdu do Jižní Afriky zašel a ti druzí dva se nedostali na žádné závodiště.“
To ho překvapilo.
„Jak to sakra víte?“
„Ti koně tam jeli lodí.“
„Ale kdeže,“ řekl s určitostí. „Letěli, ale prej neměli dobrej let, aspoň podle toho, co sem slyšel.“
„Jeli po lodi. Posílal jsem tam tehdy taky dva koně a ti jeli stejnou lodí. Já s nimi poslal taky stájníka, aby se o ně staral, a spoustu krmení. Vaši koně jeli sami a měli s sebou jen necelou polovinu tuny sena, a to ještě mizerného, neměli ani oves, ani otruby, nic, jen to mizerné seno, a toho tak málo, že by se při něm sotva udrželi naživu.
Nikdo ostatně neměl na starosti, aby vůbec nějaké krmení dostali.
Člověk, který jel s mými koňmi, se o ty vaše staral, jak mohl, a přidával jim krmení z mého, aby nezašli, ale stejně, když přijeli do Durbanu, byli v tak mizerném stavu, že je málem odmítli pustit na břeh.“
Poslouchal a žasl. „Ale já je poslal letadlem,“ opakoval.
„Myslel jste, že je posíláte letadlem. Četl jsem tehdy ve Sportovním životě, že vaše koně do Durbanu letí, ale pak jsem se dozvěděl od svého stájníka, když se vrátil domů, jak to bylo doopravdy.“
„Já jsem ale zaplatil za leteckou přepravu… musel sem vysolit víc jak čtyři tisíce liber!“
„Komu jste to platil?“
„Páni!“ zatvářil se vražedně. „Já toho chlapa rozčtvrtím.“
„Svěřte to raději právníkovi, řeknu mu, kterou lodí koně jeli a jak se jmenuje a kde bydlí ten můj stájník.“
„To udělám,“ prohlásil, otočil se na podpatku a vyrazil tak rychle, jako by chtěl celou akci zahájit ihned.
„Když vy se rozhodnete rozpoutat požár, tak to děláte důkladně,“ poznamenal Nicol.
„Neměli mi zapalovat stáje.“
„Ne, to neměli, to udělali velikou chybu.“
Fynedalův hněv byl zcela jiný. Chytil mě zuřivě za ruku před vážnicí. Když jsem viděl, jak se tváří, rozhodl jsem se, že se v nejbližší budoucnosti raději vyhnu osamělým a špatně osvětleným prostorám.
„Zabiju tě,“ řekl.
„Měl jste možnost uzavřít příměří,“ namítl jsem.
„Vick tě zabije.“
To bylo směšné. Fynedale by možná byl schopen zabít ze vzteku, ale Vick ne, neměl na to povahu.
„Nebuďte komický, vždyť ani jeden, ani druhý nedokážete sami ani založit požár, musíte si na to zjednat. Fred Smith sedí, ten mě teď zabít nemůže.“
„Tak to udělá jinej.“
„Jimmy Bell? Nebo Ronnie North? Všichni umíte tak nanejvýš vyhrožovat, ale pak potřebujete nějakého Freda Smithe, aby ty výhrůžky uskutečnil. A Fredové Smithové na stromech nerostou.“
„Už jsme vám řekli, že my jsme Freda Smithe nezjednali a vaše stáje jsme taky nedali podpálit. My ne.“
„Tak kdo tedy?“
„To Vick… ba ne, Vick ne.“
„Tak jak?“
„Vick jen ohlásil, že s náma nechcete táhnout. Řekl, že potřebujete dostat přes čumák.“
„Komu to ohlásil?“
„Copak já vím?“
„Měl byste to vědět. Podívejte se, do jaké situace jste se dostal.
Přišel jste o výnosné místo u Wiltona Younga a ještě jste si vysloužil stíhání pro podvod. Byl jste pěkně hloupý, když jste dopustil, aby vás někdo, koho ještě ke všemu vůbec neznáte, zahnal do takové zatracené situace.“
„Vy jste mě dostal do tý situace!“ zakřičel.
„Vy jste se ohnali po mně, tak já zase po vás.“
Viděl jsem, že mu to konečně došlo, ale že to na něho mělo podobný účinek jako předtím na mě. Agrese plodí agresi. Tak začínají války. Neomluvil se, nesliboval, že vše napraví, naopak, ještě s větší vášní a opravdovostí opakoval: „Zabiju tě.“
„Co teď chceš podnikat?“ zeptal se Nicol.
„Jdu na pečenou sekanou a flašku kokakoly.“

„Ale jdi, ty máku, co chceš dělat, pokud jde o Vicka?“
„Trochu mu přiložím na oheň.“
Nicol se zatvářil nechápavě. „Řekl mi jednou, že když nemám rád horko…“
„Máš jít od ohně.“
„Správně.“
To zimní odpoledne mi chladný vzduch zalézal pod větrovku a mrzly mi nohy. Nicol byl úplně promodralý v obličeji. Trochu tepla u ohně by nám oběma nebylo uškodilo.
„Jak to chceš udělat?“
„To ještě nevím.“
Pokazit dobré vztahy mezi Wiltonem Youngem a Fynedalem se nezdálo tak těžké, oba byli horkokrevní mužové z Yorkshiru a stačila malá zápalná nálož, aby vybuchli.
Navodit rozkol mezi Constantinem a Vickem bude jistě obtížnější, protože Constantine není zdaleka tak otevřený a poctivý jako Wilton Young, prestiž je mu asi nade vše.
„Musí v tom být ještě někdo,“ řekl jsem.
„Kdo?“
„To nevím. Někdo, kdo pomáhá Vickovi, někdo, kdo na špinavou práci zjednal Freda Smithe. Nevím, kdo to je… ale nevzdám se, dokud to nezjistím.“
Nicol se na mě zamyšleně podíval. „Já být na místě toho člověka, tak když tě tak vidím, snažil bych se vší silou za každou cenu po sobě zahladit stopy.“
Potíž byla v tom, že stopy celkem žádné nezbyly. Pokud chci toho člověka najít, budu ho muset přimět k tomu, aby nadělal nové stopy dalšími kroky. Do baru jsme se zašli jednak najíst, jednak ohřát, a dívali jsme se tam na pátý dostih v místní televizi.
„Víš ještě o nějakých švindlech, které ti dva, Vick a Fynedale, společně upekli?“ zeptal se Nicol.
„Tak o jednom, možná o dvou.“
„O jakých?“
„No… třeba podvod s pojišťovnou.“
„Jaký?“
„Neměl bych ti to povídat.“
„Prosím tě, proč ne, teď už k nim nemusíš být loajální.“
Trpce jsem přikývl. „Tak tedy… řekněme, že prodáváš koně do zámoří. Řekneš kupci, že zařídíš pojištění pro přepravu, když ti na to pošle peníze. On peníze pošle, a ty je strčíš do kapsy.“
„Takhle jednoduše?“
„Takhle jednoduše.“
„A co když potom kůň cestou zajde? Pak bys to přece musel zaplatit, ne?“
Zavrtěl jsem hlavou. „Ne, řekl bys, žes bohužel nestihl včas uzavřít pojistku, a vrátil bys kupci částku, kterou ti poslal.“
„Páni!“
„A když bys to chvilku takhle podnikal, byl bys na tom pomalu líp než tvůj otec,“ dodal jsem pobaveně.
„To tedy určitě. Vick ho musel strašně tahat za nos.“
„Caveat emptor,“ prohlásil jsem.
„Co to znamená?“
„Kupče, měj se na pozoru!“
„No, já vím o jednom kupci, který se bude mít na pozoru až do smrti, a to jsem já.“
Následující týden jsem na dražbě v Newmarketu koupil pro Wiltona Younga jedno dvouleté hříbě. Wilton tam byl.
„Proč zrovna tohohle?“ zeptal se. „Já si ho našel v katalogu. Běžel ve třech dostihách a v žádným nebyl lepší jak šestej.“
„Začne vítězit příští rok, až mu budou tři.“
„Jak to můžete vědět?“
„Hříbata po Scorchmarkovi se vyvíjejí později, člověk s nimi nesmí ztrácet trpělivost, když ve dvou letech nic nedokáží. Tohle hříbě prodává netrpělivý majitel a trénoval ho specialista na dvouleté koně.
Jak majitel, tak trenér na hříbě spěchali a Singeling na to není, bude vyhrávat až napřesrok v létě.“
„Byl lacinej,“ poznamenal nespokojeně.
„Tím líp, stačí, když jednou vyhraje, a už na něm vyděláte.“
Zabručel. „Dobře, řek sem, abyste mi koupil koně, tak ste mi ho teda koupil, stojím na svym slově. Ale myslím si, že ten Singeling za nic nestojí.“

Protože jsem vždy hlaholil dost nahlas, kdekdo náš rozhovor slyšel.
Za krátkou chvíli Singelinga prodal někomu, kdo s jeho kritickým názorem nesouhlasil. Se svou charakteristickou otevřeností mi to potom přišel říct.
„… ten chlap mi nabíd vo hodně víc, než kolik sme za něho dali, tak sem to bral. Já vod toho vašeho Singelinga moc nevočekával. Co vy na to?“
„Nic,“ řekl jsem mírně. „Chtěl jste, abych vám koupil koně, který by se vám finančně vyplatil. A taky se vám vyplatil.“
Zůstal na mě koukat. Pak se plácl do stehen a dal se do smíchu.
Potom se ale najednou zarazil a zeptal se podezíravě: „Poslyšte, nenarafičil ste náhodou na mě toho kupce, aby mi nabídl výhodnou cenu?“
„Ne.“ Vida, řekl jsem si, přece jen se už poučil.
„No, něco vám povím,“ přiznal neochotně. „Ten člověk, kterýmu sem toho koně prodal… když sme si plácli a já už nemoh couvnout, tak ten člověk prohlásil, že když nějakýho koně doporučil Jonas Dereham, tak prej mu to stačí, tak prej věří, že v něm něco je.“
„To je lichotivé,“ poznamenal jsem.
„Jo.“ Našpulil rty a přimhouřil oči. „Možná že sem se unáhlil, když sem se toho vašeho Singelinga zbavil. Bude nejlepší, když mi koupíte jinýho koně, toho si už zaručeně nechám, i kdyby měl jen tři nohy a na voku cink.“
„Vy si vysloveně říkáte o to, aby vás někdo ošidil.“
„Vy mě neošidíte.“
„Jak to víte?“
Zatvářil se zmateně. Pak kolem sebe máchl rukou: „To přece ví každej,“ řekl.
Vick už nebyl tak klidný a sebejistý jako jindy. Co chvíli zatáhl někoho do ústraní a tam do něho mluvil. Časem jsem zjistil, že rozhlašuje, že prý tak zoufale sháním zákazníky, že každému vykládám všechny možné lži o poctivých lidech, jako je Fynedale, a že prý mám utkvělou myšlenku, že mi on, Vick Vincent, zapálil stáje, což je nesmyslné a sprosté, protože policie už skutečného pachatele zatkla.
Lidé mu buď věřili, nebo nevěřili, podle toho, jaký k němu měli vztah.
Jeho nohsledové o jeho slově nepochybovali nikdy, a když už, tak ne nahlas.
Vick a Pauli Teksa spolu stáli na vzdáleném konci výběhu u stájí. Vick vytrvale něco povídal, Pauli vrtěl hlavou. Vick ještě přidal na výmluvnosti. Pauli zase potřásl hlavou. Vick se rozhlédl, jako by se chtěl přesvědčit, že nikdo není v doslechu, pak se k Paulimu těsně naklonil, až se jeho rudé vlasy skoro smísily s Pauliho černými kudrnami.
Pauli chvilku poslouchal. Pak odstoupil, sklonil hlavu na stranu, jako když uvažuje, zase chvíli Vicka poslouchal a pak znovu zavrtěl hlavou.
Vick nebyl rád. Oba muži vykročili směrem k dražební budově, lépe řečeno, vykročil Pauli, a Vick, kterému se nepodařilo ho zadržet, musel následovat, pokud nechtěl zůstat stát na místě sám. Šel vedle Pauliho, stále ještě mu něco vykládal, o něčem ho přesvědčoval, domlouval.
Čekal jsem na cestě, kudy museli projít. Když mě ze vzdálenosti několika kroků zahlédli, zůstali stát. Vick vypadal úplně rozběsněný, jako nikdy, Pauli se tvářil jako skála.
Vick se ještě naposledy na Pauliho rozzuřeně podíval. Pak rychle odešel.
„Zítra se chystám domů,“ řekl Pauli.
Následující týden měly být ve Státech důležité dražby.
„Tentokrát jste tu byl asi měsíc, že?“ poznamenal jsem.
„No, už je to skoro pět týdnů.“
„Byl to úspěšný pobyt?“
Kysele se usmál. „Moc ne.“
Zašli jsme společně na kávu, ale Pauli byl napůl duchem nepřítomný.
„Tolik jsem si přál koupit hřebečka po Transportérovi,“ vzdychl.
„Příští rok budou další.“
„Jo…“
Už se nezmínil o tom, že bych se měl k té partě přidat, jinak že na to doplatím. Vzpomněl si však asi na to setkání u výběhu, protože řekl: „Být vámi, tak bych Vicka Vincenta raději moc nedráždil.“
Usmál jsem se. Podíval se na mě a uhádl, co si myslím. Zavrtěl hlavou.
„Je to rozhněvaný člověk a rozhněvaní lidé jsou nebezpeční.“
„To jsme teda dva,“ poznamenal jsem.
Střízlivě se na chvíli ponořil do hlubin své moudrostí a pak pronesl banální frázi: „Je mnohem snazší něco

uvést do pohybu, než to pak zastavit.“

12

Na příští dražby v Doncasteru nepřijel Wilton Young proto, aby koně kupoval, ale aby některé ze svých dostihových koní prodával.
Prý se musí zbavit balastu, prohlásil, prý musí vyřadit ty, kteří za uplynulou rovinovou sezónu sežrali víc, než kolik na sebe vydělali.
Poplácal mě dobromyslně po zádech a dodal, že pomalí koně žerou úplně stejně jako rychlí a že on, Wilton Young, nehodlá vydržovat „závodní kuchyni“ pro zvířata, která nejsou k ničemu.
„Musí to sypat, kamaráde, sypat,“ zahlaholil. „To je nejdůležitější, prachy, prachy.“
Koupil jsem jednoho z jeho vyřazených koní, tříleté hříbě, které nikdy nemělo valné výsledky, ale zato se o něm říkalo, že rádo kope návštěvníky ve stáji. Koupil jsem ho lacino pro jednoho farmáře ze Sussexu, který si nic lepšího nemohl dovolit.
Bývalý majitel hříběte řekl pohrdavě: „Prosím vás, nač ste tohle zvíře kupoval? Dyť je nanic. Jestli kupujete takovejhle šunt, tak sem sakra zvědavej, co koupíte pro mě.“
Vyprávěl jsem mu o tom chudém farmáři.
„Ten to hříbě nechá vykastrovat a pak s ním bude pojíždět doma na farmě, naučí ho skákat a do dubna ho bude moct přihlásit jako čtyřletého nováčka na proutěnky.“
„Hm.“
Druhořadí skokani znamenali pro mohovité selfmadernany stejně málo jako oblázky v písku, zvlášť když takoví magnáti měli připravenou šekovou knížku pro koupi budoucích vítězů Derby. Uvědomil jsem si, že i když teď zuří na Fynedala, stejně počítá s tím, že bude za nové koně platit vysoké částky. Možná že to potřebuje ke štěstí, možná že potřebuje odlesk přepychu, který taková vysoká cena vrhá, možná že potřebuje ustavičně lidem dokazovat, že si to může dovolit, že prostě potřebuje veřejně utrácet veliké částky.
Pokud bych mu chtěl vyhovět, budu mu tedy muset koupit koně, o kterém se všeobecně ví, že je dobrý, a budu muset za něho dát o něco málo víc, než bych chtěl. Kdybych mu koupil dalšího koně s výhodou, dopadlo by to s ním asi stejně jako se Singelingem, kterého se zbavil během hodiny, přestože ho to tehdy dodatečně trochu mrzelo. Vybral jsem mu proto nejlepšího koně, který byl ten den na dražebním programu, a zeptal se ho, jestli by s ním byl spokojený.
„Když říkáte, že je nejlepší, tak určitě.“
„Bude stát nejmíň dvacet tisíc,“ poznamenal jsem. „Jak vysoko můžu jít?“
„To je vaše věc. To si rozhodněte sám.“
Vydražil jsem koně za dvacet šest tisíc a Wilton Young byl nadšený.
Zato Fynedale ne.
Když jsem se na něho zadíval přes dražební arénu, svítily mu oči v bledém obličeji jako žhavé uhlíky a rudé vlasy mu plály jako hořící keř. Vyzařovala z něho taková zášť, až byla skoro viditelná, jako rudá svatozář.
V pátek přivedl Constantine na dražbu Kerry, ačkoliv hlavní důvod jejich přítomnosti byl ten, že se přijeli podívat, jak Nicol pojede River Goda v sobotních nováčcích.
Constantine prohlašoval autoritativně každému, kdo byl ochotný ho vyslechnout, že v současné době, kdy je všechno čím dál tím dražší, je úplný nesmysl držet větší počet dostihových koní, že je naopak nejvyšší čas to trochu omezit. Naznačoval, že jen hlupáci mohou nakupovat v období, kdy ceny vylezly tak nesmyslně do výšky.
Zahlédl jsem Vicka Vincenta, který je šel pozdravit. Srdečně si potřásali rukama, líbezně se na sebe usmívali, dělali, co mohli, aby každému naznačili, že ať už si myslí, kdo chce co chce o různých komisionářích, Constantine je se svým komisionářem zcela spokojen.
Přišel Nicol a opřel se vedle mne o ohradu výběhu před stájemi.
„Pověděl jsem mu to,“ řekl. „Pověděl jsem mu, že ho Vick musel obrat o celé tisíce, Vick s Fynedalem, řekl jsem mu, že šroubovali ceny do výšky a pak se rozdělili o zisk.“
„A co on?“
Zatvářil se váhavě. „Nic. Celkem nic na to neřekl. Víš… skoro se mi zdálo… já vím, že to zní jako pitomost… ale skoro bych řekl, že už to věděl.“
„Není hloupý,“ poznamenal jsem.
„To ne… ale když to věděl, tak proč si to nechal líbit?“

„Zeptej se ho na to.“
„To už jsem udělal, jenomže on jednoduše neodpověděl. Řekl jsem, že předpokládám, že se teď Vicka Vincenta rychle zbaví, ale on mi na to řekl, že se pletu, prý mu žádný jiný samostatný komisionář nevybere koně tak dobře jako Vick, a že prý ho ani nenapadne, aby se připravil o Vickovy expertizy.“
Dívali jsme se na koně, které prováděli po výběhu. Nic zvláštního tam nebylo, nic, co by stálo za námahu.
Nicol dodal zasmušile: „Mají mě za zrádce, protože se s tebou vůbec bavím. U mého váženého rodiče v oblibě určitě nejsi.“
To jsem předpokládal. Pokud se Constantine rozhodl, že nepřizná, že se nechal okrádat, nepadne kolem krku člověku, který to víceméně zveřejnil.
„Prý omezuje počet koní, je to pravda?“ zeptal jsem se.
„Co já vím? Nezdá se, že by měl nějaké větší finanční potíže, i když vím, že mu teď sklapl nějaký velký obchod, kvůli tomu se hodně vztekal.“ Pobaveně se po mně podíval. „No nic, moje budoucí macecha se postará o to, abychom mohli žít na úrovni, na kterou jsme zvyklí.“
„Proč se, prosím tě, nepřihlásíš za profesionála,“ zeptal jsem se trochu vyčítavě. „Předpoklady k tomu určitě máš.“
Ukázalo se, že jsem mu sáhl na bolavý zub.
„To mi jako radíš, abych si na sebe vydělával?“ odsekl vztekle.
„No, nic mi do toho není.“
„Tak se do toho nepleť.“
Rychle se odlepil od zábradlí a odešel. Neohlédl jsem se za ním.
Za chvilku se vrátil.
„Ty srábku,“ řekl.
„Dělám, co můžu.“
„Taky se ti to daří.“
Schoulil ramena v beránčím kožíšku. „Profesionálové nesmějí vlastnit dostihové koně,“ řekl.
„Můžeš přece jezdit koně na jméno svého otce, ne?“
„Koukej, už buď zticha.“
Tak jsem byl zticha.
S Vickem jsem se srazil čirou náhodou. Právě jsem vycházel z budovy, když Vick přicházel.
„Nic jste nezmohl,“ řekl.
„Myslíte proto, že snadno najdete jiného kořena místo Fynedala?“
„Nic nepřiznávám.“ Stiskl rty.
„To je moudré.“
Vztekle po mně šlehl očima a odešel. O tom, že bych se k nim měl přidat, už neřekl ani slovo, možná proto, že teď, když ztratil Fynedala, stejně neměl s kým by táhl za jeden provaz, nebo možná proto, že další akce zatím odložil. Určitě však jen odložil, nevypadal na to, že by je chtěl zrušit.
Teď, když byl mým zákazníkem Wilton Young, začaly mi obchody nevídaně vzkvétat. Během toho jediného pátku jsem měl tolik předběžných i definitivních dohod, kolik jsem v minulosti míval za celý měsíc. Většinou se na mě obraceli trenéři ze severu, hledali koně pro své zámožné a nadšené zákazníky, kteří nevěděli, kam s penězi, jako Wilton Young.
Krásně o nich promluvil jeden trenér, pro kterého jsem kdysi jezdil: „Vo koních hovno vědí, ale prachy je pálej v kapse. Chtějí jen vědět, že se jim kupuje to nejlepší, co je, a že je nikdo nebere na hůl.
Koukej, sežeň mi deset dobrejch dvouletejch hříbat a já se postarám vo to, abys dostal, co ti patří.“
Jak Vick, tak Fynedale museli vidět, pokud nebyli slepí, jak ke mně vytrvale proudí noví zákazníci a jak mi v knize zakázek přibývají zápisy. Nijak se z toho neradovali, naopak. Zatímco Vick čím dál tím víc rudl, Fynedale bledl a postupem času přestali být oba schopni udržovat třeba jen běžnou společenskou konverzaci.
Začínalo mi to dělat starosti. Slavit před jejich očima úspěch bylo sice hezké, ale může-li úspěch vzbudit závist u přátel, může u nepřátel vzbudit nenávist přímo velehorských proporcí. Někteří z mých nových zákazníků ke mně přešli od Fynedala, jeden nebo dva od Vicka.
Dokonalejší pomstu jsem si ani přát nemohl, jenže pomsta je strom, který nese kyselé ovoce.
Vztah mezi Vickem a Fynedalem nebyl o nic lepší. Vick, pod záštitou věrného Constantina, se svého bývalého kumpána veřejně zřekl.
Prý dokonce prohlásil, že kdyby tušil, co Fynedale provádí, nikdy by s ním nechtěl mít nic společného.
Amonia Huntercombová a chovatel toho hříběte po Transportérovi by ten proslov byli jistě vyslechli se zájmem.

Fynedalova zášť se rozštěpila do dvou směrů a to ho patrně úplně vyčerpalo a imobilizovalo. Stál nehnutě na místě, tvářil se omámeně, jako ve snách, jako by ho bylá Vickova zrada zcela omráčila. Neměl by se divit, říkal jsem si; Vick přece vždy lhal s lehkostí, a každý mu vždy věřil, lidé věřívají dobrým lhářům.
V sobotu odpoledne vyhrál River God nováčky o krátkou hlavu výhradně díky Nicolovu jezdeckému umění. Pozoroval jsem jásající skupinku při odsedlávání. Byl tam také Vick, zahrnoval Nicola přátelskou bodrostí a ke Constantinovi se choval jako muž velkého světa.
Na chlapeckém obličeji vlídný výraz, jako míval dříve. Choval se klidně a sebejistě. Kerry Sandersová ho poplácávala po rameni a Constantinovy brýle s tmavými obroučkami se k němu co chvíli otáčely.
Zdá se, že mu všechno jde krásně, jako po másle, říkal jsem si mrzutě, Vick se prostě vždy ze všeho vykřeše.
Ze zvyku jsem se šel dívat na příští dostih z lóže jezdců. Nicol se tam vyšplhal za mnou.
„Jel jsi výborně," poznamenal jsem.
„Děkuji."
Koně vyšli na dráhu a tančili kolem tribun. Bylo jich asi osm nebo devět, některé z nich jsem jezdíval. Jako obvykle mě přepadla lítost a stesk. Toho se asi nezbavím, říkal jsem si, dokud se na dostizích neobjeví docela nová generace koní. Dokud budou ještě běhat moji někdejší partneři, bude mi asi vždycky trochu líto, že na nich nesedím.
„Tebe mrzí, že už nejezdíš," řekl Nicol překvapeně.
V duchu jsem se oklepal. Nemělo smysl brečet nad minulostí.
„To už je za mnou," řekl jsem. „Už žádné zničující pády, žádné pískající publikum, žádný sprosťák trenér už ti nebude nadávat, že jsi jel mizerně a že si příště najde jiného jezdce."
„Taky pravda."
Usmál se. „Takový život by člověk nepřál ani zvířeti."
Koně se seřadili, startovní síť vzlétla do výšky, dostih odstartovali.
Byli to samí zkušení proutěnkáři, chytří a rychlí, letěli přes nízké proutěné překážky, aniž změnili krok.
Obchodoval jsem sice většinou s mladými koňmi určenými pro rovinové dostihy, ale nejraději jsem se díval na skokany.
„Kdybych otci řekl, že chci být profesionál; tak by ho nejspíš ranila mrtvice."
„Zvlášť kdyby ses přitom zmínil o mně."
Koně běželi na protilehlé části dráhy a my jsme zdvihli dalekohledy, abychom je mohli sledovat.
„Vick se dnes tváří spokojeně," poznamenal jsem.
Nicol se ušklíbl.
„No jo, otec ho pověřil, aby mu jel po vánocích koupit do Států pro Kerry nějaké hříbě, jmenuje se Phoeniac Fledgeling."
„Za její peníze?"
„Proč?"
„Včera říkal, že omezí počet koní, a dnes má najednou po ruce sto tisíc liber!"
„Tolik?" Nicola to překvapilo.
„Jestli ne víc."
„Myslíš, že to otec ví?" zeptal se pochybovačně.
„Ví to Vick."
Nicol potřásl hlavou.
„Já tomu nerozumím, nevím, oč jim jde. Ale dnes mají pořád hlavy dohromady a něco pečou."
Koně vbíhali na cílovou rovinku. Pořadí se vyměnilo. Favorit se hladce propracoval na špici a hladce zvítězil. Jeho jezdec byl klidný, vyrovnaný, dokonalý profesionál.
Nicol se ke mně prudce otočil.
„Kdybych uměl takhle jezdit, tak bych si zažádal o licenci."
„Však to umíš."
Díval se na mě a zavrtěl hlavou.
„Ale ano," ubezpečoval jsem ho.
Od požáru byl Crispin střízlivý. Střízlivý a otrávený.
„Žiju jako hovado," stěžoval si.
Jako obvykle v těchto obdobích seděl každý večer u mne v kanceláři, zatímco jsem vyřizoval všelijaká lejstra a telefonoval.
„Najdu si místo," prohlásil.
Oba jsme věděli, že si žádné místo nenajde. Pokud by i o nějaké místo stál, neudržel by se v něm. Místy,

ve kterých by se udržel, hluboce pohrdal.
„Můžeš dělat tady," řekl jsem. „Když to takhle půjde dál, budu stejně muset sehnat někoho, kdo by mi pomáhal s úřadováním, sám už na to pomalu nestačím."
„Nejsem žádná písařka," řekl opovržlivě.
„Však taky ani na stroji psát neumíš."
„Koukej, oba víme, že nejsem k ničemu, tak co se o tom budeme vybavovat."
„Vyznáš se ale v účetnictví, mohl bys mi udržovat v pořádku imanční, účtařské věci."
Chvíli o tom uvažoval. Byl sice nespolehlivý, ale ne neschopný.
Kdyby skutečně chtěl, mohl by se klidně mého účetnictví ujmout a dělat to i dobře.
„Uvidíme," řekl.
Na dvoře už demoliční parta skoro skončila. Plány na nové stáje jsem měl na psacím stole. Vypracoval je v rekordním čase jeden místní architekt podle mého narychlo načmáraného plánku s rozměry. Teď záleželo na tom, kdy to na okrese schválí. Předpokládal jsem, že bych do léta mohl znovu zahájit provoz. S opravou střechy domu měli začít v následujícím týdnu. Pak ještě bylo třeba v celém domě, od sklepa až po střechu, vyměnit vedení a omítnout opadané stropy. Přestože jsem ve dne v noci topil ve všech pokojích, i když mě to stálo strašlivé peníze, vlhka a vlhkého zápachu jsem se ještě nezbavil. Malovat jsme mohli až bůhvíkdy v daleké budoucnosti. Předpokládal jsem, že potrvá celý rok, než napravím všechny škody, které nadělala ta poslední zastrašovací akce.
Vick možná na ty škody klidně zapomene, protože je ani neviděl, ale já se vracel domů každý den. Vick možná zapomene, ale já ne, o to se skutečně dobře postaral.
Sofie měla už dva celé týdny noční, musela napovídat startujícím nákladním letadlům kudy.
Zatelefonovala mi. „Co děláš zítra?" zeptala se.
„Ve dne nebo v noci?"
„Ve dne."
„Zatraceně."
Dala se do smíchu.
„Co se ti na tom nezdá?"
„Kromě jiného to, že musím jet do Ascotu na dražbu."
„Aha." Odmlčela se.
„Nechtěl bys mě vzít s sebou?"
„Kdyby ti nevadilo, že tam musím pracovat?"
„Naopak, to by se mi náramně líbilo, aspoň bych viděla všechny ty podvodníky v akci. A co ten tvůj Vick Vincent… bude tam?"
„Já tě tam snad radši nevezmu…"
„Neboj se, já ho nekousnu."
„To já riskovat nebudu."
„Na mou duši, že ho nekousnu."
Když jsem pro ni v devět hodin přijel, po pěti hodinách spánku zívala na celé kolo. Byla zvyklá vstávat v poledne. Přivítala mě v džínách, ve svetru, s topinkami s medem.
„Pojď dál," dala mi trochu sladké a trochu lepivé políbení.
„Chceš kávu?"
Nalila nám každému šálek v malinké kuchyňce. Oknem jasně zářil pruh slunečního světla a budil klamné zdání o počasí, protože venku mrzlo a nemilosrdně foukal arktický severozápadní vítr.
„Budeš si muset vzít teplé vysoké boty a nejmíň šestnáct vrstev izolace. Taky bych ti doporučoval krém proti omrzlinám a pouzdro na nos."
„Nejspíš zůstanu doma, lehnu si na kanape a budu se dívat na televizi."
Když se oblékla, mohla klidně vyrazit do Mongolska nebo na Aljašku.
Stěžovala si, že v tom vatování vypadá tlustá.
„Už jsi někdy viděla hubeného eskymáka?" zeptal jsem se.
„No vidíš, to je pravda, každý má své problémy." Zastrčila si stříbřité vlasy pod kapuci podšitou kožešinou.
Zajel jsem v Ascotu k dražební budově. Přestože jsem ji předem varoval, zareagovala Sofie podobně jako Kerry Sandersová.
„To že je Ascot?" vzdychla.
„A to dneska neprší."
Schoulila se do svých obalů, byla jako cibulička.
„Štěstí, že jsi trval na té eskymačce," poznamenala.

Odvedl jsem ji do stájí, protože jsem si tam musel prohlédnout několik koní. Naštěstí nebylo bláto, země byla zmrzlá jako kámen.
Sofie poslušně nakoukla do každého boxu a dívala se, co v něm stojí, přestože tvrdila, že o koních ví ještě míň, než o kvantové mechanice, a já si brzy ověřil, že nepřehání.
„Prosím tě, když mají oči takhle po straně hlavy, to oni vidí každým okem něco jiného," zeptala se.
„Ono se jim to v mozku srovná," vysvětloval jsem.
„To je divné."
„Většina zvířat má oči po straně, ptáci a ryby také."
„A hadi," dodala.
Někteří koně přijeli bez stájníků, někteří měli stájníky, ale z těch se mnozí na chvíli vytratili do bufetu. Všude se povalovaly věci, které člověk po ránu ve stájích vídá: kbelíky, pytle na hnůj, kartáče; sítě na seno a ohlávky, většinou na malých kupičkách, někdy před boxem, někdy uvnitř. Většinu koní, kteří měli přijít na řadu na začátku dražby, přivezli již předchozí večer.
Požádal jsem příslušné stájníky, aby mi asi tři nebo čtyři koně vyvedli z boxu, abych se podíval, jak se pohybují. Koně poslušně klusali na širším prostranství sem a tam, stájník vždy běžel podle nich a držel je u hlavy na krátkém úvazku. Díval jsem se na ně zezadu a přímo zpředu.
„O co ti jde?" zeptala se Sofie.
„Kupříkladu o to, jestli neodhazují nohy do stran."
„To mají dělat?"
S úsměvem jsem zavrtěl hlavou. „Ti rychlí to většinou nedělají."
Vešli jsme do okrouhlého dražebního sálu, kde se čile prohánět vítr a kde nepočetní návštěvníci podupávali zimou a hřáli si ruce v podpaží. Byl tam Ronnie North, z úst mu stoupala pára a teklo mu z nosu. Byl tam také Vick, prudce elegantní, v modré košili a lesklé bílé přepásané bundě.
Ukázal jsem ho Sofii, právě když byl zabrán do hovoru s jedním zákazníkem.
„Ale ten přece vypadá sympaticky," namítla.
„Jistěže, lidé ho také většinou mají rádi."
Ušklíbla se. „Jsi jedovatý."
Koupil jsem dvě tříleté klisny pro jednoho klienta v Itálii. Vick se na mě z protilehlé strany sálu zachmuřeně díval.
„Když se na tebe takhle kouká, tak vlastně tak moc sympaticky nevypadá," řekla Sofie.
Šel jsem s ní na kávu, aby se zahřála. Trochu opožděně jsem měl pocit, že jsem ji možná do Ascotu neměl brát, že to nebylo moc chytré, zdálo se mi totiž, že Vick jeví skoro stejný zájem o Sofii, jako o to, co kupuji, a tak mě napadlo, jestli už neuvažuje o tom, jak by mohl proti mně Sofii použít.
„Co se děje?" zeptala se. „Jsi najednou nějak zaražený."
„Nechceš koblihu?"
„Ráda."
Jedli jsme a pili a já listoval v katalogu a zapisoval si poznámky ke koním, které jsme si předtím ve stájích prohlédli.
„Takhle to bude celý den?" zeptala se Sofie.
„Obávám se, že ano, ty se budeš nudit, viď?"
„Ne… ale takhle vypadá tvoje činnost vždycky, každý den?"
„Když jsou dražby, tak ano. Jinak dělám obchody soukromě, jezdím na dostihy, zařizuji transport nebo pojištění. Od minulého týdne jsem málem neměl čas se ani vysmrkat."
Vyprávěl jsem jí o Wiltonovi Youngovi, a jak mi od té doby vzkvétají obchody.
„To je pořád tolik koní na prodej?" zeptala se nedůvěřivě. „Mně se nezdá, že by jich mohlo být tolik, aby se při jejich koupi a prodeji uživilo tolik lidí."
„No, ve Velké Británii je toho času asi tak sedmnáct tisíc plnokrevných chovných klisen. Jedna klisna může teoreticky vrhnout jedno hříbě ročně, ovšem, některý rok nemusí být březí, nebo může hříbě uhynout, ale i tak, řekněme, že ročně přijde na trh nejmíň devět tisíc hříbat každou sezónu. Pak musíš počítat s tím, že v Anglii je tak dvacet tisíc koní pro rovinové dostihy a skokanů ještě podstatně víc. Přitom většina koní během své kariéry nejméně dvakrát vystřídá majitele."
„A nákupčí při každém prodeji dostává provizi?" zeptala se s podtónem nesouhlasu.
Usmál jsem se. „Burzovní agenti také dostávají provizi. Myslíš, že to je něco jiného?"
„Ano."
„Proč?"
„Nevím. Snažíš se mě splést."

„Francie, Itálie, ale hlavně Amerika už se také plnou parou vrhly na chovatelství, na plnokrevníky. V Anglii a Irsku máš tak asi třináct set hřebčínů, na světě jich ale musí být tisíce.“
„A všechny chrlí koně… aby lidé mohli pěstovat hazard.“
Pobavil mě její vytrvale kritický postoj.
„Každý potřebuje k všední šedi trochu fantazie,“ usmál jsem se.
Otevřela ústa a zase je zavřela. Potřásla hlavou.
„Pořád se nemůžu rozhodnout, jestli jsi tak moudrý, nebo tak bláhový.“
„Obojí.“
„To není možné.“
„Ale ano, to je zcela snadné, taková je většina lidí.“
Vrátili jsme se do sálu a přihlíželi, jak Vick s Ronnie Northem vyhnali cenu unaveně vyhlížejícího čtyřletého proutěnkáře na dvojnásobek jeho přibližné hodnoty. Vick jistě shrábne od chovatele pořádnou ‚šmátku‘ a k tomu ovšem provizi od kupce. Ronnie North se tvářil nadmíru spokojeně. V tomto případě byl spokojený se svou rolí přihazovače a se životem všeobecně: Vida, říkal jsem si, náhrada za Fynedala už se našla.
Povšiml jsem si, že se na dražbě objevil i Fynedale sám, takže byl svědkem toho, co se odehrávalo. Stále ještě byl bledý jako papír, jakoby omámený, a sálala z něho zášť.
„Vypadá jako nitroglycerín na bodu varu,“ poznamenala Sofie.
„Když budu mít štěstí, tak bouchne na Vicka.“
„Jsi cynik… ten člověk vypadá úplně nemocný.“
„Tak ho běž pohýčkat,“ řekl jsem.
„Děkuji, ne.“
Prohlédli jsme si několik koní a já ještě jednoho koupil. Pak jsme šli znovu na kávu. Vítr byl čím dál tím ledovější, ale Sofie se tvářila spokojeně.
„Potřebuji se trochu zušlechtit,“ řekla potom, „kde tě najdu?“
Podíval jsem se do katalogu. „Musím se jít mrknout do stájí na číslo osmdesát sedm a devadesát dva.“
„Dobře, přijdu tam za tebou.“
Šel jsem se podívat na koně číslo osmdesát sedm a rozhodl se, že ho nechci. Byl moc kostnatý a nervózní. Nebyl u něho žádný stájník.
Zavřel jsem za sebou na závoru obě poloviny vrátek a šel se podívat na číslo devadesát dva. V boxu také nebyl stájník, jen trpělivý kůň, který se na mě znuděně zadíval. Otevřel jsem spodní polovinu dvířek a vešel dovnitř. Dvířka za mnou zaklapla. Kůň číslo devadesát dva byl sice pečlivě přivázaný na krátkém vazáku ke kruhu ve zdi, ale na to, aby člověk nechával otevřená dvířka, byla příliš velká zima.
Pětiletého proutěnkáře dávali na dražbu, aby na něm rychle vydělali, dokud má ještě dobré výsledky, než mu bude šest. Poplácal jsem ho po hnědém zadku, přejel mu rukou po nohách a prohlédl mu pořádně zuby.
Když se za mnou dvířka otevřela a znovu zavřela, ani jsem se neotočil, abych se podíval, kdo jde. Mohl to být nejspíš stájník nebo jiný zájemce o vystavené zboží, který si chtěl koně prohlédnout zblízka jako já. Nebylo to tak.
Když jsem se přestal dívat koni do huby a trochu jsem odstoupil, abych ho pohladil po nose, a ještě jednou si ho celého okoukl, žádný instinkt mě nevaroval, abych se otočil.
Zahlédl jsem jen, jak se něco mihlo vzduchem a cítil ránu do prsou.
Padal jsem na zem a Fynedalův bílý obličej se ke mně blížil, aby dílo dokončil.

13

Hodil po mně jako oštěpem nejnebezpečnější zbraní, jakou lze ve stájích najít. Hodil po mně vidlemi. Síla, jakou je hodil, mě smetla na zem. Ležel jsem na boku ve slámě. Dva zuby vidlí zasáhly cíl a násada trčela směrem ke dvířkům.
Viděl, že ačkoliv hodil zbraň přesně, silou nenávisti, nepodařilo se mu mě zabít. Když jsem zahlédl jeho zkřivený obličej, pochopil jsem, že hodlá ten přehmat ihned napravit.
Vidle mě částečně zasáhly, ale neměl jsem tušení, jak hluboko mohly proniknout. Vytrhl jsem je a převalil se na břicho tak, abych je měl pod sebou, zahrabané v slámě. Skočil na mne, rval, trhal a cloumal mnou, snažil se dostat k vidlím, na kterých jsem ležel jako kláda.
Nic lepšího mě nenapadlo.
Vtom se znovu otevřely dveře a do boxu proniklo světlo. Někdo křičel. Nějaká žena.

„Pomoc… pojďte sem někdo, pomoc!“
Skrčený pod běsnícím Fynedalem jsem jen mlhavě vnímal, že to musí být Sofie. Posily, které přivolala, se opatrně blížily na pomoc.
„Dovolte…“ ozval se čísi kultivovaný hlas vyčítavě, ale Fynedale si ho vůbec nevšímal.
„Co se tu děje?“
Tentokrát byl hlas ostřejší a jeho majitel také. Čísi ruce chytily Fynedala a začaly ho ode mne odtahovat. Připojili se další pomocníci.
Když jsem konečně nadzvihl nos ze slámy, viděl jsem, jak se tři lidé snaží útočníka udržet a jak s nimi pohazuje jako s hadrovými panáky.
Vytrhl se jim a vyrazil ze dveří, moji zachránci za ním. Než se mi podařilo vyhrabat se na nohy, byla u mne už jen Sofie. „Děkuji ti,“ řekl jsem procítěně.
„Jsi v pořádku?“
„Ano… myslím, že ano.“
Sehnul jsem se a zvedl vidle.
„Co je to?“
„To po mně hodil.“
Prohlédla si ostré zuby a otřásla se. „No, ještě štěstí, že se nestrefil.“
„Hm.“
Zadíval jsem se na malé trhlinky, které jsem měl vpředu na bundě.
Pak jsem otevřel zip a opatrně jsem si pod bundu sáhl.
„Netrefil se přece, ne?“ zeptala se Sofie úzkostlivě.
„Strefil se úplně přesně, nemůžu pochopit, že jsem naživu.“
Řekl jsem to lehce, nebrala mě vážně, ale byla to svatá pravda.
Pálila mě rána v kůži, cítil jsem teplou, lepkavou krev, ale zuby určitě nepronikly do plic nebo do srdce, ačkoliv byly vidle hozeny dostatečnou silou, aby tam zajely.
Hloupě jsem se usmál.
„Co je?“ zeptala se Sofie.
„Zaplať pánbůh za to vypadávací rameno… ty vidle se trefily do přezky mého postroje.“
Fynedale měl smůlu. Na závodišti byl z neznámých důvodů policejní hlídkový vůz. Když posádka viděla Fynedala utíkat, automaticky ho začala honit a chytila ho. Když jsme tam se Sofií přišli, seděl už v policejním voze a moji tři zachránci právě vyprávěli, že by Jonas Dereham určitě skončil v nemocnici, nebýt jich.
To jsem nemohl popřít.
Sofie, kterou nic nevyvedlo z klidu, rozvážně vypovídala o těch vidlích. Jeden z policistů se mi podíval pod větrovku a doporučil mi, abych vyhledal lékaře; pak prý se mám dostavit na stanici, aby se mnou mohli sepsat protokol. Usoudil jsem, že to bude táž policejní stanice, na které jsem byl s Kerry, a taky jsem tušil, jak se tam ti páni budou tvářit povážlivě, když zjistí, že se v průběhu šesti týdnů jednomu a témuž člověku podařilo být dvakrát přepaden na jednom malém dražebním areálu.
V nejbližší lékařské ordinaci se ukázalo, že jediná škoda, kterou jsem utrpěl, je tržná rána nad žebry. Ordinovala tam paní doktorka, nemohlo jí být ani třicet. Chladnokrevně mi čistila ránu a vyprávěla mi přitom, jak před deseti dny ošetřovala jednoho farmáře, který si vidlemi probodl nohu včetně boty.
Dal jsem se do smíchu, ale paní doktorka poznamenala, že jí to vůbec směšné nepřijde. Měla sice hezké nohy, ale zato ani špetku smyslu pro humor. Když mi ukázala, jak vypadá přezka mého postroje, který musela sundat, aby se dostala k ráně, smích mě trochu přešel.
Přezka byla ohnutá a byl v ní hluboký vryp od zubu vidlí.
„Jeden zub zasáhl přezku, druhý pronikl do tkáně, ale jen povrchně, nad žebrem. Možno říci, že jste měl veliké štěstí.“
„Asi ano,“ řekl jsem suše.
Zalepila mi ránu, píchla mi nějaké injekce proti infekci a hrdě odmítla peníze.
„Máte přece národní pojištění,“ řekla přísně, nabídka honoráře jí připadla nemorální. Podala mi můj postroj. „Proč si nenecháte operovat to rameno?“ zeptala se.
„Nemám na to čas… a taky jsem alergický na nemocnice.“
Jak jsem byl svléknutý, prohlédla si můj hrudník a mé paže.
„Musel jste už být v nemocnici mnohokrát, měl jste několik fraktur.“
„Ano,“ přikývl jsem.
Dokonce se nepatrně usmála.

„Vidíte, teď vás teprve poznávám. Viděla jsem vás v televizi.
Jednou jsem si na vás vsadila při Velké národní, to jsem ještě studovala.
Vyhrála jsem tehdy šest liber a koupila jsem si za ně knížku o krevních chorobách.“
„Jsem rád, že jsem vám aspoň takhle posloužil!“
„Teď ale ten svůj fixační pás aspoň týden nenoste,“ řekla. „Mohl by dráždit ránu, nehojila by se vám dobře.“
„Ano.“
Poděkoval jsem za ošetření, zastavil se v čekárně pro Sofii a zvolna jsme spolu došli k policejní stanici.
Sofii zase vybídli, aby počkala.
S ovládanou trpělivostí se mě zeptala, jestli myslím, že to bude dlouho trvat.
„Víš co? Vezmi si můj vůz a zajeď si nakoupit, nebo se jdi projít do windsorského parku,“ vybídl jsem ji omluvně.
Tvář se jí ihned rozjasnila. „Dobře, vrátím se za hodinu.“
Policista se mnou chtěl hned začít psát protokol, ale já ho požádal, jestli bych si mohl napřed promluvit s Fynedalem.
„Vy s ním chcete mluvit? No dobře… proti předpisům to není, ještě nebyl z ničeho obviněn.“
Pochybovačně potřásl hlavou. „Je ale hrozně rozzuřený, jste si jistý, že za ním chcete jít?“
„Úplně jistý.“
Pokrčil rameny. „Tak tudy, prosím.“
Fynedala jsem našel v malé prázdné kanceláři. Neseděl na židli u stolu, jak by člověk očekával, stál uprostřed jediného volného prostranství, třásl se jako napjatá struna a v obličeji mu křečovitě škubaly svaly.
Místnost byla do poloviny natřena hnědou olejovou barvou, jinak měla zdi bílé, bez oken, osvětlené u stropu žárovkou. Znuděný mladý policista seděl na židli u dveří. Požádal jsem ho i svého průvodce, aby mě nechali s Fynedalem o samotě.
„Kašlu na to, nebavím se s tebou,“ křikl Fynedale.
Policisté mi naznačili, že jsem bláhový, ale nakonec přece jen odešli.
„Sedněte si,“ vyzval jsem ho a sám jsem se usadil na jednu z židlí u stolu.
„Ne.“
„Tak si tedy nesedejte.“
Vytáhl jsem balíček cigaret a jednu jsem si zapálil. Možná že kouření podporuje rakovinu plic, ale jsou chvíle, kdy to riziko stojí za to. Vdechl jsem vděčně kouř.
Fynedale přecházel kolem mne krátkými trhavými kroky. „Říkal sem, že tě zabiju!“
„Vaše štěstí, že se vám to nepovedlo.“
Zůstal stát jako přibitý. „Co jste to řekl?“
„Kdyby se vám to povedlo, tak byste deset let seděl.“
„To by mi stálo za to.“ Znovu začal přecházet.
„Koukal jsem, že si Vick už našel nového parťáka,“ poznamenal jsem.
Vzal židli a mrštil s ní zuřivě o zeď. Okamžitě se otevřely dveře a přispěchal ten mladší policista.
„Prosím vás, ještě moment, sotva jsme začali,“ zarazil jsem ho.
Váhavě se zadíval na Fynedala, na povalenou židli, na mne, jak tam sedím a klidně pokuřuji, a nakonec se rozhodl, že nás tam snad přece jen může zanechat. Tiše za sebou zavřel dveře.
„Vick vás pěkně nechal ve štychu,“ řekl jsem.
Kroužil za mnou a mně se ježily vlasy na šíji. Vtáhl jsem do sebe doušek kouře. Neohlédl jsem se.
„Dostal vás do průšvihu a pak vás nechal ve štychu.“
„Vy jste mě dostal do průšvihu,“ zavrčel vztekle.
Věděl jsem, že kdybych dal jakkoliv najevo rozčilení, rozběsnilo by ho to ještě víc, dalo mi však hodně práce, abych seděl přirozeně, a ne křečovitě, když jsem na něho neviděl a měl jsem ho za zády. Snažil jsem se mluvit zvolna, rozvážně a přesvědčivě, ale v ústech jsem měl sucho jako ve vyprahlém Salt Lake City.
„Vick to celé dal do pohybu, vy s Vickem. Teď v tom jede Vick s Ronnie Northem. My dva… vy a já, my jsme na tom nejvíc prodělali…“
Znovu se mi trhavými pohyby objevil v zorném poli. V jasném světle plály jeho rudé vlasy oranžovým plamenem a v očích měl fanatický oheň; když se sklonil, mizely mu v tmavém stínu. Vzpomněl jsem si, jak Sofie říkala, že vypadá jako nitroglycerín na bodu varu.
Ztrácel veškeré sebeovládání.

„Nechcete cigaretu?“
„Kašlu na vás.“
Jakmile jsem na něho viděl, bylo to lepší.
„Co jste řekl policajtům?“ zeptal jsem se.
„Kašlu na ně.“
„Nechtěli s vámi sepsat protokol?“
„Kašlu na ně a jejich protokoly.“
„Dobře, tím líp.“
„O čem to sakra kecáte?“
Z každého jeho pohybu vyzařovala zuřivost a násilnický vztek, jako by měl ve svalech křeče, jako by mu nervy trhal nějaký centrální zkrat.
„Co vás vlastně nejvíc dopaluje?“ zeptal jsem se.
„Co?“ zakřičel. „Co? Že se tady klidně špacírujete jakoby nic, to mě nejvíc žere, já vás přece chtěl zabít! Zabít sem vás chtěl!“
Zarazil se, jako by nevěděl, jak mi to vysvětlit. Mně to ale bylo naprosto a úplně jasné. Věděl, že v zuřivé snaze mi ublížit překročil hranice zdravého rozumu a že to nakonec bylo všechno nadarmo, nic se mi nestalo. Potřeboval mít pocit, že přece jen něčeho docílil. Sundal jsem proto sako a vysvětlil jsem mu, že musím nosit postroj, a jak mi ten postroj zachránil život. Pak jsem si rozepnul košili, ukázal mu obvaz a řekl, co je pod ním.
„Bolí to,“ dodal jsem podle pravdy.
Zůstal stát a pátravě se na mě zadíval. „Bolí?“
„Ano.“
Vztáhl ruku a sáhl na mě. Přivřel jsem oči.
Poodstoupil, sehnul se, zdvihl poraženou židli, postavil ji k druhé straně stolu a sedl si proti mně. Pak se natáhl po balíčku cigaret a po zapalovači, které jsem nechal ležet na stole. Když si zapaloval, třásly se mu rozčilením ruce.
Košili jsem nechal rozepnutou a rozhalenou. Seděl, nervózně kouřil a co chvíli se zadíval na obvaz přilepený náplastí. Asi ho to uklidňovalo a utěšovalo, čerpal z toho uspokojení. Dokouřil cigaretu, aniž promluvil slovo, ale začínal mít klidnější pohyby, a než zahodil nedopalek na zem, než ho podpatkem zašlápl, byl už z nejhoršího venku.
„Rád bych se s vámi na něčem dohodl,“ řekl jsem.
„Na čem?“
„Řeknu, že s těmi vidlemi, že to byla nešťastná náhoda.“
„Víte sakra dobře, že to náhoda nebyla.“
„Já to vím, víte to vy, ví to i policie, nejsou ale žádní svědci…
když odpřisáhnu, že to byla nešťastná náhoda, nikdo vás nebude moct stíhat pro pokus vraždy, nikdo vás tedy proto nebude moct soudit, ani odsoudit.“
Chvíli o tom uvažoval. Pod kůží, napjatou přes lícní kosti, mu škubaly svaly.
„Přece nechcete sedět, nebo ano?“ zeptal jsem se.
„Ne.“
„A co kdybych vás z toho dostal úplně… kdybych vás dostal nejen z toho ublížení na těle, ale i ze stíhání pro podvod?“
„To nemůžete.“
„Můžu se přinejmenším postarat o to, aby vás nezavřeli.“
Chvíli bylo ticho. Pak se zeptal.
„Když ste řekl, že se chcete domluvit, tak ste asi taky něco chtěl vode mě, že jo?“
„Hm.“
„Co?“
Olízl jsem si rty a chvíli jsem uvažoval. Pak jsem teprve odpověděl.
„Chtěl bych…“ začal jsem pomalu. „Chtěl bych, abyste mi povídal o tom, jak jste s Vickem a těmi ostatními chtěli docílit, abych se k vám přidal.“
„To je všechno?“ zeptal se překvapeně.
„Pro začátek ano.“
„Ale to přece víte, přece vám to Vick sám řekl.“
„Já bych ale chtěl slyšet, co říkal vám.“
Pokrčil nechápavě rameny. „Řekl jenom, že jestli se k nám nepřidáte, tak vás budeme muset zlomit.“

„Poslouchejte, jestli si chcete vysloužit svobodu, tak mi musíte říct každé slovíčko, každou větu, kterou jste si zapamatoval. Hlavně mi musíte říct všechno, co se týká toho neznámého Vickova spojence, který mi nechal vypálit stáje.“
„Už jsem vám říkal… nic o něm nevím.“
„Jestli se chcete odsud dostat, musíte se trochu snažit, to se nedá nic dělat, jen vzpomínejte!“
Zadíval se na mě přes stůl, který nás dělil. Bylo vidět, že si začíná uvědomovat cenu mé nabídky. Rozhlédl se po nevlídné, studené místnosti a otřásl se. Poslední kapička vražedné zuřivosti z něho vyprchala.
Vypadal najednou malý, zimomřivý, a vůbec z něho nešel strach.
„Tak dobře,“ řekl. „Ted už vlastně na Vicka nemusím brát žádný vohledy. Ani mě nenapadne, abych šel sedět jen proto, aby z toho von vyšel se zdravou kůží. Řeknu vám, na co si vzpomenu.“
Dělal, co mohl. Vykouřil přitom další tři cigarety a několikrát se na hodnou dobu odmlčel.
„Všechno začalo asi před šesti tejdny. Totiž, von už předtím Vick několikrát řek, že vy ste naše největší nebezpečí, protože ste celkem dobrej vodborník a přitom ste až moc poctivej, takže by se mohlo stát, že byste nás moh připravit vo hodně kšeftů, na kterejch bysme jinak mohli hodně trhnout.“
„Uživili bychom se všichni,“ zabručel jsem.
„Vick na to měl jinej názor. No, tak teda před šesti tejdny řek, že je načase jednou provždy s váma pořádně zatočit.“ Chvíli se zamyslel a vtáhl do sebe kouř z cigarety. „Totiž, Vick a ty vostatní rozjeli takovou akci…“
„Já vím, systém ‚šmátek‘.“
„Jo. Jo, já vím, že takoví chytrý nafoukaný svatoušci, jako ste vy, na to třeba koukaj svrchu, ale proti zákonu to není a fůra lidí na tom krásně vydělá.“
„Někteří lidé,“ opravil jsem ho.
„No dobře, ale prachy to stojí jen klienta, tak co má bejt? Jak Vick říká, čím vejš se vyžene cena, tím větší provizi dostanou v dražebním podniku a tím sou taky spokojenější, takže ty lidi vod dražby nejsou vo nic lepší než my, když nechaj ceny vylítnout tak vysoko.“
Zaměstnanci dražebního podniku mají ovšem také určité povinnosti vůči prodávajícímu, pomyslel jsem si, ale nechtěl jsem se hádat.
„No, tak sme teda tu akci rozjeli a šlo nám to čím dál tím líp a sypalo to čím dál tím víc, až jednou… myslím, že to muselo bejt někdy před prvníma dražbama ročků v Newmarketu…“ Odmlčel se. Vzpomínal.
„Co se tehdy stalo?“ pobízel jsem ho.
„No, Vick byl tehdy… jak bych to řek… prostě jako rozčílenej…
nebo vystrašenej… možná voboje.“
„Vick že byl vystrašený?“
„Jo, řek bych, že jo. Ale taky jako rozčílenej. Jako kdyby ho někdo přemlouval, aby udělal něco, co by dělat neměl, ale co by udělat chtěl.“
„Jako třeba krást jablka?“
Nad tímhle dětinským přirovnáním máchl rukou. „Žádný jabka.
Vick řek, že bysme mohli nadělat takovejch prachů, že se nám vo tom nikdy ani nezdálo. Řek, že bych moh dělat krásnej kšeft s chovatelem hříběte po Transportérovi…“
„To si vymyslel Vick sám?“ zeptal jsem se.
„Já myslel, že jo… ale teď nevím… no, každopádně to fantasticky vyšlo. Dal mi potom pět tisíc jen za to, že sem přihazoval, a sám z toho měl dvacet.“
„Já si spočítal, že třicet.“
„To ne…“ Překvapeně se odmlčel a pak pomalu pokračoval. „To ne… já si pamatuju… řek, že deset tisíc dostane ten člověk, co mu sepsal tu dohodu s chovatelem… Zdálo se mi tehdy, že to je hodně, ale Vick řek, že za odborný rady se platit musí, a když sou dobrý, musí se platit dobře.“
„Platí často za odborné rady?“
Přikývl. „Pořád.“
„Rád?“
„Co? No jasně.“
„Jste si jistý, že ho nikdo nevydírá?“
Zatvářil se pohrdlivě. „Bodejť že ne. Vick by se přece vod žádnýho srábka vydírat nenechal.“
„Tak tedy ne… ale mohlo by se říct, že Vick sice vybírá veliké peníze ve ‚šmátkách‘ od chovatelů a jiných prodávajících, ale sám z těch peněz zase musí platit ‚šmátky‘ někomu dalšímu.“
Zamračil se. „No, dalo by se to tak říct.“

„Vy nevíte, kdo to je?“
„Ne.“
„Jak dlouho myslíte, že Vick dostává tyhle odborné rady?“
„Jak to mám sakra vědět? Možná že rok, možná že dva, spíš dva.“
„Co se vlastně před těmi šesti týdny změnilo?“
„Že ste se do toho dostal vy. Vick tehdy najednou prohlásit, že se vás musíme zbavit. Prej se vás musíme zbavit, když v tom nepojedete s náma a nebudete se s náma dělit. My sme si všichni mysleli, že když na vás trochu zatlačíme, že vycouváte, totiž, říkali sme si, že byste byl hloupej, kdybyste se stavěl na zadní, jen byste na tom prodělal. Jimmy Bell teď tvrdí, že nám říkal, že necouvnete, ale to kecá, nic takovýho neříkal, hajzl jeden, navopak, řekl, že ste srab, že ste měkota, že prej vás každej snadno utáhne na cezený nudli, když chvilku brečí. Teď tvrdí, že říkal, že ste tvrdej, hajzl jeden prolhanej.“
„Stýká se Vick s tím svým přítelem denně?“
„To já nevím.“
„Tak… uvažujte.“
Uvažoval. „Řek bych, že když se s ním každej den nesejde, tak si aspoň telefonujou. Víte, Vick vždycky všechno spustí rychle, jako třeba když šlo vo to, vzít vám toho koně v Ascotu…“
„Jak jste to zorganizovali?“
Zamrkal a neklidně se zavrtěl na židli. Přistrčil jsem mu cigarety a snažil se tvářit, jako kdyby o nic nešlo.
„No… Vick řek, že máte koupit koně pro paní Sandersovou, a to prej že nemůžeme dopustit, protože si ta paní bere Constantina Brevetta a na toho má monopol Vick.“
„Kdy vám tohle řekl?“
„Ten samej den, kdy ste na dražbě koupil Hears Pullera.“
„Byl už předem domluvený s Fredem Smithem?“
Zaváhal. „Fred Smith vám měl v každym případě sebrat koně, ať už koupíte jakýho chcete.“
„Zařizoval to s ním Vick osobně?“
„Jo, to já tedy nevím. Vick tvrdí, že ne, ale já nevím, to víte, Vick dokáže klidně tvrdit, že jeho dědeček je trpaslík, když se mu to hodí do krámu.“
„A co Ronnie North?“ zeptal jsem se pomalu. „Ten znal Freda Smithe?“
Fynedale se opovržlivě ušklíbl. „Přece sou starý kamarádi!“
„Nepovídejte!“
„No… Ronnie je od Stepney a Fred Smith taky. Ronnie začal dělat do koní už dávno, když se eště koně prodávali na městským trhu.
Začal už jako kluk, pomáhal tehdy tátovi, byli jako Cikáni, abych vám pravdu řek, a znali všechny finty, který si kdo může vymyslet, copak Ronnie, ten v tom umí chodit, je pěkně mazanej, myslí mu to.“
„Ronnie mi sehnal toho druhého koně pro paní Sandersovou.“
„Jo, to upekl s Vickem, taky se tomu voba mohli usmát. Když ste pak Fredovi Smithovi zlámal ruku, tak Ronnie řek, že musíte dostat pořádně přes nos.“
„Vy taky znáte Freda Smithe?“
„Ne, viděl sem ho, když sem byl na Ascotu s Ronniem, tak mi ho Ronnie ukázal, všem nám ukázal, kterej to je.“
„Aha.“
„No, a s River Godem to bylo úplně jednoduchý, že jo. Ronnie zjistil, kterou firmu ste si najal na přepravu, zavolal tam, zeptal se, jaký instrukce vod vás mají, a pak jednoduše poslal Freda na to parkoviště, aby si vás tam vyčíh.“
„To ho tam poslal Ronnie?“
„Ronnie… nebo Vick, možná, že voba.“
„A co ten Vickův neznámý přítel?“
„Ten to taky mohl bejt, co já vím.“ Připadalo mu, že to není podstatné.
„My sme ale River Goda nechtěli ukrást, Fred Smith na něj dostal prachy, měl to s váma zaválet tak jako tehdy v Ascotu.“
„Potom měl River Goda vrátit Ronniemu?“
„Jo.“
„Jak vůbec přišli na to, že mi toho koně nabídnou ke koupi, proč mi ho chtěli prodat?“
Začal mi to vysvětlovat s ovládanou trpělivostí, jako kdyby mluvil s omezeným dítětem.
„Totiž, nejdřív vám ho nechtěl prodat, ale pak zavolal Vickovi a řek mu, že sháníte jinýho koně místo Hears Pullera a Vick mu za chvíli zavolal, aby vám River Goda prodal, že aspoň budou mít zas šanci

dostat se vám na kůži.“
„Vy jste ty telefonické hovory slyšel?“
„Co? Ne, přece Vickovi nemůžu vlízt do kapsy, ne? Vick mi to pověděl.“
Chvíli jsem uvažoval. „No dobře. A kdo z vás přišel na to, že mi vypálíte stáje?“
Rychle se zavrtěl na židli. Koukal do zdi, na mě se nepodíval.
„To bylo tak… Vick řek… kdybyste dostal pořádně zabrat, tak byste prej vycouval. Totiž… viděl, jak se bavíte s tím chovatelem toho hříběte po Transportérovi… a pak s tím trenérem, kterýmu Vick přetáhl klienta… tehdy v tom baru, víte?“
„Ano.“
„No, a tak Vick řek, že už se s váma nebudeme párat, že vás musíme dočista vyšachovat, protože ten jeho vodbornej kamarád vymyslel fintu, vedle který by ta finta s hříbětem po Transportérovi vypadala jako legrace pro děti, jenže nechtěl Vickovi říct, vo co vlastně de, dokud ste se vyskytoval u dražeb vy. Vick řek, že se ten jeho kamarád bojí, že byste z toho udělal aféru a že by si potom každej dával zatraceně pozor, když kupuje koně, a to my zrovna nemůžeme potřebovat.
Tak teda Vick řek, že se buďto musíte přidat k nám, nebo se vás budeme muset zbavit, no, a když ste nám tak jasně dal najevo, že s náma nepotáhnete, tak si vlastně za to můžete sám, že vám ty stáje vyhořely.“
„Jak to bylo dál?“ zavrčel jsem.
„No, vy ste potom ale zase přišel na dražby jakoby nic, celá ta akce byla k ničemu a eště ke všemu skončil Fred Smith v kriminále.
Vick strašně zuřil, protože to znamenalo, že s tou novou fintou nebude moct začít. Řek, že prostě budeme muset pokračovat jako předtím se ‚šmátkama‘, že nám nakonec docela slušně nesou už dva roky, tak že se vlastně tak moc neděje.“
Otočil se ke mně. Už zase zuřil.
„Pak ste to musel všechno podělat, když ste vykecal tamtu záležitost Wiltonovi Youngovi.“
„Jen se uklidněte,“ řekl jsem suše. „Co jste si myslel? Že si to všechno od vás nechám líbit? Že budu držet jako ovce?“
„To nevím,“ řekl váhavě.
Ale teď už to víš, dodal jsem v duchu.
„Chystá se Vick se svým přítelem ještě na tu novou velkou fintu?“
„Jo, to jo. Dneska… dneska?“
Najednou mu připadalo neuvěřitelné, že ten den ráno byl ještě na dražbě v Ascotu.
„Dneska bych byl Vicka nejradši zabil… řek sem mu, že ho zabiju…
a vás taky… a von řek… prej, proč nezabiju v první řadě vás, že by se potom pustil do tý velký finty… smál se tomu jako blázen… nejspíš mě chtěl vyhecovat.“
„To jistě.“
„No jo, byl by se zbavil mě i vás, zabil by dvě mouchy jednou ranou a měl by volný pole.“
Opřel se lokty o stůl, sáhl po mém zapalovači a začal si s ním hrát.
„Poslyšte, něco vám řeknu, moh byste klidně Vicka zahnat ke zdi, jako ste to udělal se mnou.“
„Chcete říct… že bych mu mohl dokázat podvod?“
„Jo… a to takovej, že proti němu je švindl s leteckou a lodní dopravou koní úplná legrace.“
„Tak mi to povězte.“
Vzhlédl.
„Myslel ste to na rovinu, že jo, když ste slíbil, že mě vodtud dostanete?“
„Jistě.“
„No, počítám s tím, že vám se dá věřit. To je povedený, co?“
„Tak teda: Vick vobral pojišťovnu High Power Company vo sto patnáct tisíc liber.“

14

„Víte to jistě?“
„Docela jistě.“
„Můžete to dokázat?“
„Já ne, ale vy byste moh, kdybyste chtěl.“
„Co udělal?“
„No… už to budou tři roky… posílal tehdy do Japonska čtyřletýho hřebce, menoval se Polyprint.“

„Pamatuji se na to, hřebec cestou uhynul.“
„No právě, Vick ho pojistil na sto patnáct tisíc liber, kdyby se hřebci cestou něco stalo, tak se prachy mají vyplatit jemu.“
„Na tom není nic neobvyklého.“
„To ne. Vick koně pojistil tejden před vodjezdem, takže pojišťovna musela platit, Vick totiž tejden před vodjezdem nemohl vědět, že kůň zajde, protože ho tehdy vod huby k vocasu prohlíd veterinář vod pojišťovny a prohlásil ho za zdravýho, a protože ten veterinář byl přímo vod High Power Company, nemohla pojišťovna ani ceknout.“
„Nepamatuji se, nač ten kůň zašel…“
„Na tetanus,“ řekl. „Do Japonska to trvá letadlem tři dni. Když hřebce nakládali v Gatwicku, zdál se bejt jako rybička… šel po rampě do letadla jako beránek. Před mezipřistáním v Asii už se hrozně potil.
Na dalším mezipřistání ho vyvedli ven a chodili s ním a to už se trochu motal. Na další zastávce už je čekal veterinář, kterej řek, že to je tetanus. Telegrafovali pojišťovně a chtěli, aby poslala vlastního vodborníka, to víte, šlo vo hodně prachů. Jenže ten vodborník tam vůbec nedojel, protože kůň zašel dřív, než ten doktor tady stačil nafasovat injekce proti choleře nebo co. Takže Vick nahlásil pojišťovně, že žádá náhradu, a pojišťovna musela vysolit prachy.“
„Jel s tím koněm Vick osobně?“
„Ne, zůstal v Anglii.“
„Ale.., v čem byl tedy ten podvod?“
„Totiž… ten kůň, kterýho poslal do Japonska a kterej zašel na tetanus, to vůbec nebyl Polyprint.“
Zapálil si cigaretu, plně soustředěný na vlastní vyprávění. „Byl to kůň, kterej se jmenoval Nestegg.“
Vyjeveně jsem se na něho zadíval.
„Nestegg přece stojí v jedněch stájích v Irsku,“ namítl jsem.
„Jenže to je Polyprint.“
Na hubeném obličeji se mu na krátký okamžik objevil úsměv.
„Víte, Vick koupil Nestegga pro jednoho klienta. Nesteggovi tehdy bylo šest a vyhrál několik vytrvalostních dostihů. Ten klient měl jen takovej menší hřebčín a sháněl hřebce, kterej by moc nestál. No, tak mu teda Vick koupil za deset tisíc Nestegga a chystal se mu ho prodat za patnáct, jenže ten klient jednoho krásnýho dne zničehonic padnul a bylo po něm a jeho vdova vo žádným koni nechtěla ani slyšet, jenže Vick si z toho zase tolik moc nedělal, protože to vlastně vůbec nebyl tak špatnej kůň.“
Chvíli kouřil a vzpomínal, jak to všechno bylo.
„Já sem tehdy byl jednou za Vickem, u něho doma, v Epsomu, a procházeli sme spolu stáje, jak to člověk má ve zvyku. Ukazoval mi tehdy Polyprinta, kterýho se chystal poslat do Japonska. Byl to velikej hnědák s výborným exteriérem. No, a vo tři boxy dál byl Nestegg, taky hnědák, ty dva si byli hodně podobný. Šli sme se spolu na něho podívat a koukáme, že je celej takovej jako skrčenej a že se hrozně potí. Vick si ho prohlíd a řek, že se na něho bude muset jít ještě pozdějš kouknout a že kdyby mu nebylo líp, musel by ráno zavolat veterináře.
Pak sme se šli dovnitř něčeho napít a pak sem jel domů.“
Zamyšleně se na mě podíval.
„No, a hned za dva dny letěl kůň do Japonska a cestou zašel na tetanus. Když sem příště potkal Vicka, mrk na mě a dal mi tisíc liber na dlaň. Já se dal do smíchu a prachy sem vzal. Pozdějš toho hnědáka, co mu zůstal, prodal, jako že to je Nestegg, ale byl to Polyprint. Prodal ho do Irska za sedmnáct tisíc. Kdyby byl poslal do Japonska Polyprinta a kdyby byl k Nesteggovi zavolal doktora, aby se ho pokusil vykurýrovat, nebyl by na tom vydělal ani pětník. Ale že ty dva koně prohodil, trhnul na tom celej balík.“
„A nejspíš dostal chuť na další snadné výdělky, na veliké peníze, ne?“
„Jo… právě že brzy nato rozjel ve velkým tu akci se ‚šmátkama‘.
Chtěl, abych mu s tím píchnul… a abych vám pravdu řek, píchnul sem mu docela rád.“
„Pak někde našel toho ‚odborného‘ poradce,“ řekl jsem.
„Jo…“ zaváhal. „Možná ale, že to taky bylo vobráceně. Vick vlastně řek, že ten chlap přišel za ním s tím, jak by se daly snadno vydělat velký prachy, všelijak.“
„Dokud byl Vick samostatný, vedlo se mu ale přece docela dobře, ne?“
„No, víte… s Polyprintem, to byla výjimečná šance, to se nedá udělat dvakrát. To udělal jen proto, že viděl, že Nestegg má tetanus a že rychle zajde, když ho nebude kurýrovat, byl by možná zašel i s léčením.
Jenže tetanus je dost vzácnej, těžko by vám prošlo, kdyby vám při transportu uhynuli dva koně zrovna na tetanus, a zrovna když by byli hodně pojištěný, i kdybyste vymyslel, jak je naschvál tím tetanem nakazit, a

to myslím ani nejde. Vick tehdy toho nemocnýho koně vodil celou noc po dvoře, nesměl stát, a skrmil mu celý kýble utišovacích prostředků, aby vypadal v pořádku, až ho v Gatwicku budou nakládat.
Kdybyste ale chtěl, aby vám při transportu zašel další kůň, musel byste nejspíš vymyslet nějakou nehodu. To víte, pojišťováci sou podezíraví, a i kdyby vám nakrásně vodškodný zaplatili, příště už by vám koně jednoduše vodmítli pojistit, a to by člověk nechtěl riskovat.
Právě nejlepší na tom jeho vodborníkovi je to, že to je to samý, jako když někdo spekuluje s pozemkama. Kdepak, dá se vydělat fůra peněz, a vůbec to nemusí bejt nezákonný, jen se musí vědět, jak na to.“
Páni od policie byli pochopitelně dost mrzutí, když jsem je ubezpečil, že jsem na ty vidle upadl nešťastnou náhodou a že Fynedale je nevinný jako beránek. Přeli se se mnou, přemlouvali mě, ale po půlhodině už Fynedale stál venku na chodníku a třásl se v mrazivém větru zimou.
„Děkuju,“ řekl stručně.
Vypadal menší a jako zakřiknutý. Choulil se v saku, pak se otočil na podpatku a rychle odcházel směrem k nádraží. Jeho ryšavé vlasy svítily jako oranžová skvrna proti tmavé zeleni křoví, které lemovalo chodník.
Sofie seděla v mém zaparkovaném voze za volantem. Otevřel jsem druhá dvířka a usadil se vedle ní.
„Pojedeš?“ zeptal jsem se.
„Jestli chceš, tak ano.“
Přikývl jsem.
„Vypadáš utahaně,“ poznamenala.
Nastartovala, zařadila rychlost a vyjela od chodníku.
„Muhammada Aliho bych teď asi nepřepral.“
Usmála se. „Jak to šlo?“
„Jakmile se do toho dal, tak mluvil jako vodopád.“
„Co ses dozvěděl?“
Chvíli jsem uvažoval a všechno jsem si to v duchu urovnával.
Sofie jela opatrně, opatrně se rozhlížela a čekala, až začnu povídat.
„Vick asi tak před třemi lety vytáhl velmi elegantně spoustu peněz z jedné pojišťovny. Po nějakém čase se potom objevil člověk, o kterém Fynedale mluví jako o ‚odborném poradci‘, a nabídl Vickovi spolupráci. Vick měl z lidí tahat peníze, víceméně legálním způsobem, a měl část zisku odvádět tomu expertovi. Já si myslím, že pan odborný poradce věděl o tom podvodu s pojišťovnou, a proto předpokládal, že Vick bude výborný spojenec na zákonné okrádání lidí ve velkém.“
„Žádné zákonné okrádání neexistuje.“
Usmál jsem se. „A co takhle daň z příjmu?“
„To je něco jiného.“
„Tak třeba když soud něco zabaví, tak to taky bere legálně.“
„Nezlob… povídej dál, jak to bylo s Vickem.“
„Vick a ten jeho expert začali svérázně přesunovat finance, většinou do vlastních kapes, ale přece jenom nechali tu a tam něco ukápnout, takže získali ke spolupráci asi šest nebo sedm dalších komisionářů.“
„Fynedala taky?“
„Fynedala v prvé řadě, protože věděl o tom podvodu s pojišťovnou.
Měl jsem smůlu, že jsem se objevil na scéně právě v okamžiku, kdy Vick zahájil činnost s tím svým expertem. Pauli Teksa tvrdí, že se mě Vick a ta jeho parta snažili zbavit, protože jsem ohrožoval jejich výsostnou pozici; asi na tom něco je, aspoň podle toho, co jsem vyslechl od Fynedala, i když mně to připadalo jako úplný nesmysl, když jsem to slyšel poprvé.“
Zívl jsem. Sofie jela krásně. Za volantem si počínala klidně a soustředěně jako vždy. Stáhla si kapuci lemovanou kožišinou a stříbrné vlasy jí měkce splývaly na ramena. Jak jsem se na ni ze strany díval, vypadala vyrovnaně a spokojeně. Uvědomil jsem si, že ji asi skutečně mám a dlouho budu mít rád, uvědomil jsem si ale také, že i když jí nabídnu manželství stokrát, stejně si mě nakonec nevezme. Čím déle jsem ji znal, tím víc jsem poznával, že je vlastně samotářka, že je příliš soběstačná. Byla by sice ochotna mít milence, ale normální rodinný život jí je asi cizí, vyvedl by ji z jejího pořádku. Také jsem pochopil, čím se stalo, že ty její čtyři roky s tím pilotem byly tak úspěšné: byly úspěšné proto, že on byl věčně pryč, ne navzdory tomu. Věděl jsem také, proč ve vzpomínkách na toho muže nebylo ani stopy po neutěšeném žalu. Když zemřel, octla se jednoduše tam, kde byla předtím a kde si vlastně přála být, o samotě.
„Povídej dál,“ vyzvala mne.
„Ano… tak tedy… začali mi dělat obtíže. Nejdřív mě násilím přinutili, abych jim prodal v Ascotu Hears Pullera. Pak ke mně poslali Freda Smithe, aby tam natropil nějakou škodu: nastražil na Crispina whisky a

vypustil ze stáje to dvouleté hříbě. Pak se pokusili prodat mi a vzápětí sebrat River Goda. Když se to všechno, včetně Vickových výhrůžek, minulo účinkem, rozhodli se, že mi zapálí stáje, byli přesvědčeni, že tím docílí, co chtěli.“
„To se ale spletli.“
„Ano… jistě… tím to zabili.“ Znovu jsem zívl. „Teď pokud jde o Freda Smithe: Vick a ten jeho odborník potřebovali někoho, kdo by se za ně pral. Freda Smithe znal Ronnie North. Vick se nejspíš Ronnieho zeptal, jestli by někoho vhodného neznal, a Ronnie navrhl Smithe.“
„A bylo to.“
„Hm… víš, co je zajímavé?“
„Co?“
„V té pojišťovně, kterou Vick tak krásně okradl, kdysi pracoval Crispin.“
Sofie doma uvařila čaj. Seděli jsme vedle sebe na pohovce, dotýkali se jeden druhého jako blízcí přátelé a popíjeli osvěžující horký odvar.
„Měla bych se trochu vyspat,“ řekla, „mám od osmi službu.“
Podíval jsem se na hodinky. Bylo půl páté a už se rychle stmívalo; přicházel zimní podvečer. Ten den se mi zdál dlouhý.
„Mám už jít?“
Usmála se. „Záleží na tom, jak moc jsi bolavý.“
„Sex má anestetické účinky.“
„Nesmysl.“
Šli jsme si lehnout a opatrně jsme to vyzkoušeli. Musím doznat, že jsem přitom vnímal mnohem silnější pocity než bolest nad žebry.
Jinak to bylo podobné jako poprvé: silné, opojné, blažené, mírné, člověka to prostoupilo celého. Pomalu, měkce oddychovala, v očích měla úsměv, byla mi blízká jako moje vlastní duše.
Nakonec řekla ospale: „Umíš každé ženě dát to, co má nejradši?“
Spokojeně jsem zívl. „Mám nejradši to, co má nejradši žena.“
„Mluvíš ze zkušenosti…“ v polospánku se usmála.
Pak usnula. Ani ne za dvě hodiny nás vzbudilo hlučné zvonění jejího budíku.
Natáhla ruku, aby ho zastavila, a otočila hlavu na polštáři, abych ji mohl políbit.
„To bylo lepší než prášky na spaní, mám pocit, jako bych se pořádně prospala celou noc,“ řekla.
Protože pro ni byl vlastně čas na snídani, uvařila rychle v účelném spěchu kávu a vajíčka na slanině. Na chodníku před domem mi ještě nabídla tvář k políbení na rozloučenou a odjela do práce.
Díval jsem se za ní, za koncovými světly jejího vozu, dokud nezmizela z dohledu. Vzpomněl jsem si, jak jsem kdesi četl, že vůbec nejvyšší procento rozvodů ze všech profesí na světě bylo zjištěno mezi pracovníky u radaru.
Wilton Young se následující den dostavil na dostihy v Cheltenhamu, přestože zásadně opovrhoval steeplem, který považoval za chronicky chudý sport, nešlo tam o veliké peníze. Dostavil se, protože ho pozval jeden z jeho velkých obchodních konkurentů, který vypsal cenu pro hlavní dostih dne. První známý, s kterým se na dopolední recepci setkal, jsem byl já.
„Kde jste se tu vzal?“ zeptal se bez okolků.
„Byl jsem pozván.“
„Aha.“
Protože se nezeptal proč, tak jsem mu to řekl. „Jel jsem kdysi pro našeho hostitele několik vítězů.“
Wilton chvíli zauvažoval a pak souhlasně přikývl. „Máte pravdu, už si vzpomínám.“
Číšník nám nabídl šampaňské na stříbrném podnosu. Wilton Young sáhl po jedné skleničce, ochutnal, ušklíbl se a prohlásil, že jestli prý chci vědět pravdu, tak je mu obyčejné pivo desetkrát milejší.
„Obávám se, že pro vás mám špatnou zprávu,“ řekl jsem.
Okamžitě se zatvářil bojovně. „Jakou?“
„O Fynedalovi.“
„Vo tom chlapovi!“ Oči se mu zúžily. „Každá špatná zpráva vo něm mě může jenom potěšit.“
„Ten můj člověk, kterého jsem tehdy poslal do Jižní Afriky, říká, že by nemohl odpřisáhnout, že ti koně, co jeli bez doprovodu, byli opravdu vaši.“
„Předtím jste si ale byl jistej, že by to dosvědčil.“
„Říká, že měl tehdy dojem, že to jsou vaše koně, ale že to neví s určitostí.“
„To by před soudem neobstálo.“
„To ne.“

Zabručel. „Tak teda nebudu žalovat. Nebudu zbytečně vyhazovat peníze z vokna. Nemá smysl se soudit, když člověk neví s jistotou, že to vyjde.“
Styděl jsem se za lež, kterou jsem mu hned řekl, jeho přímočará upřímnost mne zahanbila. Ten můj člověk si byl naprosto jistý, komu ti koně patřili, viděl jejich průvodní papíry. No, svého závazku vůči Fynedalovi jsem se zhostil, napříště se už musí postarat o sebe sám.
„Co se stalo, stalo se,“ řekl Wilton Young. „S nějakou tou ztrátou se člověk musí umět smířit, co?“
„Asi máte pravdu.“
„To víte, že ano, dejte na moje slovo. Ale teď poslouchejte. Docela rád bych koupil americkýho koně, americký koně sou tvrdý, hodně vydržej, jako kdyby byli z Yorkshiru.“
Myslel to vážně.
„Stál bych hodně vo jednoho určitýho koně a chtěl bych, abyste mi ho tam zajel koupit. Budou ho dražit hned po vánocích.“
Vytřeštěně jsem se na něho díval. Tušil jsem, co přijde.
„Jmenuje se Phoenix Fledgeling, je dvouletej. Víte vo něm?“
„A víte vy, že toho koně chce taky Constantine Brevett?“
Hlasitě se rozesmál. „Proč si, sakra, myslíte, že ho vůbec chci?
De mi vo to, abych na toho nafoukanýho štráfka zase vyzrál. Je vám to jasný, mladíku?“
Dotyčný štráfek přesně v tom okamžiku vešel do recepční místnosti; pevná ústa, hladce přičísnuté šedé vlasy, brýle v silných tmavých obroučkách, důstojný, tvářil se, jako by právě přicházel ze schůze nějaké nesmírně důležité správní rady, které předsedal. Protože byl vysoký a měl velice zvučný hlas, v okamžiku na sebe soustředil pozornost všech hostí.
Říkal jsem si, že je zajímavé, jak je vždy ve výhodě ten, kdo přijde později. Možná že kdyby si to Constantine a Wilton Young uvědomili, začali by vyvíjet takovou snahu, aby přišli vždy později než ten druhý, že by nakonec nepřicházeli vůbec, a to by vlastně nebyl špatný nápad, když se to tak vezme.
Constantine se velitelsky rozhlédl po přítomných a zarazil se, když zahlédl Wiltona Younga a mne. Také se zamračil. Asi pět vteřin se na nás díval a pak se odvrátil.
„To vás ještě nikdy nenapadlo,“ řekl jsem pomalu, „že jemu jde naopak o to, aby vyzrál na vás, a že se mu to daří?“
„Nesmysl.“
„Kolikrát jste už musel vyšplhat hodně vysoko s cenou, když jste chtěl získat koně, na kterého on přihazoval?“
Rozesmál se. „Jo, to bych ani nespočítal. Ale určitě sem ho přetrumfnul víckrát, než kolik von udělal v životě velkejch kšeftů.“
„Takže vás už stál hodně peněz.“
Přestal se smát. „Hodně peněz mě stáli Fynedale a Vick Vincent.“
„Ale co když… co když o tom Constantine věděl… co když to třeba i vítal?“
„Mládenče, to jedete po špatný stopě, to vám říkám rovnou.“
Kousl jsem se do rtu. „No, hlavně, když vám to nevadí.“
„Právě.“
Nicol vyhrál dostih pro amatéry s pomocí překvapivě tvrdé taktiky, která mu vysloužila od soupeřů poněkud ostřejší slova a od rozhodčích ostřejší pohledy. Za chvíli přišel za mnou. Tvářil se odbojně.
„Tak co ty na to?“ zahájil útok.
„Kdybys byl profesionál a kdyby tohle byl rovinový dostih, tak by tě nejspíš diskvalifikovali.“
„To je pravda.“
„Jsi skutečně sportovec,“ řekl jsem suše.
„Nejezdím ze sportu.“
„Proč tedy?“
„Abych vyhrál.“
„Jsi jako Wilton Young,“ poznamenal jsem.
„Jak to myslíš?“
„Oba dva kašlete na to, co vás vítězství stojí.“
Blýsklo mu v očích. „Tebe to kdysi taky stálo hodně, když spočítáš, kolik jsi měl zlámaných kostí.“
„To je pravda… možná že každý platí tím, co nejsnáz oželí.“
„Kašlu na to, co si o rnně kdo myslí.“
„Tak to právě bylo míněno.“
Mlčky jsme stáli a dívali se, jak kolem nás procházejí koně. Celý život jsem vlastně takhle postával a díval

se, jak kolem chodí koně.
Jsou horší způsoby obživy.
„Až z tebe jednou bude mužský, bude z tebe možná taky dobrý jezdec," řekl jsem.
„Ty srabe!"
Jeho dvaadvacetiletá krev vzkypěla vzteky a ruce se mu sevřely v pěsti. Potom, jak se u něho stávalo často, se mu nálada bleskově změnila a on se na mě krátce, trochu hořce usmál.
„Dobře, dobře, dobře, právě jsem o pět roků starší."
Otočil se na podpatku a odešel. Dodatečně jsem se dozvěděl, že odešel přímo do kanceláře vedoucího závodiště a vyplnil tam žádost o licenci profesionálního jezdce.
Vick na dostihy v Cheltenhamu nepřijel, ale já s ním měl nutné jednání. Po menší domácí přípravě jsem se proto za ním následující den vypravil hned brzy zrána do jeho domu v Epsomu.
Bydlel ve stejném stylu, v jakém se strojil: byla to směs tradiční důstojnosti a moderního lesku. Po krátké příjezdové cestě, na kterou jsem zahnul z okresní silnice na okraji oxshottských lesů, jsem dojel ke kamennému domu, jehož základní architektura si zachovala přísnou jednoduchost viktoriánské éry. Zezadu byl k domu přilepený edvardiánský trakt, ve kterém byla kuchyně a koupelny, ze strany široký, moderní přízemní přístavek, kde byly místnosti pro hosty a zimní zahrada.
Za přístavkem se skrýval bazén.
Vick byl ve stájích, v samostatné cihlové budově. Vyšel z klenutých vrat a zahlédl mě, jak stojím u svého vozu. Na jeho bezúsměvné tváři jsem viděl, jak málo mne vítá.
„Co tady sakra děláte?" zeptal se.
„Chci s vámi mluvit."
Chladné nebe bylo zatažené a první těžké kapky věštily pořádný liják. Vick se zatvářil vztekle a prohlásil, že se mnou nemá o čem hovořit.
„Ale já s vámi ano," řekl jsem.
Začínalo skutečně pršet. Vick se otočil na podpatku a spěchal domů. Já za ním. Když viděl, že za ním vcházím do jeho vlastních domovních dveří, dostal ještě větší vztek.
„Nemám, o čem bych s vámi mluvil," opakoval.
„Tak budete aspoň poslouchat."
Stáli jsme v široké chodbě, která spojovala původní budovu s přístavbou, a teplý vzduch, zahřátý ústředním topením, proudil kolem nás ven do zimního Surrey. Vick sevřel rty a kývl na mě, abych ho následoval.
Všude bylo vidět, že při zařizování domu musely téci peníze proudem. Podlahu pokrývaly do nedohledna bledě modré koberce, na nich stály těžké, přepychové pohovky a z nádob, které připomínaly řecké amfory, vyrůstaly veliké zelené rostliny. Vick měl asi nejspíš v koupelně okrouhlou vanu se zlatými kohoutky, zabudovanou v podlaze, a v ložnici vznášecí postel.
Vzpomněl jsem si na děravé čalounění u Antonie Huntercombové.
Vick se svými zákonnými krádežemi zašel skutečně příliš daleko.
Zavedl mě do místnosti na konci chodby, musela to být jeho pracovna.
Z jediného okna se díval na bazén, vlevo měl pokoje pro hosty, vpravo zimní zahradu. Řady odborných knížek velmi připomínaly ty, které jsem měl na poličkách já, ale tím veškerá podobnost našich pracoven končila. Jeho byla čerstvě vymalovaná, měl tam vynikající, nákladnou hudební skříň a dobře vybavený bar, na podlaze bledě modrý koberec a na zdech čtyři florentinská zrcadla.
„Tak spusťte, at to mám za sebou, nemám času nazbyt."
„Slyšel jste někdy o koni, který se jmenoval Polyprint?" zeptal jsem se.
„Samozřejmě." Ztuhl. Několik vteřin nepohnul ani svalem, pak zamžikal.
„Zašel na tetanus."
„Ano."
„A slyšel jste někdy o koni, který se jmenuje Nestegg?"
Kdybych ho probodl pletací jehlicí, netrhlo by to s ním o nic víc.
Bylo na něm zřetelně vidět, jak citelně jsem ho zasáhl. Neodpověděl.
„Když se Nestegg narodil," pokračoval jsem klidně, „vznikly určité pochybnosti, po kterém hřebci je, jeho matku kryli dva hřebci, proto tehdy chovatel nechal u hříběte udělat krevní zkoušku."
Vick začal nápadně připomínat Lotovu ženu.
„Zjistilo se, že krevní vzorek hříběte odpovídá krvi jednoho z těch dvou hřebců, druhému ne. Tehdy o tom sepsali záznam a ten záznam ještě existuje."
Ticho.

„Polyprint má pravého bratra, který teď trénuje v jedněch stájích v Newmarketu.“
Ticho.
„Zařídil jsem, aby odebrali krevní vzorek koni, který je teď vedený jako Nestegg. Oba dobře víme, že výsledek krevní zkoušky nebude souhlasit s výsledkem zjištěným u Nestegga, když byl hříbě.
Zařídil jsem také, aby odebrali krevní vzorek na vyšetření u Polyprintova bratra. Je pravděpodobné, že jeho krev bude shodná s krví tak zvaného Nestegga.“
„Darebáku!“
To slovo z něho vybuchlo s tím větší silou, že byl předtím tak nepřirozeně nehybný a tichý.
„Ovšem, musím podotknout, že zatím ještě ty krevní vzorky neodebrali, a že bych byl za určitých okolností ochotný celou akci zrušit.“
Znovu začal dýchat. Trochu se pohnul.
„Za jakých okolností?“
„Chtěl bych, abyste mě s někým seznámil.“
„S kým?“
„S vaším přítelem. S tím přítelem, který sepsal smlouvu s chovatelem toho hříběte po Transportérovi, s přítelem, který mi nechal vypálit stáje.“
Vick se neklidně pohnul. „To nepřichází v úvahu.“
Zůstal jsem klidný.
„Buď mi umožníte, abych se s tím člověkem sešel, nebo sednu a napíšu pojišťovací společnosti High Power.“ Nervózně si pohrával s psacím náčiním, které leželo na stole.
„Co byste udělal… kdybyste se sešel s mým přítelem?“
„Zahájil bych mírové jednání.“
Zdvihl kalendář, roztržitě se na něj zadíval a zase ho položil.
„Dnes je sobota,“ pokračoval jsem. „Ty krevní vzorky se mají odebrat v pondělí. Pokud bych se s vaším přítelem setkal dnes nebo zítra, tak bych ten odběr odvolal.“
Byl spíš rozzuřený, než postrašený, ale věděl stejně dobře jako já, že výsledky krevních zkoušek by mohly znamenat začátek jeho konce a že by mohl skončit za mřížemi. Neměl jsem ošem tušení, jestli by dokázal přijmout trest a nepromluvit, jako Fred Smith.
„Tohle na mě budete mít vždycky, je to prachsprosté vydírání;“ vybuchl vztekle.
„Do určité míry ano,“ přikývl jsem.
Zlost mu zkřivila obličej. Viděl jsem na něm, že se zoufale a marně snaží vymyslet, jak se z toho vykroutit.
„Chci se setkat s vaším přítelem tváří v tvář, stačí mi třeba jen pět minut, to přece nežádám mnoho, když uvážíte, co všechno byste jinak mohl ztratit.“
Rukou jsem ukázal kolem sebe, na krásný pokoj, na přepychový bazén.
„To jste nepochybně pořídil za peníze od pojišťovny, za Polyprinta, že?“
Praštil pěstí do stolu, až všechno psací nářadí nadskočilo.
„To vám řekl ten proklatý Fynedale, to vám musel říct on! Já tu krysu zabiju!“
Místo, abych to popřel, jsem suše poznamenal: „Na jednu věc jste zapomněl, můj bratr Crispin tehdy u společnosti High Power pracoval.“

15

Crispin stál na dvoře před domem a tvářil se sklesle a nešťastně.
Když jsem se vracel od Vicka, zastavil jsem kousek od něho, vystoupil z vozu a šel mu naproti.
„Co se stalo?“ zeptal jsem se.
„Ale…“ Zoufale se kolem sebe rozhlédl a ukázal na pustou planinu, na které stávaly stáje, a na lešení, které stoupalo k prohořelé střeše domu.
„Tohle všechno… kdybych nebejval byl napitej, tak by se to nebylo stalo.“
Zadíval jsem se na něho. „Tím se netrap.“
„Musím se tím trápit. Kdybych byl v pořádku… kdyby v domě bylo rozsvíceno… ten člověk by se nebyl odvážil to tady podpálit.“
„To nemůžeš vědět.“
„Ale jo, to dá rozum. Hloupost. Pojď dovnitř, tady je zima.“
Šli jsme do kuchyně a já postavil vodu na kávu. Crispin setrval v náladě sebeobviňování a zasmušile přihlížel, jak chystám kávovar a sypu do něho semletou kávu.
„Měl jsi mě tu nechat chcípnout,“ řekl, „bylo by to nejlepší řešení.“

„Štěstí, žes usnul v koupelně, protože tam byl nejlepší vzduch, zeď je odvětraná ven, na druhou stranu.“ Nerozveselil se. „Měl jsem tam chcípnout.“
„Nechceš topinku?“
„Sakra, přestaň mluvit o pitomým jídle, když ti říkám, žes mě měl nechat umřít.“
„Já tě slyším, ale je to nesmysl: Chci, abys žil, abys žil spokojeně, abys žil tady, v Surrey.“
„Ty mě vůbec nebereš vážně,“ řekl vyčítavě.
Vzpomněl jsem si na nesčetné jiné rozhovory, které jsme na toto téma už měli. Tehdy, když usnul ve vaně, jsem ho měl nechat se utopit, měl jsem ho nechat, aby se zabil v autě, neměl jsem mu sebrat klíče od vozu, měl jsem ho nechat spadnout, když se potápěl na kraji skály v Brightonu.
Když na mě svaloval vinu za to, že jsem ho nenechal umřít, svaloval na mě vinu za všechno svoje trápení. Byla to moje vina, že je naživu, a proto byla také moje vina, že se uchyluje k pití. Čím víc mě obviňoval, tím víc se mohl litovat.
V duchu jsem si povzdechl a šel jsem udělat topinky. Bylo mi jasné, že ještě týž den nebo nejpozději příští bude už zase v lihu.
Vick se neozýval. Celý den jsem strávil prací v kanceláři a také jsem se díval na dostihy v televizi. Crispin se poctivě snažil soustředit se na moje účetnictví.
„Poslyš,“ zeptal jsem se ho. „Nevzpomínáš si… když jsi ještě byl u High Power… jak to bylo s náhradou za uhynulého koně; který se jmenoval Polyprint?“
Vzdychl. „Prosím tě, víš zatraceně dobře, že jsem byl v důchodovým pojištění a ne v náhradách škod.“
„Já jen myslel, žes třeba o tom slyšel…“
„Ne.“
Pili jsme bud kávu, limonádu nebo kokakolu. K večeři jsem udělal skopové kotlety na grilu; Vick se stále neozýval.
Ráno bylo všechno při starém. Klid a ticho. Okusoval jsem si nehty a přemýšlel jsem, co bych udělal, kdyby mi to nevyšlo, kdyby Vick nepřivolal svého přítele, aby ho zachránil. Výsledky krevních zkoušek by třeba dopadly tak, jak jsem doufal, a Vicka by zničily, ale jeho přítel by si dál nerušeně chodil po svobodě, nikdo by o něm nevěděl, mohl by si sehnat jiného pomocníka a všechno by to mohlo začít znovu, jako zhoubný nádor.
Potuloval jsem se bezcílně po planině, na které stávaly stáje, a občas jsem nakopl nějaký kamínek.
Vtom vjelo na dvůr cizí auto a z něho vystoupil cizí člověk. Vysoký, plavovlasý, mladý. To přece nemůže být ten Vickův přítel, říkal jsem si. Nebyl to on. Ve voze seděly ještě dvě osoby a jedna z nich vystoupila. Byla to Sofie.
„Nazdar…“ ušklíbla se na mě vesele. „Koho jsi čekal? Četníky?“
Představila mi svoje přátele, Petra a Suzi. Jeli na oběd k Suziným rodičům, ale jestli prý chci, tak by se zdržela u mne a oni by ji mohli na zpáteční cestě vyzvednout.
To jsem chtěl. Její přátelé nám zamávali a odjeli. Sofie mě chytila pod paží.
„Co kdybychom se vzali?“ navrhoval jsem.
„Ne.“
„Proč ne?“
„Protože ty máš rád ústřice, a já ne.“
Taky odpověd. Usmál jsem se a zavedl ji do domu.
Crispin byl velmi neklidný a vůbec se nepotěšil, když Sofii uviděl.
„Vidím, že o mne nestojíte, tak se jdu projít,“ prohlásil.
„Nikam nepůjdeš, zůstaneš tady a naleješ nám kokakolu,“ řekl jsem energicky.
Oba jsme věděli, že kdyby se šel projít, skončil by zaručeně v hospodě.
„Když mě musíš za každou cenu sekýrovat, tak tedy dobře.“
K obědu jsem udělal bifteky a grilovaná rajská jablíčka. Crispin prohlásil, že vařit měla Sofie, a Sofie namítala, že se ze zásady nikdy neplete v cizí kuchyni. Dívali se na sebe nepřátelsky. Jeden jako druhý si přáli, aby ten druhý odešel. Velká pohoda při tom nedělním obědě nepanovala. Když jsme pili kávu, zavolal Vick.
„Tak můj přítel se s vámi sejde, ale jen na pět minut, jak jste říkal.“
„Kde?“ zeptal jsem se.
„Tady u mě, v šest hodin.“
„Dobře, já k vám přijedu.“
„Ty krevní zkoušky odvoláte, ano?“ Řekl napůl rozkazovačně, napůl úzkostlivě.
„Jo, ale až po té schůzce.“

Vrátil jsem se do kuchyně. Sofie kouřila a Crispin se mračil na svůj šálek kávy jako na osobního nepřítele. Když jsme spolu byli sami, tak občas po jídle aspoň naskládal nádobí do myčky, bylo mi ale jasné, že to tentokrát neudělá, protože je s námi ona. Pokládal za samozřejmé, že pokud je mezi přítomnými žena, musí se ujmout domácích prací, i když je host. Sofie na druhé straně nechápala, proč by jen proto, že je žena, měla přebírat povinnosti hostitele a dělat ještě k tomu něco, co dělá vysloveně nerada. Pozoroval jsem je oba trochu smutně a trochu pobaveně: bratra, který byl na mně naprosto závislý, a dívku, která si mě odmítala vzít.
Odpoledne zavolali Petr a Suzi, že se u rodičů zdrží přes noc a nebudou tedy moci Sofii odvézt, a jestli prý by mi nevadilo, kdybych ji zavezl domů sám.
Vysvětlil jsem Sofii, že mám na odpoledne sjednanou schůzku u Epsomu.
„To nevadí, počkám ve voze, než si to vyřídíš, a pak můžeme jet ke mně."
Cosi mě varovalo k opatrnosti. „Mám se sejít s Vickem Vincentem."
„Myslíš, že bude taky tak vražedný, jako byl Fynedale?"
Usmál jsem se. „Ne, to si nemyslím."
„Nezapomeň, jak se vyplatilo, že jsem byla v Ascotu s tebou."
„To nezapomenu."
„Tak vidíš."
Vzal jsem ji tedy s sebou.
Crispin nás doprovodil k vozu.
„To se asi nejspíš do rána nevrátíš," poznamenal.
„Nevím, kdy se vrátím, ale vím, že do té doby budeš v pořádku."
Zoufale se na mě podíval. „Víš zatraceně dobře, že ne."
„Ale ano, stačí, když budeš chtít," řekl jsem přesvědčivě.
„Jdi se vycpat, Jonasi."
Stál a díval se, jak nastupujeme do vozu a jak odjíždíme. Jako obvykle se mu podařilo vzbudit ve mně pocit viny, protože ho opouštím a nechávám ho, aby se sebou bojoval sám, a jako obvykle jsem si musel připomínat, že jestli má kdy vyhrát nad pitím, musí k tomu dojít beze mne. Nemohl jsem s ním být každou vteřinu do konce života.
Blížili jsme se k Epsomu. Vyrazil jsem úmyslně hodně brzy.
Vick mi sice řekl, abych přijel v šest, ale já usoudil, že nemůže škodit, když si napřed obhlédnu terén. Ať už je ten jeho přítel kdokoliv, způsobil mi už nemalé nesnáze a já naprosto neočekával, že mě uvítá s úsměvem a otevřenou náručí.
Přejel jsem příjezdovou cestu k Vickovu domu asi o padesát metrů a zastavil na travnatém okraji silnice tak, aby dveře na straně vozu, kde seděla Sofie, byly těsně u hustého křoví podél krajnice. Vypnul jsem světla a otočil se k ní.
„Až půjdu, tak za mnou zajisti dvířka a v žádném případě nevystupuj z vozu."
„Jonasi, ty si přece jen myslíš, že by mohl být nebezpečný."
„Vick ne, ale možná, že u něho bude někdo… nevím. V každém případě budu spokojenější, když budu vědět, že tady sedíš pěkně v klidu a v bezpečí."
„Ale…"
„Žádné ale." Lehce jsem ji políbil. „Vrátím se asi tak za půl hodiny.
Kdybych se do půl sedmé neobjevil, tak jeď do Epsomu a přivolej posily."
„Mně se to nelíbí."
„A vezmi si přes sebe deku, ať se nenastydneš."
Vystoupil jsem, počkal, až zajistí dvířka a zamával jsem jí.
Usmál jsem se, jako bych se chystal do cirkusu, a vydal se na cestu.
Nebyla úplná tma, málokdy bývá. Pomalu jsem se rozkoukal.
Prošel jsem tiše branou a pak po okraji cesty, po trávě. Měl jsem na sobě pro tuto příležitost černý svetr, tmavé kalhoty a černé boty s gumovou podrážkou. Ještě jsem vytáhl z kapsy tmavé rukavice a natáhl si je. Byla výhoda, že jsem měl tmavé vlasy, zbývala ze mne tedy jen světlá skvrna obličeje, jinak jsem musel splývat s okolními stíny.
Před Vickovým domem stály dva vozy, ale ani jeden mi nebyl povědomý. Stála tam cortina a jaguár XJ 12.
Pomalu jsem obcházel dům k bazénu. Předpokládal jsem a doufal, že Vick, stejně jako já, vodí své přátele do pracovny. Všechna okna byla temná, jen u Vicka se svítilo. Jedna nula pro mne. Opatrně jsem obešel bazén, až jsem se dostal do černého stínu pod převislou střechou nad místnostmi pro hosty. Držel jsem se těsně u zdi. Šerý odlesk nebe se zrcadlil v nepohnuté vodní hladině. Bylo ticho, nezafoukal ani

větříček, jen tu a tam jsem zaslechl, jak po silnici projíždí vůz. Pomalu jsem se přibližoval.
Vick měl na okně pískově zbarvenou bohatě zřasenou záclonu z řídké sítoviny. Zjistil jsem, že pokud se člověk tou záclonou dívá přímo vpřed, může něco uvnitř zahlédnout, z šikmého pohledu nebylo vidět nic. Uvědomil jsem si ale také, že tou poloprůhlednou síťovinou může být zevnitř vidět, když se někdo pohybuje venku za oknem.
Pro špióny to moc výhodné nebylo.
V posledním úseku jsem už lezl po čtyřech a připadal jsem si přitom jako blázen. Okno bylo nízké, spodní okraj dosahoval jen asi půl metru nad kamenný chodníček. Když jsem dospěl až k oknu, plazil jsem se po břiše.
Vick přecházel po místnosti a s někým hovořil. Odvážil jsem se nadzdvihnout hlavu nad okraj okna tak, abych viděl do místnosti, ale moc mi to nebylo platné. Viděl jsem zřetelně jen kus psacího stolu u okna, pak jedno florentinské zrcadlo. O kousek jsem se posunul a znovu se podíval dovnitř. Tentokrát jsem zahlédl kus knihovny a nohy od křesla. Zase jsem se posunul. Další kus knihovny. Zahlédl jsem také, jak se Vick pohybuje.
Kdykoliv se přiblížil k oknu, slyšel jsem, co říká. Sklonil jsem hlavu a snažil se zachytit ty nesouvislé útržky hovoru.
„… Polyprint a Nestegg… to kdyby prasklo…“
„… to je snad jedno, jak na to přišel. Jak jsi vlastně na to přišel ty, že…“
„… kdybychom ho byli zmlátili, nebylo by to stejně pomohlo, říkal jsem ti to… nejvíc se ho dotklo, že jsme mu vypálili stáje…“
„… nemůžeš se na někoho dostat přes děti a manželku, když žádné děti a manželku nemá…“
„… bratr… to není k ničemu… je to ochlasta…“
O kousek jsem se po břiše posunul a znovu se podíval dovnitř.
Zase jsem zahlédl jen nezajímavé kousky nábytku.
Člověka, s kterým Vick mluvil, jsem neviděl, ani jsem nerozuměl, co Vickovi odpovídá, jeho hlas ke mně doléhal jen jako hluboké mumlání, jako doprovod na buben. Uvědomil jsem si nakonec, že ten kdosi musí sedět dost daleko vlevo, zády k oknu, a že pokud nevstane a nepůjde jinam, nemohu ho ze svého místa zahlédnout. Nevadí, říkal jsem si, však ho uvidím za chvíli. Ted musím hledět, abych se toho co nejvíc dozvěděl. Třeba získám trumf, který potom budu moci pout při vyjednávání.
„Nevidím žádné jiné východisko…“ říkal Vick.
V odpověd jsem zaslechl krátké zamumlání.
Vick se přiblížil k oknu. Položil jsem obličej na zem a nastražil uši.
„Poslyš,“ řekl, „já mu víceméně slíbil, že se s ním setkáš.“
Hněvivé mumlání.
„Ani mě nenapadne, abych se nechal zabít jen proto, aby se nedozvěděl, kdo jsi.“
Další mumlání.
Vick nebyl ke svému příteli zcela upřímný, neřekl tomu člověku s hlubokým hlasem, že se k němu mám v šest hodin dostavit. Hodlal mi jednoduše svého přítele naservírovat, ať už chce, nebo nechce.
Usmál jsem se do tmy. Dvě nula pro mne.
„Kašlu na tvoji pověst,“ řekl Vick. „Prosím tě, řekni mi, co je na tvé reputaci tak zázračného?“
Dlouhé mumlání. Bylo k vzteku, že jsem z toho nic nerozuměl.
Když mu Vick odpovídal, ozval se v jeho hlase poprvé náznak pochybnosti a obav.
„Jistě, uznávám, že obchodní podnikání musí být založeno na vzájemné důvěře…“
Opět zamumlání.
„To je mi sice líto, ale mě skutečně ani nenapadne, abych si šel sednout jen proto, abych zachránil tvoji pověst, to je taky moje poslední slovo.“
Zamumlání. Vick přešel kolem okna zprava doleva, ale stále mu bylo zřetelně rozumět.
„Kam jdeš?“ vykřikl ostře a vyděšeně. „Co chceš dělat? To ne…
ne… ne, proboha… počkej…“ hlas mu stoupal. „Počkej!“
Ještě jednou, naposledy zakřičel: „Počkej!“
Pak jako by někdo v místnosti zakašlal a něco těžkého padlo na okno. Nadzdvihl jsem hlavu a ztuhl jsem hrůzou.
Vick se opíral o sklo a o sítěnou záclonu, která byla náhle šarlatově rudá.
Jak jsem se na něho díval, stočil se stranou a chytil se oběma rukama za záclonu. Vpředu na košili měl nepravidelnou hvězdu. Nepromluvil.
Pomalu se záclony pouštěl. Jak padal k zemi, zahlédl jsem jeho oči.

Byly mrtvé.
Bez uvažování jsem vyskočil a utíkal k přednímu vchodu. Když si na to ted vzpomenu, tak vím, že to bylo nesmyslné, ale tehdy jsem myslel jen na to, že by Vickův přítel a vrah mohl uniknout, aniž ho uvidím. Myslel jsem na to, že jsem Vicka přinutil, aby mi svého přítele nadehnal, a jestli se mi nepodaří ho uvidět, byla Vickova smrt úplně marná. Vůbec mě nenapadlo, že kdyby Vickův přítel zahlédl mě, určitě by mě také zastřelil.
Co se stalo pak, stalo se tak rychle, že na žádné úvahy a kombinace nezbyl čas.
Než jsem oběhl bazén a zimní zahradu, naskočil motor jednoho z vozů před vchodem. Nebyl to jaguár, ale cortina. Řidič rychle zacouval a otočil vůz směrem k bráně.
Utíkal jsem, co jsem mohl, a doběhl jsem k vozu zezadu zleva.
Řidič právě přeřazoval ze zpátečky na jedničku. Chytil jsem za kliku zadních dvířek, chtěl jsem je otevřít, chtěl jsem toho člověka přinutit, aby se otočil, abych ho uviděl, chtěl jsem ho zastavit, chtěl jsem se s ním prát, vzít mu zbraň, předat ho spravedlnosti… bůhví, co jsem všechno chtěl udělat.
Cortina vyrazila kupředu, jako když ji vystřelí, a za ní vylétla moje ruka. Vykloubilo se mi rameno.

16

Klečel jsem v povědomých dábelských mukách a říkal si, že vyhozené rameno patří mezi to nejhorší, co jsem kdy poznal.
A co víc, po cestě se ke mně blížily čísi kroky. Křupaly po písku.
Blížily se neúprosně.
Všemu se člověk musí umět nějak postavit. Přidržoval jsem si levý loket pravou rukou a čekal jsem, stejně jsem se za dané situace sotva mohl pohnout, natož utíkat.
Ze tmy se vynořila postava, přiblížila se až na dva metry a zůstala stát.
Ozval se hlas: „Nepřejeli tě?“
Skoro jsem se usmál: „Mám dojem, že jsem ti řekl, abys nevystupovala z vozu.“
„Máš legrační hlas.“
„Přímo k popukání.“
Vykročila ke mně a napřáhla ruce.
„Nesahej na mě,“ rychle jsem ji zarazil.
„Co je?“
Řekl jsem jí to.
„Panebože!“
„Můžeš to spravit.“
„Jak?“
„Můžeš mi to rameno napravit.“
„Ale…“ namítla zmateně, „to přece nemůžu.“
„Tady ne, ale vevnitř v domě.“
Nedovedla si vůbec představit, jak by mi mohla pomoci. Nebyla to žena žokeje, která je zvyklá přijímat nejrůznější úrazy svého muže jako samozřejmost. Podařilo se mi vstát, aniž jsem přitom vycedil víc než asi pintu potu. Napadala mě nejrůznější přídavná jména, jako třeba „nesnesitelný“ nebo „šílený“. Pomalu jsem kladl nohu před nohu, abych se dostal ke dveřím domu, které Vickův přítel nechal otevřené, ke dveřím do chodby, ke dveřím do pracovny, odkud proudilo světlo.
Uvažoval jsem, jestli telefon nebude právě jen v pracovně.
Zvolna jsme vešli dovnitř. Já šel shrbený jak zvoník od Matky boží.
„Jonasi?“ ozvala se Sofie.
„Ano?“
„Já jsem si neuvědomila… ty vypadáš… tváříš se…“
„Jo, já vím, musíš mi to rameno napravit.“
„Musíme zavolat doktora.“
„Ne… policii. Vicka Vincenta zastřelili.“
„Zastřelili!“
Zadívala se stejně jako já k Vickově pracovně a šla se tam podívat.
Když se vrátila, byla bledší, takže jsme už byli bílí oba.
„Je to… je to hrozné.“
„Prosím tě, podívej se, jestli někde nenajdeš telefon.“

Rozsvítila několik světel. Telefon objevila na malém stolku, který stál mezi jednou z pohovek a pokojovou palmou.
„Zavolej na policii," požádal jsem ji.
Vytočila tři devítky a ohlásila, že došlo k vraždě. Řekli, že okamžitě přijedou. Jakmile odložila sluchátko, energicky se ke mně obrátila.
„Tak, a teď zavolám sanitku."
„Ne, to musíš spravit sama, a to teď, ihned."
„Jonasi… nemluv nesmysly, copak můžu? Potřebuješ doktora."
„Místní doktor by nebyl k ničemu. Takoví doktoři ramena nespravují, než se k člověku dostanou, tak ztuhnou všechny svaly kolem kloubu a nehnou s tím. Pak člověka pošlou do nemocnice drncavou sanitkou a tam musí čekat celé hodiny na ambulanci na úrazovce, než ho pošlou na rentgen. Potom drncá člověk na vozíku na sál a tam mu musejí dát celkovou narkózu. Takže i když to jde dobře, trvá to hodiny a v neděli večer by to asi moc dobře nešlo. Když se do toho nepustíš…
já… já…"
Zarazil jsem se. Představa těch dlouhých hodin, které by mě čekaly, by otřásla i svatým mučedníkem.
„Já to nedokážu," řekla.
„Řeknu ti jak…"
Byla z toho zděšená.
„Musí se o tebe postarat lékař."
Tiše jsem si pro sebe něco zamumlal.
„Co jsi říkal?" zeptala se.
„Říkal jsem… pane bože, dej mi statečnou ženu."
„To není fér," ohradila se tiše.
Pomalu jsem prošel kolem ní dlouhou chodbou do rozlehlé jídelny a posadil se na jednu z jednoduchých dřevěných židlí s vysokým opěradlem. Nebylo mi vůbec do smíchu.
Zavřel jsem oči a přemýšlel o Vickově příteli. Vzpomínal jsem na okamžik, kdy jsem ho na zlomek vteřiny zahlédl, než vůz vystřelil z vjezdu a než s sebou odvezl moje zdraví a spokojenost. Z domu proudilo světlo a to postačilo, abych zahlédl zřetelně tvar hlavy toho člověka.
Nebylo dost času na to, abych nabyl úplné jistoty, ale měl jsem pocit, že vím. Ten krátký pohled mi nevymizel z hlavy.
„Jonasi…" ozvala se Sofie.
Vzhlédl jsem. Stála přede mnou, třásla se a oči měla jako talíře.
Mnohokrát jsem uvažoval o tom, co by ji tak asi mohlo vyvést z míry.
Ted jsem to věděl: jedna vražda a skutečnost, že od ní člověk chce téměř nesplnitelnou službu.
„Co mám udělat?" zeptala se.
Polkl jsem. „Bude to trvat deset minut."
To ji vyděsilo, oči se jí strachem ještě víc zvětšily.
„Jestli to myslíš vážně…" řekl jsem.
„Ano."
„Tak tedy pokyn číslo jedna… usměj se."
„Ale…"
„Šestkrát se zhluboka nadechni a pak se usměj."
„Ach, Jonasi!" vzdychla zoufale.
„Poslyš, nepřeju si, aby sis hrála s mou drahocennou tělesnou schránkou, dokud nebudeš zase ve svém normálním rozpoložení, dokud nebudeš vyrovnaná, klidná a sebejistá."
Překvapeně se na mě podívala.
„Myslela jsem, že sotva můžeš mluvit, ty jsi simulant!"
„No vidíš, hned je to lepší."
Uposlechla můj pokyn doslova: šestkrát se zhluboka nadechla a pak se usmála. Byl to nesmělý úsměv, ale lepší něco než nic.
„Dobře. Tak tedy: vezmi mě levou rukou pod loktem a pravou rukou za zápěstí."
Posunul jsem se trochu na židli, abych byl křížem pevně opřený o opěradlo židle. Váhavě se postavila přede mne a vzala mě tak, jak jsem ji žádal. Viděl jsem, že se sice snaží, ale že stále nevěří, že by mi skutečně mohla pomoci.
„Dávej pozor… musíš postupovat pomalu, násilím by to nešlo.
Když se ti podaří dostat paži do správné polohy, konec kosti sám vklouzne do kloubní jamky… je ti to

jasné?“
„Myslím, že ano.“
„Dobře… jde to na tři etapy. Nejdřív mně musíš ruku natáhnout, trochu do strany. Pak mně mírně vytočíš zápěstí ven a loket potáhneš podle hrudníku na druhou stranu… bude ti to připadat nemožné, ale skutečně to funguje. Když potáhneš pomalu a pořád dostatečnou rovnoměrnou silou, konec pažní kosti se dostane na hranici kloubní jamky a začne do ní klouzat; v tom okamžiku mi ohneš zápěstí a potáhneš ho k pravému rameni… pak skočí kost do kloubu.“
Netvářila se přesvědčeně.
„Sofie…“
„Ano?“
Chvilku jsem váhal.
„Když se ti to povede, tak mi ušetříš hodiny bolesti.“
„Ano.“
„Ale…“ zarazil jsem se.
„Chceš říct, že tě to přitom bude bolet ještě víc a že to nesmím vzdát.“
„Výborně.“
„Dobře.“
Pustila se do toho. Pomalu mi natahovala paži, zvolna a opatrně.
Viděl jsem, že ji to překvapilo, kolik to vyžaduje síly, lidé většinou nemají představu o tom, jak je taková paže těžká, dokud jim plnou vahou neleží v rukách.
Trvalo to pět minut.
„Takhle je to dobře?“ zeptala se.
„Hm.“
„Teď mám táhnout loket na druhou stranu?“
„Hm.“
To bylo vždy nejhorší stadium. Sotva se do toho dala, cítil jsem, jak se chvěje. Ruka, kterou mě držela za loket, se třásla nerozhodností.
Zasyčel jsem: „Jestli mi teď ten loket pustíš… tak budu řvát.“
„Ach…“ vzdychla zničeně, ale ruce jí bohudík zpevnily.
Pokračovali jsme v úplném tichu, bylo slyšet jen naše hlasité oddychování.
Vždy nastane okamžik, kdy se zdá, že už to dál nejde, a kost přitom ještě není v kloubu. V tu chvíli si člověk skoro zoufá. Ten okamžik nastal.
„Nejde to, to se nepodaří,“ řekla.
„Pokračuj.“
„Nejde to, nemůžu.“
„Aspoň… centimetr.“
„Ach ne…“ přece jen se však přemohla a pokoušela se dál.
Vylekal ji citelný náraz a slyšitelné křupnutí, když konec pažní kosti začal klouzat přes okraj jamky.
„Teď… ohnout zápěstí a nahoru na druhou stranu… ne moc rychle.“
Ještě to dvakrát hrozivě zakřupalo, pro mne to ale znělo jako andělská hudba. Ďáblové se vrátili do pekel.
Usmál jsem se, jako když slunce vychází. Vstal jsem.
„To je ono. Mockrát děkuju.“
Tváňila se úplně zmateně.
„To chceš říct.., že to přestane bolet takhle naráz… hned?“
„Ano, takhle naráz.“
Žasla nad tím, že jsem její zásluhou jako znovuzrozený. Do očí jí vstoupily slzy. Vzal jsem ji pravou rukou kolem ramen a přitiskl ji k sobě.
„Proč si to prokleté rameno sakra nedáš spravit?“ zeptala se.
„Dokud to nebude naprosto nutné, tak už mě na žádnou ortopedickou operaci nikdo nedostane.“
Trochu posmrkávala.
„Jsi zbabělec.“
„To víš, že ano.“
Šel jsem s ní k Vickově pracovně. Ve dveřích jsme zůstali stát, dívali jsme se dovnitř. Ležel u okna, obličejem na zemi, košili měl na zádech ošklivě lesklou, lepkavou, prosáklou krví.
Ať už mi ublížil jakkoliv, já mu ublížil víc. Kdybych ho nebyl tlačil ke zdi, nebyl by mrtvý. Věděl jsem, že se už asi nikdy nezbavím sžíravého pocitu zodpovědnosti a viny.

„Tak napůl jsem zahlédl člověka, který ho zabil.“
„Napůl?“
„Mně to stačilo.“
Z toho prchavého dojmu se už zrodila jistota, najednou bylo vlastně všechno úplně logické.
Obrátili jsme se k odchodu.
Vtom bylo slyšet, jak před domem zastavuje auto, jak bouchají dvířka a jak se blíží kroky asi dvou nebo tří lidí.
„To je policie.“ Sofie si oddechla úlevou.
Přikývl jsem. „Budeme ale raději mluvit stručně. Kdybych jim začal vykládat o potížích, které jsem měl s Vickem, zůstali bychom tu celou noc.“
„To není poctivé.“
„Jsem jen líný.“
„To jsem si všimla!“
Policisté se chovali jako obvykle klidně a otrle, lítost a soucit šetřili pro dojemnější případy, pro opuštěné staré paní a ztracené děti.
Jakmile ale nakoukli do pracovny, zavolali pro posily. Nás energicky vyzvali, abychom jim vysvětlili, co tam vůbec pohledáváme. Měl jsem sto chutí jim připomenout, že jsme také mohli klidně odejít a přenechat někomu jinému, aby Vicka našel a zavolal na policii. Ovšem poctivost, jak známo, se vyplácí jen vzácně.
Mluvili jsme co možná stručně a bez vybídnutí jsme jim nevykládali nic, ani později, když přišly vyšší šarže. Já jsem zhruba řekl toto: když jsem přijel, byla v domě tma, a protože to tam trochu znám, šel jsem se dozadu podívat, jestli je Vick u sebe, v pracovně. Měl jsem s ním domluvenu krátkou schůzku na šest hodin. Slečnu Randolphovou jsem vezl domů do Esheru, u Vicka jsem se tedy stavěl cestou. Zaparkoval jsem u silnice a k domu jsem došel pěšky. Vicka jsem v pracovně viděl, viděl jsem, jak padá na okno, jak klesá na zem. Běžel jsem k hlavnímu vchodu, chtěl jsem mu jít pomoci. Od vchodu právě startovala cortina, která pak bleskově vyrazila z vjezdu, ale já přece jen zahlédl řidiče. Poznal jsem ho.
Mlčky, bez nadšení i bez skepse vyslechli, koho jsem jmenoval a popsal. Pak se zeptali, jestli jsem neviděl pistoli, protože u Vicka v pracovně se žádná nenašla.
„Ne,“ řekl jsem. „Zahlédl jsem jen hlavu řidiče.“
Něco zabručeli a obrátili se k Sofii.
„Jonas mě nechal sedět ve voze,“ vypovídala. „Pak najednou vyrazil z brány ten cizí vůz jako blázen, tak jsem se šla raději podívat, jestli se něco neděje. Došla jsem až k domu a tam stál Jonas. Hlavní vchod byl otevřený, tak jsme tedy oba vešli dovnitř. Pana Vincenta jsme našli v pracovně a ihned jsme vám telefonovali.“
Seděli jsme s nimi ve Vickově krásné jídelně aspoň tři hodiny, zatímco věcně a suše rozbírali poslední okamžiky života našeho hostitele; byli to profesionálové a vražda pro ně byla všední záležitost.
Rozsvítili všechna světla, která našli, a ještě si přinesli reflektory. Ten oslnivý, ostrý jas jako by Vicka zbavil člověčenství. Možná že při svém povolání o něm museli uvažovat jako o předmětu, a ne jako o člověku. Mně se to zatím nedařilo.
Konečně mi dovolili, abych odvezl Sofii domů. Zastavil jsem před domem a zavedl ji nahoru do bytu. Oba jsme byli tiší a zaražení.
Uvařila kávu, vypili jsme ji v kuchyni.
„Nemáš hlad?“ zeptala se. „Mám tady, myslím, kousek sýra.“
Zamyšleně jsme pojídali sýr nakrájený na kostičky.
„Co teď uděláš?“ zeptala se.
„Asi budu čekat, až ho chytí.“
„On přece neuteče… neví, žes ho viděl.“
„Ne.“
„Určitě to neví?“ zeptala se úzkostlivě.
„Kdyby mě viděl, vrátil by se a oba by nás zastřelil.“
„Máš roztomilé nápady.“
Po tom večeru měla pod očima černé kruhy. Nevypadala jen unaveně, ale i přetaženě, vyčerpaně. Zívl jsem a prohlásil, že je nejvyšší čas, abych šel domů. Viditelně se jí ulevilo.
Usmál jsem se. „Nebude ti vadit, že tu zůstaneš sama?“
„Kdepak.“
Řekla to s naprostou jistotou. Samota byla pro ni lék, odpočinek a útočiště. Já ne. Díky mně prožila dopravní nehodu, útok s vidlemi, napravování vykloubeného ramene a vyšetřování vraždy. Mohl jsem jí

nabídnout jen bratra notorika, zpola vyhořelý domov a ukvapenou nabídku k sňatku. To nebylo nic pro ženu, která potřebovala řád a klid, jaký panoval ve slonovinové věži u radaru.
Šla mě vyprovodit k vozu. „Přijedeš?“ zeptala se.
„Jakmile na mě budeš mít náladu.“
„Jednu dávku Derehama týdně.“
„Myslíš, že by to pro každou ženskou bylo víc než dost?“
„Ale ne!“ Usmála se. „Pro nervy to sice není to nejlepší, ale člověk aspoň ví, že je naživu.“
Zasmál jsem se a dal jsem jí jedno nezávazné, bratrské políbení.
„Copak, mně by to stačilo.“
„Opravdu?“
„Opravdu.“
„To bych od tebe ani nežádala.“
„Ale měla bys.“
Ušklíbla se. Vklouzl jsem za volant. Oči v unaveném obličeji už měla klidnější.
Rozloučili jsme se.
„Dobře se vyspi, já ti zítra zavolám.“
Cesta domů mně připadala nekonečná. Rameno mírně, ale vytrvale bolelo, i když se to vůbec nedalo srovnat s tím, jaké to bylo předtím.
Toužil jsem po pořádné sklenici brandy, ale musel jsem se smířit s tím, že mě čeká jen kokakola.
Když jsem přijel domů, byla všude tma. Nikde žádné světlo. Críspin nikde. V duchu jsem zaklel. Auto ted neměl, když někam chtěl, musel pěšky. A nohy ho vždy nesly jen k jedinému místu, k prameni džinu.
Zaparkoval jsem vůz jako obvykle před kuchyní, odemkl jsem zadní dveře, vešel dovnitř, rozsvítil a zavolal do chodby.
„Crispine?“ Nikdo se neozýval. „Crispine?“ Hluboké ticho.
Tiše jsem zaklel. Šel jsem do kanceláře a chystal se, že zavolám do místní hospody, abych zjistil, v jakém je Crispin stavu. Kdyby už byl hodně špatný, zajel bych pro něho. Právě jsem zdvihl sluchátko a začal vytáčet číslo, když za mnou vrzly dveře.
Tak přece jen neodešel. Otočil jsem se a chtěl jsem mu s úsměvem blahopřát k úspěchu.
Jenže to nepřišel Crispin. Díval jsem se do hlavně pistole s dlouhým tlumičem, a jako Vick jsem měl chut volat ne, pane bože, počkejte!

17

„Položte ten telefon,“ řekl.
Zadíval jsem se na sluchátko, které jsem držel v ruce. Nestačil jsem ještě vytočit celé číslo. Škoda.
Poslechl jsem.
„Viděl jsem vás u Vicka,“ řekl jsem. „Oznámil jsem to na policii.“
Pistole se jen nepatrně pohnula, černý kulatý otvor stále mířil na moje srdce. Viděl jsem, co to udělalo s Vickem, proto jsem si nedělal žádné iluze.
„Vím, že jste tam byl,“ řekl.
„Jak to?“
„Na kraji silnice stál vůz… zahlédl jsem ho, když jsem odjížděl.
Uvědomil jsem si, že to musel být váš vůz, teprve když jsem ujel asi dvacet kilometrů. Ihned jsem se vrátil… ale mezitím už se to tam všude hemžilo policisty.“
Jazyk jsem měl najednou jako oteklý, neohebný. Díval jsem se na pistoli a nic chytrého mě nenapadlo.
„Vy jste si s Vickem mysleli, že se vám podařilo mě zahnat ke zdi,“ řekl, „ale to byl omyl, to byla vaše chyba.“
S obtížemi jsem polkl.
„Já vás viděl,“ opakoval jsem, „a policie o tom ví.“
„To je možné. Ale budou mi těžko něco dokazovat, když vy nebudete naživu, abyste jim to dosvědčil.“
Zoufale jsem se rozhlédl, hledal jsem něco, čím bych odpoutal jeho pozornost, nebo zbraň, s kterou bych mu mohl čelit.
Usmál se.
„Kdepak, Jonasi, to je marné, tohle je konec.“
Natáhl paži a zalícil tak, jak to dělají lidé, kteří ťo umějí.
„Ani to skoro neucítíte,“ dodal.

V okamžiku, kdy tiskl kohoutek, rozletěly se za ním dveře.
Do té chvíle jsem se díval na černý smrtonosný otvor jako hypnotizovaný, ale jak jsem na zlomek vteřiny vzhlédl a zadíval se za něho, přece jen nepatrně pohnul rukou.
To nepatrné zachvění stačilo.
Z pistole vyšlehl plamen, ale kulka mě minula.
Crispin stál ve dveřích a díval se s hrůzou na scénu, která se před jeho očima odehrávala. V jedné ruce držel zelenou láhev džinu.
„Našeho ‚padáka'!" řekl zřetelně.
Není opilý, stačil jsem si s úžasem pomyslit. Napovídal mi, abych použil náš starý výpad z rugby, který jsme kdysi jako kluci procvičili do naprosté dokonalosti. Bez rozmýšlení jsem se našemu návštěvníkovi vrhl po nohách.
Zbraň se okamžitě stočila ke mně, ale vtom uhodil Crispin útočníka vší silou lahví džinu do hlavy.
Pistole vyletěla do strany a spustila. Já bleskově popadl jediný těžký předmět, který byl po ruce, svůj psací stroj, a hodil jsem jím za tou lahví džinu. Náš návštěvník upadl na zem, z hlavy mu prýštila krev, přes obličej mu spadla páska od psacího stroje a kutálela se dozadu ke zdi. Byl v bezvědomí.
„Ty blázne starý… ty zlatý starý…" řekl jsem udýchaně a otočil se ke Crispinovi.
Přestal jsem mluvit. Crispin zpola seděl, zpola ležel na podlaze a držel se rukama za bok.
„Crispine!"
„Já… nejsem… opilý."
„Já vím, že ne."
„Myslím,… že mě zasáhl."
Mlčky jsem si vedle něho klekl.
„Je to ten, co nám vypálil stáje?" zeptal se.
„Ano."
„Doufám, že jsi ho zabil."
Chytil jsem ho, když klesal na zem, a opatrně jsem ho položil.
Volnou rukou jsem sáhl po polštáři a podložil jsem mu jím hlavu. Prsty se mu otevřely a já viděl, jak mu v pase roste veliká červená skvrna.
„Já se… vznáším." Usmál se. „Je to lepší… než když je člověk namazaný."
„Jdu pro doktora."
„Ne… nikam nechoď… teď mě neopouštěj… srábku."
Neopustil jsem ho. Za tři minuty bez dalšího slova opustil on mě.
Jemně jsem mu zatlačil oči, postavil jsem se na ztuhlých nohách a snažil se zahalit do otupělosti, jako do pláště.
Pistole ležela tam, kam upadla. Špičkou boty jsem ji opatrně odsunul pod nízkou pohovku, aby byla z dohledu. Nepřál jsem si, aby se znovu dostala do ruky našemu návštěvníkovi.
Ten se ani nepohnul. Seděl jsem na kraji psacího stolu a díval jsem se na ně na oba, na toho v bezvědomí i na mrtvého.
Dost času na to, říkal jsem si, abych zavolal své časté společníky, pilné a zvědavé a důkladné policisty. Jistě bude jedno, zavolám-li je o čtvrt hodiny dříve nebo později, nic už nemohu získat. Ztratil jsem nenávratně příliš mnoho.
Bylo mi úplně jedno, kolik škody jsem nadělal tím psacím strojem.
Hlava, kterou jsem jím rozbil, vypadala spíš zkrvavená než vážně poškozená, a já neměl vůbec žádnou chut vyšetřovat, jak to s ním doopravdy vypadá. Za celý život jsem nikdy neměl chuí někoho zabít, nikdy, nikdy mě to ani ve snu nenapadlo. Když jsem hodil tím psacím strojem, chtěl jsem toho člověka jen omráčit, nechtěl jsem ho zabít.
Seděl jsem nepohnutě na stole a třásl jsem se hněvem: Byl bych si přál, aby se ten okamžik vrátil, abych mohl znovu hodit tim strojem, větší silou, pomstychtivě, k smrti. Ať už byl můj bratr jaký chtěl, byl to můj bratr, a nikdo neměl právo ho připravit o život. Myslím, že v tu chvíli jsem uvažoval jako Siciliánec.
Ten člověk mě chtěl zničit, protože lačnil po penězích, já mu neubližoval, ale stál jsem mu v cestě za ziskem. Poslal mi vzkaz: buď se k nám připojíš, nebo tě zničíme. Ultimátum tak staré, jak stará je tyranie.
Moje chyba, jak mi neúnavně opakovali, že jsem si vybral druhou alternativu, alternativu zničení.
Kerry Sandersová byla jen náhodný nástroj. Kdyby si nebyla vymyslela, že chce dát jako dárek k narozeninám koně, byli by si našli něco jiného. Podstatný byl cíl, prostředky k dosažení cíle byly náhodné.
Vzpomněl jsem si, co mi tehdy při večeři v Newmarketu Pauli Teksa řekl, pamatoval jsem si to doslova: Copak neznáte základní pravidlo všech agresorů? Vyberou si vždy nejsilnější osobnost a tu zlomí, ostatní

pak přilezou k noze jako beránci.
Když jsem v minulosti uvažoval o člověku, který ted ležel přede mnou na koberci, uvažoval jsem o něm jako o „někom“, jako o „expertovi“, Vickovu příteli, nebo o návštěvníkovi. Pauliho termín… agresor… se na něho hodil daleko nejlépe.
Agresivně vnesl do obchodu s koňmi gangsterské metody, vetřel se do Vickova života jako nebezpečný spojenec. Do mého života vstoupil jako agresivní, destruktivní živel.
Bylo málo platné, že jsem se na roli, kterou mi přisoudili, vůbec necítil, důležité bylo, co si myslil agresor, a ten si, bohužel, myslel, že já jsem nejsilnější osobnost v našem okruhu.
Proti tvrdému, neústupnému útočníkovi se těžko bojuje. Když se člověk vzdá na začátku, prohraje všechno. Když bojuje do poslední chvíle, prohraje také, i když zvítězí, protože cena vítězství je příliš vysoká.
Než Pauli Teksa odjel do Ameriky, řekl, že je snazší něco uvést do pohybu, než to pak zastavit. Snažil se mě varovat, chtěl říci, že postavím-li se Vickovi, doplatím na to.
Měl pravdu.
Ale na něho to platilo také.
Agresor Pauli Teksa ležel na mém koberci, obličejem na zemi, vedle zkrvavené hlavy můj psací stroj. Malá, sporá postava, samý mohutný sval, kudrnaté černé vlasy slepené prýštící krví. Viděl jsem mu do obličeje jen zčásti, jen jeho výrazný profil. Pevná ústa měl ted chabě pootevřená a živé oči měl zavřené. Ruce měl rozhozené nad hlavou, na jedné dva těžké zlaté prsteny. Hodinky ze zlata a z platiny. Těžké zlaté knoflíčky do manžet. V kapse zlaté plnicí pero.
Zdálo se pravděpodobné, že jeho působení v Anglii bylo jen odnoží podnikání ve velkém, které jistě provozoval doma. Ta jeho rozsáhlá, silně agresivní akce se ‚šmátkama‘ byla příliš dobře propracovaná na to, aby to byla světová premiéra: Možná že měl svoje Vicky i v jiných zemích, možná že různí Vickové v Jižní Americe, Itálii nebo v Japonsku ždímali místní Wiltony Youngy a Constantiny Brevetty a dohánělí místní Antonie Huntercombové k zoufalství, a to vše na jeho pokyn.
Vick s Fynedalem byli proti němu ubozí amatéři. Fynedale se dokázal rozběsnit do nepříčetného, bílého, vražedného žáru. Vick byl vzteky na pokraji mrtvičného záchvatu. Jen Pauli zůstával klidný, rychle vnímal, rychle se rozhodoval. Když viděl, že je třeba někoho zabít, udělal to bez jakékoliv hysterie. Považoval to za politováníhodnou nutnost, kterou je třeba co nejrychleji vyřídit.
Projevil dokonce morbidní laskavost, když mi řekl, že to skoro ani neucítím, a já mu věřil. Slyšel jsem od lidí, kteří to zažili, že zásah kulkou člověk vnímá jen jako náraz, že si svoje zranění uvědomí až později. Jenže když člověka někdo střelí do srdce, žádné později už není, je konec.
Sám mně opakovaně radil, abych se s Vickem domluvil, abych se připojil k jeho partě, a varoval mě, řekl mi, co mohu očekávat, když se nevzdám. Radil mi jako kamarád, ale za jeho úsměvem se skrýval chladnokrevný nepřítel.
Pak jsem si uvědomil, že v určitém stadiu se možná pokoušel zastavit, co sám dal do pohybu. Než odjel do Ameriky, odmítl nějaký Vickův návrh, jenže tehdy už bylo stejně pozdě. Tím, že mi vypálil stáje, způsobil, že se moje snášenlivost změnila v pomstychtivost. Jak ty mně, tak já tobě. Tak začínají všechny války, velké i malé.
Pauli se na podlaze pohnul. Nebyl mrtvý.
Na druhé straně pokoje ležela láhev džinu, kde ji Crispin upustil.
Sklouzl jsem ze stolu a šel pro ni. Až by se Pauli probral z bezvědomí, i kdyby byl ještě omámený, nevěřil bych mu ani co se za nehet vejde.
Nejmoudřejší by pak byla další dávka džinu ve skle přes hlavu.
Prohlížel jsem si láhev. Byla skutečně plná, nebyla dokonce ani otevřená.
Šel jsem láhev postavit na psací stůl. Zadíval jsem se na svého bratra s nepopsatelným smutkem. Potřeboval jsem ho skoro tolik, jako on potřeboval mne. Patřil ke kořenům mého života.
Pauli se znovu pohnul. Přepadla mne neodolatelná chuť ho dobít.
Nikdo by se to nedozvěděl. Nikdo by nemohl dokázat, kdy a kolikrát jsem ho uhodil. Když člověk někoho zabije v nutné sebeobraně, soud ho neodsoudí, a nikdo by nikdy nevěděl, že jsem ho zabil až po deseti minutách.
Ten okamžik pominul. Najednou mi bylo zima a cítil jsem se starý, osamocený a nekonečně unavený.
Natáhl jsem ruku po telefonu, abych zavolal na policii.
Než jsem stačil zvednout sluchátko, telefon začal zvonit. Zdvihl jsem ho a zeptal se unaveně, kdo volá.
„Je tam, prosím, pan Crispin Dereham?“ zeptal se nějaký kultivovaný mužský hlas.
„Já jsem jeho bratr.“

„Mohl bych s ním, prosím, mluvit?“
„Obávám se, že to už není možné.“
„Ach, to je mi líto…“ řekl soucitně. „Já… tady je Anonymní protialkoholní sdružení. Váš bratr nám dnes odpoledne telefonoval, chtěl naši pomoc, tak jsme mu slíbili, že se dnes ještě telefonicky ozveme…“
Chvíli ještě hovořil, ale já z toho už neslyšel ani slovo.